

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 15-9-2002

Στην Αθήνα σήμερα, 15 Σεπτεμβρίου 2002, ημέρα Κυριακή και ώρα 17.30 στην Αίθουσα Γερουσίας (1ος όροφος) του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής των Εφήβων, υπό την Προεδρία του Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης κ. Θεοχάρη Τσιόκας, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση των θεμάτων: Αστυφιλία-Αποκέντρωση, Δημόσια Διοίκηση, Ισότητα των δύο Φύλων, Τύπος και Μ.Μ.Ε., Τρομοκρατία, Δημόσια Ασφάλεια, Δικαιοσύνη και Σωφρονιστικά Ιδρύματα, Κοινωνική Ανισότητα, Αξιοκρατία-Αναξιοκρατία, Πολιτική και Πολιτικοί (Κόμματα, Κυβέρνηση), Πολιτικά Δικαιώματα, Δημοκρατία - Ελευθερία, Ανθρώπινα Δικαιώματα, Μεταφορές» της Σύνοψης Κειμένων των μαθητών της Α' και της Β' Τάξης των Ενιαίων Λυκείων, των Τ.Ε.Ε. και των Σχολών Μαθητείας Α' κύκλου του Ο.Α.Ε.Δ. από την Ελλάδα, τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων» Ζ' Σύνοδος 2001-2002 (1η συνεδρίαση).

Στην Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της «Βουλής των Εφήβων» συμμετείχαν οι εξής «Εφηβοί Βουλευτές»: Αγομάκη Άλκηστη (Νομός Χίου), Αϊβαλιώτη Βασιλική (Η.Π.Α.), Αουάντ-Άλλα Αγγελική (Επικρατείας), Βαρβούτα Κωνσταντίνα (Νομός Κιλκίς), Βαργεμτζίδου Μυρσίνη (Νομός Λέσβου), Βασταρούχας Παναγιώτης (Β' Θεσσαλονίκης), Γαϊσίδου Αγγελική (Νομός Χίου), Γάκη Ελένη (Β' Αθήνας), Γεροθανάσης Αθανάσιος (Νομός Φθιώτιδας), Γότση Χριστίνα (Νομός Πρέβεζας), Γούλα Αργυρή (Νομός Σερρών), Δηλαβεράκη Μαρία (Α' Αθήνας), Δουρούκα Μαρία-Μαλεβή (Επικρατείας), Δρούλια Κωνσταντίνα (Β' Αθήνας), Ευθυμίου Αικατερίνη (Β' Αθήνας), Ζεμπίλης Βασίλειος (Νομός Γρεβενών), Ιωαννίδου Χριστίνα (Νομός Σερρών), Καπνιά Άννα (Νομός Μαγνησίας), Καραγεωργίου Αλέξανδρος (Νομός Πιερίας), Καραμολέγκος Ανάργυρος (Β' Αθήνας), Καρδάρης Χρήστος (Υπόλοιπο Αττικής), Κιτρομηλίδου Στέλλα (Λευκωσία), Κολιούση Σοφία (Νομός Θεσπρωτίας), Κουκάκη Σταυρούλα (Νομός Λακωνίας),

Κουσινώρη Πολυξένη (Νομός Ηλείας), Κρικιώνη Βερονίκη (Α' Αθήνας), Λαβράνου Μαρίνα (Νομός Αχαΐας), Λαζάρου Αναστασία (Νομός Μεσσηνίας), Λαχανά Θεοδώρα (Νομός Δωδεκανήσου), Λέτσου Παναγιώτα (Νομός Πρέβεζας), Λύκου Μαριάννα (Β' Αθήνας), Μαυρουδή Αναστασία (Β' Θεσσαλονίκης), Μέλλιου Βασιλική (Α' Θεσσαλονίκης), Μήλου Ουρανία (Β' Πειραιά), Μοσχίδης Ευστράτιος (Νομός Χαλκιδικής), Μπατζέλη Άννα (Νομός Χανίων), Μπιτζέκα Χριστίνα (Νομός Έβρου), Μπλέκα Ευγενία (Νομός Τρικάλων), Ντούνη Μαρία (Β' Αθήνας), Ξενοδημητροπούλου Βασιλική (Επικρατείας), Παπαδημητρούλη Ζωή (Νομός Κοζάνης), Παπαδοπούλου Άννα (Β' Αθήνας), Παρασκευάς Σταύρος (Νομός Κοζάνης), Παρίση Μαρία (Επικρατείας), Πομμύρη Στέλλα (Νομός Κυκλάδων), Ράλλη Θεοδώρα-Δήμητρα (Β' Αθήνας), Ράπτη Νικολέττα (Α' Θεσσαλονίκης), Σελίμη Ελένη (Νομός Εύβοιας), Σκουλαρίδου Δήμητρα (Νομός Ροδόπης), Σμαραγδά Γιώτα (Α' Θεσσαλονίκης), Σπηλιόπουλος Πώργος (Νομός Αχαΐας), Σταθακόπουλος Ηλίας (Νομός Ηλείας), Στεφανάτου Παναγιώτα-Κανέλλα (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Τζήκας Γεώργιος (Α' Θεσσαλονίκης), Τζοβλά Ελένη (Β' Αθήνας), Τσάφα Τριάδα (Επικρατείας), Τομπουκέλη Σοφία (Νομός Σερρών), Τυλιγάδα Σοφία (Β' Αθήνας), Φλεμετάκης Ευστράτιος (Νομός Χανίων), Φωτεινάκη Βιργινία (Νομός Λασιθίου), Χαλνίδου-Βαγγέλα Ζαχαρούλα (Νομός Ημαθίας).

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Κυρίες και κύριοι «Εφηβοί Βουλευτές», θέλουμε να σας καλωσορίσουμε στην Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, στην οποία συμμετέχετε. Αυτή είναι η Ζ' Σύνοδος της «Βουλής των Εφήβων», που χάρη στη δική σας συμβολή έχει γίνει θεσμός για την ελληνική κοινωνία και έχει σημασία. Εσείς, αυτό το τριήμερο των συνεδριάσεων αυτής της Επιτροπής με το λόγο σας, το ρόλο σας, τη συμμετοχή σας θα δώσετε μια ακόμα μεγαλύτερη δυναμική στην εξέλιξη αυτού του θεσμού.

Εγώ είμαι ο Πρόεδρος της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης της Βουλής. Λέγομαι Τσιόκας, είμαι «Βουλευτής» και εκλέγομαι στη Β' Θεσσαλονίκης. Ο ρόλος μου θα είναι να συντονίσω τη συζήτηση. Ο λόγος ανήκει σε σας και εσείς θα

διαμορφώσετε με τις απόψεις σας το περιεχόμενο του προβληματισμού, το κλίμα και τις αποφάσεις.

Η Επιτροπή αυτή δε συζητά γενικώς και αορίστως. Κάθε Επιτροπή έχει ένα συγκεκριμένο θεματικό πεδίο, το οποίο νομίζω ότι ήδη το γνωρίζετε. Έχει, όμως, την επικαιρότητα της, γιατί ασχολείται με θέματα τα οποία σχετίζονται με τη δημόσια διοίκηση, ασχολείται με θέματα τα οποία σχετίζονται με την αποκέντρωση και την αυτοδιοίκηση, με θέματα τα οποία σχετίζονται με τη δημόσια τάξη και ασφάλεια και με θέματα που σχετίζονται με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Επειδή στη χώρα μας, όπως ξέρετε, είμαστε σε μια περίοδο δημοτικών και τοπικών εκλογών, για τον καθένα μας αυτά τα ζητήματα αποκτούν μια ιδιαίτερη επικαιρότητα.

Όσον αφορά τη διαδικασία που θα ακολουθήσουμε, νομίζω ότι έχετε ενημερωθεί. Θα δώσουμε το λόγο στην εισηγήτρια για οκτώ λεπτά. Στη συνέχεια, ενόσω η εισηγήτρια θα αναπτύσσει τις απόψεις της, εσείς μπορείτε να εγγραφείτε στον κατάλογο των ομιλητών. Κάθε ομιλητής θα δικαιούται το λόγο για τέσσερα λεπτά. Θα φροντίζουμε να είμαστε εντός θέματος και να υπερασπιζόμαστε με πάθος τις απόψεις μας.

Πα να μην κάνω εγώ μονόλογο, γιατί ο λόγος ανήκει σε σας, το λόγο έχει η εισηγήτρια, η «Εφηβος Βουλευτής» Μυρσίνη Βαργεμτζίδου, για οκτώ λεπτά.

ΜΥΡΣΙΝΗ ΒΑΡΓΕΜΤΖΙΔΟΥ (Νομός Λέσβου - Εισηγήτρια): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, νιώθω ότι είναι ιδιαίτερη τιμή για μένα να παρουσιάσω τις απόψεις των συνομηλίκων μου, που δεν επιλέχθηκαν στο πρόγραμμα.

Ας ξεκινήσουμε με την αστυφιλία-αποκέντρωση. Είναι γενικά αποδεκτό ότι επί δεκαετίες δεν εφαρμόστηκε καμία αποτελεσματική συστηματική πολιτική ενίσχυσης και ανάπτυξης της επαρχίας. Δεν είναι δύσκολο, λοιπόν, να φανταστούμε γιατί η επαρχία και ιδίως οι ορεινές και άγονες περιοχές ερημώνουν, ενώ στις πόλεις οι άνθρωποι συνωστίζονται. Οι συνέπειες είναι ότι τα αστικά κέντρα αναπτύχθηκαν χωρίς προσεκτική οργάνωση και σεβασμό στο περιβάλλον, με αποτέλεσμα οι κάτοικοί τους να αντιμετωπίζουν προβλήματα στην καθημερινή τους ζωή, στην υγεία και στην κοινωνία τους με άλλους ανθρώπους και ότι το κράτος από την πλευρά του δεν μπορεί να πετύχει την ομοίμορφη ανάπτυξη της χώρας. Θα έπρεπε οι τοπικοί Βουλευτές να ενδιαφερθούν για την εκλογική τους περιφέρεια, να βελτιωθεί η ζωή των αγροτών, το επίπεδο εκπαίδευσης, μεταφορών και ιατρικής περίθαλψης, να αναπτυχθεί ο αγροτουρισμός και γενικότερα να εφαρμοστεί ολοκληρωμένο μακροχρόνιο σχέδιο για την οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη της επαρχίας.

Δημόσια διοίκηση. Τα αίτια της νοσούσας δημόσιας διοίκησης είναι η διαφθορά, η γραφειοκρατία, η έλλειψη ελέγχου, η συγκάλυψη παραβατών και η νοοτροπία που επικρατεί για το ρουσφέτι. Πα να αλλάξει η κατάσταση, πρέπει οι δημόσιοι υπάλληλοι να ελέγχονται και να υποβάλλονται σε υποδειγματικές κυρώσεις σε περίπτωση ατασθαλιών. Κυρίως,

επιβάλλεται να αλλάξουμε νοοτροπία, την αρνητική μας συμπεριφορά προς το κράτος και να ενημερωθούμε για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις μας.

Ισότητα. Η ανισότητα των δύο φύλων οφείλεται στον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της κοινωνίας, στους ρόλους που αυτή δίνει στα δύο φύλα και στο διαφορετικό τρόπο ανατροφής των παιδιών. Η ανισότητα διαταράσσει την ομαλότητα των σχέσεων των δύο φύλων, ενώ εμποδίζει τη συνεργασία και την αξιοποίηση ικανών γυναικών. Η θέση των γυναικών στην Αφρική, στην Ασία και στη Λατινική Αμερική είναι απελπιστική (κακοποίηση, ακρωτηριασμοί, φτώχεια, σκληρές αγροτικές εργασίες, εξαθλίωση). Ωστόσο και οι γυναίκες των αναπτυγμένων χωρών υστερούν στη συμμετοχή σε ορισμένα επαγγέλματα, στην πολιτική, στον αθλητισμό, στην εκκλησία, στην τοπική αυτοδιοίκηση, ενώ ακόμα και στο επάγγελμα που ασκούν, αντιμετωπίζουν ανισότητα αμοιβών και απουσία εργασιακής εξέλιξης, αφού προσανατολίζονται τεχνητά στη δημιουργία οικογένειας. Οι γυναίκες πέφτουν πιο συχνά θύματα κακοποίησης, αλλά δεν υπάρχει κάποια ειδική υπηρεσία, για να απευθυνθούν για βοήθεια.

Η μητρότητα αποτελεί πρόβλημα για την ανύπαντρη μητέρα, εκτός κι αν είναι διάσημη. Επιπλέον τα Μ.Μ.Ε. εξευτελίζουν τη γυναίκα και προβάλλουν διαφορετικά πρότυπα συμπεριφοράς για κάθε φύλο. Κατ' αρχήν, επιβάλλεται το περιεχόμενο των διαφημίσεων να ελέγχεται και να ληφθούν μέτρα καταπολέμησης του κοινωνικού ρατσισμού και της ανεργίας, που πλήττει περισσότερο τις γυναίκες. Η Πολιτεία οφείλει να πάρει μέτρα για την προστασία της ανύπαντρης μητέρας, αλλά και της εργαζόμενης και να ιδρύσει ειδική υπηρεσία για κακοποιημένες γυναίκες. Καλό θα ήταν να γίνουν όλοι οι βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί ολόημεροι και να ισχύουν οι ποσοτώσεις γυναικών στη Βουλή και στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Όσον αφορά την τρομοκρατία, είναι ένα διεθνές φαινόμενο, ένα σοβαρό κοινωνικό και πολιτικό πρόβλημα που βλέπει αθώους πολίτες και όχι τον παγκόσμιο καπιταλισμό. Όμως, αποτέλεσε άλλοθι για να καταδικαστούν απευθερωτικά κινήματα, να παραβιαστούν ανθρώπινα δικαιώματα, να δαμινοποιηθούν θρησκείες και ιδεολογίες και για να πραγματοποιηθούν «σωτήριες» επεμβάσεις σε ασιατικές χώρες. Γι' αυτό επιβάλλεται να χορηγηθεί οικονομική βοήθεια και να κατασκευαστούν έργα κοινής ωφέλειας στις τριτοκοσμικές χώρες. Παράλληλα, πρέπει να προχωρήσει ο εκδημοκρατισμός των κοινωνιών αυτών και να επιλυθούν τα κοινωνικά τους προβλήματα. Έργο του Ο.Η.Ε. είναι η επίλυση των διαφορών μεταξύ των κρατών ειρηνικά, με διάλογο και να σταματήσουν οι πολεμικές επιχειρήσεις στο όνομα της ειρήνης. Τα ατομικά δικαιώματα πρέπει να διασφαλιστούν και όχι να θυσιαστούν στο όνομα της ασφάλειας και οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004 να στείλουν μήνυμα για παγκόσμια ειρήνη.

Δικαιοσύνη. Η δικαιοσύνη και οι νόμοι αποβλέπουν στην ασφάλεια των πολιτών και στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι νόμοι στις μέρες μας είναι ελαστικοί ή αφήνουν περιθώρια για παρερμηνείες, ενώ η κοινή γνώμη διχάζεται για το θέμα της θανατικής ποινής. Όσοι είναι υπέρ, υποστηρίζουν πως η θανατική ποινή προασπίζει το συλλογικό συμφέρον εις βάρος του ατομικού. Επιπλέον, το σωφρονιστικό σύστημα έχει αποτύχει, αφού τα αναμορφωτήρια και οι φυλακές επιμορφώνουν υπέρ της εγκληματικότητας, παρά την εξαλείφουν. Οι πολέμιοι της θανατικής ποινής δηλώνουν πως είναι ποινή μη αναστρέψιμη σε περίπτωση δικαστικής πλάνης, στερεί ανθρώπινα δικαιώματα, είναι απάνθρωπη και ψυχοφθόρα κατά τη διάρκεια της αναμονής. Επιπλέον, ο εγκληματίας είναι ψυχικά ασθενής που χρειάζεται θεραπεία και όχι τιμωρία.

Η ευθύνη για τη διασάφηση του δικαίου βαρβαίνει τους καθηγητές. Η Πολιτεία θα έπρεπε να ψηφίσει αυστηρή ποινική νομοθεσία, να αναδιοργανώσει και να ανασυγκροτήσει το σωφρονιστικό σύστημα και να καταπολεμήσει τα κοινωνικοοικονομικά αίτια, που οδηγούν στην εγκληματικότητα. Η ποινή των ισοβίων υπαγορεύεται να εφαρμόζεται χωρίς μείωση και μετατροπές και η θανατική ποινή να εφαρμόζεται για εμπόρους ναρκωτικών, ύστερα από σχολαστική εξέταση όλων των στοιχείων.

Σωφρονιστικά ιδρύματα. Ο υπερπληθυσμός και η αναγκαστική συνύπαρξη ξένων και Ελλήνων κρατουμένων, η διακίνηση ναρκωτικών, τα ψυχολογικά προβλήματα των κρατούμενων, η ανεπαρκής εκπαίδευση σωφρονιστικών υπαλλήλων έχουν ως συνέπεια τις εξεγέρσεις των φυλακισμένων. Ωστόσο, η φυλακή δεν πρέπει να θεωρείται τόπος τιμωρίας, αλλά διαπαιδαγώγησης και σωφρονισμού όσων έπεσαν σε σφάλματα. Το σωφρονιστικό προσωπικό πρέπει να εκπαιδεύεται καλύτερα, να παρακολουθεί συχνά σεμινάρια και να γνωρίζει στοιχεία ξένων γλωσσών. Οι άδειες εξόδου θα ήταν συνετό να καταργηθούν, να δρομολογηθούν προγράμματα ομαλής επανένταξης και να ιδρυθούν πρότυπα καταστήματα αγωγής και εξειδικευμένης εργασίας, ώστε οι τρόφιμοι να κατανέμονται σε ομάδες και να αποκτούν ανάλογη ειδικότητα. Νέα και ασφαλέστερα κτήρια θα πρέπει να κατασκευαστούν και οι ανήλικοι να μη φυλακίζονται, αλλά να παρακολουθούνται από κοινωνικό λειτουργό.

Αξιοκρατία - αναξιοκρατία. Η αναξιοκρατία είναι ο ουσιαστικότερος παράγοντας για την πρόοδο των ατόμων και τη σωστή λειτουργία της κοινωνίας, αφού αναγνωρίζει την αξιοσύνη κάποιου, με κριτήριο τα αντικειμενικά προσόντα, την επαγγελματική συνείδηση και την απόδοση. Στην Ελλάδα, όμως, κυριαρχεί το ατομικό συμφέρον με αποτέλεσμα να χάνει το κράτος την αξιοπιστία και το κύρος του και οι νέοι να απογοητεύονται. Έτσι, η κοινωνία οπισθοδρομεί και ευθύνονται γι' αυτό οι πολίτες, που βολεύονται με αυτό τον τρόπο και το κράτος που αδρανεί.

Η αναξιοκρατία, διεθνές φαινόμενο, προωθεί ανίκανα άτομα σε σημαντικές θέσεις, διαφθείρει το πνεύμα και διαιωνίζει κοινωνικές διαφορές. Δυστυχώς, το μέσο είναι απαραίτητο για ορισμένα επαγγέλματα, παραδείγματος χάρη του διπλωμάτη, με αποτέλεσμα να αποθαρρύνονται πολλοί νέοι από τέτοια επαγγέλματα. Οφείλουμε όλοι μας να σεβόμαστε και να εφαρμόζουμε τους νόμους, να καταγγέλλουμε τα φαινόμενα αναξιοκρατίας και να αλλάξουμε τη νοοτροπία του «μέσου». Είναι χρέος της Πολιτείας να προσφέρει ίσες ευκαιρίες σε όλους και σωστή παιδεία, με αξίες και ιδανικά. Υπαγορεύεται να ιδρύσει υπηρεσίες εντοπισμού κυκλωμάτων διαφθοράς και να προωθήσει, να ενισχύσει και να επιβλέψει την εφαρμογή των αξιοκρατικών θεσμών.

Πολιτική και πολιτικοί. Η πολιτική απαιτεί αίσθημα ήθους, μέτρο, ταπεινότητα και δυνατότητα αυτοκριτικής. Ο άξιος πολιτικός πρέπει να έχει ισχυρή ηθική προσωπικότητα, διοικητικά προσόντα, συγκροτημένο χαρακτήρα, τη διορατικότητα να επιλέγει το καλύτερο για το λαό και το χάρισμα να το εξηγεί στο λαό. Σήμερα, όμως, η διάψευση των ελπίδων των νέων στα πρόσωπα των πολιτικών τους οδήγησε σε μια τεχνοκρατική αντίληψη για τον κόσμο. Στη Βουλή πρέπει να γίνεται διάλογος και όχι λογομαχίες, τα κόμματα να συνεργάζονται και να συναγωνίζονται εποικοδομητικά και όχι να καταφεύγουν σε ένα στείρο αρνητισμό. Οι υπουργοί οφείλουν να κατέχουν το αντικείμενό τους και να καθιερωθεί ή το ασυμβίβαστο της επαγγελματικής με τη βουλευτική ιδιότητα ή το απουσιολόγιο στη Βουλή. Επίσης, οι πολιτικοί αρμόζει να χρησιμοποιούν το Βήμα για να εκφράζουν απόψεις που υπηρετούν το λαό και όχι προσωπικά ή κομματικά συμφέροντα.

Δημοκρατία - ελευθερία. Τα κυριότερα χαρακτηριστικά της δημοκρατίας είναι η λαϊκή κυριαρχία, η άσκηση ελέγχου και κριτικής και ο πολυκομματισμός. Είναι βασικός παράγοντας κάθε ανώτερης πολιτιστικής δημιουργίας, δείκτης πολιτισμού, τρόπος ζωής. Χρειάζεται υψηλό επίπεδο αγωγής και παιδείας, συνεργασία και ενεργό συμμετοχή των πολιτών. Η τεράστια δύναμη των Μ.Μ.Ε., η αναξιοκρατία, η δημαγωγία, ο υλικός ευδαιμονισμός, ο πνευματικός εφησυχασμός του λαού που θεωρεί δεδομένα τα δικαιώματά του, βλάπτουν τη δημοκρατία. Θα έπρεπε να καθιερωθεί η συμμετοχή νέων στην τοπική αυτοδιοίκηση, να καταπολεμηθεί η ανεργία, ο αναλφαριθμισμός και κάθε παράγοντας που στερεί την ελευθερία του πολίτη.

Ανθρώπινα δικαιώματα. Στη δημοκρατία ο πολίτης απολαμβάνει τα δικαιώματά του, που αποτελούν το θεμελιώδη λίθο της και πρέπει να ισχύουν ανεξαρτήτως φύλου και εθνικότητας. Παρ' όλους τους αγώνες των ανθρώπων και την πρόοδο της κοινωνίας, τα ανθρώπινα δικαιώματα παραβιάζονται σε όλο τον κόσμο, αναπτυσσόμενο, αναπτυσσόμενο και υποανάπτυκτο. Για παράδειγμα, στις υποανάπτυκτες χώρες η εκπαίδευση, το πόσιμο νερό, τα φάρμακα αποτελούν πο-

λυτέλειες, ενώ στις αναπτυγμένες η ανθρώπινη αξιοπρέπεια και η ιδιωτική ζωή παραβιάζονται και θίγονται κατά κόρον από τα αγαθά και τα μέσα της σύγχρονης τεχνολογίας, για να μην αναφερθούμε στην παραβίαση των πιο βασικών δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Στα δικτατορικά καθεστώτα η προσωπική ζωή βρίσκεται σε ασφυκτικό κλοιό, ενώ η τύχη πολιτικών κρατούμενων αγνοείται. Παράλληλα με τον Ο.Η.Ε., που ευαισθητοποιείται για τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ανάλογα με την οικονομική δύναμη της χώρας, ορισμένες φιλανθρωπικές οργανώσεις ασκούν επιλεκτικά το λειτουργήμα τους. Η Πολιτεία οφείλει να επαγρυπνει και να λαμβάνει μέτρα καταπολέμησης των κοινωνικών προκαταλήψεων, να προσφέρει άσυλο και αλληλεγγύη στους αυθαίρετα διωκόμενους ανθρώπους και να εξασφαλίζει ότι το προσωπικό απόρρητο παραμένει απόρρητο. Ακόμη, να εντάσσει τις ασθενείς κοινωνικές ομάδες στην κοινωνία και να παρέχει σ' αυτές οικονομική ενίσχυση και επαγγελματική κατάρτιση.

Οι κάτοικοι των χωρών του τρίτου κόσμου επιβάλλεται να αλλάξουν τη νοοτροπία τους όσον αφορά τη θέση των γυναικών και των παιδιών και οι αναπτυγμένες χώρες, παραγράφοντας το δημόσιο χρέος των χωρών αυτών, να ενισχύσουν την οικονομική και κοινωνική τους ανάπτυξη. Η διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου επιβάλλεται να τηρείται παντού και οι ανθρωπιστικές οργανώσεις να εντείνουν τις προσπάθειές τους.

Επίσης, θέματα που συγκίνησαν αρκετούς συνομήλικους μας ήταν ο Τύπος, τα Μ.Μ.Ε., η διαφήμιση, η κοινωνική ανισότητα και τα πολιτικά δικαιώματα.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Και εμείς να σας ευχαριστήσουμε.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής από το Νομό Αιτωλοακαρνανίας Παναγιώτα-Κανέλλα Στεφανάτου.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ-ΚΑΝΕΛΛΑ ΣΤΕΦΑΝΑΤΟΥ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, αισθήματα χαράς θαυμασμού και συγκίνησης με διακατέχουν από τη στιγμή που συνειδητοποίησα τον τρόπο λειτουργίας του θεσμού της δικής μας Βουλής, της Βουλής των Εφήβων.

Ζώντας σε επαρχία, όπου οι κοινωνίες είναι πιο κλειστές, έντονα βλέπω το πρόβλημα της ανυπαρξίας αξιοκρατίας, της αναξιοκρατίας, το οποίο θα ήθελα και να στηλιτεύσω. Δυστυχώς, σήμερα, στην Ελλάδα δεν υπάρχει αξιοκρατία και σκεφτείτε πως στη γαλλική γλώσσα, ο όρος «αξιοκρατία» δεν υφίσταται, από την στιγμή που η ύπαρξή της στην κοινωνία θεωρείται δεδομένη.

Ξεκινώντας από τη δομή της εκπαίδευσης είναι γεγονός ότι στο σχολείο οι καθηγητές βάζουν βαθμούς σε αυτούς που κάνουν ιδιαίτερα μαθήματα. Παιδιά καθηγητών ευνοούνται ή όχι και σε σπάνιες περιπτώσεις αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο που αντιμετωπίζονται και οι υπόλοιποι.

Συνεχίζοντας, θέλω ιδιαίτερα να επισημάνω ότι δεν υπάρχει αξιοκρατική προετοιμασία για τις Πανελλήνιες εξετάσεις, αφού οι αστικές περιοχές ευνοούνται σε σχέση με την επαρχία ως προς τις ευκαιρίες για καλύτερη εκπαίδευση και αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου. Και αλήθεια αναρωτιέμαι: Μπαίνουμε αξιοκρατικά στα πανεπιστήμια ή αρκετοί άξιοι μένουν απέξω από τη στιγμή που μαθητές έχοντας και την οικονομική δυνατότητα και το χρόνο και τους άξιους που τους έδωσαν την ώθηση πετυχαίνουν, ενώ κάποιοι άλλοι, λόγω ελλείψεων στο σχολείο τους, λόγω οικονομικής αδυναμίας, λόγω ανικανότητας πρόσβασης σε πόλεις με οργανωμένα φροντιστήρια, αποτυγχάνουν παταγωδώς;

Περνώντας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, σας υπενθυμίζω πως Έλληνες, που απέτυχαν στις Πανελλήνιες εξετάσεις, αφού καταφύγουν για δύο με τρία χρόνια σε χώρες, όπως η Ρουμανία, η Βουλγαρία, επιστρέφουν στην Ελλάδα και εκτός από το ότι ενσωματώνονται με τους πετυχημένους Έλληνες, καταλαμβάνουν και τις θέσεις των άξιων.

Όσον αφορά στο θέμα των προσλήψεων, εξωφρενικό μου φαίνεται, είτε στο δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα, να επιβραβεύονται αυτοί που έχουν μέσο, άτομα με απολυτήριο δημοτικού, ανίκανα, ανειδίκευτα, με μόνη δεξιότητα την αναρριχητική τους ικανότητα και να μην επιβραβεύονται οι άριστοι. Αίσχος μας, να μην προτιμώνται τα άτομα με επαγγελματική κατάρτιση, με δημιουργικότητα και κύρος, ευσυνειδησία και συλλογικό πνεύμα.

Στον τομέα της δημόσιας ασφάλειας αδιαφορία και απογοήτευση επικρατεί από την πλευρά των αστυνομικών, εφόσον για την ανέλιξή τους, απαραίτητως, χρειάζεται το ρουσφέτι.

Επίσης, ο στρατός σίγουρα δεν μπορεί να έχει υψηλό επίπεδο μαχητικότητας, όταν η ιεραρχία τους καλύπτεται με βάση κομματικά, πολιτικά, ιδεολογικά κριτήρια και μόνο.

Άδικο μου φαίνεται το γεγονός, όσον αφορά τη δικαιοσύνη, οι πολιτικοί και οι επιχειρηματίες να τυγχάνουν ασυλίας. Άδικο κάποιοι τυχεροί κατηγορούμενοι, επειδή διαθέτουν χρήμα ή όνομα, να τους υπερασπίζονται επώνυμοι και πετυχημένοι δικηγόροι και να δέχονται πιο ελαστικές κυρώσεις, ενώ ατυχείς κατηγορούμενοι να σαπίζουν στη φυλακή, γιατί δεν έχουν να πληρώσουν δικηγόρους με φήμη και δυνατότητες και να μην έχουν την εύνοια των δεσμοφυλάκων, έτσι ώστε να περνούν καλύτερα.

Τέλος, σε πολιτικά σχήματα επιλέγονται κάποια άτομα με βάση τη λάμψη τους ως κράχτες. Είναι αξιοκρατική η επιλογή κάποιου πολιτικού, ο οποίος πιθανότατα δεν κατέχει την ελληνική ιστορία και τις ανάλογες σπουδές και εφόσον, όπως μας δίδαξε η ιδανική αθηναϊκή δημοκρατία, σύμφωνα με το Θουκυδίδη, η αξιοκρατία μας απαιτεί να επιλέγεται κανείς «απ' αρετής»; Στον ίδιο τομέα παρατηρείται το φαινόμενο της διαφθοράς. Αν και όχι σε τόσο μεγάλο βαθμό πια η ευνοιοκρατία και ο νεποτισμός, η γνωστή «κοινωνία των κολλητών», συνεχίζουν να παρατηρούνται στις ημέρες μας.

Έτσι, είναι καιρός πια να συνειδητοποιήσουμε ότι σαν ενεργοί πολίτες δεν πρέπει να προσφεύγουμε στο μέσο. Χρειάζεται να καταπολεμήσουμε τις αδικίες, να αξιολογήσουμε τους γύρω μας, να σεβόμαστε και να εφαρμόζουμε τους νόμους. Γενικά, δηλαδή, είναι αναγκαία η αλλαγή της νοοτροπίας μας ως λαού, που θα επιτευχθεί μέσω της σωστής παιδείας, με αξίες και ιδανικά από την οικογένεια και το σχολείο. Στο σχολείο θα πρέπει να εφαρμοστεί πρόγραμμα ειδικού μαθήματος, που να μνεί τα παιδιά στην αξιοκρατία. Οι ίδιοι οι καθηγητές πρέπει να διορίζονται μέσα από αξιοκρατικούς διαγωνισμούς γνώσεων. Η Πολιτεία θα πρέπει να προσφέρει ίσες ευκαιρίες σε όλους τους Έλληνες, να επικροτεί και να επιβραβεύει τους ικανούς, τους τίμους, τους άξιους, τους καλούς υπαλλήλους.

Τελειώνοντας, θέλω να επισημάνω πως οι πολιτικοί και όλοι οι επιφανείς άνθρωποι πρέπει να είναι παραδείγματα προς μίμηση, καταδικάζοντας και καταργώντας το ρουσφέτι, σχεδιάζοντας μία πολιτική με ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα.

Η αντιμετώπιση των συμμαθητών μου στο άκουσμα ότι θα παρευρεθώ στη Βουλή ήταν ιδιαίτερα θερμή και εγκάρδια. Πολλές φορές έλεγαν: «Μα, φαντάζεστε τη Νέλλα, μετά από λίγα χρόνια Βουλευτή;». Και εγώ απαντούσα: «Μάλλον όχι, γιατί δε μου αρέσουν τα ρουσφέτια». Ας ελπίσω ότι στα επόμενα χρόνια δε θα έχω λόγο να μη θέλω να γίνω πολιτικός.

Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ήταν ένας επιθετικός λόγος, πολύ καλός, διότι ανοίγει θέματα, στα οποία πρέπει όλοι να πάρετε το λόγο.

Η Έφηβος Βουλευτής Ελένη Τζόβλα έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΤΖΟΒΛΑ (Β' Αθήνας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, συνοραματιστές μου, είναι τιμή μου μεγάλη που βρίσκομαι ανάμεσά σας. Και είναι μεγάλο χρέος μου η εκπροσώπηση των συνομηλίκων μου σε τούτο το θεσμό.

Ήταν καιρός να δηλώσουμε και εμείς στα πολιτικά και κοινωνικά δρώμενα ένα δυναμικό παρόν, σε μία κοινωνία που προσπαθεί με κάθε τρόπο να μας εγκλωβίσει στο σύστημα, να μας χειραγωγήσει και να μας καταστήσει υποχείριά της, εργάτες της ή καλύτερα υπηκόους της. Δεν ήμαστε ελεύθεροι, φίλοι μου, αλλά νόμιμα και μόνιμα πολιορκημένοι ήμαστε και το διαπιστώνουμε καθημερινά αυτό, αφού έχουμε, ήδη, φορτωθεί τα βάρη της ζωής, την αγωνία, το φόβο, που έχει εγκατασταθεί στις ψυχές μας, τη σύγχυση, τη ρευστότητα, που παρατηρείται γύρω μας.

Να μιλήσω για πρότυπα; Δυστυχώς, μας εγκατέλειψαν οι πνευματικοί άνθρωποι του τόπου. Στερούμαστε σήμερα από ιδεολογικές προκηρύξεις ή θερμούς λόγους και χρειάζομαστε σήμερα παρά ποτέ καθοδηγητές και μεγάλους οραματιστές. Οι ενήλικοι αυτού του τόπου συμβιβάστηκαν με την πραγματικότητα. Οι νεανικές ψυχές μας όμως δεν την αντέχουν την αδικία, το σύνθημα της εποχής μας.

Αναξιοκρατία επικρατεί, φίλοι μου, και κοντόφθαλο

ατομικό συμφέρον, όπου και αν στρέψεις το βλέμμα σου. Αβεβαιότητα και απελπισία σε κάθε δειλό βήμα μας προς την κοινωνία. Μάθαμε, φαίνεται, πως η ζωή κερδίζεται μόνο με άνομα μέσα και δεν τολμάμε να κάνουμε σχέδια στηριζόμενοι μόνο στις δικές μας δυνάμεις. Στα νεανικά μας χρόνια διδαχτήκαμε, στη θεωρία πάντα, πως μπορούμε να αλλάξουμε τον κόσμο, πως η ζωή κερδίζεται με αγώνα, με θυσίες, πως οι καλοί ανταμείβονται, πως η δικαιοσύνη στο τέλος θριαμβεύει. Στην πράξη, είδαμε πως όλη μας η δύναμη εσωκλείεται σε μία ψήφο, τόσο ανούσια τώρα πια, πως η επιτυχία ταυτίζεται με την ανομία, τον πλούτο, πως τους καλούς, τους δίκαιους φροντίζει η κοινωνία να τους περιθωριοποιήσει και η δικαιοσύνη περιορίζεται στο να προσπαθεί να βρει ελαφρυντικά σε τρομοκράτες.

Όμως εμείς είμαστε τώρα εδώ, για να προειδοποιήσουμε τους ηγέτες του τόπου πως δε θα το ανεχτούμε αυτό άλλο.

Εδώ να πω ότι συμφωνώ με την κυρία Στεφανάτου και θα αναφερθώ στο σύστημα της αξιοκρατίας. Τόσοι είναι οι επιστήμονες, που ξόδεψαν τα νιάτα τους πάνω από τα βιβλία, θυσιάσαν τη ζωή τους στο όνομα της επιστήμης και αντιμετωπίζουν τώρα την άρνηση της πολιτείας. Είναι φοβερό το γεγονός πως οι άνθρωποι αυτοί, που μπορούν να αλλάξουν τον κόσμο, παραγκωνίζονται, μένουν άνεργοι και αδικούνται. Είναι, λοιπόν, αναμενόμενο να καταφεύγουν στο εξωτερικό αφήνοντας τα πόστα τους σε άλλους επιστήμονες, με γνωριμίες, με επιρροή, οικονομική δύναμη αμφιβόλου προέλευσης, που ήταν τυχεροί να έχουν γονείς με τη δυνατότητα να τους σπουδάσουν σε πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Και μετά απορούμε. Ποιοι είναι αυτοί οι μηχανικοί, που δημιουργούν πολυκατοικίες, οι οποίες στον πρώτο σεισμό θάβουν οικογένειες; Απορούμε. Ποιοι είναι αυτοί οι γιατροί που αφήνουν νυστέρια στους ασθενείς; Σίγουρα δεν είναι απ' αυτούς, που με το ελληνικό σύστημα μπαίνουν με 18 στην Ιατρική Σχολή, με εφόδιο το διάβασμά τους, αλλά είναι από τους άλλους από το εξωτερικό, που με φαινομενικά «δίκαιες και αντικειμενικές» εξετάσεις φροντίζει η χρηματιζόμενη αυτή κοινωνία να προωθήσει.

Ποιος ο λόγος να εξανemizουμε τα νιάτα μας στο σχολείο, που αποτελεί παραπαιδεία πλέον ή στα φροντιστήρια, που συγκροτούν την παιδεία; Γιατί διαβάξει ο Έλληνας φοιτητής σήμερα στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα; Γιατί να υπάρχουν αριστούχοι, όταν οι αντίστοιχες επερχόμενες επαγγελματικές θέσεις ανήκουν από τώρα, και το ξέρουμε, σε αμόρφωτους γόνους ισχυρών οικογενειών; Αδικία κατάφωρη. Στο δημόσιο ακόμα δεν εργάζονται υπάλληλοι με γνώσεις, με θέληση να προσφέρουν. Κομματικά στελέχη εργάζονται ή νομίζουν ότι προσφέρουν έργο και δεν υπάρχει κανείς να τους ελέγξει.

Αν θέλουμε, όμως, τούτος ο τόπος να πάει μπροστά, πρέπει να κάνουμε το εξής μεγάλο βήμα: να καταργήσουμε το ρουσφέτι, να σταματήσουν τα μεγάλα κόμματα να τάζουν

θέσεις σε ανίκανους, σε ανάξιους, γιατί δεν είναι δικές τους αυτές οι θέσεις εργασίας, για να τις χαρίζουν. Οι αριστούχοι να απορροφώνται από τον τόπο τους και όχι από το εξωτερικό. Οι φοιτητές του εξωτερικού, αν θέλουν να δουλέψουν εδώ, να δίνουν πραγματικά δίκαιες εξετάσεις επιπέδου ίδιου με αυτές που δίνουν οι Έλληνες φοιτητές. Να συγκροτηθούν επιτροπές ελέγχουν των δημοσίων υπαλλήλων, ώστε να μπορούν και να απολύσουν όσους δεν κάνουν σωστά τη δουλειά τους. Να επιβραβεύονται οι καλοί δημόσιοι υπάλληλοι, να δίνονται προνόμια, ώστε να υπάρχει κίνητρο και για τους άλλους υπαλλήλους να γίνονται το ίδιο καλοί.

Αυτές είναι οι βασικές προτάσεις μου για την πάταξη της αναξιοκρατίας, που χαρακτηρίζει την κοινωνία μας και τη φέρνει πολύ πίσω. Μας έμαθαν, εξάλλου, ότι θεμέλιο της δημοκρατίας είναι και η αξιοκρατία. Απαιτείται από τους φορείς της πολιτείας να αφήσουν τους χρηματισμούς και τους συναισθηματισμούς κατά μέρος, δίνοντας ευκαιρία στους άξιους και ικανούς του τόπου να πάρουν τις θέσεις που δικαιωματικά αξίζουν. Αν το ποσοστό της ανεργίας έχει ξεπεράσει τα επιτρεπτά όρια, τουλάχιστον οι αριστούχοι του τόπου να απορροφώνται αμέσως. Έτσι πρέπει να γίνει και έτσι είναι το δίκαιο.

Έλεπα, με αφορμή το γεγονός ότι πολλοί Έφηβοι Βουλευτές προβληματίστηκαν στο ζήτημα των γνωστών «ριάλιτι-σόου» θα ήθελα να συμβάλω στο γόνιμο προβληματισμό τους με τη εξής διαπίστωση. Δε με ενδιαφέρει ποιος είναι υπεύθυνος για το επίπεδο της τηλεόρασης ούτε θέλω να ασχοληθώ με εκείνους, που υπήρξαν πειραματόζωα-πρωταγωνιστές τέτοιων σόου. Έχουμε θεσπισμένη δημοκρατία και είναι δικαίωμα τους, αν θέλουν, να παραβιάζουν τα προσωπικά τους δεδομένα. Το ζήτημα, αυτό που πρέπει να μας απασχολεί, είναι άλλο: το πνευματικά επίπεδο του λαού. Ο ίδιος ο λαός, δυστυχώς, επέλεξε να δίνει μεγάλα νούμερα τηλεθέασης σε τέτοια προγράμματα.

Είναι πραγματικά λυπηρό αυτό, διότι εμείς και όχι το Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης ευθύνεται για τα τηλεσκοπικά που προβάλλονται. Σαφέστατα, αν αρχικά τούτος ο τόπος είχε δείξει τη δυσαρέσκειά του, αλλάζοντας κανάλι στις εκπομπές αυτές, για καθαρά οικονομικούς λόγους οι τηλεοπτικές επιχειρήσεις θα τις είχαν διακόψει. Ας μην κατηγορούμε, τους φορείς της Πολιτείας για το ευτελές πλέον επίπεδο της τηλεόρασης, αλλά να στρέψουμε την προσοχή μας αλλού. Ίσως να χρειάζεται ριζική αλλαγή το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Στην προσπάθεια να δημιουργήσει άκρως μορφωμένους, απόλυτα εξειδικευμένους επιστήμονες, δε διδάσκει, δε μεταδίδει ιδανικά, αρχές, ιδεολογίες, δεν πλάθει με άλλα λόγια ανθρώπους σωστούς, αλλά δημιουργεί τεχνοκράτες, χωρίς άποψη, χωρίς κρίση, χωρίς οράματα, χωρίς αγωνιστική διάθεση.

Χάσαμε την ουσία των πραγμάτων στις μέρες μας. Αποπροσανατολιστήκαμε ή καλύτερα φρόντισαν να μας απο-

προσανατολίσουν. Η αίγλη των προετοιμασιών των Ολυμπιακών Αγώνων, μας θάμπωσε φαίνεται και δε βλέπουμε ή δε θέλουμε να βλέπουμε ότι το σύστημα πάσχει από ριζικές αλλαγές. Δεν είναι τα reality shows που πρέπει να μας απασχολούν, όταν το σύστημα υγείας αυτού του τόπου αρκείται στο να δημιουργεί ουρές ταλαιπωρημένων υπαλλήλων του δημοσίου, που ευελπιστούν στην εξέταση από κάποιον γιατρό του Ι.Κ.Α., με το ανάλογο φακελάκι φυσικά. Να αναφερθώ, μήπως, στον εξοπλισμό των νοσοκομείων και τις φοβερές ελλείψεις τους ή στο προσωπικό τους; Όταν ο συνταξιούχος δημόσιος υπάλληλος ρωτάει τι έγιναν όλα αυτά τα χρήματα, από τις κρατήσεις χρόνων από το μισθό του για την κάλυψη εξόδων πιθανής νοσηλεία του, τι έχουν να απαντήσουν οι φορείς της πολιτείας; Πρέπει να ξερούμε τελικά, γιατί γίνονται οι σχετικές κρατήσεις από τους μισθούς, για να απευθυνόμαστε στα δημόσια νοσοκομεία ή στα ιδιωτικά;

Λύσεις πρωτότυπες στο συγκεκριμένο θέμα δεν έχω να πω, ούτε νομίζω ότι χρειάζεται φαντασία. Ζητούνται απλά γιατροί με ήθος, θέληση να βοηθήσουν και πολυπληθές προσωπικό για να φροντίζει για όλες τις ανάγκες του κάθε δημόσιου νοσοκομείου. Απαιτείται νέος εξοπλισμός και, κυρίως, αξιοποίηση των χρημάτων που κρατά στα χέρια της η Κυβέρνηση για το σύστημα υγείας. Μάλιστα, στελεχώνοντας με περισσότερους γιατρούς και νοσοκόμους τα νοσοκομεία θα δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας. Προτείνω και τη δημιουργία περισσότερων ιδρυμάτων, τόσο για τα «παιδιά των φαναριών» που στη σύγχρονη αυτή κοινωνία δεν επιτρέπεται να υπάρχουν, αλλά και ιδρύματα για τις ανήλικες ανύπαντρες μητέρες. Η ελληνική κοινωνία πολύ εύκολα μπορεί να κρίνει και να κατακρίνει τέτοιες περιπτώσεις, αλλά ακόμη πιο εύκολα οδηγεί τις νέες αυτές κοπέλες στο χείλος της έκτρωσης. Με άλλα λόγια, προτιμάται ο θάνατος από τη ζωή. Σε τέτοιες περιπτώσεις προτείνω αναγνώριση της μεγάλης αξίας της ζωής ενός μικρού πλάσματος, που δε φταίει σε τίποτα και σεβασμό στην ιερότητα της μητρότητας. Η κοινωνία πρέπει να αγκαλιάσει τέτοιες περιπτώσεις, να μεριμνά και να τις αφομοιώνει. Να μη δημιουργεί συναισθήματα κατωτερότητας ούτε στις μητέρες, αλλά ούτε και στα παιδιά τέτοιων περιπτώσεων. Να μη τα περιθωριοποιεί.

Τούτος ο κόσμος, φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, διαπιστώνουμε καθημερινά ότι πρέπει να αλλάξει. Χρειάζονται τόλμη, φαντασία, συμπαραστάση, μετάδοση της εμπειρίας από τους μεγαλύτερους και, κυρίως, αγωνιστική διάθεση από μας. Οράματα έχουμε και σχέδια για το μέλλον πολλά. Ζητάμε από τους πολιτικούς ηγέτες να μας δώσουν τη δυνατότητα και την ευκαιρία να διαδραματίσουμε ρόλο πρωταγωνιστή στα κοινωνικά δρώμενα. Νομίζω ότι την αξίζουμε. Ο κόσμος μας ανήκει, το μέλλον μας ανήκει. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Καμιά φορά δε φθάνει μονάχα να ζητάμε, πρέπει να το πετυχαίνουμε και μόνοι μας παλεύοντάς τα. Ευχαριστούμε, πά-

ντως, για την ομιλία σου, η οποία ήταν και αυτή πολύ ενδιαφέρουσα.

Ο Έφηβος Βουλευτής Καραμολέγκος Ανάργυρος από τη Β' Αθήνας έχει το λόγο.

ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (Β' Αθήνας): Αγαπητοί συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, εμένα θα μου επιτρέψετε να είμαι λίγο σύντομος σε σχέση με τους υπόλοιπους ομιλητές. Πριν αρχίσω την ανάλυση του θέματος, θα ήθελα να επισημάνω ότι δυσκολεύτηκα αρκετά να διαλέξω θέμα και αυτό γιατί πιστεύω πως όλα είναι εξ ίσου σοβαρά. Έτσι, αποφάσισα να επιμείνω στην αρχική μου επιλογή και να αναφερθώ στα Μ.Μ.Ε. και, κυρίως, στην τηλεόραση. Όπως είναι ευρέως γνωστό, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης αποτελούσαν την τέταρτη εξουσία και χρησιμοποιούσι αποτελούσαν, γιατί πλέον έγιναν συνεργάτες της πολιτικής εξουσίας. Πιστεύω πως δε χρειάζεται να αναφερθώ ούτε στη διαπλοκή, ούτε στο χαμηλό επίπεδο. Αυτά είναι πλέον δεδομένα. Είμαι σίγουρος πως προσφέρουν πολλά θετικά στοιχεία, όπως ενημέρωση ή πολυφωνία, η οποία συμβάλλει στη διάδοση των ιδεών και στην ευαισθητοποίηση των ανθρώπων. Επίσης, προάγουν τις επιστήμες, τις τέχνες και τα γράμματα. Υπάρχουν και αρκετά άλλα θετικά, τα οποία αυτή τη στιγμή μου διαφεύγουν. Όμως, ας μην κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας, τα αρνητικά είναι πολύ περισσότερα. Είναι πλέον κοινό μυστικό ότι παραπληροφορούν και διαστρεβλώνουν την αλήθεια, ότι η ενημέρωση δεν είναι πλέον αντικειμενική και ότι, δυστυχώς, εκμεταλλεύονται τα συναισθήματα και τον ανθρώπινο πόνο και όλα αυτά στο όνομα της Α.Γ.Β.

Αντί να ενημερώνουν για την εσωτερική και εξωτερική μας πολιτική, προσπαθούν να αλλοιώσουν την πολιτική μας ταυτότητα, προβάλλοντας προϊόντα υποκουλτούρας, κατά τον αμερικάνικο τρόπο ζωής καταναλωτικό και μη. Οι γονείς ξεφορτώνονται τα παιδιά τους ωθώντας τα στην τηλεόραση, επιτυγχάνοντας την απομόνωση και την αποξένωση της οικογένειας και των ανθρώπων ως μέλη της κοινωνίας. Με τα διάφορα reality shows προσπαθούν να μας συνηθίσουν στην ιδέα της μόνιμης παρακολούθησης της ιδιωτικής μας ζωής. Δυστυχώς, υπάρχουν και άλλα πολλά στα οποία δεν έχω αναφερθεί, αλλά πιστεύω πως σε γενικές γραμμές έχουμε καταλάβει όλοι γιατί πρόκειται.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να κάνω μια πρόταση και αυτή είναι να κλείσουμε για λίγο τις τηλεοράσεις και να ανοίξουμε ένα βιβλίο. Μόνο τότε θα καταλάβουμε ότι την πραγματική εξουσία την έχουμε εμείς οι ίδιοι στα χέρια μας και όχι αυτοί. Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Καμιά φορά δε χρειάζεται πολύς χρόνος για να πεις αυτά που πρέπει εύστοχα. Πολλές φορές, δηλαδή, στα πολλά λόγια χάνεται η ουσία.

Η Έφηβος Βουλευτής Σοφία Τυλιγάδα από τη Β' Αθήνας έχει το λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΤΥΛΙΓΑΔΑ (Β' Αθήνας): Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, ονομάζομαι Σοφία Τυλιγάδα και προέρχομαι από την εκλογική περιφέρεια Β' Αθήνας.

Οι νέοι σήμερα διεκδικούν δυναμικά το δικαίωμα της συμμετοχής στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Δείχνουν έντονα την επιθυμία τους να πολιτικοποιηθούν και να ενταχθούν σε μια κοινωνία, στην εξέλιξη της οποίας έχουν λάβει ενεργά μέρος, αποβάλλοντας την αδράνεια και την παθητικότητα. Έτσι, επιδιώκουν να καλλιεργήσουν στο μέγιστο βαθμό την πολιτική κοινωνικοποίησή τους. Πολλά πράγματα έχουν τεθεί σε εφαρμογή, με σκοπό να διαμορφώσουν στους νέους πολιτική συνείδηση, να ενθαρρύνουν τους νέους να εργάζονται σε κοινότητες και εθνικά ή διεθνή σώματα.

Παρ' όλα αυτά, οι νέοι αγνοούνται από τους υπόλοιπους πολίτες και, κυρίως, από τους πολιτικούς που περισσότερο επιφανειακά ενθαρρύνουν τους νέους να πολιτικοποιηθούν και με την αφέλιά τους να φανατιστούν, παρά να ληφθούν στα σοβαρά. Οι νέοι δεν πρέπει να μείνουν αμέτοχοι στην παρούσα κατάσταση. Ο χώρος της νεολαίας αποτέλεσε και αποτελεί πεδίο δοκιμασίας, σύνθεσης και σύγκρουσης των επιλογών της πολιτείας με αντίκτυπο και προβολή σε όλο το κοινωνικό σώμα. Οι νέοι σήμερα κατακλύζονται από τεράστιο όγκο πληροφοριών, ενώ είναι αναγκασμένοι να καταλήξουν από πολύ νωρίς σε αποφάσεις για το μέλλον. Αυτά προϋποθέτουν γνώση και ωριμότητα, τα οποία διαθέτουν. Μήπως, επιτέλους, πρέπει να λάβουν τη μεταχείριση που τους αξίζει; Μήπως, επιτέλους, πρέπει να επανεξετασθεί ο ρόλος τους στην κοινωνία; Αν αυτό δε συμβεί, οι νέοι θα μεγαλώσουν έχοντας μέσα τους το αίσθημα της αδικίας και της σύγχυσης, ενώ οι αντιλήψεις τους για τον κόσμο θα είναι παντελώς λανθασμένες, με άμεση συνέπεια την αλλοτρίωση και απομάκρυνση από την πολιτεία και τα πολιτικά πράγματα. Το γεγονός ότι και εμείς οι έφηβοι μια μέρα θα φθάσουμε σε μια αξιοσέβαστη και αξιοπρόσεκτη ηλικία δεν είναι λύση. Διότι με την πάροδο του χρόνου, θα παρέλθουν και οι ιδέες μας, ο ενθουσιασμός μας και η ζωντάνια. Το σύστημα θα περιβάλλει τη ζωή μας και θα μας απομακρύνει απ' όλες τις αξίες, που τώρα εξυψώνουμε με αυτοθυσία.

Όλη αυτή η αδιαφορία επενεργεί αρνητικά πάνω στους νέους, οι οποίοι την ανταποδίδουν με τον πιο σκληρό τρόπο. Στρέφονται σε ξένα πρότυπα και αλλοτριώνονται απ' αυτά. Σβήνει μέσα τους κάθε αγνό ελληνικό στοιχείο. Δε χρειάζεται, λοιπόν, να ψάξουμε μακριά για τα αίτια της σημερινής κατάστασης των νέων. Βρίσκονται μπροστά στα μάτια μας, που όμως είναι πολύ τυφλωμένα από την προκατάληψη για να αντικρίσουν την αλήθεια. Την αποφεύγουν επιδεικτικά, προκαλώντας την απέχθεια και την ειρωνεία.

Η Πολιτεία πρέπει να δώσει νέες κατευθύνσεις στους νέους και να μην τους υποβιβάζει με κάθε δυνατό τρόπο και, προπαντός, όχι τόσο φανερά. Πατι τα παιδιά μια μέρα θα γίνουν το παρόν. Θα ενταχθούν στην κοινωνία που τώρα

τους αποδιώχνει και θα λάβουν τις θέσεις που κατέχουν οι σημερινοί πολιτικοί της χώρας στα έδρανα της Βουλής.

Ζωτικής σημασίας είναι η διαδικασία εκπαίδευσής τους και, προπαντός, η πολιτική τους διαπαιδαγώγηση και η πολιτική τους κοινωνικοποίηση. Οι νέοι δεν πρέπει να ετεροκατευθύνονται από κανέναν, ούτε ακόμα και από το πολύ στενό και οικείο τους περιβάλλον, την οικογένεια. Επιβάλλεται να είναι ελεύθεροι, όχι μόνο όπως καθορίζει το Σύνταγμα, από νομική άποψη, αλλά, κυρίως, να έχουν ελευθερία επιλογών. Ο προβληματισμός των νέων είναι ανάγκη να στηρίζεται σε σίγουρες και γερές βάσεις. Οι βάσεις αυτές πρέπει να είναι η αντικειμενική και πλήρης πληροφόρηση, κάτι που επιβάλλει τόσο ο ορισμός της ουσιαστικής ελευθερίας και του δημοκρατικού ήθους, όσο και οι τάσεις της σημερινής κοινωνίας, τόσο σε εθνικό, όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Παρ' όλα αυτά, πρέπει να ομολογήσουμε ότι οι νέοι, κυρίως αυτοί που συγκαταλέγονται στα χαμηλά επίπεδα της ηλικιακής κλίμακας, δεν έχουν τη δυνατότητα να πάρουν αποφάσεις τόσο ορθές, ώστε να επηρεάσουν καταλυτικά την πολιτική μιας χώρας, κυρίως, λόγω της σχετικής ανωριμότητάς τους, που απορρέει από τα περιορισμένα βιώματα και την ελλιπή πληροφόρηση. Η νέα γενιά κάθε εποχής, από τη σχέση που έχει με την παραγωγή και με τα κοινωνικά και πολιτισμικά στερεότυπα κάθε εποχής, είναι ριζοσπαστική. Αμφισβητεί και αναζητεί το δικό της κόσμο. Κι όμως, οι επαναστατικές αυτές ιδέες των νέων είναι που δίνουν νέα ατμόσφαιρα στα πολιτικά πράγματα, καθώς έχουν την ικανότητα να διατυπώσουν συνετές σκέψεις και να πείσουν.

Βέβαια, η άκριτη εκτόξευση κατηγοριών και η ενοχοποίηση των πάντων δεν οδηγεί πουθενά, κάτι το οποίο οι νέοι έχουν αρχίσει να συνειδητοποιούν. Έτσι, είναι ανάγκη να παραθέσω κάποιους τρόπους, που προσωπικά πιστεύω ότι μπορούν να δώσουν λύση και να επιτρέψουν στους νέους να συμμετέχουν υπεύθυνα στην πολιτική ζωή της χώρας.

Συγκεκριμένα, η Πολιτεία πρέπει να βοηθήσει και να ενισχύσει τους νέους με κάθε δυνατό τρόπο, όπως στη θεσμοθέτηση πρωτοβάθμιων οργανώσεων νεολαίων, που θα προκύπτουν από τις τοπικές κοινωνίες, καθώς και στην ομαδοποίηση κάποιων ανίσχυρων δήμων, για να αποκτήσουν ισάξια αντιπροσώπευση, διότι η αλληλεγγύη που αναπτύσσεται ανάμεσα στους νέους είναι ανίκητη. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης μπορούν και οφείλουν να συνδράμουν προς αυτήν την κατεύθυνση και με τη σύσταση δημοτικών και νομαρχιακών συμβουλίων νέων, που, όμως, να κατοχυρώνονται νομικά για να μην ενεργούν μάταια. Αυτό το μέτρο το θεωρώ πολύ σημαντικό, καθώς οι δήμοι αποτελούν τη βάση της πολιτικής της χώρας.

Επίσης, οι νέοι δε θα πρέπει να περιοριστούν σε τοπικό επίπεδο, αλλά να εκλέγουν τους υπεύθυνους αντιπροσώπους τους σε θεσμοθετημένα δευτεροβάθμια όργανα νέων, που θα λαμβάνονται υπόψη από τους πολιτικούς, έτσι ώστε να

κατοχυρώνεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο ο θεσμός της δημοκρατίας και, φυσικά, να ακούγονται νέες ιδέες, που να μπορούν να αλλάξουν ριζικά τη σημερινή πραγματικότητα της χώρας και να τους δοθεί η δυνατότητα να εκπροσωπήσουν αντάξια τη χώρα μας στο εξωτερικό.

Επίσης, εκπρόσωποι των συμβουλίων νέων μπορούν να συμμετέχουν στα τοπικά, δημοτικά και νομαρχιακά συμβούλια, καθώς και στην Κυβέρνηση και στην Ευρωβουλή, έτσι ώστε να ελέγχουν την πολιτική ζωή και να παρουσιάζουν τις απόψεις τους απευθείας στους εκπροσώπους του λαού. Οι νέοι πρέπει να πληροφορούνται περισσότερο για τα πολιτικά τους δικαιώματα, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να συμμετέχουν στα κοινά.

Τέλος, πρέπει να αυξηθεί ο αριθμός των ήδη υπαρχόντων νεαρών εκπροσώπων στις διάφορες οργανώσεις και κυβερνήσεις, έτσι ώστε η συμμετοχή τους να είναι αποτελεσματικότερη και να θεωρούνται ισάξια μέλη.

Όλοι έχουν υποχρέωση να προωθήσουν το μέλλον αυτής της χώρας, δηλαδή τους νέους, που απειλούνται καθημερινά από ποικίλα προβλήματα, που είναι τα εξής: το δημογραφικό πρόβλημα, ο ρατσισμός, ο εκφυλισμός της ελληνικής γλώσσας, η αλματωδώς αυξανόμενη ανεργία, η απειλή του αφανισμού του ελληνικού στοιχείου, η περιβαλλοντική καταστροφή. Από τη μια οι νέοι μπορούν να γίνουν σοβαροί, όπως έχει αποδειχθεί, αλλά από την άλλη, όπως έχει, επίσης, αποδειχθεί, χρειάζονται ώθηση. Οι λύσεις υπάρχουν, οι νέοι ενδιαφέρονται και ενημερώνονται για την επικαιρότητα, περιμένουν. Οι πράξεις, όμως, σπανίζουν.

Ευχαριστώ πολύ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα ήθελα να σας πω ότι μπορείτε να σημειώνετε τα σημεία των ομιλιών, στα οποία συμφωνείτε ή διαφωνείτε, γιατί θα υπάρξει κάποια στιγμή και ένας κύκλος δευτερολογιών. Όσοι μιλήσατε, δηλαδή, δικαιούστε να ξαναμιλήσετε, για να κάνετε αντίλογο ή για να ενισχύσετε την άποψη κάποιου ή για να διαφωνήσετε. Παρακολουθώντας τις ομιλίες, μπορείτε να κρατάτε ό,τι σημειώσεις νομίζετε, που θα σας βοηθήσουν στη συνέχεια.

Η Έφηβος Βουλευτής Τριάδα Τσάφα έχει το λόγο.

ΤΡΙΑΔΑ ΤΣΑΦΑ (Επικρατείας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, ονομάζομαι Τσάφα Τριάδα και είμαι από το νομό Πέλλας.

Αποτελεί ξεχωριστή τιμή για μένα το να βρίσκομαι σ' αυτόν το χώρο και να μιλώ για ζητήματα μεγάλης σημασίας, που αφορούν όχι μόνο εμάς που βρισκόμαστε εδώ, αλλά και τους συνανθρώπους μας σε όλο τον κόσμο.

Θα αναφερθώ, λοιπόν, σε ένα από τα παράδοξα των τελευταίων ετών, που συνόδευε τις κοσμοϊστορικές αλλαγές που ζήσαμε πρόσφατα και αυτό είναι η αναβίωση της τρομοκρατίας. Είναι ένα φαινόμενο, που παραβιάζει τους νόμους που διέπουν την ανθρώπινη φύση και επιφέρει αρρυθμιά

και αναταραχή. Ακόμη, αποτελεί τροχοπέδη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, έρχεται σε αντιπαράθεση με τις διατάξεις και τους ηθικούς κανόνες του κοινωνικού συνόλου και, κυρίως, στόχος της είναι η απόλυτη συντριβή των κοινωνικών ομάδων. Η τρομοκρατία πολύ σωστά θεωρείται το άνοιγμα της «ψαλίδας» μεταξύ πλουσίων και φτωχών. Η κοινωνική ανισότητα, η έλλειψη μεγάλης μεσοαστικής τάξης, καθώς και ο διαχωρισμός των ατόμων σε ανώτερα και κατώτερα, δημιουργεί ένα αίσθημα ταπείνωσης για τους δεύτερους, αφού περιφρονούνται απ' όλους και με τον τρόπο αυτό τοποθετούνται σε υποδεέστερη μοίρα.

Η θεοποίηση, λοιπόν, του σκληρού ανταγωνισμού, η προβολή ως ιδανικού ανθρώπου του σκληρού και του ανάλγητου, αλλά του επιτυχημένου οικονομικά, παρασύρουν πολλούς σ' ένα εξοντωτικό κυνήγι της επιτυχίας με κάθε μέσο. Φτάνουν στην τέλεια απανθρωπιά και σκληρότητα και εξωθούν τα υποτιμημένα άτομα σε ανώτερες πράξεις των δυνάμεών τους, που και τους ίδιους καταστρέφουν και στους άλλους προξενούν μεγάλο κακό. Μία άλλη αιτία, που συμβάλει στην ανάπτυξη του φαινομένου είναι η παιδεία, η μόρφωση. Κάθε κοινωνικό σύνολο έχει ορισμένες αξίες και επιδιώκει με την παιδεία και με άλλα μέσα να τις εμφρυνεύσει στα μέλη του, για να μπορέσουν αυτά να ενταχθούν ομαλά σ' αυτό. Έτσι, ασκεί τεράστια επίδραση στη διαμόρφωση της προσωπικότητας και του χαρακτήρα των ατόμων. Με το χαρακτήρα της και τα επιτεύγματά της, κάθε κοινωνία μορφώνει ή παραμορφώνει τους πολίτες της. Όμως, τα άτομα που δε θέλουν να καταπιέζονται και να ελέγχονται, αλλά να καταπιέζουν και να ελέγχουν και διαστρεβλώνονται από κάθε τι που αποτελεί τροχοπέδη στην ελευθερία των κινήσεών τους, οδηγούνται στην οργάνωση τρομοκρατικών κινήματων.

Μια άλλη γενεσιουργός αιτία της τρομοκρατίας είναι η μεγάλη «ψαλίδα» που υπάρχει ανάμεσα στους πλούσιους και τους φτωχούς σ' όλη τη γη. Άνθρωποι που δεν έχουν τίποτα στη ζωή τους και βλέπουν ότι δεν έχουν καμία προοπτική, αντιδρούν με τρομοκρατικές πράξεις και για να εκδικηθούν αυτούς που έχουν πολλά, αλλά και για να τους εξαναγκάσουν, ενδεχομένως, να προβούν σε κάποιες πράξεις, όπως π.χ. οι Παλαιστίνιοι καμικάζι. Γι' αυτό, ένας καλός τρόπος για την πάταξη της τρομοκρατίας είναι όχι η βία από την πλευρά των θιγόμενων, αλλά η λήψη μέτρων, που θα έχουν σαν στόχο τη βελτίωση της οικονομικής και της κοινωνικής κατάστασης των ασθενέστερων τάξεων, τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των φτωχών, την εκπαίδευσή τους, ώστε και αυτοί να έχουν την ευκαιρία να βελτιώσουν τις συνθήκες της ζωής τους και να μη νιώθουν κατώτεροι, που δεν έχουν τίποτα να χάσουν.

Επίσης, οι ακραίες ιδεολογίες οδηγούν κι αυτές στη δημιουργία αυτού του αισχροφύ φαινομένου. Και τα δύο άκρα, και το αριστερό, και το δεξιό, υποστηρίζουν με μεγάλο φα-

νατισμό την αναρχία. Το καθένα προσπαθεί να κινηθεί με τις κατάλληλες ενέργειες, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι και τα συμφέροντά τους. Κάθε δράση, όμως, της αναρχοακραριστικής τρομοκρατίας δημιουργεί την αντίδραση της αναρχοδεξιάς τρομοκρατίας, με αποτέλεσμα να αναπτύσσεται μία αναρχική αντίδραση, που σιγά-σιγά θα οδηγήσει σε συνεχείς συγκρούσεις μεταξύ των τρομοκρατών των δύο άκρων. Δεν είναι καθόλου δύσκολο, μάλιστα, να μεταπηδήσουμε σε μία παρεμφερή μελλοντική τέτοια κατάσταση.

Ας μην ξεχνάμε πως η τρομοκρατία έχει ένα κύριο στόχο, την καταπάτηση της δημοκρατίας. Με τη δημοκρατία αναγνωρίζεται το δικαίωμα του πολίτη να ενεργεί όπως ο ίδιος θέλει, χωρίς, όμως να ενοχλεί το διπλανό του, το γείτονά του και, γενικά, τους γύρω του. Αντίθετα, η αναρχία υποστηρίζει τη συντριβή των κοινωνικών ομάδων, δε σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και αποτελεί κίνδυνο για κάθε είδους κοινωνία με συγκεκριμένες δομές και ομάδες. Μπορούμε να ελπίζουμε σε μία βελτίωση της κατάστασης αυτής, αν βελτιωθούν οι νομοθετικές ρυθμίσεις. Σκοπός μας πρέπει να είναι το να συμβαδίζει ο νόμος με τη ζωή της σύγχρονης κοινωνίας.

Κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει την αξία του παρελθόντος. Ό,τι είμαστε είναι αποτέλεσμα μιας προσπάθειας αιώνων. Οι αξίες του παρελθόντος θεμελιώνουν τη ζωή μας, μας παρέχουν το μέτρο για την εκτίμηση του παρόντος. Πρέπει, λοιπόν, να γίνει συνείδηση όλων πως καθετί καινούριο είναι καλύτερο, μόνο όταν υποστηρίζει τη γνήσια παράδοση και την προωθεί με σύγχρονα μέσα. Είναι ανάγκη, λοιπόν, κάθε φορά που ψηφίζεται ένας νόμος να μελετούνται οι προηγούμενοι και να καταργούνται και όχι να υπάρχουν δέκα νόμοι για ένα θέμα, ενδεχομένως και συγκρουόμενοι μεταξύ τους.

Απαιτείται ακόμη η ύπαρξη μέτρων για την προσαρμογή των νόμων σε κοινωνικά δεδομένα. Μεταβάλλεται, λοιπόν, η κοινωνία; Υποχρεωτικά να μεταβάλλονται και οι νόμοι. Υπάρχει ένας αναχρονιστικός νόμος, σε σχέση με τη διατάραξη της κοινής ησυχίας μετά τις έντεκα η ώρα το βράδυ. Το ερώτημα, λοιπόν, είναι: Ποιος θέλει στην εποχή μας ένα τέτοιο νόμο, αφού η προαναφερόμενη ώρα αποτελεί την ώρα της βραδινής του εξόδου; Και η απάντηση είναι κανένας. Όχι, λοιπόν, σε αναχρονιστικούς νόμους. Ναι, στην προσαρμογή των νόμων σύμφωνα με τα κοινωνικά δρώμενα και την προσαρμογή τους, τουλάχιστον ανά δεκαετία.

Εξάλλου, τέτοιοι νόμοι σαν τον προαναφερόμενο φέρνουν σε σύγκρουση τα όργανα του κράτους, τα οποία είναι υποχρεωμένα να επιβάλουν τις αυστηρές κυρώσεις των νόμων στους ανυπάκουους πολίτες. Έτσι, οι δεύτεροι, βλέποντας την αστυνομία σαν το σπαθί της εξουσίας που επιβάλλει διαταγές, νιώθουν μίσος και φθόνο, με αποτέλεσμα να αγανακτούν και να ξεσηκώνονται.

Επίσης, οι υπάρχοντες νόμοι πρέπει να εφαρμόζονται

και να μην υπάρχουν «παραθυράκια», που επιτρέπουν στους εγκληματίες να περιορίσουν στο ελάχιστο τις ποινές τους και σε σύντομο χρονικό διάστημα να κυκλοφορούν ανάμεσά μας και να συνεχίζουν την εγκληματική δράση τους. Εάν δε λυθούν αυτά τα προβλήματα, πολύ γρήγορα θα οξυνθούν και θα πολλαπλασιαστούν. Οι κίνδυνοι που μας απειλούν θα είναι αδύνατον να αντιμετωπιστούν. Η αδιαφορία για τις υποθέσεις της πολιτείας ανοίγει το δρόμο για την επιβολή τυραννικών καθεστώτων και την επικράτηση ανίκανων και καιροσκόπων. Αν, λοιπόν, αδρανήσουμε, αν δε μοιραστούμε την προσπάθεια, θα μοιραστούμε πολύ σύντομα με όλους τη συμφορά.

Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η συναδέλφός σας Τριάδα Τσάφα έπιασε ένα δύσκολο θέμα. Άνοιξε θέμα μεγάλο.

Θέλω, επίσης, να σας πω ότι στην Επιτροπή μας συμμετέχουν και δύο Έφηβοι Βουλευτές, η μία είναι η Αϊβαλιώτη Βασιλική από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Ξέρετε ότι ο Ελληνισμός βρίσκεται παντού και δημιουργεί παντού και έχει σημασία ότι με την παρουσία της εδώ υπογραμμίζει, όχι μόνο τη στήριξη του θεσμού, αλλά και τη συμβολή της. Και βλέπω ότι συμμετέχει και η Στέλλα Κιτρομηλίδου από τη Λευκωσία, από τη μακρινή Μεγαλόνησο. Και αυτό έχει τη σημασία του. Βέβαια, και εσείς πρέπει να μας πείτε αν στις έντεκα η ώρα, που είπε η συνάδελφό σας, ανοίγουν τα μαγαζιά ή κλείνουν.

Από ποια πόλη της Αμερικής είστε;

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΪΒΑΛΙΩΤΗ (Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής): Από την Καλιφόρνια.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εκεί κλείνουν ή ανοίγουν στις έντεκα;

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΪΒΑΛΙΩΤΗ (Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής): Κλείνουν.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εμείς στην Πέλλα τα ανοίγουμε εκείνη την ώρα.

Η Έφηβος Βουλευτής Ελένη Γάκη έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΓΑΚΗ (Β' Αθήνας): Ονομάζομαι Γάκη Ελένη και είμαι από την Ηλιούπολη.

Αξιότιμε, κύριε Πρόεδρε, αξιότιμοι Έφηβοι Βουλευτές, Εμείς οι έφηβοι, μαθητές, τηλεθεατές, μελλοντικοί πολίτες, άλλοτε θεωρούμασταν τα πιο ασυμβίβαστα όντα, σήμερα είμαστε οι πλέον αδρανείς σε κοινωνικά και πολιτικά θέματα, έφηβοι σε εποχή που καταλύει τις αξίες, υπακούει το χρήμα και αναστέλλει το εμπόριο των συνειδήσεων. Έφηβοι σε εποχή αμφισβήτησης της δημοκρατίας και της ελευθερίας, μα πάνω απ' όλα έφηβοι με οράματα, όνειρα, απόψεις που γκρεμίζονται στο βωμό της μαθητικής επιτυχίας, του χρήματος, των μεγαλεπήβολων πεποιθήσεων. Αυτοί είμαστε! Οι νέοι του 2002, που παλεύουμε μέσα από ένα βαθμοθηρικό σύστημα εκπαίδευσης να αποκτήσουμε ουσιαστική γνώση και

κριτική σκέψη. Θα παραμείνουμε σκεπτόμενοι για να μην καταντήσουμε άβουλα όντα. Αυτό που θέλουμε είναι μία κοινωνία που θα σέβεται τον άνθρωπο και την υπόστασή του, μία κοινωνία δημοκρατική, με ηθικές αξίες και φραγμούς. Μία κοινωνία που θα καταδικάσει το άδικο, θα κατακρίνει το ανήθικο, θα πολεμά τη διαφθορά.

Βασική προϋπόθεση της κοινωνίας αυτής είναι οι ενεργοί πολίτες. Οι πολίτες αυτοί που θα διαπλάθονται με το ανάλογο σύστημα εκπαίδευσης, το οποίο οφείλει να καλλιεργεί την κριτική σκέψη και να διαμορφώνει καθαρές συνειδήσεις. Με τον αδιάκοπο τρόπο ενημέρωσης, που θα στοχεύει στην πληροφόρηση και όχι στην παραπλάνησή τους. Με τις αξιοπρεπείς επιλογές ψυχαγωγίας, που δε θα παραλύουν τη σκέψη, αλλά θα αναζωογονούν το πνεύμα μας. Στην εποχή μας είναι γεγονός ότι δίκαιο και άδικο, ειρήνη και πόλεμος, εκμετάλλευση και ανθρωπιά έχουν αντιστραφεί, με αποτέλεσμα να βλέπουμε βομβαρδιστικές ειρηνευτικές δυνάμεις και καλοπροαίρετους εγκληματίες πολέμου να επευφημούνται ως ελευθερωτές λαών. Και, όμως, αποδεχόμαστε τις ειρηνευτικές αυτές δυνάμεις. Η τρομοκρατία των ισχυρών γίνεται δεκτή. Ο Καντάφι, ηγέτης της Λιβύης είπε: «Οφείλουμε να γίνουμε αποδέκτες και υποστηρικτές της διεθνούς νομιμότητας παρά το γεγονός ότι είναι πλαστή και επιβεβλημένη από τις Η.Π.Α., αλλιώς θα συντριβούμε». Και μέσα σε όλα αυτά ο έφηβος συμβιβασμένος και παθητικός όσο ποτέ άλλοτε. Πατί; Για ποιο λόγο δεν κινητοποιούμαστε ως νέοι ενάντια στην τρομοκρατία των ισχυρών, την αδιαφορία των πολιτικών, την ουδετερότητα και την αποστασιοποίηση των πολιτών;

Προτείνω την ενεργό συμμετοχή των εφήβων στις αποφάσεις που παίρνονται για τα προγράμματα, τουλάχιστον, από την κρατική τηλεόραση, καθώς και την εκλογή εκπροσώπων της κάθε επιτροπής, για να συμμετέχει στις αντίστοιχες επιτροπές της Βουλής των Ελλήνων.

Βρισκόμαστε εδώ για να ακούσουμε, μα πάνω απ' όλα για να ακουστούμε. Αποβλέπουμε στην υλοποίηση των προτάσεων των Εφήβων Βουλευτών και κατ' επέκταση στην ισχυροποίηση του θεσμού αυτού.

Τελειώνοντας, αξίζει να αναφερθώ στα θύματα των τρομοκρατών όλης της γης, που έχασαν τη ζωή τους στο όνομα της ειρήνης και της νομιμότητας. Ενδεικτικά θα αναφέρω τα θύματα στη Χιροσίμα, το Ναγκασάκι, το Βιετνάμ, τη Γιουγκοσλαβία, τη Νέα Υόρκη, το Αφγανιστάν, την Παλαιστίνη, το Ισραήλ, την Ελλάδα και όλες τις περιοχές που αντίκρισαν τη φρίκη της τρομοκρατίας.

Σαν έφηβη, δεν μπορώ ακόμη να ξεχωρίσω τα νόμιμα από τα παράνομα εγκλήματα και τα λάθη από τις εκ προμελέτης τρομοκρατικές ενέργειες. Νιώθω, όμως, την υποχρέωση να τιμήσουμε τη μνήμη τους με ενός λεπτού σιγή. Όσο πιστεύουν ότι αυτά τα θύματα το αξίζουν, παρακαλώ να σηκωθούν.

(Στο σημείο αυτό οι Έφηβοι Βουλευτές όρθιοι τηρούν ενός λεπτού σιγή)

Ευχαριστώ πολύ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Ελένη Γάκη έκανε μία πρόταση, αλλά πήρε και μία πρωτοβουλία. Στους κοινοβουλευτικούς κανόνες ο εισηγητής δεν αποφασίζει, απευθύνεται στον Πρόεδρο και ο Πρόεδρος λέει, θέτω την πρόταση σε ψηφοφορία. Και, εφόσον, γίνει δεκτή η πρόταση, τότε σηκώνονται. Αν ήταν έτσι, δε θα συνεννοούμαστε ποτέ στο Κοινοβούλιο.

Παρ' όλα αυτά, σε συγχαίρω για την τόλμη σου και την κοφτερή σου επιλογή.

Η Έφηβος Βουλευτής Σοφία Κολιούση έχει το λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΛΙΟΥΣΗ (Νομός Θεσπρωτίας): Αξιότιμε, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, κατάγομαι από το Νομό Θεσπρωτίας και εκπροσωπώ το 1ο Ενιαίο Λύκειο Ηγουμενίτσας. Αίσθημα χαράς με διακατέχει που βρίσκομαι σήμερα εδώ και έχω τη δυνατότητα να θίξω ένα θέμα που έχει προβληματίσει ιδιαίτερα, την κοινωνία του εφήμερου.

Ζούμε σε μια εποχή ταχύτητας, καταιγισμού πληροφοριών όπου ακούμε, βλέπουμε, καταναλώνουμε, αλλά δε νιώθουμε, μια εποχή fast food. Όλα γίνονται με ρυθμούς εξοτρωτικούς, χωρίς να καταλαβαίνουμε και οι ίδιοι πολλές φορές γιατί τα κάνουμε, αν παρασυρόμαστε σε διάφορες ενέργειες, χωρίς να το θέλουμε. Το διαφορετικό σχολιάζεται, κατακρίνεται. Έτσι, όλο και λιγότεροι άνθρωποι πάνε κόντρα στο ρεύμα. Καταλήγουμε, σχεδόν, αβίαστα στο ότι ειδικά οι νέοι κατακλύζονται καθημερινά από πρότυπα της μιας ημέρας, με ημερομηνία λήξης.

Στόχος όλων είναι η γρήγορη κατάκτηση της κορυφής, της οποιασδήποτε κορυφής. Η δημοσιότητα των δέκα λεπτών, όπως είχε ειπωθεί κάποτε πολύ εύστοχα. Αρκεί για δέκα λεπτά να καταφέρεις να κατακτήσεις το κοινό και γίνεσαι δημόσιο πρόσωπο. Και ας αγωνίζονται χρόνια οι αθλητές να πετύχουν ένα ρεκόρ και ας χάνει μερόνυχτα από την πραγματική ζωή ο επιστήμονας, που παλεύει να ανακαλύψει το εμβόλιο για το AIDS ή ο μαθητής που θέλει να περάσει στο πανεπιστήμιο και έχει όνειρα να αλλάξει τον κόσμο. Άνθρωποι, χωρίς ήθος και στόχο γίνονται αντικείμενο συζήτησης, ενώ την ίδια στιγμή βομβαρδίζονται μικρά παιδιά ή πεθαίνουν από την πείνα, η τρύπα του όζοντος απειλεί τον πλανήτη και ο διατροφικός εφιάλτης είναι προ των πυλών. Ακόμη και η παιδεία με τη μορφή που παρουσιάζεται σήμερα και με τις εκάστοτε επιλογές που υιοθετούνται έχει τον χαρακτήρα του προσωρινού. Η υπερεκτίμηση και η υπερπροβολή των θετικών επιστημών, με την αντίστοιχη υποτίμηση των θεωρητικών, ωθεί τους νέους σε μία τεχνοκρατική θεώρηση της κοινωνίας.

Μα, ο μονόδρομος του fast food δε σταματά εδώ. Τα μπαρ και οι καφετέριες είναι ο μόνος τρόπος διασκέδασης των νέων. Ενδιαφέρονται μόνο για να εντυπωσιάσουν και

να προκαλέσουν. Αντί, λοιπόν, ο πήχης να είναι υψηλότερα, η διεκδίκηση να είναι για το ουσιαστικό και το βαθύ, είναι για την εντύπωση και την πρόκληση. Αυτό, όμως, έχει τη δικαιολογία του. Οι νέοι, που απορροφούν σαν σφουγγάρι τα τεκταινόμενα, είναι θύματα μιας κοινωνίας που επιβραβεύει το λίγο, το φθινό, το δήθεν, που δίνει το μήνυμα «ανέβα ψηλά, ανενδοίαστα, ανεξάρτητα αν με το δικό σου τρόπο εκμεταλλευθείς ανθρώπους, παραβιάσεις αξίες και ιδανικά». Όλα, πλέον, αλλάζουν με την ταχύτητα μιας τηλεοπτικής διαφήμισης από τα θέματα της συζήτησης μέχρι τα ιδανικά και τα όνειρά μας. Οι ουσιαστικές συζητήσεις αντικαθιστούνται από την παρακολούθηση των reality shows. Οι εξοντωτικοί ρυθμοί μας γεμίζουν άγχος και κανείς δεν ευαισθητοποιείται από τις προειδοποιήσεις των ειδικών ότι η επόμενη γενιά θα υποφέρει από κατάθλιψη. Θα είναι ουσιαστικά άνθρωποι, χωρίς ψυχική ισορροπία.

Χανόμαστε στο διαδίκτυο όταν κάπου στον κόσμο γυναίκες στον 21ο αιώνα κακοποιούνται, παιδιά πουλιούνται, κυκλώματα σωματέμπορων κυκλοφορούν ελεύθερα, ο ρατσισμός αναβιώνει, οι τρομοκρατικές ενέργειες σπέρνουν τον τρόμο και τη βία. Οι μειονότητες καταπιέζονται και τα άτομα με ειδικές ανάγκες διασύρονται και αντιμετωπίζονται ως πολίτες τρίτης κατηγορίας.

Εύλογα θα αναρωτιέται κανείς, γιατί αφηνόμαστε έτσι αδιαμαρτύρητα στο κυνήγι του εφήμερου, του προσωρινού, του εύκολου. Πατί αφεθήκαμε να πιστέψουμε πως μόνο η κατάκτηση της κορυφής αξίζει, ανεξάρτητα με τον τρόπο που αυτό θα επιτευχθεί. Μήπως, τελικά, ο κόσμος μας, ο υποτιθέμενος πολιτισμένος παράγει περισσότερο πολιτισμό; Εδώ πρέπει να επέμβει το κράτος, τα Μ.Μ.Ε. και οι πνευματικοί άνθρωποι, ώστε οι νέοι να στραφούν προς την ουσία, να καταλάβουν ότι η ζωή δεν είναι εύκολη, ότι χρειάζεται επιμονή και υπομονή για να ανέβεις και να κρατηθείς στην κορυφή. Να τους δώσουν κίνητρα, να ασχοληθούν με θέματα που κάνουν την ανθρωπότητα να υποφέρει, έτσι ώστε το αύριο να είναι καλύτερο, ώστε να κατανοήσουν ότι το μέλλον κερδίζεται.

«Οι ευθύνες αρχίζουν από τα όνειρα» είπε ο Σεφέρης. Εφόσον εμείς, η νέα γενιά έχουμε όνειρα, ας αναλάβουμε τις ευθύνες που μας αναλογούν. Ας φροντίσουμε η φωνή μας να ακουστεί, να ταράξει τα θεμέλια της κοινωνίας. Να γίνουμε η άμμος και όχι το λάδι στα γρανάζια του κόσμου. Να αρνηθούμε την κοινωνία της ανισότητας, της αναξιοκρατίας, της καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του μέσου. Πριν, όμως, γκρεμίσουμε τα πάντα, θα πρέπει να έχουμε κάτι να κτίσουμε εκεί. Και αυτό θα επιτευχθεί μόνο όταν μικροί μεγάλοι του κόσμου τούτου βάλουν βαθιά μέσα στην καρδιά τους τα λόγια του ποιητή μας Ρίτσου: «Εδώ δεν είναι να είμαι εγώ πάνω από σένα ή εσύ πάνω από μένα. Εδώ είναι να είναι ο καθένας μας πάνω από το εαυτό του». Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Θεοχάρης Τσιόκας): Η Έφηβος Βουλευτής Πριμικήρη Στέλλα από το Νομό Κυκλάδων έχει το λόγο.

ΠΡΙΜΙΚΥΡΗ ΣΤΕΛΛΑ (Νομός Κυκλάδων): Είμαι από το Νομό Κυκλάδων και στόχος μου είναι να στηλιτεύσω την πραγματικότητα στην ελληνική επαρχία, διότι πολλοί από σας την θεωρούν ανύπαρκτη.

Αξιότιμε, κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, η Μήλος, το νησί μου, είναι ένας όμορφος τόπος με την αδιαμφισβήτητη ιστορική της παρουσία, με το πανέμορφο φυσικό της τοπίο, με τη γεωγραφική της θέση στην αγκαλιά του Μυρτώου και του Αιγαίου Πελάγους, ξεχωρίζει εύκολα. Όμως, αλλάζει σιγά-σιγά. Δεν είναι μόνο τα κύματα των τουριστών που επιβάλλουν τις αστικές υποδομές εξυπηρέτησης αναγκών και παροχής υπηρεσιών και μεταβάλλουν το τοπίο και αλλοιώνουν τον παραδοσιακό χαρακτήρα των οικισμών. Δεν είναι ούτε η βίαιη επιμειξία των ανθρώπων και των τρόπων ζωής που εξαφανίζει την Κυκλαδίτικη ομορφιά του χώρου και ισοπεδώνει τα πάντα. Είναι κάτι παραπάνω. Κάτι που εμφανίστηκε πρόσφατα, που ήρθε για να μείνει, η πραγματικότητα.

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομη στις επισημάνσεις μου και θα είμαι αναπόφευκτα ουτοπική στις προτάσεις μου. Έχω, βέβαια, την έντονη αίσθηση ότι όσα θα ακούσετε είναι πραγματικά κοινή εμπειρία και βασανιστική αναγκαιότητα ζωής για όλους μας. Πρόσφατα στο νησί μας ήρθαν τα ναρκωτικά. Στην αρχή η ινδική κάνναβη. Ίσως, υπάρξει και η συνέχεια. Η ανεπαρκής αστυνομική δύναμη και η συνακόλουθη απειρία των τοπικών αρχών και της κοινωνίας μας επιτείνει το πρόβλημα. Σε λίγο θα εμφανισθεί η ηρωίνη. Και τότε θα είναι αργά. Απαιτείται όχι μόνο ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας, των συλλόγων των γονέων, των μαθητικών κοινοτήτων και των υπόλοιπων φορέων που ασκούν κοινωνικοποιητική επίδραση, αλλά και διωκτική δράση πέραν της πολιτικής, άμεσα και επιβεβλημένα.

Ένα άλλο ζήτημα είναι οι παραβάσεις του Κ.Ο.Κ. Σε ένα μικρό τόπο με στοιχειώδεις οδικές υποδομές, τα ατυχήματα είναι η καθημερινή πραγματικότητα. Τα περισσότερα είναι η μοιραία κατάληξη της κατανάλωσης αλκοόλ, μιας κοινωνικής ιδιαιτερότητας στις κλειστές και απομονωμένες το χειμώνα κοινωνίες. Πρόσφατα, ένας συμμαθητής μου βρέθηκε νεκρός τα ξημερώματα. Είχε πεθάνει μόνος και αβοήθητος, ώρες πριν, αφού πρώτα είχε εξαργυρώσει το χαρτζιλίκι του μαζί με τα όνειρά του στο ποτό. Τον σκότωσε το όνειρό του, το μηχανάκι και το ποτό, που εύκολα και παράνομα προσφέρεται αφειδώς από την τοπική τουριστική βιομηχανία σαν προέκταση και κεκτημένη ταχύτητα του τουριστικού καλοκαιριού, όπου όλα επιτρέπονται.

Απαιτείται η αυστηρότερη τήρηση των διατάξεων για τη νόμιμη οδήγηση, καθώς και η συντηρητικότερη στάση της μέσης οικογένειας στην παραχώρηση δυνατότητας μεταφορικών μέσων στους ανήλικους. Επιβάλλεται η ολική απαγό-

ρευση της πώλησης αλκοολούχων ποτών σε ανήλικους, όσο και αν μας δυσαρεστεί αυτό.

Θα κλείσω με ένα τελευταίο ζήτημα, της προέκτασης της πληθυσμιακής αλλοίωσης του νησιού από ένα ανεξέλεγκτο κύμα εισόδου μεταναστών παρανόμων τις πιο πολλές φορές. Η απόσταση που τους επιβάλλουν οι συμπολίτες μας, συχνά τους εξωθεί σε πράξεις αναίτιας βίας και εκδίκησης. Σε λίγο θα εμφανισθούν τα γνωστά κυκλώματα προστασίας του οργανωμένου εγκλήματος των αστικών κέντρων. Απαιτείται η χαρτογράφηση των μεταναστών και η άμεση εντός του νόμου παροχή κάρτας παραμονής και εργασίας, ώστε να συνλειτουργήσουν αρμονικά και να προσφέρουν παραγωγικά, όπως όλοι οι άλλοι.

Ο τόπος μου είναι κλειστός, μικρός και πανέμορφος. Σε λίγο, όμως, δε θα είναι έτσι.

Αν κάτι δεν αλλάξει, η Κυκλαδίτικη ακτογραμμή και οι ιστορικές μνήμες δε θα αρκούν να απαλείψουν την έντονη αίσθηση ότι σ' αυτόν τον τόπο δεν αξίζει να ζει κανείς και θα πάροουμε ξανά όλοι εκεί το καράβι για τη μεγάλη πόλη, όπου βέβαια τα πράγματα δε θα είναι καλύτερα, ότι, δηλαδή, λέγεται αδιέξοδος. Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Σταθακόπουλος Ηλίας, από το Νομό Ηλείας.

ΗΛΙΑΣ ΣΤΑΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ηλείας): Αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, κύριε Πρόεδρε, νιώθω υπερηφάνεια και βαθιά συγκίνηση που βρισκόμαι στο Βήμα της Επιτροπής, στο ναό της δημοκρατίας. Είμαστε η τυχερή γενιά, που απολαμβάνουμε τους καρπούς της ελευθερίας και της δημοκρατίας, αρχές και αξίες που με αγώνες θεμελίωσαν πατεράδες, παππούδες και προπάτορες.

Μια από τις θεμελιώδεις αρχές, που απορρέει από το Σύνταγμά μας, είναι της ελευθερίας της έκφρασης και του λόγου, που μας δίνει τη δυνατότητα να αναπτύξουμε με τόλμη και παρηγορία τη σκέψη, το όραμα και τους προβληματισμούς μας. Η σκέψη του εφήβου είναι ακηδεμόνευτη, άδολη, έχει φαντασία και όραμα. Εκφράζεται με τόλμη και ειλικρίνεια, γιατί δε φοβάται μη κακολογηθεί υπό την έννοια μήπως δε γίνει αρεστή σε ορισμένους. Οι νέοι άνθρωποι, όντας ελεύθεροι, εκφράζονται με τέτοια άνεση για τη ζωή και τα όνειρά τους, για τις φιλοδοξίες και τις επιδιώξεις τους στους χώρους τους, στο σχολείο, στο φροντιστήριο, στην καφετέρια που οι μεγάλοι θα πρέπει να προβληματιστούν σε πολλά απ' αυτά και να ασχοληθούν σοβαρά με την επίλυσή τους.

Αγαπητοί συνάδελφοι, Έφηβοι Βουλευτές, όλοι ήρθαμε εδώ μετά από επιλογή για τις εργασίες μας, όλοι έχουμε να προτείνουμε κάτι σημαντικό, όπως εμείς το φανταστήκαμε.

Θα παρακαλέσουμε τους ενήλικες συνάδελφους Έλληνες Βουλευτές να μας σεβαστούν, να προβληματιστούν και να ψάξουν λύσεις σ' αυτά που θα τους πούμε. Να μη μετρήσουν το μικρό της ηλικίας μας, αλλά το βάρος της πρότασής μας.

‘Όλοι εμείς οι έφηβοι είμαστε τα άτια του ποιητή, που καλπάζουν στον κάμπο της δημοκρατίας, χωρίς φουσέκια και χαλινάρια, με μάτια ορθάνοικτα και καθαρά, που βλέπουν τα όμορφα και σημαντικά επιτεύγματά τους, που απολαμβάνουμε και τα άσχημα και τα ζιζανιά τους που μας πικραίνουν.

Σίγουρος και ασφαλής ο δρόμος της δημοκρατίας, ευτυχής να τον διαβάνεις, δεν είναι όμως στρωμένος ολωσδιόλου στην πράξη με ροδοπέταλα. Έχει αγκάθια, έχει και κάκτους. Όλες οι προτάσεις των Εφήβων Βουλευτών αυτές τις ασχήμιες και τις ατέλειες επισημαίνουν. Καλπάζοντας, λοιπόν, στον κάμπο της δημοκρατίας και απολαμβάνοντας τις ομορφιές της ορθώθηκε, ξάφνου μπροστά μου το μέγα κακτοειδές αντιπαθητικό, αγκαθωτό, ριζωμένο από τα παλιά, υπεραιώνιο δένδρο της αναξιοκρατίας. Ποιον δεν έχουν δηλητηριάσει τα αγκάθια του; Την πολιτική ζωή, τη δημόσια διοίκηση, την οικονομική ανάπτυξη; Έχουν προσβάλει την τιμή και την αξιοπρέπεια, την ηθική και το δίκιο. Και, τέλος, η σκιά αυτού του δένδρου έχει πέσει βαριά στα όνειρα και τις φιλοδοξίες των νέων ανθρώπων.

Αναξιοκρατία. Κηλίδα και όνειδος της ευνομούμενης πολιτείας, ανασταλτικός παράγοντας για όλους. Στερεί τους νέους από τα ίσα δικαιώματα για κάλυψη θέσης, οδηγώντας τους έτσι στην αμφισβήτηση, στην έλλειψη εμπιστοσύνης στους θεσμούς, στην απαξίωση της πολιτικής και των πολιτικών. Γεννάει την αντικοινωνική συμπεριφορά, διακονίζοντας τις κοινωνικές διαφορές. Αδρανοποιεί τους άξιους και προωθεί ανίκανα άτομα δημιουργώντας έτσι, εκτός από πίκρα και ανασφάλεια, ακόμη και ψυχολογικά προβλήματα στους νέους και τις οικογένειές τους. Χωρίς γνωριμία δεν παίρνεις ούτε μια καλή θέση στα υπεραστικά λεωφορεία, χωρίς μαχίρι δεν τρως πεπόνι και χωρίς δόντια δε μασάς. «Προσλήψεις με μέσον», «είχε μπάρμπα στην κορώνη», «μπήκε από το παράθυρο», είναι μερικές από τις εκφράσεις που μάθαμε και εμείς και που μας προβληματίζουν αρνητικά. Προσλήψεις, μεταθέσεις, μετακινήσεις γίνονται με αναξιοκρατικά κριτήρια, ιδιαίτερα δε την προεκλογική περίοδο. Τελικά, χωρίς μέσον δεν ανεβαίνεις ιεραρχικά, γιατί πάντοτε θα βρισκείται μπροστά σου κάποιος ανίκανος που θα σε σπρώχνει με δυνατά χέρια.

Το αντίδοτο για την καταπολέμηση της αναξιοκρατίας θα ήταν μια αλλαγή νοοτροπίας, που θα στηριζόταν στην εφαρμογή των νόμων, στη σωστή παιδεία, στην κατάλληλη αγωγή από το σπίτι και το σχολείο.

Είναι επιβεβλημένη η ανάγκη όπως η επίσημη πολιτεία καταδικάσει έμπρακτα το ρουσφέτι, επιβραβεύσει τον άξιο και τον ικανό. Το φάρμακο εναντίον των φαινομένων της σήψης, της διαφθοράς και της ατιμίας, που παρατηρούνται στην ελληνική κοινωνία, είναι το ξερίζωμα της αναξιοκρατίας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, Έφηβοι Βουλευτές, επειδή όλα αυτά έχουν ειπωθεί και ξαναειπωθεί, χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα, προτείνω η οποιαδήποτε μελλοντική πρόσληψη να

γίνεται με νόμιμες και διαφανείς διαδικασίες μέσα από τη Βουλή των Ελλήνων. Όπως η Βουλή νομοθετεί, η Βουλή και να προσλαμβάνει. Να δημιουργήσει τέτοιο νομικό πλαίσιο, χωρίς παράθυρα, που να υποχρεώνει όλους, υπουργούς, διοικητές και διευθυντές του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα να υποβάλλουν υπομνήματα, στα οποία να αναφέρονται οι ελλείψεις σε προσωπικό για τις ανάγκες των υπηρεσιών τους, για κάλυψη πάγιων θέσεων.

Στη Βουλή να συσταθεί διακομματική επιτροπή, η οποία να μελετά, να ελέγχει και να αποφαινεται για τις ανάγκες και, στη συνέχεια, να προχωρά σε προκήρυξη πανελλήνιου διαγωνισμού προσλήψεων, με αδιάβλητες και διαφανείς διαδικασίες μια-δυο φορές το χρόνο. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων να επιστρέφουν στη Βουλή και, μετά από επικύρωση, να γίνεται η κατανομή και η τοποθέτηση ανάλογα με τα μόρια επιτυχίας του καθενός στις αντίστοιχες θέσεις. Η όλη διαδικασία να επικυρώνεται από τη ψήφο της πλειοψηφίας στη Βουλή. Έτσι, και ο τελευταίος Ο.Τ.Α. δε θα αυθαιρετήσει πια.

Εμείς οι νέοι θέλουμε διαφάνεια, ίσες ευκαιρίες, ίσα δικαιώματα. Εσείς, οι μεγάλοι, μας τα χρωστάτε. Βάλτε ταφόπλακα στο ρουσφέτι. Ευχαριστώ πολύ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Ηλίας Σταθακόπουλος επέλεξε να αναφερθεί σε ένα θέμα, το οποίο απασχολεί τη Βουλή των Ελλήνων αυτές τις μέρες. Το θέμα συζήτησης είναι ο νόμος για τις προσλήψεις. Έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον και πρέπει να ασχοληθείτε μ' αυτό στο λόγο σας και στις παρεμβάσεις σας.

(Στο σημείο αυτό έγινε διάλειμμα 10')

(Μετά τη διακοπή)

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα συνεχίσουμε τώρα με τον κατάλογο των ομιλητών, όπως γραφτήκατε. Όποιοι άλλοι θέλουν, φυσικά, μπορούν να μιλήσουν. Εγώ θα σας συνιστούσα, όμως, και για την αυριανή συνεδρίαση στις 10.00' να δείτε μερικά θέματα από αυτά που θίχτηκαν, για να συνεχίσουμε την κουβέντα και να πάμε λίγο πιο βαθιά στους προβληματισμούς και τις δικές σας απόψεις.

Υπήρξαν απόψεις, οι οποίες κατατέθηκαν με δυναμισμό, αλλά δεν είναι ομοιόμορφες. Θα σας πω ένα παράδειγμα. Είτε κάποια Έφηβος Βουλευτής πριν: «Εγώ δε θέλω να ασχοληθώ με την πολιτική, γιατί δε μου αρέσουν τα ρουσφέτια». Δηλαδή, συμφωνούμε όλοι σ' αυτό ή καλύτερα συμφωνείτε όλοι; Το «συμφωνούμε» δεν αφορά εμένα, γιατί εγώ σήμερα θέλω να συντονίσω τη συζήτηση. Υπάρχει αντίλογος πάνω σ' αυτό; Δηλαδή, αξίζει κανείς να είναι πολιτικός, να ασχοληθεί με την πολιτική, για να αλλάξει το καθεστώς αυτό των ρουσφετιών; Δηλαδή, όποιος επιλέγει να ασχοληθεί με την πολιτική, αποφασίζει εκ των προτέρων ότι θα ασχοληθεί με τα ρουσφέτια; Ποιες προτάσεις μπορούμε να κάνουμε πάνω σ' αυτό;

Κάποιος άλλος αναφέρθηκε στο θέμα της σχέσης οικονομίας και πολιτικής. Με πολύ έντονο τρόπο είπατε ότι οι ισχυροί κυριαρχούν πάνω στους αδύνατους και ότι αυτό δημιουργεί δουλικότητες. Πάνω σ' αυτά τα θέματα, μπορείτε να την πάτε την κουβέντα περισσότεροι, για να καταλήξετε στο τέλος, γιατί την τρίτη μέρα θα πάμε σε ψηφοφορία.

Αυτά που θα αποφασίσετε, είναι το μήνυμα που στέλνετε εσείς οι νέοι στο Κοινοβούλιο, στους μεγάλους, για το πώς βλέπετε μερικά πράγματα και σε ποια κατεύθυνση θέλετε να ειπωθούν. Είναι το μήνυμα που στέλνετε στην ελληνική κοινωνία, τι θέλετε να πείτε εσείς στην ελληνική κοινωνία, για το πώς βλέπετε τα πράγματα και έχει σημασία, αν πάτε και σε πιο εξειδικευμένα ζητήματα μ' αυτόν τον κοφτερό τρόπο, μ' αυτόν το δυναμικό τρόπο που τα εκφράζετε.

Ήδη υπάρχει το θέμα που ανοίξατε με τα μέσα ενημέρωσης. Μιλήσατε για τα τηλεοπτικά σκουπίδια, για την αντίσταση που πρέπει να κάνετε. Υπάρχουν θέματα, δηλαδή, για τα οποία εγώ νομίζω ότι έχετε τη δυνατότητα και αύριο να καθίσετε να τα δουλέψετε και να ζητήσετε το λόγο για να μιλήσετε πάνω σ' αυτά πιο διεξοδικά, πιο βαθιά και πιο δυναμικά, για να μείνει ένα υλικό το οποίο, όπως ξέρετε, στη συνέχεια ο Πρόεδρος της Βουλής το στέλνει στην Κυβέρνηση, στα κόμματα, στους φορείς, δείχνοντας τη θέλησή σας.

Ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Απόστολος Κακλαμάνης, που είναι από τους βασικούς συντελεστές της δημιουργίας αυτού του θεσμού, θεωρεί πάρα πολύ σημαντική τη συμβολή σας στο να αναδεικνύονται θέματα και νομίζω ότι είναι μια χρυσή ευκαιρία. Με άλλα λόγια, λοιπόν, και στα ζητήματα της αξιοκρατίας και στα θέματα της πολιτικής έχετε περιθώρια να πείτε πολλά πράγματα. Μη δειλιάζετε, μιλήστε δυνατά και δυναμικά.

ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (Β' Αθήνας): Μπορεί να γίνει διάλογος από κάτω με κάποιον ομιλητή που είναι επάνω;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Μπορεί να γίνει, αλλά όχι διακόπτοντάς τον. Μπορεί κάποιος να ζητήσει το λόγο και να πει ότι θέλει να ρωτήσει κάτι. Να το κάνετε αυτό, αλλά να ζητάτε το λόγο από τον Πρόεδρο, γιατί εδώ δεν απευθύνεται κανείς στο διπλανό του ευθέως. Αυτό λέει ο Κανονισμός της Βουλής. Μέσω του Προέδρου, μπορείτε να πείτε: «Κύριε Πρόεδρε, θέλω να κάνω μια ερώτηση. Μου το επιτρέπει ο ομιλητής;». Τότε ο Πρόεδρος θα ρωτήσει τον ομιλητή και εφ' όσον ο ομιλητής το επιτρέψει, θα γίνει η συζήτηση. Έτσι, γίνεται πιο δημιουργικά η συζήτηση και φεύγουμε από τον ξύλινο λόγο, γιατί κάποιος πάρα πολύ εύστοχα είπε ότι δε θέλουμε λογομαχίες, αλλά θέλουμε συζητήσεις.

Καταλαβαίνω ότι είναι η πρώτη φορά και ο καθένας την πρώτη φορά προσπαθεί περισσότερο να καταλάβει πώς λειτουργεί ένα σύστημα, αλλά νομίζω ότι ήδη πήρατε την πρώτη γεύση. Σήμερα, για ακόμη μια ώρα περίπου, θα συνεδριάσουμε. Θα έχετε και την αυριανή μέρα για άλλες τρεις ώρες

και τη μεθεπόμενη. Έχετε ένα περιθώριο χρόνου άνετο, για να εκφράσετε τις απόψεις σας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ-ΚΑΝΕΛΛΑ ΣΤΕΦΑΝΑΤΟΥ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Μπορώ να απαντήσω;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Μην απαντήσετε τώρα, θα τελειώσουν οι ομιλητές και θα σας δώσω το λόγο μετά.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΛΑΖΑΡΟΥ (Νομός Μεσσηνίας): Είναι δύσκολο να τοποθετηθούμε στα τέσσερα λεπτά που μας δίνετε.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Όπως βλέπετε, παρ' ό,τι σας είπα για το χρόνο, δεν έβαλα χρόνο. Δε χρησιμοποιήσα το χρόνο, για να έχετε μια σχετική άνεση.

Απλώς, μ' αυτό που σας είπα για το χρόνο, ήθελα να σας δείξω ότι, όταν μιλάμε οι μεγάλοι στο Εθνικό Κοινοβούλιο, είμαστε υποχρεωμένοι στα πλαίσια της δημοκρατίας να σεβόμαστε ο καθένας το χρόνο του, για να δίνουμε τη δυνατότητα και στον άλλο να έχει άνεση να εκφράσει τα αντεπιχειρήματά του. Γιατί αν φάω το χρόνο εγώ με μια ομιλία και δεν έχει ο άλλος τη δυνατότητα να μιλήσει, τότε κάνουμε μονόλογο.

ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ ΧΑΛΙΝΙΔΟΥ-ΒΑΓΓΕΛΑ (Νομός Ημαθίας): Το ίδιο ισχύει και για αύριο;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Μπορούμε να το αφήσουμε και περισσότερο, αρκεί να έχετε κάποιο στόχο στην ομιλία σας. Άλλωστε, εμένα μ' ενδιαφέρει απ' αυτήν την ιστορία, της σημερινής και της αυριανής συνεδρίασης, να βγει κάτι ζωντανό, πηγαίο, να μην είναι στημένο και προκαθορισμένο, με την έννοια ότι ο καθένας ήλθε εδώ να βγάλει ένα λόγο και να φύγει. Έτσι, θα μοιάζει με τους μεγάλους και δεν αξίζει και πολύ τον κόπο.

Το θέμα είναι ο καθένας να πει τα δικά του, όπως αφηνιαστικά είπε η συνάδελφός σας: «Παιδιά, εγώ έτσι βλέπω το πράγμα». Απλώς, διαδικαστικά δεν το έθεσε καλά, γιατί δε με ρώτησε. Μπορούσε να με ρωτήσει και να πει στη συνέχεια: «Εγώ προτείνω αυτό και εκείνο». Εκείνο που έχει σημασία, είναι να βγάλετε τον εαυτό σας, όπως τον καταλαβαίνετε. Αυτό έχει νόημα.

Θέλει κάποιος άλλος να ρωτήσει κάτι, πριν δώσω το λόγο; Κανείς.

Η Έφηβος Βουλευτής Πολυξένη Κουσινώρη έχει το λόγο.

ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΚΟΥΣΙΝΙΩΡΗ (Νομός Ηλείας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, λέγομαι Κουσινώρη Πολυξένη και είμαι από το Νομό Ηλείας. Ως μέλος της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, της Ζ' Συνόδου της Βουλής των Εφήβων, θα ήθελα να αναφερθώ στο πολύπλοκο θέμα της πολιτικής, στις διαστάσεις που έχει πάρει αυτή σήμερα, καθώς και στις σχέσεις της με τη νέα γενιά.

Όλοι γνωρίζουμε ότι τους δύο τελευταίους αιώνες η πολιτική ζωή θεσμοθετήθηκε και κωδικοποιήθηκε σε ένα σύστημα επαρκέστερο και δικαιότερο από τα προηγούμενα, γιατί βασίζεται στις αρχές της πολιτικής ισότητας, της ελεύθερης πολιτικής έκφρασης και της κυριαρχίας της πλειοψη-

φίας επί της μειοψηφίας με σταθερή δυνατότητα μέσω εκλογών και την αλλαγή των μεταξύ τους συσχετισμών. Σήμερα αυτή η εικόνα της πολιτικής και η έννοια του σωστού πολιτικού, έχουν κατά πολύ αλλάξει. Στη θέση της αξιοκρατίας, της ελευθερίας επιλογής και της ισότητας, υπάρχει η αναξιοκρατία, η προπαγάνδα, ο λαϊκισμός και η εξαπάτηση. Αυτό οφείλεται, κυρίως, στη μη δημοκρατική οργάνωση των ελληνικών πολιτικών κομμάτων. Δηλαδή, η προσχώρηση του πολίτη σε οργανισμούς είναι δύσκολη. Πολύ λίγο έως καθόλου ακούγεται η γνώμη των πολιτών, μια που οι πολιτικοί αρχηγοί θα κάνουν έτσι και αλλιώς αυτό που έχουν προαποφασίσει. Άρα, η πλειοψηφία δεν ακούγεται πάντα.

Ένας άλλος λόγος για τον οποίο η πολιτική σήμερα έχει χάσει το σωστό της ρόλο, είναι η αυξημένη δραματοποίηση και θεατροποίηση της πολιτικής ζωής. Παρατηρείται η υποχώρηση της ουσίας και της ανάλυσης απέναντι στον Τύπο και στον εντυπωσιασμό, η γιγάντωση των υποσχέσεων και η θεσμοποίηση του ψεύδους. Επίσης, στην πολιτική κυριαρχούν οι πλάγιοι δρόμοι, δηλαδή, υπάρχει μια πελατειακή σχέση Βουλευτή προς ψηφοφόρο, το ρουσφέτι και το σκάνδαλο.

Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες, λοιπόν, πιστεύω ότι καταναίει ειρωνεία να αναρωτιώμαστε γιατί οι νέοι αποστρέφονται την πολιτική και πολύ περισσότερο αδιαφορούν γι' αυτή, πράγμα σαφώς άσχημο, μια που οι αρχαίοι Έλληνες θεωρούσαν όχι φιλήσυχο αλλά άχρηστο αυτόν που δεν έπαιρνε καθόλου μέρος σ' αυτήν. Δυστυχώς, όμως, όπως λέει και ο Σεντ Τζούλι οι σημερινοί εικοσάρηδες δεν είναι σαν τους γονείς τους το 1965. Εκείνοι έπλαθαν όνειρα για το μέλλον, εν τούτοις βλέπουν εφιάλτες. Το να είναι είσαι 20 ετών σήμερα σημαίνει ότι πρέπει να διαλέξεις ανάμεσα στη χολέρα και στην πανούκλα. Τι προτιμάς; Ανεργία, ναρκωτικά ή aids;

Οι σημερινοί νέοι ψάχνουν το δρόμο τους χωρίς πεξίδα, μέσα στην αβεβαιότητα, ενώ γύρω τους συσσωρεύονται μόνο απειλές. Εικοσάρης ποτέ δε σήμαινε αγάπες και λουλούδια. Σήμερα, όμως, κατάντησε η πιο σκληρή απ' όλες τις ηλικίες. Και, πράγματι, είχε δίκιο μια και το κυριότερο ίσως πρόβλημα που χαρακτηρίζει τη ζωή των νέων είναι η αποσάθρωση των παραδοσιακών αξιών, η κατάρρευση οποιουδήποτε αξιακού συστήματος. Αυτό, όμως, συνεπάγεται τη στέρηση προτύπων συμπεριφοράς για τους νέους. Ο θρίαμβος του ατομισμού, ο σκληρός ανταγωνισμός και ο ρεαλισμός του πλούτου και της δύναμης που κυριαρχούν στο χώρο της πολιτικής έχουν αρχίσει να επεκτείνονται και στους κόλπους της νεολαίας. Οι νέοι δεν μπορούν πια να ελπίζουν ούτε στην κοινωνική καταξίωση ούτε στην επανάσταση εναντίον όλων αυτών που γράφουν ψεύτικους κανονισμούς, που εξυπηρετούν μόνο τα συμφέροντά τους. Έτσι, οι νέοι στην προσπάθειά τους να εισακουστούν οι ιδέες τους και οι απόψεις τους φυλακίζονται στον κόσμο των μεγάλων, του οποίου είναι θύματα. Η απομόνωσή τους από την αληθινή ζωή και ο εγκλωβισμός τους στην εικονική πραγματικότητα, παρεμπο-

δίζουν την εξάπλωση οποιουδήποτε ηθικού κώδικα και ευνουούν την ανομία.

Έτσι, λοιπόν, οι νέοι πρέπει να βοηθηθούν για να ενδιαφερθούν για την πολιτική, γιατί μόνο έτσι θα παραμεριστούν οι ακρότητες, οι φανατισμοί και οι αντιδικίες. Πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι το να ζει κανείς χωρίς ιδανικά είναι ο ασφαλέστερος θάνατος και να θέσουν ως υπέρτατο σκοπό τη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου. Αυτό θα επιτευχθεί μόνο με την απόκτηση γνήσιας πολιτικής συνείδησης και δραστηριοποίησης μέσα σε πολιτικές νεολαίες και κόμματα, με την αγωνιστική αντίδραση στις περιπτώσεις αυταρχισμού και ιδιοτέλειας κατά την άσκηση εξουσίας, με την ενεργό συμμετοχή στην προσπάθεια για αναβάθμιση του πολιτισμού, με τη συνειδητή και πρόθυμη εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους προς την πολιτεία και, παράλληλα, με τη δυναμική διεκδίκηση των νόμιμων δικαιωμάτων τους. Τέλος, η υπεύθυνη δραστηριότητα και η επίπονη προσπάθεια στον επαγγελματικό χώρο για την παραγωγή χρήσιμου έργου, καθώς και η συμμετοχή στις Συνόδους της Βουλής των Εφήβων, θεωρούνται αναγκαίες.

Κλείνοντας, θα ήθελα να επισημάνω ότι σιγά-σιγά οδηγούμαστε χωρίς να το καταλαβαίνουμε σε μια νόθα, κατ'επίφαση δημοκρατία, που επιβάλλει το ζυγό της δουλείας. Και αυτό δεν είναι υπερβολή. Ακόμη και ο Ρουσσώ είχε πει ότι αν υπήρχε λαός αποτελούμενος μόνο από θεούς θα κυβερνούνταν δημοκρατικά. Και αυτό γιατί ένας τόσο τέλειος τρόπος διοίκησης είναι ακατάλληλος για ανθρώπους. Η κατάσταση είναι πραγματικά σοβαρή και πιστεύω πως είναι απαραίτητη η δημιουργία κριτικής σκέψης, διαρκούς επαγρύπνησης και συνεχούς προσπάθειας των νέων, έτσι ώστε ο καινούργιος κόσμος να είναι απαγκιστρωμένος από την αυθαιρεσία, τη στείρα κομματικοποίηση, την αντιανθρώπινη πολιτική. Για μια τέτοια χώρα, λοιπόν, οι Έφηβοι Βουλευτές αγωνίζονται, πιστεύοντας ότι είναι καθήκον τους να μη τη χάσουν. Και πιστεύω ότι ο θεσμός της Βουλής των Εφήβων είναι απαραίτητος για να μπορέσουν οι νέοι να εκφράσουν ελεύθερα τη γνώμη τους για το σύγχρονο κόσμο και τον κόσμο όπως εμείς οι ίδιοι βλέπουμε, με τα μάτια της ψυχής και όχι του σώματος. Ελπίζω, λοιπόν, να δημιουργήσουμε μια χώρα πραγματικά ελεύθερη και δημοκρατική, όπου ο πολιτικός θα σέβεται τον πολίτη και ο πολίτης θα σέβεται τον πολιτικό και τους νόμους. Πατί δεν υπάρχει σκληρότερη τυραννία από εκείνη που διενεργείται στη σκιά των νόμων και τα προσχήματα της δικαιοσύνης, όπως είχε πει κάποτε και ο Μοντεσκιέ.

Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης Πώργιος Τζήκας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΖΗΚΑΣ (Α' Θεσσαλονίκης): Κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, σας χαιρετώ. Ονομάζομαι Πώργιος Τζήκας και εκπροσωπώ το 3ο Λύκειο Καλαμαριάς.

Γνωρίζω ότι όλοι αρχίζουμε να κουραζόμαστε από τη διαδικασία και γι' αυτό ο λόγος μου θα είναι μικρός, αλλά περιεκτικός.

Το θέμα που θα επιθυμούσα να σχολιάσω είναι η απαράδεκτη κατ' εμέ κατάσταση των ελληνικών δημόσιων υπηρεσιών, καθώς και η γραφειοκρατία που τις διέπει. Είμαι σίγουρος ότι όλοι σας έχετε διαπιστώσει το τραγικό αυτό φαινόμενο, έχοντας, ήδη, ταλαιπωρηθεί σε μια από τις υπάρχουσες δημόσιες υπηρεσίες, όπως σε νοσοκομεία, αστυνομικά τμήματα, τράπεζες και αλλού.

Παρά το γεγονός ότι η χώρα μας αποτελεί λαμπρή παρουσία σε θέματα πολιτισμού και φυσικής ομορφιάς στον παγκόσμιο χώρο, κρίνω ότι η οργάνωση των υπηρεσιών της, καθώς και η γραφειοκρατία αποτελούν μεγάλη τροχοπέδη για την ανάπτυξή της, αλλά και για την εικόνα της, την προβολή της στο εξωτερικό. Αρχικά, θα ήθελα να αναφερθώ στο προσωπικό που αρκετές φορές δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του επαγγέλματός του. Πόσες φορές ουρές δεκάδων ατόμων σχηματίζονται ενώ οι υπάλληλοι συζητούν προσωπικά τους θέματα στο τηλέφωνο ή απολαμβάνουν τον καφέ τους; Κρίνω λυπηρή την ανοχή της Πολιτείας στο θέμα της ύπαρξης καφέ, συζητήσεων και ραδιοφώνου, του οποίου, μάλιστα, η μουσική πλημμυρίζει το χώρο σε ιδιαίτερα υψηλή ένταση στα γραφεία του ελληνικού δημοσίου.

Επιπλέον, θεωρώ απαράδεκτο το γεγονός ότι οι υπηρεσίες στις οποίες καταφεύγουν καθημερινώς οι πολίτες, όπως τα νοσοκομεία, υστερούν σε εξοπλισμό και εγκαταστάσεις. Πώς επιθυμούμε να ισχυριζόμαστε ότι ανήκουμε στις πολιτισμένες χώρες του δυτικού κόσμου, όταν οι ασθενείς μας αναγκάζονται να κοιμούνται σε ράντζα ή περιτριγυρίζονται από διάφορα έντομα;

Η κατάσταση επιδεινώνεται από τη γραφειοκρατία που αγκαλιάζει όλες τις πλευρές της ανθρώπινης δραστηριότητας και εμποδίζει κάθε πρόοδο. Ένας τεράστιος αριθμός κατοίκων της χώρας μας ταλαιπωρείται από υπάλληλους ευθυνόφοβους και προσηλωμένους στο καθήκον. Σε κάθε ιεραρχία, κάθε υπάλληλος έχει την τάση να φθάνει, για εμένα, στο ανώτατο επίπεδο της ανικανότητάς του.

Μπροστά σ' αυτή την οικτρή πραγματικότητα κρίνεται επιτακτική η ανάγκη εύρεσης λύσεων από την Κυβέρνηση. Οι χώροι των δημόσιων υπηρεσιών πρέπει να πληρούν τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές και το προσωπικό να αυξηθεί προς αποφυγή της ψυχικής φθοράς και σωματικής ταλαιπωρίας των πολιτών, που είναι αποτέλεσμα του δικαιολογημένου εκνευρισμού και της πολύωρης ορθοστασίας τους. Πώς είναι δυνατόν να υπάρχουν τόσοι άνεργοι και υπηρεσίες που καθημερινά επισκέπτονται οι πολίτες, να στερούνται προσωπικού;

Ακόμη, ειδικοί επιστάτες πρέπει να ελέγχουν τακτικά και σχολαστικά τους υπαλλήλους, ώστε να εξασφαλιστεί η σωστή εξυπηρέτηση των πολιτών, αλλά και η αξιοκρατία των

προσλήψεων του προσωπικού. Το κράτος οφείλει, επίσης, να οργανώσει σεμινάρια προς επιμόρφωση των υπαλλήλων, σχετικά με τις νέες μεθόδους σύγχρονης διοίκησης, καθώς και να εξοικονομήσει τη σχετική με τη λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών νομοθεσία.

Εν κατακλείδι, είναι οφθαλμοφανές πιστεύω ότι η συγκεκριμένη κατάσταση πρέπει να τροποποιηθεί εγκαίρως και αποτελεσματικά. Το αποτέλεσμα έγκειται στο σωστό χειρισμό του κράτους. Ας ελπίσουμε ότι αυτός θα είναι αποτελεσματικός, ώστε η οργάνωση της Ελλάδας να αρμόζει στην οργάνωση μιας πολιτισμένης χώρας του 21ου αιώνα.

Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής από το νομό Πρέβεζας Παναγιώτα Λέτσου.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΛΕΤΣΟΥ (Νομός Πρέβεζας): Είμαι η Λέτσου Παναγιώτα, προέρχομαι από την εκλογική περιφέρεια της Πρέβεζας και εκπροσωπώ το Λύκειο του Λούρου.

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, εμείς οι Έλληνες κουβαλούμε μία αξιοζήλευτη κληρονομιά. Είμαστε παιδιά μιας χώρας, της Ελλάδας, η οποία καθ' όλη τη διάρκεια της μακραίωνης ιστορίας της δεν επιχείρησε ποτέ ούτε να καταπατήσει τα ανθρώπινα κεκτημένα ούτε να προσβάλει οποιαδήποτε εθνότητα σε κανένα πεδίο. Ωστόσο, εμείς οι Νεοέλληνες καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε την υπεροπτική στάση των συγκατοίκων μας στο οικονομικό χωριό και, ιδιαίτερα, αυτών από τις αναπτυσσόμενες χώρες. Ακόμη και αν η Ελλάδα τυπικά συμμετέχει ισότιμα στις δραστηριότητες της παγκόσμιας κοινότητας, ο ρόλος της υποβαθμίζεται και δεν αποδίδεται στις θέσεις της το κύρος που της αναλογεί.

Σύμφωνα με τους ισχυρούς του κόσμου μας, αυτούς που ελέγχουν την επιστημονική και οικονομική ανάπτυξη, η Ελλάδα υστερεί. Πιστεύουν πως δεν μπορεί να συμβαδίσει με τις ραγδαίες διαμορφώσεις της πραγματικότητας, που λαμβάνουν χώρα σε παγκόσμια κλίμακα. Δεν μπορούν να θεωρούν ισότιμη μία χώρα, με τόσο μικρή έκταση και πληθυσμό, σε σύγκριση με τις σύγχρονες υπερδυνάμεις. Πεποιθήσή τους είναι πως έχοντας στα χέρια τους ασύδοτη οικονομική εξουσία, μπορούν να φέρονται προσβλητικά ή ακόμη και ρατσιστικά απέναντί μας.

Έχουν την τάση να αποδοκιμάζουν άκριτα οτιδήποτε προέρχεται από τους Νεοέλληνες. Θέλω να τονίσω τον όρο «Νεοέλληνες», γιατί οι άνθρωποι ανά τον κόσμο τρέφουν απεριόριστο θαυμασμό και ιδιαίτερη εκτίμηση για τους αρχαίους προγόνους μας και τον πολιτισμό τους. Στη συνείδηση της παγκόσμιας κοινής γνώμης, η Ελλάδα ως οντότητα έχει ταυτιστεί με το χρυσό αιώνα του Περικλή, τον Πλάτωνα και τον Αριστοτέλη. Ελλάδα, όμως, δεν είναι μόνο αρχαία φιλοσοφία και μάρμαρα. Η νέα Ελλάδα έχει να επιδείξει αξιόλογες κατακτήσεις. Στη θέση του Ομήρου και του Πλάτωνα, ήρθε ο Καβάφης και ο Ελύτης. Οι μάχες του Μα-

ραθώνα και των Θερμοπυλών επαναλήφθηκαν στα Δερβενάκια και στο Αργυροκάστρο. Τα παιδιά του Πολυτεχνείου επέφεραν την κάθαρση στην τραγωδία του πραξικοπήματος, αποδεικνύοντας για μία ακόμη φορά πως κανένα σύστημα και καμία θεωρία δεν μπορεί να επιβληθεί με τη βία στο κεφάλι των ανθρώπων της χώρας τούτης.

Σύσσωμη η ανθρωπότητα έγινε μάρτυς των ιστορικών εξελίξεων στο θέμα της τρομοκρατίας. Επιτέλους, έπαψε το εικοσιεπτάχρονο γαϊτανάκι αίματος, που προκάλεσε μία ομάδα ανεγκέφαλων μανιακών, οι οποίοι σκόρπισαν το θάνατο προφασιζόμενοι πλαστές ιδεολογίες. Το ολοκληρωτικό χτύπημα, που δέχθηκε ο ύπουλος αυτός εχθρός, είναι για την παραγκωνισμένη μας Ελλάδα μία σημαντική νίκη, αφού στο εγχείρημα αυτό ακόμα και οι μεγαλύτερες σύγχρονες δυνάμεις αποτυγχάνουν παταγωδώς. Με αυτόν τον τρόπο, οι Νεοέλληνες έχουν αποδείξει ότι αξίζουν κάτι καλύτερο από τη δεύτερη μοίρα που τους έχουν περιορίσει οι ιερές συμμαχίες του σήμερα.

Προσωπικά, ως έφηβη δεκαέξι ετών, δεν είμαι σε θέση να κατανοήσω τα αίτια της μειωτικής αντιμετώπισης προς την πατρίδα μου. Δεν μπορώ να δικαιολογήσω τη στάση σκεπτικισμού των ισχυρών της γης, καθώς και τη γενική αμφισβήτηση, την οποία η Ελλάδα είναι αναγκασμένη να υφίσταται. Διαπιστώνοντας τα αδικαιολόγητα αντιδραστικά ρεύματα απέναντι στην Ελλάδα, μου γεννάται η απορία: Μήπως τελικά είναι το σύνδρομο της δικής τους κατωτερότητας, που τους κάνει να ενεργούν έτσι; Μήπως τρέμουν τη στιγμή που οι Νεοέλληνες θα εισέλθουν δυναμικά στην παγκόσμια κονίστρα και θα διεκδικήσουν αυτά που επί αιώνες ήταν κατανεμημένα σύμφωνα με κατανεμημένα προγράμματα;

Θεωρούμαστε οι φτωχοί αδελφοί του συστήματος και αποκαλούμαστε άξεστοι, διότι εξωτερικούμε τα συναισθήματά μας και παρασυρόμαστε από τον αυθορμητισμό μας, επειδή πίσω από τα καλοσιδερωμένα ρούχα και τις σφιχτοδεμένες γραβάτες υπάρχουν άνθρωποι, που διψούν να ζήσουν έντονα, χωρίς συμβιβασμούς, γιατί χτυπούν καρδιές με γρήγορους ρυθμούς. Αν για εκείνους αυτό είναι μειονέκτημα, τότε ναι, χαίρομαι που δεν είμαστε του σιναφιού τους. Είμαι περήφανη που δεν ανήκουμε στον κόσμο τους.

Ποτέ δε ζητήσαμε, δεν απαιτήσαμε μεροληπτική αντιμετώπιση υπέρ μας. Δε ζητούμε να μας χαριστεί τίποτε. Διεκδικούμε μόνο την ελευθερία να μπορούμε να αναπτύξουμε ολόπλευρα το δικό μας πνεύμα και να δώσουμε στην Ελλάδα μας τη θέση που δικαιωματικά της ανήκει. Η πατρίδα μας έχει όλα τα φόντα να προοδεύσει και να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στις εξελίξεις. Η πνευματική ευστροφία και η εφευρετικότητα των κατοίκων της, σε συνδυασμό με την ιδιαίτερης σημασίας γεωγραφική της θέση, της δίνουν τη δυνατότητα να προσφέρει πολλά στην ανθρωπότητα, αφού εκείνη έχει ανάγκη από ανθρώπους με ευαισθησίες και σεβασμό, όπως οι Νεοέλληνες, αφού οι ίδιοι δεινοπάθησαν μέσα

στην ιστορική τους πορεία. Κουβαλούν μόνιμα μέσα τους, τους πρώτους οραματιστές της δημοκρατίας και ως συνέχιστές τους είναι άξιοι να διαπρέψουν σε όλους τους τομείς της σύγχρονης ζωής. Έτσι, οι Έλληνες του σήμερα θα μπορέσουν πια να απελευθερωθούν από το αίσθημα κατωτερότητας που τους βασανίζει και γεμάτοι αυτοπεποίθηση θα μπορέσουν να χαράξουν μία νέα φωτεινή πορεία για την Ελλάδα του αύριο.

Ωστόσο, ποτέ δεν υποστήριξα ότι η στάση της Ελλάδας υπήρξε πάντα άμεπτη. Θα ήταν λάθος μου, αν το έκανα, διότι αυτονόητα γράφοντας την ιστορία της υπέπεσε σε σφάλματα. Σε ορισμένες περιπτώσεις που έπρεπε να ορθώσει το ανάστημά της, για να επισημάνει τη διαφωνία της, υπερασπιζόμενη τις αξίες και τα κεκτημένα της, τήρησε σιγήν ιχθύος, ενώ σε άλλες περιπτώσεις εμφανίστηκε αδύναμη να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά ορισμένα κοινωνικά προβλήματα.

Δικαιολογούν, όμως, οι αδυναμίες αυτές την αρνητική συμπεριφορά, που οι Νεοέλληνες αντιμετωπίζουν από τους λεγόμενους ισχυρούς; Γνώμη μου είναι πως κανένας λάθος χειρισμός από πλευράς της χώρας μας δεν είναι ικανός να την περιορίσει, εκτός και αν γίνει όπλο στα χέρια επιτήδειων μηχανισμών, που στοχεύουν στην αναστολή της ακμής της. Για να μπορέσουν οι Νεοέλληνες να αποβάλουν τη ρετινιά, που τους κυνηγά, πρέπει, καταρχήν, να πιστέψουν στις ικανότητες και τις δυνάμεις τους. Για να μπορέσουν να επιβληθούν στην παγκόσμια κοινότητα, απαραίτητο καθίσταται το να εκτιμήσουν σωστά τον εαυτό τους και να προσεγγίσουν με κριτική διάθεση τους λίβελους, που κατά καιρούς δέχονται. Επιπλέον, απαραίτητη κρίνεται από πλευράς Νεοελλήνων η διάκριση μέσων και σκοπών. Δε θα πρέπει να καταλήξουν εγωιστές και στυγνοί υπολογιστές χάνοντας το «είναι» προς αναζήτηση του «φαίνεσθαι».

Οι Νεοέλληνες έχουν στα χέρια τους ένα ισχυρότατο εργαλείο, για να αποδείξουν επιτέλους την αξία τους. Αυτό είναι η Ολυμπιάδα του 2004. Είναι η Ολυμπιάδα, που η Ελλάδα μας καλείται να οργανώσει. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες, με την κληρονομιά που κουβαλούν, είναι ένα στοίχημα των Ελλήνων με τον ίδιο τους τον εαυτό. Είναι η κατάλληλη ευκαιρία να διαψεύσουμε όλους εκείνους, που μας θέλουν ανοργάνωτους, ασυγκρότητους, ανίκανους, κατώτερους. Οι Νεοέλληνες έχουν μόνο να φοβηθούν τον κακό τους εαυτό και χρειάζονται μόνο αποφασιστικότητα και τόλμη. «Τους Λαιστρυγόνες και τους Κύκλωπας, τον άγριο Ποσειδώνα δε θα συναντήσεις, αν δεν τους κουβαλεις μες στην ψυχή σου, αν η ψυχή σου δεν τους δίνει εμπρός σου».

Μονόδρομο για την ομαλή οργάνωση και διεξαγωγή τους, που θα είναι η δικαίωση των Νεοελλήνων, αποτελεί η συλλογική συνεισφορά στον αγώνα δρόμου, που διεξάγεται για την εκπλήρωση του στόχου αυτού. Το μεγαλύτερο βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση είναι για όλους μας η συμπλή-

ρωση της αίτησης για τον Εθελοντισμό. Το όλο εγχείρημα βασίζεται, κατά κύριο λόγο, στην εθελοντική προσφορά υπηρεσιών κάθε είδους. Υπάρχουν τόσες κατηγορίες αναγκών, που ο καθένας από εμάς, θα μπορούσε να ασχοληθεί με κάτι που τον εκφράζει. Γι' αυτό, όλοι μας πρέπει να κινητοποιηθούμε και από παθητικοί θεατές να γίνουμε ενεργοί συμμετέτοχοι. Η Ολυμπιάδα μας είναι υπόθεση όλων μας.

Πρόσθετα, η Ολυμπιάδα είναι μία ιδανική αφορμή για την προβολή της νέας Ελλάδας και της ομορφιάς της. Παρά δέκα ημέρες το παγκόσμιο ενδιαφέρον θα είναι συγκεντρωμένο σε μία μικρή κουκίδα του χάρτη. Παρά αυτή να μην επωφεληθεί απ' αυτό το ενδιαφέρον; Κάτι τέτοιο, ασφαλώς, πρέπει να γίνει στηριγμένο σε μία βάση σεβασμού προς την πολιτιστική μας κληρονομιά και στα ιδανικά του μεγάλου, του ωραίου και του αληθινού, που η Ολυμπιάδα αντιπροσωπεύει. Θα μπορούσαμε να προβάσουμε τα επιτεύγματα της σύγχρονης Ελλάδας, όπως και τη γλώσσα μας. Παράδειγμα από τα μεγάφωνα των σταδίων, μπορεί να ακούγεται αποκλειστικά ποιοτική ελληνική μουσική και οι διάφορες ανακοινώσεις να γίνονται στα ελληνικά, έτσι ώστε να τονιστεί η αξία της γλώσσας μας. Επίσης, θα ήταν φρόνιμο να διοργανωθούν σε εκείνη την περίοδο πολιτιστικές εκδηλώσεις, όπως εκθέσεις ζωγραφικής, συναυλίες, εκθέσεις αφιερωμένες στην ιστορία και τις παραδόσεις της σύγχρονης Ελλάδας, που να καλύπτουν όλα τα πεδία ενδιαφερόντων.

Λοιπόν, αγαπημένοι μου φίλοι και συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, ελπίζω να συναντηθούμε ξανά σε δύο χρόνια, στην Ολυμπιάδα μας, για να δούμε την όμορφη και παράξενη πατρίδα μας να κυριαρχεί. Προκαλώ εμάς τους Έλληνες του αύριο να την οδηγήσουμε ψηλά, έτσι ώστε να κατακτήσει, επιτέλους, την υπόληψη και την αναγνώριση που τόσα χρόνια έχει στερηθεί.

Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Στεφανάτου Παναγιώτα-Κανέλλα θα ήθελε να προσθέσει κάτι.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ-ΚΑΝΕΛΛΑ ΣΤΕΦΑΝΑΤΟΥ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Στο λόγο μου αναφέρθηκα στους τρόπους αντιμετώπισης της αναξιοκρατίας και ανέφερα ότι ένας από αυτούς θα είναι και η αλλαγή της νοοτροπίας του λαού μας. Οι ίδιοι οι πολίτες εκβιάζουν, κατά κάποιον τρόπο, τους πολιτικούς δημιουργώντας τους ψηφοθηρικό πάθος. Επομένως, ήθελα να δείξω πως για την ύπαρξη ενός προβλήματος φταίει και ο προεδρεύων, αλλά και ο προεδρευόμενος.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Λέτσου Παναγιώτα, για να κάνει μία παρέμβαση.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΛΕΤΣΟΥ (Νομός Πρέβεζας): Κύριε Πρόεδρε, πριν κάνετε το σχόλιο «όπως οι μεγάλοι», όταν αναφέρθηκε μία συνάδελφος στους διάφορους καυγάδες, που συμβαίνουν κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων.

Παραδέχστε, λοιπόν, με το σχόλιό σας αυτό ότι ο τρόπος που λειτουργούν οι πολιτικοί δεν είναι ενδεδειγμένος. Τότε, γιατί ανήκετε σε μία ομάδα της οποίας τη δράση δεν εγκρίνετε;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δεν σας είπα αυτό. Είπα το εξής: Ότι καμιά φορά...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΛΕΤΣΟΥ (Νομός Πρέβεζας): Κάνετε το σχόλιο «όπως οι μεγάλοι».

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Σχολίασε κάποια ομιλήτρια και είπε «δε θέλουμε τις λογομαχίες». Προφανώς, είχε την οπτική γωνία των λογομαχιών που γίνονται και στους μεγάλους και γι' αυτό το λόγο σας είπα να μην χάνετε σε ατέλειωτους μονόλογους, αλλά μεταξύ σας ζητώντας ο ένας το λόγο από τον άλλον να δείχνετε τη ζωντάνια, τα αντανακλαστικά σας. Βέβαια, μέσα στους κανόνες. Αυτό εννοούσα με το «όπως οι μεγάλοι». Να μην έχετε την οπτική γωνία των μονολόγων. Το σχολίασα με βάση την αφορμή.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΛΕΤΣΟΥ (Νομός Πρέβεζας): Δηλαδή, οι πολιτικοί μιλούν και εκφράζονται μέσω παράλληλων μονολόγων;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το θέμα είναι το εξής. Αν εγώ τώρα καθίσω και σας απαντώ, στην ουσία υποκαθιστώ το ρόλο σας. Τώρα είναι η ώρα της δικής σας κρίσης και της δικής σας αξιολόγησης. Θέλω να ξέρετε ότι και στο Κοινοβούλιο, όπως και σε κάθε έκφραση της κοινωνίας, όπως και στο σχολείο, η κοινωνία αντιγράφεται. Δηλαδή, ο καθένας κουβαλάει κάποια κομμάτια της μέσα και εκφράζεται με τον τρόπο του.

Θέλω να σας δώσω να καταλάβετε το εξής: Ότι καλό ή κακό υπάρχει στην κοινωνία, αυτό θα εκφραστεί και στους θεσμούς. Διότι οι θεσμοί συμπυκνώνουν την έκφραση της λαϊκής θέλησης. Το θέμα είναι κάθε φορά τι πλειοψηφία και τι μειοψηφία υπάρχει για να αλλάξει ή να σταθεροποιηθεί.

Ο Έφηβος Βουλευτής Ανάργυρος Καραμολέγκος από τη Β' Αθήνας έχει το λόγο.

ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (Β' Αθήνας): Τα πράγματα είναι απλά. Εμείς δε χρειαζόμαστε διαφωνίες, γιατί εμάς μας νοιάζει μόνο το σωστό. Οι μεγάλοι τα βλέπουν όλα πράσινα, κόκκινα, κίτρινα, μπλε και γι' αυτό και υπάρχουν οι διαφωνίες.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΛΕΤΣΟΥ (Νομός Πρέβεζας): Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Θεοδώρα-Δήμητρα Ράλλη από τη Β' Αθήνας έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΑ-ΔΗΜΗΤΡΑ ΡΑΛΛΗ (Β' Αθήνας): Θα ήθελα να αναφερθώ στο θέμα των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και συγκεκριμένα στα reality τηλεπαιχνίδια. Πολύ σωστά πρωτίτερα μία άλλη Έφηβος Βουλευτής αναφέρθηκε στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι έφηβοι και μερικές φορές στην αμάθεια, όπου οδηγεί στην παρακολούθηση τέτοιου είδους εκπομπών. Θα ήθελα να θέσω, όμως, και μία άλλη

πτυχή, διότι αυτές τις εκπομπές δεν τις παρακολουθούν μονάχα οι έφηβοι, όπου, ίσως, δεν έχουν και την ωριμότητα. Αναφέρομαι κυρίως σε μεσήλικες και υπερήλικες, οι οποίοι τις παρακολουθούν.

Είναι γεγονός ότι μετά από δύο καταστροφικούς, θα έλεγα, πολέμους για την Ελλάδα, η αμάθεια και ο αναλφαβητισμός αποτέλεσε ένα πάρα πολύ μεγάλο πρόβλημα, με αποτέλεσμα πολλές νοικοκυρές σήμερα, οι οποίες δεν έχουν κάποια άλλη δουλειά, κάποια άλλη απασχόληση να παρακολουθούν τέτοιες εκπομπές. Θα ήθελα, αν μου επιτρέψετε, να μου απαντήσουν οι συνάδελφοί μου Έφηβοι Βουλευτές, τι θα μπορούσε να γίνει με αυτή την περίπτωση. Πατί, εκτός από το μέλλον, όπου είναι οι έφηβοι και θα έπρεπε να δοθούν κάποιες λύσεις, υπάρχει και το παρόν. Δε θα έπρεπε να ξεχνάμε τους μεσήλικες, αλλά ούτε και τους υπερήλικες. Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Άλκηστη Αγραμμάκη από τη Χίο έχει το λόγο.

ΑΛΚΗΣΤΗ ΑΓΡΙΜΑΚΗ (Νομός Χίου): Είχαμε προτείνει τα παιδιά της Επιτροπής και μας είχαν υποσχεθεί ότι στις συνεδριάσεις κάθε Επιτροπής, θα παρευρίσκεται κάποιος υπεύθυνος του αρμόδιου Υπουργείου. Διότι, πιστεύω ότι θέλουμε αυτά που λέμε, όχι να τα διαβάζουν από τα Πρακτικά, αλλά να μας ακούν από κοντά, ώστε να υπάρχει διάλογος μεταξύ μας. Αλλά από ό,τι διαπιστώνω κάτι τέτοιο δε συμβαίνει.

Θέλω να ρωτήσω τα παιδιά, αν και εκείνα το θέλουν, αν πραγματικά θέλουν να υπάρχει κάποιος που είναι αρμόδιος γι' αυτά που συζητάμε, για να νιώθουμε περισσότερη σιγουριά ότι τελικά θα ακουστούμε και ότι κάποιες σωστές προτάσεις που ακούγονται εδώ μέσα, γιατί πραγματικά ακούγονται, θα αξιοποιηθούν. Ευχαριστώ πολύ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θέλει κανείς το λόγο; Κανείς.

Θέλω στο σημείο αυτό να πω, ότι στη Βουλή ο Βουλευτής ή το σύνολο της Επιτροπής έχει την ευθύνη να νομοθετεί και να ελέγχει. Είναι δύο ρόλοι, που ασκεί το Κοινοβούλιο. Ελέγχει και νομοθετεί. Ελέγχει την εξουσία με ερωτήσεις, επερωτήσεις και νομοθετεί. Δηλαδή, βγάζει νόμους για τους οποίους δεσμεύει το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας και την εκτελεστική εξουσία να πορευθεί. Γι' αυτό το λόγο, εάν η Βουλή έχανε το δρόμο της και έκανε διαρκώς ακρόαση της εκτελεστικής εξουσίας, τότε θα έχανε την αυτονομία της. Η δουλειά μας σήμερα, αύριο και μεθαύριο είναι να πούμε τη δική μας γνώμη και, στη συνέχεια, με ευθύνη του Προέδρου της Βουλής, που πάντα το κάνει, και σας λέω ότι πολλές φορές γίνεται και με επιτυχία, οι απόψεις και οι προτάσεις που θα ψηφίσετε, θα σταλούν στα Κόμματα και στα αντίστοιχα Υπουργεία. Και με βάση αυτές τις απόψεις, βέβαια, στο τέλος ο καθένας κρίνεται. Πατί στις δημοκρατίες, αυτός που ασκεί την εξουσία κρίνεται σε τακτά διαστήματα από την ελληνική κοινωνία και από τις επιλογές και από τις παραλείψεις και

κατατάσσεται στο ρόλο που πρέπει να καταταγεί. Το λέω αυτό για το πλαίσιο της πρότασης που έχετε κάνει.

ΑΛΚΗΣΤΗ ΑΓΡΙΜΑΚΗ (Νομός Χίου): Πρώτον, μας το είχαν υποσχεθεί αυτό και δεύτερον, πιστεύω ότι εάν μας άκουγαν από κοντά θα ήταν πολύ καλύτερα, γιατί δεν είμαστε σίγουροι αν αυτά που λέμε στα Πρακτικά, τα διαβάζουν. Ωραία, ο Πρόεδρος τα δίνει, αλλά δεν ξέρουμε ... πρόκειται και για την αξιοπιστία του θεσμού.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα βάλουμε, λοιπόν, μία πρόταση στο τέλος της ψηφοφορίας της τρίτης ημέρας, που θα λέει ότι μετά τη διαβίβαση των προτάσεων σε 15 ημέρες ή σε κάποιο χρονικό διάστημα, που θα ορίσετε εσείς, θα μπορείτε να ζητήσετε τις απαντήσεις του αντίστοιχου Υπουργείου για ό,τι προτείνετε. Είναι μία δέσμευση, που μπορείτε να την ζητήσετε ως Βουλή των Εφήβων.

Η Έφηβος Βουλευτής Μαρία-Μαλεβή Δουρούκα από την Αθήνα έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ-ΜΑΛΕΒΗ ΔΟΥΡΟΥΚΑ (Επικρατείας): Θα ήθελα να απαντήσω στη συνάδελφό μου που είπε, προηγουμένως, για τους μεσήλικες που βλέπουν τα «reality τηλεπαιχνίδια».

Μας είπε ότι τα τηλεπαιχνίδια αυτά τα βλέπουν, γιατί δεν έχουν κάτι να κάνουν τον ελεύθερό τους χρόνο. Δε νομίζω ότι ο ελεύθερος χρόνος του καθενός είναι αρμοδιότητα της Πολιτείας. Θα μπορούσαν, ας πούμε, να διαβάσουν ένα βιβλίο και δε νομίζω ότι γι' αυτό φταίνε αυτοί που παράγουν τηλεπαιχνίδια. Αυτό προσπαθούν.

Όσο για τους έφηβους, είπαμε ότι θα έπρεπε να ασχολούνται με πιο εποικοδομητικά πράγματα, αν τα θεωρούν τηλεσκουπίδια. Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Ζαχαρούλα Χαλινίδου-Βαγγέλα από το Νομό Ημαθίας έχει το λόγο.

ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ ΧΑΛΙΝΙΔΟΥ-ΒΑΓΓΕΛΑ (Νομός Ημαθίας): Πάνω σε αυτό το θέμα, πιστεύω ότι για ορισμένους μεσήλικες, που βρίσκονται ειδικά στην επαρχία, παραδείγματος χάρη στο χωριό μου, που είναι στις Σέρρες, δεν υπάρχουν πολλές διέξοδοι. Αναφορικά τώρα με την κοπέλα που μίλησε ακριβώς πριν από μένα, θέλω να πω ότι η τηλεόραση είναι από τα λίγα μέσα που διαθέτουν για να έχουν επαφή με τον έξω κόσμο, κατά κάποιο τρόπο. Στα χωριά δεν έχουν βιβλιοπωλεία και πολλοί από αυτούς δεν ξέρουν να διαβάζουν. Επομένως, η τηλεόραση είναι αν όχι το μοναδικό, ένα από τα λίγα μέσα που μπορούν να διαφύγουν, να μορφωθούν, να ενημερωθούν. Σίγουρα, όμως, η τηλεόραση προσφέρει και αυτή κάποιες επιλογές. Απλά τα πράγματα τείνουν να χειροτερεύουν και να μην υπάρχουν αυτές οι επιλογές, ακόμα και γι' αυτούς τους ανθρώπους.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Δήμητρα Σκουλαρίδου από το Νομό Ροδόπης έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΣΚΟΥΛΑΡΙΔΟΥ (Νομός Ροδόπης): Θέλω να πω ότι πιο πολύ δε φταίνε τα κανάλια που παράγουν αυτές τις εκπομπές, αλλά οι δημοσιογράφοι, που ασχολούνται συνεχώς με αυτές. Δηλαδή, και να μην ήθελε κάποιος να παρακολουθήσει και να έκλεινε την τηλεόραση την ώρα που προβαλλόταν η συγκεκριμένη εκπομπή, ήταν αναγκασμένος να δει κάποιο ρεπορτάζ στις ειδήσεις ή στις εφημερίδες, γιατί ήταν πρώτο θέμα συζήτησης για πάρα πολύ καιρό και από εκεί και πέρα άρχισε ο κόσμος να ασχολείται περισσότερο.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Δηλαβεράκη έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΔΗΛΑΒΕΡΑΚΗ (Α' Αθήνας): Θα ήθελα να ρωτήσω ποιες ενέργειες απ' αυτές που έχουν προταθεί έχουν υλοποιηθεί όλα αυτά τα χρόνια που υπάρχει η Βουλή των Εφήβων.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αυτό δε θα σας το απαντήσω εγώ. Μπορούμε, όμως, να το θέσουμε ως πρόταση και να ζητήσουμε από την οργανωτική επιτροπή μια ενημέρωση προς όλους τους Έφηβους Βουλευτές για το πώς εξελίχθηκαν οι μέχρι τώρα προτάσεις και τι πεδίο εφαρμογής βρήκαν από τα διάφορα Υπουργεία και την εκτελεστική εξουσία.

Η Έφηβος Βουλευτής Άννα Μπατζέλη έχει το λόγο.

ANNA ΜΠΑΤΖΕΛΗ (Νομός Χανίων): Εγώ θα ήθελα να αναφερθώ στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Ξέρουμε ότι ο σκοπός του δημοσιογράφου είναι η ακροαματικότητα και το κέρδος. Άρα, είναι φυσικό οι δημοσιογράφοι να ασχολούνται με θέματα που πουλάνε, γι' αυτό ασχολούνται με τα «τηλεσκουπίδια», όπως ονομάζουμε τα ριάλιτι σόου. Αν, εμείς, οι ίδιοι αποφεύγαμε αυτά τα προγράμματα, σίγουρα και οι δημοσιογράφοι θα ασχολούνταν λιγότερο μ' αυτά. Βέβαια αυτό είναι κατά της δημοσιογραφικής δεοντολογίας, αλλά πρέπει να ξέρουμε ότι σε κάθε δουλειά υπάρχουν και οι καλοί και οι διεφθαρμένοι.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δηλαδή, με άλλα λόγια είναι θέμα παιδείας.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αικατερίνη Ευθυμίου.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Β' Αθήνας): Δεχόμαστε ότι η πολιτεία έχει όντως ευθύνες για τα «ριάλιτι παιχνίδια». Οι ιδιοκτήτες καναλιών είναι αυτοί που ουσιαστικά τα προώθησαν, αλλά δεν μπορώ να δεχθώ ότι κάθε Έλληνας που δεν έχει τι να κάνει θα δει αυτά τα παιχνίδια. Ιδιαίτερα, δεν μπορώ να καταλάβω πώς πολλοί από μας, ενώ κατηγορούμε αυτά τα παιχνίδια, το βράδυ καθόμαστε στην τηλεόραση και τα βλέπουμε. Δεν μπορώ να δεχθώ το γεγονός ότι πολλοί στην παρέα τους τα κατηγορούσαν, αλλά μη έχοντας τι να κάνουν, τα έβλεπαν και οι ίδιοι. Όντως, λοιπόν, οι πολίτες φταίνε.

Πρέπει να μάθουμε να σβήνουμε την τηλεόραση κάποιες φορές, όχι να την έχουμε αναμμένη όλη τη μέρα. Πολλές φορές έχουμε και δύο τηλεοράσεις, ταυτόχρονα, αναμμένες. Γι'

αυτό το πράγμα δεν μπορούμε να κατακρίνουμε κανέναν άλλον, παρά μόνο τους ίδιους τους εαυτούς μας. Όλοι έχουμε μερίδιο ευθύνης.

Ευχαριστώ πολύ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαρία Ντούνη.

ΜΑΡΙΑ ΝΤΟΥΝΗ (Β' Αθήνας): Θα ήθελα να κάνω μια επισήμανση για μια λέξη που ακούστηκε, που είναι η λέξη «τηλεσκουπίδια». Είμαι, εντελώς, αντίθετη με τα «ριάλιτι σόου», αλλά νομίζω ότι δεν είναι «τηλεσκουπίδια». Σε αυτά τα «τηλεσκουπίδια» συμμετέχουν άνθρωποι, που έχουν κάποια προσωπικότητα. Μπορεί να μην είναι οι καλύτεροι, αλλά έχουν κάποια προσωπικότητα, επομένως, αυτά τα παιχνίδια δεν μπορεί να είναι σκουπίδια. Ευχαριστώ πολύ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα μας πείτε ποιοι θέλετε να μιλήσετε, γιατί θα ολοκληρώσουμε σήμερα και θα συνεχίσουμε αύριο τη συζήτησή μας.

Ο Έφηβος Βουλευτής Ευστράτιος Μοσχίδης έχει το λόγο.

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΜΟΣΧΙΔΗΣ (Νομός Χαλκιδικής): Εγώ θέλω να κάνω μια επισήμανση σχετικά με το ρόλο του Ραδιοτηλεοπτικού Συμβουλίου. Δεν έχω καταλάβει, ποιος είναι πραγματικά ο ρόλος του. Νομίζω ότι η στάση που έλαβε σε μια περίοδο ήταν έντονα αμφισβητήσιμη. Η απόφαση να απαγορεύσει τη λειτουργία των «ριάλιτι σόου» και η συνέχισή τους μετά, μου δημιούργησε πολλά ερωτήματα. Τελικά, ποιοι είναι αυτοί που παίρνουν αποφάσεις για το ποια προγράμματα θα προβάλλονται στην τηλεόραση και ποια θα κόβονται;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αναστασία Λαζάρου.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΛΑΖΑΡΟΥ (Νομός Μεσσηνίας): Θα ήθελα να κάνω κάποιο σχόλιο γι' αυτά που ακούστηκαν σχετικά με τον ελεύθερο χρόνο. Το ότι οι άνθρωποι βλέπουν τα «ριάλιτι σόου» δε σημαίνει ότι έχουν πολύ ελεύθερο χρόνο, απλώς εθίζονται και παραμένουν «κολλημένοι» σ' αυτά και, έτσι, αποπροσανατολίζονται τελείως. Στον ελεύθερο χρόνο τους οι άνθρωποι θα μπορούσαν να κάνουν πάρα πολλά πράγματα, να ασχοληθούν με τη τέχνη, τα βιβλία, υπάρχουν χιλιάδες πράγματα να κάνουν εκτός από το να καθιλώνονται στην τηλεόραση.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Θεοδώρα-Δήμητρα Ράλλη έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΑ-ΔΗΜΗΤΡΑ ΡΑΛΛΗ (Β' Αθήνας): Εγώ, άλλα εννοούσα από αυτά που είπε προηγουμένως η συνάδελφός μου. Αναφέρθηκα στους μεσήλικες και στους υπερήλικες και θα ήθελα να πω ότι η τηλεόραση τους εκμεταλλεύεται. Εκμεταλλεύεται το γεγονός ότι πολλοί απ' αυτούς είναι αναλφάβητοι, ότι δεν έχουν την ικανότητα να παρακολουθήσουν κάτι πιο πολύπλοκο και τους πλασάρουν συγκεκριμένες εκπομπές. Αναφέρθηκα σ' αυτό και, κυρίως, στο πρόβλημα που προκύπτει από αυτό το πράγμα.

Κατηγορώ την τηλεόραση για το γεγονός ότι εκμεταλλεύεται ορισμένες αδυναμίες. Οι μεσήλικες, που παρακολουθούν αυτές τις εκπομπές, έχουν κάποιες αδυναμίες. Δεν μπορούμε να πούμε το ίδιο για τους εφήβους, γιατί πολλοί απ' αυτούς είναι ακόμα ανώριμοι και δεν μπορούν να κρίνουν τι είναι σωστό και τι δεν είναι.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Ανοίξατε ένα θέμα που είναι σημαντικό και πιστεύω ότι θα πρέπει αύριο να το συζητήσουμε με μεγάλη προσοχή. Θα προσπαθήσω να συνοψίσω και δε θα δώσω άλλο το λόγο, γιατί όσο συνεχίζουμε την κουβέντα τόσο εμβαθύνεται και θα επέλθει μεγάλη κόπωση για σας.

Ανοίξατε συζήτηση πάνω σε τέσσερις μεγάλες ενότητες. Η πρώτη ενότητα αφορά τα μέσα ενημέρωσης και θα σας δώσω και αύριο το λόγο για το ρόλο τους, τη στάση του πολίτη και τη σχέση του μέσου ενημέρωσης με την ελευθερία του ανθρώπου, δηλαδή, κατά πόσο μπορεί η τηλεόραση να εμπορεύεται τον άνθρωπο στο βωμό της τηλεθέασης.

Το δεύτερο θέμα που θίξατε αφορά την τρομοκρατία. Είπατε ότι υπάρχει η τρομοκρατία των ισχυρών και η τρομοκρατία των αδυνάτων. Είναι θέμα, πάνω στο οποίο είχατε και λόγο και αντίλογο και μπορούμε και αύριο να εμβαθύνουμε τη συζήτηση πάνω σ' αυτό.

Το τρίτο θέμα αφορά στο ρόλο της πολιτικής και των πολιτικών στα καθημερινά προβλήματα.

Το τέταρτο θέμα που θίξατε είναι η αξιοκρατία, κατά πόσο υπάρχει αξιοκρατία στις προσλήψεις, κατά πόσο υπάρχει ρουσφέτι και κατά πόσο το Δημόσιο ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της κοινωνίας. Επίσης, ένα σημαντικό θέμα που θίξατε είναι η δημόσια διοίκηση και η λειτουργία της.

Σ' αυτά τα ζητήματα, που ήδη βάλατε πολλά θέματα και για τα οποία μπορούμε να έχουμε προτάσεις και αποφάσεις, που είναι σημαντικό και πρωτότυπες σκέψεις, νομίζω, όποιος χρειαστεί ας οργανώσει τη σκέψη του και αύριο θα αφιερώσουμε τη συζήτηση σ' αυτές τις μεγάλες ενότητες, οι οποίες είναι πολύ ενδιαφέρουσες.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΣΚΟΥΛΑΡΙΔΟΥ (Νομός Ροδόπης): Αύριο θα μπορούσαμε να πάρουμε το λόγο να μιλήσουμε;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αύριο, θα ανοίξουμε πάλι κατάλογο ομιλητών και μπορεί ο καθένας να πάρει το λόγο και θα ήθελα να τον κάναμε και λίγο πιο ζωντανό, όπως σήμερα. Εσείς τώρα με τον τρόπο σας καταθέτετε προτάσεις, δηλαδή, σχολιάζετε, αναδεικνύετε το θέμα και λέτε και κάποια πράγματα. Αυτά, την τελευταία μέρα πρέπει να τα μορφοποιήσουμε και να τα ψηφίσετε. Τί εγκρίνετε απ' αυτά που ειπώθηκαν και τι απορρίπτετε. Την τελευταία μέρα θα την αφιερώσουμε περισσότερο στις ψηφοφορίες για το τι εισηγείσθε.

ΜΑΡΙΑ ΔΗΛΑΒΕΡΑΚΗ (Α' Αθήνας): Θέλω να ρωτήσω το συνάδελφο που μίλησε για τις επιλογές που μπορούμε να έχουμε στη Βουλή των Εφήβων, γιατί δεν είμαστε στη Βου-

λή των Ελλήνων, ώστε να πάρουμε καθοριστικές αποφάσεις.

ΗΛΙΑΣ ΣΤΑΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ηλείας): Κατέθεσα την πρότασή μου, για να εκδοθεί σχετικό διάταγμα, με το οποίο να προβλέπεται η πρόσληψη ικανών νέων σε θέσεις που χρειάζονται. Από νέους, βέβαια, που έχουν τελειώσει και είναι έτοιμοι για εργασία.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εννοεί το εξής: Προτείνει η Βουλή των Εφήβων να αποφασίσει και να ζητήσει από τη «Βουλή των μεγάλων», να το πω έτσι στη γλώσσα τη δικιά σας, θέσπιση οριστικής απόφασης που να λέει ότι ο τρόπος πρόσληψης στο Δημόσιο, θα γίνεται με τους κανόνες που υπέδειξε.

ΣΟΦΙΑ ΤΣΙΜΠΟΥΚΕΛΗ (Νομός Σερρών): Κάποια συνάδελφος, μίλησε για τη σιγουριά. Θέλω να ρωτήσω, υπάρχει περίπτωση, αν εμείς το επιδιώξουμε, να υπάρξει στο μέλλον ένα σώμα εκπροσώπησης των νέων στη Βουλή των Ελλήνων, δηλαδή, να υπάρχουν Έφηβοι Βουλευτές, στη Βουλή των Ελλήνων, όμως;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Σύμφωνα με το Σύνταγμά μας και σύμφωνα με τους κανόνες της δημοκρατίας θα αποφασίσει ο ελληνικός λαός με την ψήφο του, αν θέλει να επικροτήσει την πρόταση αυτή.

Είναι εύλογο και ενδιαφέρον αυτό που λέτε, αλλά εάν πούμε ότι ένα κομμάτι του σώματος θα είναι νεολαία, ένα κομμάτι θα είναι γυναίκες, ένα κομμάτι θα είναι άνδρες, ένα κομμάτι περιφερειακοί, τότε πάμε σε ομοσπονδία. Δεν είναι γνήσια έκφραση δημοκρατίας. Είναι ένα θέμα, για το οποίο υπάρχει ο λόγος και ο αντίλογος και είναι ένα θέμα που είναι ευκαιρία να το κουβεντιάσετε.

Αλλά, επιμένω ότι όσο ανοίγει η όρεξη, τόσο θα συζητάμε περισσότερο τώρα. Εγώ βέβαια, δεν έχω καμιά αντίρρηση και μπορώ να μείνω όσο αργά θέλετε.

ΣΟΦΙΑ ΤΣΙΜΠΟΥΚΕΛΗ (Νομός Σερρών): Κύριε Πρόεδρε, αν γίνει δεκτή αυτή η πρόταση, θα πρέπει να το ξέρουμε, ώστε να προετοιμαστούμε έγκαιρα για τις εκλογές, να βγάλουμε πανό με τα ονόματά μας.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Υπάρχει κόσμος, που ψηφίζει βάσει προγράμματος. Και υπάρχει κόσμος, που ψηφίζει βάσει του ονόματος.

Λοιπόν, εδώ θα πρέπει να ολοκληρώσουμε τη σημερινή μας συζήτηση και να πούμε ότι αύριο αναμένεται με ζωηρότατο ενδιαφέρον η προσέγγισή σας σε αυτά τα τέσσερα μεγάλα θέματα που θίξατε και σε άλλα αν θέλετε. Ετοιμαστείτε και σας εύχομαι καλή δύναμη για αύριο.

Στο σημείο αυτό και περί ώρα 20.15 λύεται η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 16-9-2002

Στην Αθήνα σήμερα, 16 Σεπτεμβρίου 2002, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10.10 π.μ. στην Αίθουσα Γερουσίας (1ος όροφος) του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της «Βουλής των Εφήβων», υπό την Προεδρία του Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης κ. Θεοχάρη Τσιόκα, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση των θεμάτων: Αστυφιλία-Αποκέντρωση, Δημόσια Διοίκηση, Ισότητα των δύο Φύλων, Τύπος και Μ.Μ.Ε., Τρομοκρατία, Δημόσια Ασφάλεια, Δικαιοσύνη και Σωφρονιστικά Ιδρύματα, Κοινωνική Ανισότητα, Αξιοκρατία-Αναξιοκρατία, Πολιτική και Πολιτικοί (Κόμματα, Κυβέρνηση), Πολιτικά Δικαιώματα, Δημοκρατία - Ελευθερία, Ανθρώπινα Δικαιώματα, Μεταφορές» της Σύνοψης Κεμένων των μαθητών της Α' και της Β' Τάξης των Ενιαίων Λυκείων, των Τ.Ε.Ε. και των Σχολών Μαθητείας Α' κύκλου του Ο.Α.Ε.Δ. από την Ελλάδα, τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βούλη των Εφήβων» Ζ' Σύνοδος 2001-2002 (2η συνεδρίαση).

Στην Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής των Εφήβων συμμετείχαν οι εξής Έφηβοι Βουλευτές: Αργυμάκη Άλκηστη (Νομός Χίου), Αϊβαλιώτη Βασιλική (Η.Π.Α.), Αουάντ-Άλλα Αγγελική (Επικρατείας), Βαρβούτα Κωνσταντίνα (Νομός Κιλκίς), Βαργεμτζίδου Μυρσίνη (Νομός Λέσβου), Βασταρούχας Παναγιώτης (Β' Θεσσαλονίκης), Γαϊσίδου Αγγελική (Νομός Χίου), Γάκη Ελένη (Β' Αθήνας), Γεροθανάσης Αθανάσιος (Νομός Φθιώτιδας), Γότση Χριστίνα (Νομός Πρέβεζας), Γούλα Αργυρή (Νομός Σερρών), Δηλαβεράκη Μαρία (Α' Αθήνας), Δουρούκα Μαρία-Μαλεβή (Επικρατείας), Δρούλια Κωνσταντίνα (Β' Αθήνας), Ευθυμίου Αικατερίνη (Β' Αθήνας), Ζεμπίλης Βασίλειος (Νομός Γρεβενών), Ιωαννίδου Χριστίνα (Νομός Σερρών), Καπνιά Άννα (Νομός Μαγνησίας), Καραγεωργίου Αλέξανδρος (Νομός Πιερίας), Καραμολέγκος Ανάργυρος (Β' Αθήνας), Καρδάρης Χρήστος (Υπόλοιπο Αττικής), Κιτρομηλίδου Στέλλα (Λευκωσία), Κολιούση Σοφία (Νομός Θεσπρωτίας), Κουκάκη Σταυρούλα (Νομός Λακωνίας), Κουσινώρη Πολυξένη (Νομός Ηλείας), Κρικώνη Βερονίκη (Α' Αθήνας), Λαβράνου Μαρίνα (Νομός Αχαΐας), Λαζάρου Αναστασία (Νομός Μεσσηνίας), Λαχανά Θεοδώρα (Νομός Δωδεκανήσου), Λέτσου Παναγιώτα (Νομός Πρέβεζας), Λύκου Μαριάννα (Β' Αθήνας), Μαυρουδή Αναστασία (Β' Θεσσαλονίκης), Μέλλιου Βασιλική (Α' Θεσσαλονίκης), Μήλου Ουρανία (Β' Πειραιά), Μοσχίδης Ευστράτιος (Νομός Χαλκιδικής), Μπατζέλη Άννα (Νομός Χανίων), Μπιτζέκα Χριστίνα (Νομός Έβρου), Μπλέκα Ευγενία (Νομός Τρικάλων), Ντούνη Μαρία (Β' Αθήνας), Ξενοδημητροπούλου Βασιλική (Επικρατείας), Παπαδημητρούλη Ζωή (Νομός Κοζάνης), Παπαδοπούλου Άννα (Β'

Αθήνας), Παρασκευάς Σταύρος (Νομός Κοζάνης), Παρίση Μαρία (Επικρατείας), Πριμικήρη Στέλλα (Νομός Κυκλάδων), Ράλλη Θεοδώρα-Δήμητρα (Β' Αθήνας), Ράπτη Νικολέττα (Α' Θεσσαλονίκης), Σελίμη Ελένη (Νομός Εύβοιας), Σκουλαρίδου Δήμητρα (Νομός Ροδόπης), Σμαραγδά Πώτα (Α' Θεσσαλονίκης), Σπηλιόπουλος Πύργος (Νομός Αχαΐας), Σταθακόπουλος Ηλίας (Νομός Ηλείας), Στεφανάτου Παναγιώτα-Κανέλλα (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Τζήκας Γεώργιος (Α' Θεσσαλονίκης), Τζοβλά Ελένη (Β' Αθήνας), Τσάφα Τριάδα (Επικρατείας), Τομπουκέλη Σοφία (Νομός Σερρών), Τυλιγάδα Σοφία (Β' Αθήνας), Φλεμετάκης Ευστράτιος (Νομός Χανίων), Φωτεινάκη Βιργινία (Νομός Λασιθίου), Χαλινίδου-Βαγγέλα Ζαχαρούλα (Νομός Ημαθίας).

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνάδελφοι, Έφηβοι Βουλευτές αρχίζει η συνεδρίαση.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Σμαραγδά Πώτα.

ΣΜΑΡΑΓΔΑ ΠΩΤΑ (Α' Θεσσαλονίκης): Κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, σας χαιρετώ. Εκπροσωπώ το Γ' Ενιαίο Λύκειο Καλαμαριάς.

Θα αναφερθώ σε μία προσωπική εμπειρία. Απόψε, κανείς δε σε βρίζει. Απόψε, κανείς δε σε λέει αλήτη. Απόψε, όλοι σου φέρνουν λουλούδια. Απόψε, σε χάσαμε για πάντα. Νεκρός, ετών 17. Έτρεχες είπαν. Όλα τα έριξαν σε σένα. Κανείς δεν κάθισε να ακούσει τη συνέχεια. Έτρεχες. Είναι εύκολο να τα ρίχνεις όλα σε έναν αλήτη. Είναι εύκολο και κανείς δε θα αναρωτηθεί, άραγε αν υπήρχε ένα μικρό φανάρι, αν τα αυτοκίνητα δεν είχαν παρκάρι παράνομα, θα ζούσε ο Νίκος; Έτρεξες, ξαναλένε όλοι. Όμως, κανείς δεν είπε την πραγματική αιτία.

Κάποτε το κράτος θα πρέπει να καταλάβει ότι σ' αυτή τη χώρα δε ζουν μόνο ενήλικες και πολιτικοί. Ζουν και έφηβοι, που έχουν πολλά να χαρούν και να προσφέρουν. Δε θα έπρεπε να καταδικάζονται από την αδιαφορία της Κυβέρνησης. Καταδικάζετε το μέλλον. Η κατάσταση έχει αρχίσει να κουράζει και να σκοτώνει όχι μόνο ανθρώπους, αλλά και ψυχές. Πού να ρίξουμε το φταίξιμο; Στην κίνηση, στο παράνομο παρκάρισμα; Πατι να μην μπορούμε να χαρούμε την ομορφιά της πόλης μας και τις ανέσεις της τεχνολογίας; Πατι τα σφάλματα των άλλων να τα πληρώνουν οι φίλοι μας, τα αδέρφια μας, εμείς;

Ένα φαινόμενο, που παρατηρείται έντονα στη χώρα μας είναι τα συχνά ατυχήματα. Οι αιτίες που τα προκαλούν είναι η κακή οργάνωση, το ανεπαρκές οδικό δίκτυο και η κατασκευή των δρόμων. Όλα αυτά δείχνουν μία χώρα, που δε δίνει βάρος στη διευκόλυνση και την εξυπηρέτηση των πολιτών με τρόπο τέτοιο, ώστε να αποτρέπονται τα ατυχήματα και να αναβαθμίζεται το επίπεδο του τρόπου ζωής. Όσον αφορά την κίνηση στους δρόμους, όχι απαραίτητα το μπλοκάρισμα, θα ήταν καλό να υπάρχει συνεχής έλεγχος μέσα στις γειτονιές, γιατί, όπως είναι γνωστό, τα χειρότερα ατυχήματα γίνονται πενήντα μέτρα από την κατοικία σου.

Στα κεντρικά σημεία της πόλης, σε συγκεκριμένα σημεία που η κίνηση είναι δεδομένη, ίσως θα έπρεπε στις ώρες αιχμής να μονοδρομούνται προσωρινά μικρότεροι δρόμοι, ώστε να δίνονται και άλλοι διέξοδοι στους οδηγούς. Πώς θα γίνουν όμως όλα αυτά, από τη στιγμή που οι ίδιοι οι δρόμοι δεν προσφέρονται για χρήση, αφού τα παράνομα παρκαρισμένα αυτοκίνητα ακυρώνουν την ίδια τη χρησιμότητα των δρόμων; Το κράτος θα πρέπει να βρει τρόπους να εξασφαλίσει στους κατοίκους κάθε περιοχής χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων, πολυώροφα ή υπόγεια γκαράζ, υπαίθριες πλατείες. Αν τα αυτοκίνητα είναι πολλά, αυτό συμβαίνει γιατί ο πολίτης θέλει να είναι συνεπής και δεν εμπιστεύεται την αστική συγκοινωνία, αλλά προτιμά να έχει το δικό του μέσο μεταφοράς. Αν η συγκοινωνία κάλυπτε και ένωνε κάθε μέρος της πόλης με όλα τα άλλα και ήταν γρήγορη και εύκολη, τότε δεν πιστεύω πως το ιδιωτικό αυτοκίνητο θα ήταν τόσο απαραίτητο για μετακινήσεις μέσα στην πόλη. Καλό θα ήταν τα δημόσια μέσα μεταφοράς, όπως λεωφορεία, μετρό, να οργανωθούν, να προβληθούν περισσότερο στον κόσμο και να παίζουν αυτά τον πρώτο ρόλο στη μετακίνηση. Αυτό θα επιτευχθεί και με προσφορά περισσότερων ανέσεων, ειδικά για μεγάλες διαδρομές και με μείωση του εισιτηρίου. Επίσης, πόλεις όπως η Θεσσαλονίκη μπορούν να εκμεταλλευτούν κάποιο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της, όπως το λιμάνι και να βρει άλλες διεξόδους, όπως караβάκια.

Όμως, όλα αυτά είναι δευτερεύοντα. Το πρόβλημα δεν εντοπίζεται μόνο στις ατέλειες του κράτους και η λύση δεν είναι οι τιμωρίες και οι ποινές. Ο ίδιος ο οδηγός πρέπει να συνειδητοποιήσει ότι από τον ίδιο ξεκινούν και εξαρτώνται τα πάντα. Σημασία έχει οι ίδιοι οι οδηγοί να αποκτήσουν συνείδηση και σωστή άποψη για την οδήγηση, να μάθουν να συνεργάζονται μεταξύ τους και με το κράτος. Να συνυπάρχουν με τους νόμους και να τους τηρούν, όχι από φόβο για τις διάφορες κυρώσεις, αλλά από γνώση του λόγου κάποιων κινήσεων. Η ενημέρωση μπορεί να γίνει με φυλλάδια. Αλλά επειδή τα περισσότερα καταλήγουν στα σκουπίδια, καλύτερα θα ήταν να υπάρχουν αφίσες σε διάφορα σημεία της πόλης, που να θυμίζουν στον οδηγό την ώρα που μετακινείται, τις ευθύνες που φέρει και τη συμπεριφορά, που θα πρέπει να έχει.

Η τηλεόραση σαν δημοφιλές δοκιμασμένο μέσο ενημέρωσης θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί γι' αυτό το λόγο, να προβληθεί η σωστή οδήγηση και να γίνει υποσυνείδητα τρόπος ζωής και στην πράξη. Γιατί σήμερα ήταν ο Νίκος μας, αύριο θα είναι κάποιος άλλος, ίσως να είναι το παιδί σας, ο δικός σας Νίκος. Το κράτος, επίσης, μπορεί να κάνει το εξής: Να διαχωρίσει ανάλογα με τις περιοχές ή το χώρο εργασίας και να επιλέγει κάθε μήνα να πραγματοποιεί σεμινάρια ενδιαφέροντα και δημιουργικά για τους οδηγούς, δικαιολογώντας βέβαια, την απουσία από τη δουλειά, υπενθυμίζοντάς τους το ρόλο τους και την ανάγκη που υπάρχει για συνεργασία και συμπιλίωση.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας. Και, τέλος, θα ήθελα να τονίσω ότι το ερέθισμα για να γράψω το παραπάνω κείμενο και να είμαι αυτή τη στιγμή σε αυτή την Αίθουσα μαζί σας, μου δόθηκε με αφορμή το θάνατο ενός συνομήλικου φίλου μου, του Νίκου.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Αλέξανδρος Καραγεωργίου έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Νομός Πιερίας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, είμαι από το Νομό Πιερίας και εκπροσωπώ το Ενιαίο Λύκειο Αιγινίου.

Θα ήθελα να θέσω υπόψη σας έναν προβληματισμό, όχι μόνο δικό μου ελπίζω, αλλά των περισσότερων νέων της ελληνικής περιφέρειας. Ένα πολύ σημαντικό θέμα που απασχολεί στη σημερινή εποχή τους κατοίκους του ελλαδικού χώρου και, κυρίως, τους κατοίκους των μικρών χωριών, είναι το πρόβλημα της αποκέντρωσης. Το πρόβλημα αυτό αυξάνεται και επεκτείνεται στους περισσότερους οικισμούς του ελλαδικού χώρου. Όλοι μας, παρακολουθώντας ειδήσεις, έχει τύχει να παρακολουθήσουμε ρεπορτάζ, τα οποία είχαν ως θέμα τους την ερήμωση των χωριών. Ακούμε ότι σε χωριά έχουν μείνει λιγαστοί κάτοικοι και αυτοί είναι υπερήλικες, άτομα εκτός παραγωγικής διαδικασίας.

Γεννήθηκα και ζω εδώ και δεκαεπτά χρόνια σε ένα μικρό χωριό της Βορείου Ελλάδος, το οποίο βρίσκεται σε απόσταση τριάντα χιλιομέτρων από τη συμπρωτεύουσα και ανήκει γεωγραφικά στο Νομό Πιερίας. Ερχόμενος σε καθημερινή επαφή με τους ανθρώπους του τόπου αυτού και βλέποντας τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, καταλαβαίνω ότι ο τόπος μου ερημώνει, μέρα με τη μέρα, όλο και περισσότερο. Ο πληθυσμός του είναι πέντε χιλιάδες κάτοικοι περίπου, σύμφωνα με την απογραφή του 2001.

Όμως, μέρα με τη μέρα, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν αυτοί, τους αναγκάζουν να σκέπτονται σοβαρά το θέμα της μετακίνησής τους σε μία κοντινή πόλη, όπου τα πράγματα είναι πιο εύκολα και οι δυνατότητες, όπως και οι ευκαιρίες που τους δίνονται είναι περισσότερες. Για το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού, κύρια απασχόληση είναι η καλλιέργεια της γης. Το μεγαλύτερο μέρος του αγροτικού πληθυσμού ανήκει στην τρίτη ηλικία. Το αγροτικό εισόδημα δεν επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες ενός νέου νοικοκυριού. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν καθημερινά είναι πολλά. Ξέρουμε όλοι ότι η γεωργία είναι πολύ δύσκολη και χρειάζεται πολλά εργαλεία και μηχανήματα, τα οποία είναι αρκετά ακριβά για έναν αγρότη. Καλλιεργείται, κυρίως, βαμβάκι, σιτάρι, ρύζι και καπνός. Οι αγροί κάθε χρονιά χρειάζονται μία ιδιαίτερη φροντίδα για να δώσουν την απαραίτητη σοδειά, ώστε να μπορέσει ο κάθε γεωργός να συντηρήσει την οικογένειά του. Χρειάζεται σπόρους πιστοποιημένους, άρα και ακριβούς, τους οποίους αγοράζουν οι γεωργοί, κάθε χρόνο, δίνοντας αρκετά χρήματα και όπως είναι φυσικό περιμέ-

νουν να ανταμειφθούν από τους κόπους τους στο τέλος κάθε καλλιεργητικής περιόδου.

Όπως προανέφερα, τα εργαλεία και τα μηχανήματα είναι ακριβά και, άρα, δεν μπορούν όλοι να τα αγοράσουν. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, πολλές από τις καλλιέργειες να μην αποδίδουν και οι αγρότες να αγανακτούν και να στεναχωριούνται. Έτσι, λοιπόν, πρέπει οι έχοντες την ευθύνη για τη διακυβέρνηση της χώρας να προχωρήσουν στα απαραίτητα εκείνα μέτρα, που θα δημιουργήσουν κατάλληλες συνθήκες καλλιέργειας, όπως είναι τα έργα άρδευσης για το πότισμα των χωραφιών, κρατικές επιδοτήσεις για την αγορά των κατάλληλων μέσων, όπως, επίσης, και μία ικανοποιητική τιμή για κάθε προϊόν, έτσι ώστε οι αγρότες να έχουν ένα κίνητρο και να μπορούν να καλλιεργήσουν τη γη.

Νομίζω ότι αν λυθούν αυτά τα βασικά προβλήματα οι εικόνες που βλέπουμε κάθε χρόνο στις τηλεοράσεις μας, με τους αγρότες να διαμαρτύρονται και να δημιουργούν πρόβλημα στην ομαλή λειτουργία του κράτους και στην καθημερινή δραστηριότητα των υπόλοιπων κοινωνικών τάξεων, δε θα επαναληφθούν.

Βλέποντας, λοιπόν, οι νέοι καθημερινά αυτές τις εικόνες και τα προβλήματα, το μόνο που μπορούν να επιδιώξουν, είναι η μετακίνησή τους στα αστικά κέντρα για μια καλύτερη ζωή. Σε διάφορες συζητήσεις που έχω κάνει με νέους ανθρώπους, οι οποίοι ζουν σε περιοχές, όμοιες με τη δική μου, η άποψη που επικρατεί είναι ότι πρέπει να προσπαθήσω στο σχολείο αρκετά, για να καταφέρω να μπω στο πανεπιστήμιο, ώστε να εξασφαλίσω μια καλύτερη ζωή. Αυτό είναι πλέον το όραμα κάθε νέου της ελληνικής περιφέρειας.

Ασφαλώς οι περισσότεροι θα τα καταφέρουν, έστω και με πολλές δυσκολίες, είτε γιατί τα χρήματα για φροντιστηριακή ενίσχυση δεν μπορεί να τα παρέχει ο κάθε γονιός είτε γιατί οι απαιτήσεις για να μπορέσει κάποιος να εισαχθεί στο πανεπιστήμιο είναι πολλές. Όμως, ένα μεγάλο ποσοστό θα μπορέσει τελικά να εισαχθεί στα πανεπιστήμια. Οι υπόλοιποι όμως νέοι, που δε θα τα καταφέρουν, είναι καταδικασμένοι να ζήσουν μια στερημένη και ανασφαλή ζωή;

Πατί, λοιπόν, να μη βοηθήσουμε στην ανάπτυξη των μικρών αυτών χωριών, έτσι ώστε και αυτοί οι νέοι να έχουν κάποιο κίνητρο, ώστε να μείνουν στα χωριά τους και να κάνουν μια σωστή και αξιοπρεπή ζωή; Γιατί να είναι αναγκασμένοι πολλοί από τους νέους, που ζουν σήμερα στα μικρά αυτά χωριά, να μετακινούνται καθημερινά στα μεγάλα αστικά κέντρα για να εργαστούν; Βλέπουμε καθημερινά στα μεγάλα αστικά κέντρα να δημιουργούνται νέες εταιρείες και νέες βιομηχανικές μονάδες. Γιατί τα αστικά κέντρα να γεμίζουν ολοένα και περισσότερο;

Έτσι, λοιπόν, με τις μετακινήσεις των ανθρώπων από τα χωριά στις πόλεις, δημιουργείται και ένα άλλο πρόβλημα. Το πρόβλημα του υπερπληθυσμού στις πόλεις. Συνεχώς στα αστικά κέντρα συγκεντρώνονται καινούργιοι άνθρωποι, έχοντας

σαν συνέπεια όλος αυτός ο κόσμος να δυσκολεύεται να βρει κατοικία, εργασία και γενικά να δυσκολεύουν οι συνθήκες της ζωής.

Νομίζω ότι όλοι οι παραπάνω λόγοι είναι αρκετά σημαντικοί και αξίζει να προσπαθήσουμε, για να υπάρξουν οι κατάλληλες προϋποθέσεις, ώστε οι νέοι να μπορούν να μείνουν στα χωριά και να πραγματοποιήσουν τα όνειρά τους. Έτσι, λοιπόν, νομίζω ότι πρέπει η πολιτεία να δώσει το παράδειγμα και να μη δημιουργεί τις βιομηχανικές περιοχές μόνο στις πόλεις, αλλά και στα χωριά, έχοντας σεβασμό στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Επίσης, πρέπει με διάφορους τρόπους να βοηθήσουμε τους παραγωγούς, γιατί δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι τα προϊόντα που παράγουν, τα χρειαζόμαστε όλοι μας. Με τις κατάλληλες προσπάθειες, θα σταματήσουν τα χωριά να ερημώνουν και οι πόλεις να γεμίζουν ολοένα και περισσότερο. Τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών και η διοικητική αποκέντρωση των υπηρεσιών είναι βέβαιο ότι θα συμβάλουν θετικά στην κατεύθυνση αυτή. Έτσι, μόνο οι πολίτες της ελληνικής περιφέρειας και ειδικά οι νέοι θα μπορούν να ατενίζουν το μέλλον με αισιοδοξία και ελπίδα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ελπίζω, όταν θα περάσεις στο πανεπιστήμιο, να μη φύγεις από το χωριό.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Νομός Πιερίας): Όχι.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Σταύρος Παρασκευάς έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ (Νομός Κοζάνης): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, αισθάνομαι μεγάλη τιμή, που βρίσκομαι ανάμεσά σας. Τα λίγα λόγια που θα αναφέρω, νομίζω ότι αφορούν ένα ζήτημα που μας απασχολεί όλους και μπορεί να οδηγηθούμε σε γόνιμο προβληματισμό. Στη σημερινή εποχή, η κοινωνία αντιμετωπίζει πολλά και σοβαρά προβλήματα, τα οποία δεν αρκεί απλώς να απαριθμούμε. Ως νέα άτομα, με ανοικτούς ορίζοντες και σημαντικές απόψεις, θα πρέπει να συνεργαστούμε για την επίλυσή τους.

Ένα, λοιπόν, από τα κύρια, κατά τη δική μου άποψη, προβλήματα είναι η ποιότητα των τηλεοπτικών εκπομπών, που προβάλλουν τα Μ.Μ.Ε., μια και επιδρούν στη νεολαία και συντελούν στη διάπλωση της προσωπικότητας ενός εφήβου. Τα reality shows, φαινόμενο πρόσφατο, απασχόλησαν την κοινή γνώμη και τα δελτία ειδήσεων για αρκετό καιρό. Πιστεύω πως τέτοιου είδους προβολές διαφθείρουν τους νέους, προβάλλοντας μια άνετη ζωή, χωρίς κόπο και καλλιεργούν την υποκρισία. Επιπλέον, υποβιβάζουν την ανθρώπινη νοημοσύνη και κατευθύνουν τους τηλεθεατές σαν μια αγέλη, που αποτελείται από άβουλα όντα. Τα τηλεοπτικά σκουπίδια δεν είναι μορφή διασκέδασης, αλλά η απόλυτη παρακμή των μέσων ενημέρωσης.

Ακόμη, ακολουθώντας πιστά αυτό που επιβάλλει το οικονομικό συμφέρον και χωρίς κάποιο ιδεολογικό υπόβαθρο, μας προϊδεάζουν για τον τρόπο ζωής σε μια κοινωνία, όπου υπάρχει στενή παρακολούθηση των ενεργειών μας και, άρα, καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ελεύθερης έκφρασης και της δημοκρατίας. Κάθε σκεπτόμενος πολίτης που ενδιαφέρεται για το κοινό καλό, οφείλει να αντιδράσει άμεσα στην κατάσταση που επικρατεί, να απαιτήσει υψηλής ποιότητας τηλεοπτικά προγράμματα και όχι show, που απευθύνονται σε ανεγκέφαλους. Σε μια δημοκρατική κοινωνία κανείς δεν είναι υποχρεωμένος να κάνει κάτι που δεν επιθυμεί. Άρα, έχουμε κάθε δικαίωμα αντίστασης στην καλοστημένη απάτη, που έχει δημιουργηθεί.

Θα πρέπει να αναβαθμιστεί η κρατική τηλεόραση, με οργάνωση προγραμμάτων, που θα επιλέγουν οι ίδιοι οι πολίτες, να υποβληθούν αυστηρές ποινές στα μέσα ενημέρωσης που παραβαίνουν τους κανονισμούς δεοντολογίας και να ξεκινήσει η λειτουργία εκπαιδευτικής τηλεόρασης. Σε αυτό μπορούμε να συντελέσουμε απαιτώντας ανθρωπιστική παιδεία και αναπτύσσοντας κριτικό πνεύμα από τη μελέτη βιβλίων. Θα πρέπει να αντισταθούμε σε κάθε είδους χειραγώγηση και να αγωνιστούμε σκληρά για μια καλύτερη κοινωνία.

Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Αναστασία Μαυρουδή έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΥΡΟΥΔΗ (Β' Θεσσαλονίκης): Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, φίλοι νέοι απ' όλη την Ελλάδα, την Κύπρο και την Ομογένεια, ονομάζομαι Μαυρουδή Αναστασία, έρχομαι από τη Θεσσαλονίκη και συγκεκριμένα εκπροσωπώ το Ενιαίο Λύκειο Διαβατών. Τιμή μου μεγάλη που βρίσκομαι σήμερα μαζί σας στις εργασίες της Βουλής των Εφήβων.

Είμαι από μια χώρα με πλούσια ιστορία, που φτάνει στα βάθη των αιώνων και δοξάστηκε για τα επιτεύγματα των παιδιών της, μια χώρα που παρ' όλη τη σημερινή μικρή παγκόσμια εκτίμηση που της δείχνεται, έχει τη δυνατότητα να ανεβάσει τον πήχη του πολιτισμού και των αξιών πολύ ψηλά, αν υπάρξουν οι ανοικτόμυαλοι εκείνοι άνθρωποι, που θα την οδηγήσουν στην επίτευξη αυτού του στόχου. Και αυτό θα είναι καρποί από εκείνο το δέντρο που ονομάζεται «νεολαία».

Στα δώδεκά μου χρόνια αυτό ήταν το μεγαλύτερο μου όνειρο και πίστευα με την αφέλεια της ηλικίας πως κάτι τέτοιο ήταν εύκολα κατορθωτό. Τώρα, στα δεκαέξι μου, το όνειρο παραμένει. Έχω γευτεί, όμως, και την πικρή απογοήτευση πως όλοι συνωμοτούν, ώστε κάτι τέτοιο να μη γίνει ποτέ πραγματικότητα. Το όνειρο θέλει ανθρώπους με αναπτυγμένη ικανότητα να κρίνουν, να δέχονται ή να απορρίπτουν. Τι κατασκευάζεται όμως στην πραγματικότητα; Ένα κοπάδι από πρόβατα, που θα το οδηγεί ο καθένας, που έχει την ξευπνάδα να το παρασύρει εκεί που θέλει. Ποια είναι τα

πρότυπα που παρέχονται στη σημερινή νεολαία; Με τι υλικά πραγματοποιείται το κτίσιμο των νεανικών ψυχών; Από πού μπορεί να αρχίσει κανείς και πού να τελειώσει;

Υπάρχουν ταινίες που προβάλλουν το γυμνό όσο περισσότερο μπορούν, εθίζοντάς μας σε τέτοιου είδους εικόνες. Είναι οι δώδεκα εκείνοι άνθρωποι, κλεισμένοι σε μια γυάλα, κατασκευασμένη από το μεγάλο αδελφό, οι οποίοι χωρίς να κάνουν ουσιαστικά τίποτε, κερδίζουν έτσι απλά χρήματα και δημοσιότητα. Θα μπορούσε κάποιος να πει ότι υπάρχει η δυνατότητα επιλογής κάποιου άλλου σταθμού. Έχει γίνει, όμως, ένα ναρκωτικό, στο οποίο εθιζόμαστε και το οποίο κάνει μεγαλύτερο κακό απ' όσο κάποιοι καταλαβαίνουν ή θέλουν να καταλάβουν. Τι ακριβώς προσφέρει αυτό το τηλεοπτικό πρόγραμμα, εκτός από νάρκωση κοινού; Είναι απλώς ένα παιχνίδι, λένε πολλοί. Τι πρότυπα προβάλλει αυτό το αθώο παιχνίδι; Το εύκολο χρήμα. Να πιστέψουν οι νέοι πως τέτοιου είδους τρόποι απόκτησης χρήματος και δόξας είναι προτιμότεροι από τα χρόνια του καθημερινού αγώνα, της υπομονής, της επιμονής πάνω από ένα βιβλίο, σε μια τέχνη. Τι είδους μήνυμα, άραγε, προσπαθούσε να περάσει η επεικώς απαράδεκτη διαφήμιση του BAR; Δε σου δίνει σημασία η bar woman; Πέταξε την έξω από το παιχνίδι.

Τέλος, όσον αφορά τα reality τηλεπαιχνίδια, ως αναρωτηθούμε έχοντας υπόψη ότι το Big Brother είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο. Μήπως κάποιοι θέλουν να περάσουν στο υποσυνείδητο μας πως κάθε μας κίνηση θα παρακολουθείται; Ο μέσος Έλληνας δε ζει με την άνεση και τα πλούτη που προβάλλει η τηλεόραση. Δεν είναι δυνατόν να μας μιλούν για τα πιο ακριβά ρούχα, αυτοκίνητα και διακοπές, από τη στιγμή που οι προλετάριοι παλεύουν για να λύσουν το βιοποριστικό τους πρόβλημα. Είναι παράλογο αυτό που άκουσα από τα Μ.Μ.Ε., ότι διάσημη, πανέμορφη τηλεπαρουσιάστρια με υψηλότερες χρηματικές απολαβές και εξασφαλισμένη οικονομικά ζωή αντιπροσωπεύει τη μέση Ελληνίδα γυναίκα.

Όσον αφορά την καταξίωση στο τραγούδι, αρκεί να είσαι όμορφη, καλλίγραμμη και να δέχσαι να γίνεται η προσωπική σου ζωή, ο εσωτερικός σου κόσμος και το σώμα σου θέαμα για να φτάσεις στην κορυφή των «τσάρτς». Είναι οι κάθε είδους διαστρεφές, που παρουσιάζονται σαν να μην έχουν τίποτε το μεμπτό.

Σχετικά με την ομοφυλοφιλία, δεν καταδικάζω ούτε την ίδια την ομοφυλοφιλία, ούτε την γνωστοποίηση του φαινομένου. Αντιθέτως, πιστεύω πως η κοινωνία θα πρέπει να είναι ενημερωμένη πάνω σε τέτοια θέματα. Καταδικάζω τη συμπεριφορά ορισμένων ομοφυλόφιλων, οι οποίοι δεν κρατούν την προσωπική τους ζωή σαν προσωπική τους ζωή, αλλά προκαλούν, μέσα από τη ζωή τους και την εμφάνισή τους στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Ως που θα συνεχιστεί αυτό; Ας μην τα ισοπεδώσουμε όλα, ήθη, αξίες, αρχές. Είναι κακό να μη δεχόμαστε να μουν όλα μέσα σε ένα τσουβάλι,

να μη θεωρείται η κάθε είδους άρρωστη σκέψη και διαστρεφί σαν κάτι το απολύτως φυσικό, φυσιολογικό και υγιές; Ας πάρει τέλος αυτή η κατάσταση, ας μη δεχθούμε να πάμε σαν πρόβατα στη σφαγή.

Πρέπει να αναγνωρίσουμε το πρόβλημα και να το αποβάλουμε. Πρέπει να δώσουμε στα τηλεοπτικά προγράμματα τη τηλεθέαση που τους αξίζει. Πρέπει να κλείσουμε την κλειδαρότρυπα στο Μεγάλο Αδελφό. Ίσως, η ρίζα του προβλήματος να είναι η παιδεία. Ζητούμε, λοιπόν, μια ανθρωπιστική και ολοκληρωμένη Παιδεία.

Στο Big Brother «η ζωή κλέβει την παράσταση». Ας μην αφήσουμε στον τηλεοπτικό και στον κάθε Μεγάλο Αδελφό να μας κλέψει τη ζωή. Ας μην αφήσουμε την κοινωνία μας να νοσήσει περισσότερο. Για μια νεολαία υγιή και για μια Ελλάδα καλύτερη.

Αγαπητοί συνάδελφοι έφηβοι, με όνειρα για το μέλλον του τόπου, νέοι της Ελλάδας και όλου του κόσμου επιτρέψτε μου να κλείσω χρησιμοποιώντας λόγια του μεγάλου Τζων Λένον: «Μπορείτε να πείτε πως ήμουν ονειροπαρμένη, αλλά δεν είμαι η μόνη. Ελπίζω μια μέρα να έρθετε μαζί μας». Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Βαρβούτα Κωνσταντίνα έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΒΑΡΒΟΥΤΑ (Νομός Κιλκίς): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, καλημέρα σας.

Ονομάζομαι Βαρβούτα Κωνσταντίνα, κατάγομαι από το Νομό Κιλκίς και εκπροσωπώ το Ενιαίο Λύκειο Γουμένισας. Όπως θα ξέρετε η βραχυλογία ήταν κύρια αρχή του Λυσία, του Δημοσθένη, αλλά και όλων των αρχαίων μας ρητόρων. Γι' αυτό θα ακολουθήσω και εγώ το παράδειγμά τους. Δε σκοπεύω να σας κουράσω αναλύοντας πολύπλευρα κάποιο θέμα. Με μοναδικό καθοδηγό τον προβληματισμό μου αλλά θα καταθέσω ερωτήματα με σκοπό να τα επεξεργαστείτε και σεις προσωπικά.

Λίγο πριν έρθω στην Αθήνα για τις εκδηλώσεις του θεσμού της Βουλής των Εφήβων, πήγα στο σχολείο μου και διάβασα τα πρακτικά όλων των προηγούμενων Συνόδων στον τομέα δημόσιας διοίκησης, δημόσιας τάξης και δικαιοσύνης. Σκοπός μου η άντληση ιδεών, αλλά και μια γενικότερη πληροφόρηση, γύρω από τη διαδικασία μιας συνεδρίασης αυτού του βελινεκού.

Καθώς, λοιπόν, διάβαζα προσεκτικά τις απόψεις και τα προβλήματα που θίχτηκαν, παρατήρησα πως όλα αυτά τα Πρακτικά αποτελούσαν μια συνεχόμενη άποψη. Οι ίδιες ιδέες, οι ίδιοι προβληματισμοί, αλλά με διαφορετική σειρά λέξεων, με λιγότερο ή περισσότερο γλωσσικό πλουτισμό. Αλλά πάντα οι ίδιες. Δε συνέχισα, γιατί δεν υπήρχε λόγος.

Κάπου εδώ, λοιπόν, χωρίς να φανεί υπερβολικό, πρέπει να σας ρωτήσω. Τι απ' όλα όσα συζητήθηκαν κατά καιρούς έχει υλοποιηθεί; Για ποιο απ' όλα όσα αποφασίστηκε ότι θα

πραγματοποιηθεί υπήρξε σχέδιο οργάνωσης, αλλά και μια στοιχειώδη ενημέρωση για την επίτευξή του;

Δυστυχώς, Έφηβοι Βουλευτές, τίποτα! Διότι πολύ απλά είμαστε έρμαια μια κοινωνίας, δίχως πρότυπα και αξιοκρατία. Και ενώ όλοι μιλάνε για δικαιοσύνη, εγώ ακόμα προσπαθώ να καταλάβω τη διαφορά ανάμεσα στον απλό εγκληματία και στον εγκληματία πολέμου. Διότι πριν από λίγες μέρες παρακολούθησα στις ειδήσεις ένα ρεπορτάζ γύρω από το νανάγιο του «ΣΑΜΙΝΑ» που έγινε πριν από δύο χρόνια και ελπίζω να μην ξεχάσατε. Η αμερόληπτη δικαιοσύνη, πιθανόν, θα μετατρέψει τα κακουργήματα σε πλημμελήματα. Είναι πλημμέλημα ο θάνατος 80 αθώων ανθρώπων και η διάλυση των οικογενειών τους; Σας ρωτώ: τη δικαιοσύνη, που αξίζουν αυτές οι αθώες ψυχές, αλλά και οι οικογένειές τους, που έμειναν πίσω, θα τη λάβουν;

Με αηδία και θυμό παρακολουθώ τις εξελίξεις στα κοινωνικοπολιτικά δρώμενα, γιατί είμαι ανήμπορη να κάνω κάτι. Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, τα οποία θυσιάζουν τα προσωπικά δεδομένα του καθενός στο βωμό της τηλεθέασης και του χρήματος, διεφθαρμένοι σωφρονιστικοί υπάλληλοι, μισθωτοί βοηθοί των κακοποιών για καλοστημένη απόδραση, πτυχιούχοι δήθεν γιατροί, που ξεχνούν χειρουργικά εργαλεία στα σώματα των ασθενών, παραπαιδεία σε όλο της το μεγαλείο, που διαχωρίζει και τοποθετεί τους μαθητές σε βαθμίδες.

Γι' αυτό προτείνω παιδιά φραγμό στο ψέμα. Είναι καιρός να μπει τέλος στην αδράνεια. Είμαστε νέοι με όνειρα και προσδοκίες. Απαιτούμε από σας να βάλετε τα θεμέλια, ώστε να κτίσουμε από την αρχή την κοινωνία, που εμείς οραματιζόμαστε. Και επειδή ψιθυρίζατε, κύριοι Βουλευτές, πως έχουμε υπερβολικές απαιτήσεις από σας, με υπερηφάνεια σας λέω πως ακόμα περισσότερα απαιτούμε από τους ίδιους μας τους εαυτούς και είμαι σίγουρη πως όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές, που βρίσκονται σήμερα εδώ, το γνωρίζουν αυτό και δε διστάζουν να διεκδικήσουν, να δουλέψουν, να πετύχουν. Είθε ο Θεός να σας κρατάει γερούς και να προστατεύει τα όνειρά σας. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Χαλινίδου Βαγγέλα Ζαχαρούλα έχει το λόγο.

ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ ΧΑΛΙΝΙΔΟΥ-ΒΑΓΓΕΛΑ (Νομός Ημαθίας): Αξιότιμε, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι και φίλες, ονομάζομαι Ζαχαρούλα Χαλινίδου-Βαγγέλα και είμαι από το Νομό Ημαθίας.

Το χρόνο, που μου αναλογεί, θα ήθελα να τον αφιερώσω σε ένα σημαντικότατο, κατά τη γνώμη μου, ζήτημα, αυτό της τηλεόρασης, ορμώμενη, κυρίως, από τη μεγάλη μου επιθυμία και ανάγκη να εκφράσω τον προβληματισμό μου για την ποιότητά της και την επίδρασή της στο λαό. Την εποχή που η λειτουργία των ιδιωτικών καναλιών έχει διευρυνθεί και, μάλιστα, τείνει να έχει ως κίνητρο το κέρδος και όχι την πο-

λυφωνία, πιστεύω πως θα έπρεπε να μιλάμε όχι για το Μεγάλο Αδελφό, αλλά για τη μεγάλη αδελφότητα των τηλεοπτικών καναλιών. Ο χαρακτηρισμός αυτός αποδίδει τόσο τη συνολική υποβάθμιση της τηλεοπτικής ποιότητας, όσο και την κοινή συνομοσία των τηλεοπτικών καναλιών, πίσω από το θεατή και με προφανή σημαία το κέρδος.

Το πρόβλημα στη σύγχρονη τηλεόραση δεν εντοπίζεται μόνο σε συγκεκριμένες εκπομπές, τηλεπαιχνίδια ή τηλεοπτικά κανάλια. Είναι ένα πρόβλημα που επεκτείνεται σε βάθος και πλάτος στο γενικότερο χώρο. Πρόκειται για σταδιακή, αισθητή ωστόσο, υποβάθμιση της ποιότητας των ειδήσεων, των ενημερωτικών και ψυχαγωγικών εκπομπών, του συνόλου του τηλεοπτικού προγράμματος, εκτός των λίγων φωτεινών εξαιρέσεων. Πίσω από το θόρυβο που προκάλεσαν το Big Brother και το BAR, πίσω από την καθημερινή μετατροπή των ειδήσεων σε ταινίες τρόμου και των Στούντιο σε δικαστήρια, πίσω από τον εξευτελισμό των προγραμμάτων κάθε είδους, κρύβεται το κυνήγι της τηλεθέασης, ο σκληρός εμπορικός ανταγωνισμός και, φυσικά, ένα επιτελείο ανεύθυνων, ασυνείδητων και πέρα για πέρα ιδιοτελών επαγγελματιών.

Ο άμεσος αντίκτυπος των παραπάνω διαπιστώνεται καθημερινά και εκδηλώνεται στο τηλεοπτικό κοινό κάθε ηλικίας, αλλού σε μικρότερο, αλλού σε μεγαλύτερο βαθμό. Η τηλεόραση, αντί να πληροφορεί, να διαπαιδαγωγεί και να ψυχαγωγεί, παραπληροφορεί, διαβρώνει συνειδήσεις και αρχές και αποχαυνώνει. Το τηλεοπτικό κοινό χωλαίνοντας την άμυνά του, λόγω της αποδυνάμωσης της κριτικής του σκέψης, εύλογα και εύκολα χειραγωγείται, υποτάσσεται στην καταλυτική δύναμη της τηλεοπτικής εικόνας και μαζοποιείται.

Οξύτερο είναι, σαφώς, το πρόβλημα στην περιφέρεια, όπου η τηλεόραση αποτελεί για τους κατοίκους, αν όχι το μοναδικό, ένα από τα λίγα μέσα διαφυγής, ψυχαγωγίας και ενημέρωσης. Μάλιστα οι επιδράσεις της κακής λειτουργίας της τηλεόρασης είναι εντονότερες στις πιο ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, όπως είναι τα παιδιά, οι νέοι και οι ηλικιωμένοι. Ιδίως, όσον αφορά τα παιδιά και τους νέους, όπως είμαστε εμείς, οι επιδράσεις αυτές μπορούν να αποβούν καταστροφικές στο μέλλον, καθώς απειλούν να διαστρεβλώσουν σε τέτοιο βαθμό τις υπό διαμόρφωση νεανικές προσωπικότητες, ώστε το μελλοντικό δείγμα πολίτη να είναι αυτό του παθητικού και άβουλου δούλου της τηλεόρασης.

Επομένως, προς αποφυγή τέτοιων καταστάσεων και για τη λύτρωση του λαού από ένα τόσο δυσόιωνα μέλλον απαιτείται η εκ βάθρων αναμόρφωση και εξυγίανση του τηλεοπτικού επιχειρηματικού κόσμου και θεσμού γενικότερα. Κάτι τέτοιο θα έπρεπε να περιλαμβάνει περισσότερη, πληρέστερη και σοβαρότερη πληροφόρηση, πρωτότυπη και ευρηματική ψυχαγωγία, καθώς και εμπλουτισμό του τηλεοπτικού προγράμματος με εκπομπές και ντοκιμαντέρ, που θα αφορούν εμάς τους νέους, αλλά και άλλες ευαίσθητες ομάδες, όπως τα άτομα με σωματικές ή νοητικές αναπηρίες.

Επιπλέον, χρέος κάθε υπεύθυνου και ευσυνείδητου δημοσιογράφου, τηλεοπτικού παραγωγού είναι να αφουγκραστεί τις αληθινές προσδοκίες και αξιώσεις του ελληνικού λαού, λαμβάνοντας υπόψη την ιστορική του προέλευση, την παράδοση και τη γνήσια πολύμορφη ταυτότητά του. Η τηλεόραση οφείλει να προωθή την παιδεία, να προάγει το ήθος, την τέχνη και τον πολιτισμό, ενισχύοντας παράλληλα την εθνική συνείδηση του Έλληνα στην εποχή της ισοπέδωσης των ηθών και της ομοιογενοποίησης των πάντων.

Στόχος τόσο του κράτους, που οφείλει να δραστηριοποιηθεί, όσο και δικός μας, των νέων, που είναι καιρός να συμμετάσχουμε ενεργά στο τηλεοπτικό γίγνεσθαι, πρέπει να είναι η αξιοποίηση της τεράστιας δύναμης της τηλεόρασης με τέτοιο τρόπο, ώστε να οξύνεται η κριτική σκέψη και η ικανότητα των θεατών και κατ' επέκταση να διασφαλίζεται η πολυφωνία και ο πλουραλισμός για ένα πιο δημοκρατικό μέλλον. Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αύριο θα συζητήσουμε και θα ψηφίσουμε τις προτάσεις σας. Όλα αυτά που λέτε να τα κωδικοποιείτε σιγά-σιγά για να έχετε υπόψη σας, να δείτε αν συμπεριλαμβάνονται στο κείμενο της τελικής σας γνώμης.

Η Έφηβος Βουλευτής Παρίση Μαρία έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΠΑΡΙΣΗ (Επικρατείας): Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ονομάζομαι Παρίση Μαρία και είμαι από την Αθήνα και συγκεκριμένα από το Γαλάτσι, μια περιοχή που έγινε πολύ πρόσφατα γνωστή, λόγω του γνωστού τηλεπαιχνιδιού που γυριζόταν εκεί.

Διάλεξα αυτό το θέμα που έχει πολυσυζητηθεί και θα συνεχίσω να το συζητώ και εγώ γιατί ακόμα παραμένει άλυτο. Είναι ο έντυπος και ηλεκτρονικός Τύπος. Σήμερα τα Μ.Μ.Ε., όπως επεκράτησαν να λέγονται συντομογραφικά τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης παρέχουν τις όποιες πληροφορίες τους με έναν ιδιαίτερα μονολογικό και μονόπλευρο χαρακτήρα. Ο άνθρωπος είτε είναι αναγνώστης, είτε τηλεθεατής είτε ακροατής, τις αποδέχεται παθητικά, πιέζεται απ' αυτές τις πληροφορίες, από την έντασή τους, το πλήθος τους και, κυρίως, την ποιότητά τους και λόγω του λιγοστού χρόνου που έχει στη διάθεσή του περιορίζεται και σχεδόν αφανίζεται η δυνατότητά του να τις αντιμετωπίσει κριτικά.

Έτσι, τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης δίνουν ημερησίως ατελείωτη τροφή στα φιλήδονα μάτια και ότα και, δικαίως, θεωρούνται η τσίχλα ματιών και αυτιών. Κατευθύνουν τις πληροφορίες με πρόθεση και σκοπιμότητα, με αποτέλεσμα ο λήπτης να μένει στο σκοτάδι. Τα γεγονότα προσφέρονται σαν θέαμα, αλλά οι αιτίες και οι αφορμές παραβλέπονται. Η είδηση προσφέρεται σαν βιομηχανικό προϊόν παραλλαγμένη και συχνά παραποιημένη. Ως προς αυτό, θα δώσω ένα παράδειγμα, το οποίο είναι ιδιαίτερα πρόσφατο. Χθες, άκουγα στις ειδήσεις, σε κάποιο συγκεκριμένο κανάλι, να μιλάνε για εμάς, για τους Έφηβους Βουλευτές, που πήγαμε στο Ηρώ-

δειο και παρακολουθήσαμε κάποια παράσταση. Πιστεύω πως δε μείναμε, απολύτως, ευχαριστημένοι. Και όμως, τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης είπαν ότι μαγευτήκαμε από την παράσταση και έχουμε εκπλαγεί.

Η είδηση, λοιπόν, προσφέρεται σαν βιομηχανικό προϊόν, παραλλαγμένη και συχνά παραποιημένη. Η βιομηχανία των ειδήσεων καλύπτει πολλές φορές ύποπτες πολιτικές διασυνδέσεις και όχι μόνο, οικονομικά παιχνίδια και ιδεολογικούς αποπροσανατολισμούς. Επίσης, πρέπει να επισημανθεί ότι καθημερινά οι άνθρωποι και οι αισθήσεις τους βομβαρδίζονται από πλήθος παραστάσεων, οι οποίες στοιβάζονται αχώνευτες στην ψυχή τους. Ο άνθρωπος συνηθίζει στον πόνο, στο φόνο, στην καταστροφή. Όλη αυτή η υπερπροσφορά υλικού φέρνει τον κορεσμό, την απάθεια, την αδιαφορία. Ο άνθρωπος δεν έχει χρόνο να σκεφθεί τι είδε, τι άκουσε, τι διάβασε. Έτσι, ένα φρικτό φονικό γίνεται οπτικό ορεκτικό, γιατί οι προσφερόμενες ειδήσεις θα καλυφθούν με τον καταρράκτη νέων ειδήσεων εξίσου φρικτών, αλλά όχι ιδιαίτερος απωθητικών. Τουλάχιστον έτσι φρόντισαν να τις κάνουν. Γιατί τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης κατόρθωσαν και τούτο: έκαναν το φρικτό οικείο.

Τόσο η υπερπληρότητα όσο και η παραπληροφόρηση δημιουργούν ψεύτικα πρότυπα, που όχι μόνο επηρεάζουν, αλλά, κυρίως, παρασύρουν και διασύρουν. Ονόματα ηθοποιών, τραγουδιστών, ανθρώπων του καλλιτεχνικού χώρου, ποδοσφαιριστών και τελευταία πολιτικών έχουν καλύψει ονόματα πνευματικών ανθρώπων, γιατί το επεδίωξαν, γιατί στη φτώχεια και τη μοναξιά του σημερινού ανθρώπου, το λαμπρό, το αστραφτερό έχει πιο μεγάλη πέραση έστω και αν είναι παραδοσιακό. Όταν σβήνει μία δημοσιότητα της στιγμής, ευθύς αντικαθίσταται από τη δημοσιότητα της επόμενης στιγμής και ο χώρος της παραπλάνησης κρατεί καλά. Εφημερίδες έγχρωμες, πολυσέλιδες, με τίτλους παραπλανητικούς, με συνθήματα κυρίως, με συσχετισμούς λέξεων, με δώρα και με διάφορες προσφορές κατεβάζουν το επίπεδο του κοινού σε απελπιστικό σημείο. Το να γίνεσαι πελάτης μίας εφημερίδας για την προσφερόμενη προσφορά και όχι για το περιεχόμενό της συνιστά, νομίζω, ξεπεσμό για τη δημοσιογραφία και, κατά συνέπεια, και για το αναγνωστικό κοινό. Στη βάση αυτή δεν μπορεί να στηριχθεί ούτε η πληροφοροφιλία της δημοκρατίας ούτε και η δημοκρατία του Τύπου, που έχει καταντήσει να γίνεται ένα κουπόνι δώρων.

Παράλληλα, η ατελείωτη διαφήμιση καταναλωτικών προϊόντων με τρόπο, που τον τελευταίο καιρό έχει γίνει χυδαίος, δε δημιουργεί μόνο ψεύτικες ανάγκες, αλλά προσβάλλει την καλαισθησία ή την ηθική ευαισθησία του αναγνώστη, του θεατή, του ακροατή. Από τη μια μεριά ο άνθρωπος βάλλεται να αγοράσει και από την άλλη προσβάλλεται από το προβαλλόμενο θέμα. Ωστόσο, πρέπει να είμαστε πραγματιστές. Η διαφήμιση είναι μία πραγματικότητα, καλά εδραιωμένη μέσα στον κόσμο της αγοράς και δεν μπορεί να

αλλάξει ούτε η ίδια η αγορά, αλλά ούτε και η διαφήμιση. Θα έλεγα πως είναι ένα αναγκαίο κακό. Μία διαφήμιση δεν μπορεί να είναι τίποτα παραπάνω από μία διαφήμιση. Δεν επιτρέπεται να την τοποθετούμε άλλοτε παραπάνω και άλλοτε παρακάτω με διάφορες τεχνικές. Όταν μιλάμε για μία κακή διαφήμιση, αναφερόμαστε, πρωτίτως, στον εαυτό μας. Είναι σαν να υποτιμάμε τη δική μας ποιότητα. Βέβαια η διαφήμιση έχει περάσει και ευτυχείς στιγμές, όταν ορισμένες διαφημίσεις άγγιξαν τα όρια της πραγματικής τέχνης.

Το επίκαιρο θέμα, που ήθελα να θίξω, είναι ότι τα Μ.Μ.Ε. καταβροχθίζουν την ιδιωτική ζωή των επώνυμων και τώρα, τελευταία, και τη δική μας, των απλών ανθρώπων. Τα λεγόμενα «Media» έχουν καταληφθεί από μανία καταδίωξης των ιδιωτικών στιγμών. Η ιδιωτική ζωή γίνεται έκθεμα, ανάγνωσμα, ακρόαμα. Έχουμε βάλει χίλια μάτια στη ζωή μας, που μας παρακολουθούν, μας επιβλέπουν και μας υποβλέπουν. Δεν τίθεται πια θέμα προσωπικής ζωής, αλλά μάλλον απρόσωπης. Ο Όργουελ δεν είχε κάνει λάθος στις προβλέψεις του. Είχαμε μπει στο 1984, πολύ πριν έρθει το 1984. Τα «Media», στο όνομα της δήθεν ενημέρωσης, θυσιάζουν τον άνθρωπο. Το αναφαίρετο αφαιρείται. Χάνεται η ανθρώπινη μοναδικότητα, γιατί είναι δύσκολο να διασφαλίσει κανείς την προσωπική του ζωή από τις περιέργες ανησυχίες των περιέργων και από τα συμφέροντα των υψηλά ιστάμενων. Οι λεγόμενες «καυτές ειδήσεις» καίνε τη ζωή των νέων ανθρώπων. Η βιντεοκάμερα τώρα πια εισχωρεί ακόμα και στην κρεβατοκάμαρα.

Τα τελευταία χρόνια δημιουργήθηκαν και στην ελληνική τηλεόραση, προς τέρψιν κάθε ηδονοβλεψία, ειδικές εκπομπές, οι οποίες ασχολούνται με οικογενειακές τραγωδίες, εγκλήματα, διάφορες ίντριγκες, διαστροφές, άπορες οικογένειες και όχι μόνο. Έτσι, κάποιοι άνθρωποι, που έχουν υψηλές βλέψεις, πωλούν την ιδιωτική τους ζωή στο κοινό και αμείβονται. Γίνονται αυτομάτως διασημότητες και πολλές πόρτες ανοίγουν μπροστά τους. Άλλοτε οι κοριοί μας ρουφούσαν το αίμα, τώρα ρουφούν τα μυστικά μας. Παράλληλα τα υπερσύγχρονα ηχοηλεκτρικά μηχανήματα, μπορούν να συλλάβουν διάφορους ήχους από εξαιρετικά μακρινές αποστάσεις, ακόμα και αν είναι μία προσευχή, μία εξομολόγηση ή κάτι τέλος πάντων προσωπικό. Ταυτόχρονα εξελιγμένες βιντεοκάμερες παρακολουθούν την κάθε μας κίνηση όλο το χρόνο σε όλους τους χώρους.

Το πρόβλημα, όμως, δεν είναι οι μηχανές, αλλά οι χρήστες και ο τρόπος που τις εκμεταλλεύονται κυρίως. «Απειροι Big brothers παρακολουθούν με ηλεκτρονικά μάτια τη ζωή μας» είχε πει πολύ σωστά και προφητικά ο Τζώρτζ Όργουελ.

Κατακριτέοι δεν είναι μόνο αυτοί που δίνουν το όπιο του λαού στο λαό με παραλλαγμένη, βέβαια, μορφή, αλλά και οι θαμώνες της τηλεόρασης που το βλέπουν και απλά το δέχονται.

Θα ήθελα, επίσης, να κατακρίνω όσους από μόνοι τους επιδιώκουν να γνωστοποιήσουν πτυχές της άγνωστης ιδιωτικής τους ζωής και κάνουν τα πάντα, για να δουν είτε το πρόσωπό τους είτε κάποιο άλλο σημείο του κορμού τους σε κάποιο έντυπο ή στην τηλεόραση. Η κατάσταση αυτή πιστεύω ότι είναι αναστρέψιμη. Θέλω να πιστεύω ότι καθένας μας κάτι μπορεί να κάνει για να βελτιωθούν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, εκτός, βέβαια, από το να εκτοξεύουμε μύδρους εναντίον τους. Αν βελτιωθούν, θα ωφελούν όχι μόνο το δέκτη, αλλά και το δημοκρατικό σύστημα της χώρας μας.

Στο πασίγνωστο έργο «Φρανκεστάιν», ένας επιστήμονας έδωσε ζωή σε κάτι άψυχο, με αποτέλεσμα το δημιούργημά του να θεωρείται θάυμα. Όμως, στο τέλος το δημιούργημα στράφηκε εναντίον του δημιουργού. Έτσι έγινε και τώρα. Τα Μ.Μ.Ε. απόκτησαν τέτοια δύναμη, που ονομάστηκαν τέταρτη εξουσία. Τώρα; Στρέφονται εναντίον μας, μας επιτίθενται, μας υποτιμούν και μας υποβιβάζουν. Όμως, πρέπει να αντισταθούμε σε αυτήν την πνευματική λοβοτομή που μας κάνουν τα Μ.Μ.Ε. και σε ατομικό και σε συλλογικό επίπεδο. Λέγοντας λοβοτομή, εννοώ αυτήν την αφαίρεση ενός μέρους του εγκεφάλου μας, έτσι ώστε να γίνουμε απαθείς, να γίνουμε μία μάζα και να μας κατευθύνουν εκεί που αυτοί θέλουν, σύμφωνα με τα συμφέροντά τους.

Ήδη, άρχισαν να ακούγονται οι πρώτες φωνές διαμαρτυρίας. Διατυπώνονται πολλές κατηγορίες σε βάρος των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Πρέπει να πούμε ότι η επέμβαση σε καμία περίπτωση δε θα πρέπει να γίνει υπό τη μορφή λογοκρισίας, γιατί είναι πολύ πιθανό το κομμένο να ελκύει πολύ περισσότερο το κοινό. Βέβαια, αυτό θα συνιστά και περιορισμό της πνευματικής ελευθερίας. Συνεπώς, σε ατομικό επίπεδο, θα πρέπει να προσπαθήσουμε, αν όχι να επιδιώξουμε την καλύτερευση των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και, κατά συνέπεια, του πνευματικού μας χώρου. Κατά τη γνώμη μου, ένα έντυπο είτε είναι εφημερίδα είτε περιοδικό και κρίνουμε ότι δεν αντιστοιχεί στην ποιότητά μας, να μην το αγοράζουμε. Επίσης, οποιαδήποτε ραδιοφωνική, τηλεοπτική εκπομπή θεωρούμε ότι μας υποτιμά τις αξίες, έχουμε τη δυνατότητα με ένα κουμπί είτε να κλείσουμε τη συσκευή είτε να αλλάξουμε σταθμό. Τι θα πετύχουμε με αυτό, θα ρωτήσετε. Ναι, ίσως να μειώσουμε την ακροαματικότητα, να επέλθει η κατάργηση της εκπομπής ή των διαφόρων εντύπων. Ακόμη, ο ρόλος του θεατή, που μας έχει δοθεί, μας δίνει την ευκαιρία να κρίνουμε και να προβαίνουμε σε ομαδικές συγκεντρώσεις, σε διάφορες πορείες διαμαρτυρίας με ειρηνικό πάντα και πολιτισμένο τρόπο. Στην Ισπανία, κατόπιν προβολής εκπομπών χαμηλού επιπέδου και αισχρού κυρίως περιεχομένου, οι πολίτες διαδήλωσαν ειρηνικά απειλώντας έμμεσα τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης ότι και οι ίδιοι μπορούν να τους μπλοκάρουν. Να μη γίνουν ξανά δέκτες οποιασδήποτε εκπομπής ή εντύπου, εάν συνεχιστεί να θίγεται το δημόσιο αίσθημα.

Τέλος, εμείς σαν μαθητές, μπορούμε να κάνουμε μία πρόταση, και όχι μόνο σαν μαθητές, αλλά και σαν Έφηβοι Βουλευτές, κυρίως, να δημιουργηθεί ένας σταθμός είτε ραδιοφωνικός είτε τηλεοπτικός, που να συμμετέχουν σε αυτόν οι νέοι. Επίσης, θα μπορούσαμε να ενημερώσουμε με ειδικά έντυπα τους αρμοδίους ζητώντας την καλύτερευση της ηλεκτρονικής παιδείας, που σιγά-σιγά δύει. Μεταξύ μας θα πρέπει να συζητούμε περισσότερο και να θίγουμε τέτοια θέματα στις παρέες μας, στις εξόδους μας και στον ελεύθερό μας χρόνο με ιδιαίτερο τρόπο, έτσι ώστε κάποιοι συνομήλικοί μας να σταματήσουν να δέχονται παθητικά αυτά τα «σκουπίδια», όπως χαρακτηρίστηκαν, που μας επιβάλλουν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Φυσικά, όμως και η πολιτεία δε θα πρέπει να μείνει με σταυρωμένα τα χέρια, θα πρέπει να προβεί και αυτή στις απαραίτητες ενέργειες, εφαρμόζοντας πιστά τουλάχιστον τους νόμους της.

Έτσι, λοιπόν, μπορούμε να ελπίζουμε σε περιοδικά, όχι μόνο με γυμνές φωτογραφίες και νέα από τον καλλιτεχνικό χώρο, αλλά εφημερίδες με πραγματικά ενημερωτικό περιεχόμενο για όλα τα θέματα, κοινωνικά, πολιτικά, πολιτισμικά, επιστημονικά, περιβαλλοντικά. Θέλουμε τηλεόραση χωρίς «τηλεσκουπίδια», ένα ραδιόφωνο με ποιοτικά τραγούδια, λιγότερες διακοπές για ειδήσεις και διαφημίσεις. Θα προσπαθήσουμε. Είμαστε ικανοί να το επιχειρήσουμε; Πιστεύω πως ναι και το μέλλον θα το επιβεβαιώσει. Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Σήμερα βλέπω επιλέξατε Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και σφυροκοπάτε.

Η Έφηβος Βουλευτής Κουκάκη Σταυρούλα έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΚΟΥΚΑΚΗ (Νομός Λακωνίας): Αξιότιμε, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι και φίλοι, κατάγομαι από την ξεχασμένη Λακωνία και εκπροσωπώ το 1ο Ενιαίο Λύκειο Σπάρτης.

Είμαι ιδιαίτερα ικανοποιημένη, που μέσα από το θεσμό της Βουλής των Εφήβων, μου δίνεται η δυνατότητα να εκφράσω τις αγωνίες και τους προβληματισμούς εκατοντάδων νέων, που έχουν χάσει κάποιο δικό τους, είτε φίλο τους είτε συγγενή τους από τροχαία ατυχήματα. Αρχίζοντας θέτω ένα ερώτημα στον εαυτόν μου και σε όλους τους Έφηβους Βουλευτές. Αξίζει στα χρόνια που ζούμε να χάνονται άδικα ζωές στην ασφάλτο, ενώ, παράλληλα, η επιστήμη έχει προχωρήσει τόσο, ώστε να μας σώζει από τις μεγάλες μάστιγες, όπως ονομάζονται ο καρκίνος και το AIDS; Σε όλα τα μέρη της Ελλάδος και σε μεγαλύτερο βαθμό στην περιφέρεια και στις κλειστές κοινωνίες επικρατεί ένα χάος, μία ντροπή στη ρυμοτομία των δρόμων. Λακκούβες, επικίνδυνες κλήσεις στροφών, διαζώματα, κακός φωτισμός ή σχεδόν ανύπαρκτος στις περισσότερες περιπτώσεις.

Δεν ήθελα να μιλήσω γενικά, θέλω να μιλήσω με παραδείγματα και απόψεις, τεκμηριωμένες και εμπειριστατωμένες. Όλοι γνωρίζουμε ότι κάθε χρόνο σε κάποιο μέρος της

Ελλάδος λαμβάνει χώρα η πανελλήνια συγκέντρωση μοτοσυκλετιστών. Είναι ένας καλός θεσμός, αφού, συνήθως, πραγματοποιείται σε κάποια ακριτική περιοχή ή σε κάποιο μέρος με ελάχιστο πληθυσμό. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι αρκετά ευτυχής, αφού προσφέρονται στον τόπο τους αρκετά χρήματα. Θα πρέπει, όμως, να αναγνωρίζει τα λάθη της και τα σφάλματά της και να μη στηρίζεται στον κόσμο, που τον ονομάζουμε χρήμα. Όταν χάνονται ανθρώπινες ζωές σ' αυτές τις συγκεντρώσεις, να μην τις χαρακτηρίζουμε επιτυχείς, μόνο και μόνο επειδή εξασφαλίζουν τις υποσχέσεις τους για χρήματα, που και προσφέρουν. Αλλά τους μεγάλους και τους ώριμους, όπως θέλουν να αποκαλούνται, τους ενδιαφέρει μόνο ο πλούτος και όχι οι παιδικές νεανικές ζωές, που πέφτουν στα χέρια του χάρου της ασφάλτου.

Από τη στιγμή που έμαθα ότι με επέλεξαν να συμμετάσχω σ' αυτό το θεσμό, πίστευα ότι είναι η δικαίωση σε όλα αυτά που έχω περάσει τα δύο τελευταία χρόνια και για να γίνω πιο συγκεκριμένη, πριν δυόμισι χρόνια έχασα τη μικρή μου αδελφούλα, εξαιτίας ενός ασυνείδητου οδηγού που ήθελε να κάνει φιγούρα και να δείξει τη δύναμή του οδηγώντας μία μηχανή μεγάλου κυβισμού, τις γνωστές δρόμου, και να την παρασύρει με ταχύτητα 220 χιλιόμετρα.

Η ψυχολογική φθορά είναι τεράστια για μένα. Λείπει ένα κομμάτι από τον ίδιο μου τον εαυτό, αλλά μεγαλύτερο είναι το κρίμα γι' αυτήν, το κοριτσάκι των δώδεκα χρόνων, που έχασε τη ζωή του. Είναι σωστό να υπάρχουν τέτοιοι οδηγοί ασυνείδητοι, χωρίς φιλότιμο και υπερηφάνεια, οι οποίοι δεν υπολογίζουν τις αστυνομικές αρχές και τον κώδικα οδικής κυκλοφορίας; Όχι, βέβαια. Είναι απαράδεκτο. Είναι ντροπή και αίσχος, οι άνθρωποι αυτοί να κυκλοφορούν μέσα σε μια πόλη με υπερβολική ταχύτητα και να σπέρνουν το θάνατο σε όποιο συναντήσουν στο διάβα τους. Να υπάρχει περιπολικό με ανοιχτό φάρο, δηλαδή σε υπηρεσία, και παρ' όλα αυτά να μην υπολογίζουν τίποτα. Πατι; Διότι απλά μένω σε μία κλειστή κοινωνία, που όλοι είναι γνωστοί. Είμαστε γνωστοί και πιστεύουν ότι επειδή είναι γνωστός τους δεν μπορούν να τον γράψουν, δεν μπορούν να πράξουν το καθήκον τους.

Επίσης, θα ήθελα να πω ότι πρέπει η Κυβέρνηση και, γενικά, όσοι απαρτίζουν την πολιτική δύναμη της χώρας να πάρουν τα μέτρα τους πάνω σ' αυτό το θέμα. Θέλουμε να είμαστε μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και να θεωρούμαστε ισότιμα με τα υπόλοιπα κράτη-μέλη, αλλά πάνω σ' αυτόν τον τομέα της οδικής κυκλοφορίας υστερούμε πολύ από τους Ευρωπαίους. Σε ποια άλλη ευρωπαϊκή χώρα ο πεζός δεν έχει προτεραιότητα; Σε καμία. Μόνο στην Ελλάδα συμβαίνουν αυτά. Από στατιστικές φαίνεται ότι η χώρα μας είναι πρώτη σε τροχαία ατυχήματα σε όλον τον κόσμο. Είναι πρώτη, ακόμη και από τις τριτοκοσμικές χώρες και τις περισσότερες φορές τα θύματα είναι νέοι άνθρωποι, μέλη της κοινωνίας του αύριο, που είναι έτοιμοι να προσφέρουν

πολλά για τη χώρα τους και να ανεβάσουν το επίπεδο διαβίωσης.

Προτείνω, λοιπόν, όλοι οι περιφερειακοί δρόμοι να μεταφερθούν έξω από τις πόλεις και τα χωριά. Να δημιουργηθούν δρόμοι με ευρωπαϊκές προδιαγραφές, ώστε να κόσμος να αισθάνεται ασφάλεια και σιγουριά όταν θα θελήσει να κάνει μία βόλτα ή να πάει με τα πόδια στη δουλειά του. Ο φωτισμός να είναι επαρκής και να πάψει πλέον να επικρατεί η κακοτεχνία και το γνωστό πασάλεμμα στην κατασκευή των δρόμων. Να ελέγχονται και να παρατηρούνται οι κατασκευαστικές εταιρείες πριν τους δοθεί κάποιο έργο. Να σταματήσουν οι συνεργασίες μεταξύ πολιτικών και κατασκευαστικών εταιρειών και να ανατίθενται τα έργα σ' αυτές που είναι οι καταλληλότερες αμερόληπτα και αντικειμενικά. Να πάνθουν να υπάρχουν οι γνωστές μίζες, που διαφθείρουν και βάζουν σε κίνδυνο όλους εμάς. Οι αστυνομικοί να είναι αμερόληπτοι, πιστοί στο καθήκον τους και όλοι να είναι ισότιμοι στα μάτια τους, ώστε να μπορέσουν να διευθετήσουν την εργασία τους με τον καλύτερο τρόπο. Να μην πηγαίνουμε σε ένα Αστυνομικό Τμήμα και το όργανο να έχει δίπλα του ένα ποτηράκι κρασί ή ό,τι άλλο αλκοολούχο ποτό, διότι έτσι δεν μπορούν, όχι μόνο να κάνουν σωστή δουλειά, αλλά ούτε τον εαυτό τους να ελέγξουν. Θα πρέπει να εγκαινιάστούν και να καθιερωθούν μαθήματα ευσυνειδησίας και σεβασμού της ανθρώπινης ζωής στους Έλληνες οδηγούς. Να οδηγούν με φρόνηση και σύνεση, αφού έχουν να αντιμετωπίσουν συνανθρώπους τους και συμπολίτες τους. Δε νομίζω ότι κάποιος, από όλους αυτούς τους ασυνείδητους οδηγούς που κυκλοφορούν, θα ήθελε να είναι θύμα αυτός ή κάποιος συγγενής του ή κάποιος γνωστός του.

Θα πρέπει να βάλουμε ένα τέλος σ' αυτήν την ιστορία. Όλοι μιλάμε για τα θύματα της τρομοκρατίας, αλλά δεν σκεφτόμαστε ότι τα τελευταία τριάντα χρόνια έχουν χαθεί τέσσερα εκατομμύρια άνθρωποι στην άσφαλτο. Δεν είναι αδικία; Η μισή Ελλάδα. Εμείς, οι αυριανοί οδηγοί, αφού δεν έχουμε κλείσει τα 18, θα ήθελα να οδηγούμε με σύνεση και σεβασμό προς όλους τους πολίτες και να δημιουργήσουμε μια ασφαλή Ελλάδα για μας και τα παιδιά μας. Τέλος, θα ήθελα να αφιερώσω σε όλα τα παιδιά που έχουν χαθεί στην άσφαλτο και στους συγγενείς τους το τραγούδι «θα είμαι κοντά σου όταν με θες», το οποίο θα θυμίζει ότι μετά τη ζωή υπάρχει η μεταθανάτιος ζωή. Η ζωή δεν τελειώνει εδώ, είναι αιώνια. Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Δουρούκα Μαρία έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ-ΜΑΛΕΒΗ ΔΟΥΡΟΥΚΑ (Επιμαρτυρία): Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, ονομάζομαι Δουρούκα Μαρία και μένω στην Κυψέλη.

Η χθεσινή μας συνεδρίαση, μου έδωσε μία καλή αφορμή για να τολμήσω και εγώ να πάρω το λόγο, θέλοντας έτσι να μοιραστώ μαζί σας τις διαπιστώσεις μου. Ακούσαμε, λοιπόν,

χθες συναδέλφους μας να μιλούν για έλλειψη αξιοκρατίας, για ρουσφέτια, για καταστάσεις λίγο πολύ γνωστές. Ακούσαμε γεγονότα, επιχειρήματα, προτάσεις. Ακούσαμε πολλά. Και ακούσαμε ακόμη και άλλους συναδέλφους μας να υπονοούν ή και να λένε ξεκάθαρα πως εμείς τα λέμε, ποιος θα μας ακούσει; Όμως, κανείς δε μας είπε, αλήθεια ποιος φταίει για όλα αυτά; Όσον αφορά την αξιοκρατία, φταίει για παράδειγμα ο ασθενής, που στην προσπάθειά του να εξασφαλίσει μια αξιοπρεπή θεραπεία δίνει στο γιατρό το φακελάκι; Ή μήπως φταίει εκείνος, που ας μου επιτραπεί η έκφραση, τα τσεπώνει; Αφού δεν τον ελέγχει κανείς τι να κάνει; Εσείς αν βρίσκατε διακόσια ευρώ στο δρόμο θα τα αφήνατε; Φταίει πάντα οι άλλοι που δε μας ακούν ή μήπως φταίει η κοινωνία; Μα, βέβαια, η κοινωνία φταίει για όλα. Που έχουμε άστατο καιρό, που αυξάνονται οι τιμές, που οι άνθρωποι έχουν απομονωθεί. Καθόμαστε και τα φορτώνουμε όλα στην κοινωνία, αλλά ξεχνάμε κάτι αγαπητοί μου. Την κοινωνία την ορίζουμε εμείς. Να, λοιπόν, ποιος φταίει για όλα όσα αναφέρθηκαν. Φταίμε εμείς. Φταίμε, γιατί κατηγορούμε την κοινωνία ότι δε φροντίζει τους φτωχούς, τη στιγμή που εμείς δεν τους δίνουμε ούτε δέκα λεπτά όταν βρεθούν στο δρόμο μας. Φταίμε, γιατί τρώμε μασημένη τροφή. Δεν αναζητούμε τη βαθύτερη αλήθεια και, κυρίως, εμείς οι νέοι φταίμε γιατί παραιτούμαστε εύκολα. Φταίμε γιατί δεν καταλαβαίνουμε τι δύναμη έχουμε. Φταίμε, γιατί τους αφήνουμε να καταπατούν τα όνειρά μας, λέγοντας πως ο κόσμος δεν αλλάζει. Φταίμε, γιατί γινόμαστε σαν εκείνους. Πού πήγαν τα οράματά μας; Ας σταματήσουμε να μοιρολατρούμε, λέγοντας πως κανείς δε μας υπολογίζει ή κανείς δε θα μας ακούσει. Ναι, ίσως τελικά να μη μας ακούσει κανείς, αλλά η μάχη θα έχει χαθεί στο βωμό των ονείρων μας και όχι της παθητικότητάς μας. Αν δεν πιστέψουμε εμείς οι ίδιοι στον εαυτόν μας, πώς περιμένουμε από τους άλλους να το κάνουν αυτό; Αξίζει φίλοι μου να υπάρχουμε για ένα όνειρο και ας είναι η φωτιά του να μας κάψει. Μην παραιτήστε. Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Γότση Χριστίνα έχει το λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΓΟΤΣΗ (Νομός Πρέβεζας): Κύριε Πρόεδρε, φίλες και φίλοι, θα προσπαθήσω να μεταφέρω τον προβληματισμό μου, τον προβληματισμό πιστεύω όλων μας, την καλόπιστη κριτική μας και τις προτάσεις μας για να ακούσουν όλοι όσοι εργάζονται, κατέχουν ή ελέγχουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Θα ήταν παράλογο, αν κάποιος αμφισβητούσε τη συμβολή των Μ.Μ.Ε. στην πληροφόρηση των ανθρώπων και στην επικοινωνία των λαών με διαφορετικό πολιτισμό και γλώσσα. Θα ήταν άδικο αν δεν παραδεχόμασταν ότι τα Μ.Μ.Ε. μετέτρεψαν το μακρόκοσμο σε μικρόκοσμο, δίνοντας τη δυνατότητα στον άνθρωπο και ειδικά σε μας, τους νέους, να έχουμε την εικόνα του κόσμου για θέματα κοινω-

νικά, επιστημονικά, πολιτικά, κάτι που προηγούμενες γενιές δεν είχαν. Όμως, εκτός από τη θετική τους προσφορά, τα Μ.Μ.Ε. και ειδικά η τηλεόραση, κατάφεραν να μετατρέψουν τον άνθρωπο σε οπαδό-καταναλωτή, που του αρκούν οι ψευδαισθήσεις. Προσπαθούν να φτιάξουν την κοινωνία του «καναπέ», στην οποία σερβίρουν αισθησιασμό, σεξισμό και τρόμο και για χαλάρωση προσφέρουν τον τεχνητό παράδεισο των ριάλιτι σόους.

Τα «ριάλιτι» είναι πρώτα σε τηλεθέαση. Αύξηση των κερδών των καναλιών με ταυτόχρονη αύξηση της αποχαύνωσης της κοινωνίας. Όλα, σε εικονική πραγματικότητα. Προσπαθούν να μας πείσουν ότι η κοινωνία του σήμερα έχει ανάγκη από τα πρότυπα των «ριάλιτι σόους». Με παραπλανητικές εικόνες και εύπεπτα μηνύματα, μας συνηθίζουν στα εύκολα και στα λειψά, μας θέλουν κενούς, απρόσωπους θεατές, του ελάχιστου προβληματισμού και της ελάχιστης πνευματικής κόπωσης. Η παρουσίαση των ανθρώπων του μόχθου πνίγεται, δε φανερώνεται στο γυαλί. Τα πρότυπα της προσπάθειας, της εντιμότητας και της αξιοπρέπειας θα τα παρουσιάσουν μόνο όταν τα βρουν σε στιγμές αδυναμίας, όταν θα μπορούν να κάνουν τη δυστυχία τους θέαμα και τον πόνο τους ποσοστά τηλεθέασης.

Η έλλειψη ευθύνης των υπεύθυνων των Μ.Μ.Ε., η κυριαρχία του κέρδους και τα ύποπτα συμφέροντα επιβάλλουν σ' εμάς ιδέες και πρότυπα που αυτοί θέλουν. Μας αδρανούν το νου και τη φαντασία. Προσπαθούν με ισοπέδωση και διαιρέσεις να δημιουργήσουν τηλεανθρώπους «όπου φυσάει ο άνεμος». Επιβάλλουν λήθη στην ιστορία μας, αμνησία στη γλώσσα, απαξίωση των θεσμών, αμφισβήτηση του ρόλου της οικογένειας, που είναι το πρωταρχικό κύτταρο της κοινωνίας.

Η Πολιτεία με ανοχή και ενοχή παρακολουθεί. Δεν αντιδρά, παρά μόνο με ανακοινώσεις του Ραδιοτηλεοπτικού Συμβουλίου και με πρόστιμα, που μπορεί και να μην πληρώνονται.

Η Εκκλησία, που πάντοτε είχε ένα ρόλο, σιωπά. Αντιδρά μόνο για να μας κάνει γνωστή την ύπαρξή της με αντιδράσεις στο γυμνό και όχι στη γύμνια των μηνυμάτων. Πολιτεία και Εκκλησία, απλώς, παρακολουθούν τους πολίτες, τους νέους, που προσπαθούν να βρουν ξεστασιά και να τη μοιραστούν με τους άλλους ανώνυμους τηλεθεατές του μοναχικού πλήθους. Δε θέλουν να αντιληφθούν ότι από τον άνθρωπο σήμερα λείπει η ξεστασιά της διπλανής πόρτας, η κοινωνικότητα της αυλής, που θα πρέπει να την αντικαταστήσουν με κάτι άλλο. Δε θέλουν να νιώσουν τη μοναξιά των ανθρώπων της τρίτης ηλικίας, των απόμαχων της εργασίας και του μόχθου, που με αφετηρία τη μοναξιά, την οικονομική στέρηση και την κοινωνική τους γκετοποίηση, αναπτύσσουν σχέσεις εξάρτησης με εκπομπές της τηλεόρασης. Παντού ένοχη σιωπή και αδράνεια, αδράνεια, γιατί οι εκπρόσωποι της πολιτείας, αλλά και της Εκκλησίας έχουν

εμπλακεί σε μία διαδικασία εξάρτησης για την προβολή και το συμφέρον.

Φίλες και φίλοι, με την πίστη ότι η φωνή μας θα ακουστεί, πρέπει να ακουστεί, το φωνάζουμε σε όλους, σε όλους όσους ασκούν εξουσία, σας λέω τα Μ.Μ.Ε. θα πρέπει να συμβάλλουν στην αναβάθμιση της κοινωνίας. Για να γίνει αυτό, θα πρέπει η πολιτεία και οι εκπρόσωποί της να απεμπλακούν από την εξάρτηση των Μ.Μ.Ε. και να επικρατήσει διαφάνεια και αξιοκρατία, ώστε να υπάρξει αντικειμενική ενημέρωση. Τα γεγονότα βίας, ακόμα και φυσικών καταστροφών πρέπει να σταματήσουν να αποτελούν πρώτη είδηση, γιατί το μόνο που επιτυγχάνουν είναι να οδηγούν τον πολίτη σε αδράνεια και ηθικοψυχική αναισθησία.

Ως παράδειγμα, αναφέρω αυτό που συμβαίνει τους τελευταίους δύο μήνες με την τρομοκρατία. Έρχονται στα χείλη μας ονόματα όπως «Λουκάς», «Νικήτας», σαν να είναι τα ονόματα καθηγητών μας. Ξεχάσαμε τα θύματα και ασχολούμαστε με το ποια βιβλία διάβασαν οι τρομοκράτες. Οι πολίτες, εμείς οι νέοι, θα πρέπει με κάθε τρόπο να αντιδράσουμε στη διαδικασία ύπνωσης που προσπαθούν να μας επιβάλλουν. Επίσης, η Πολιτεία πρέπει να θεσπίσει αυστηρούς κανόνες, που να τηρούνται και να μη μένουν μεγαλόστομες εξαγγελίες προς εφησυχασμό των αφελών.

Σας ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Μπατζέλη Άννα έχει το λόγο.

ANNA ΜΠΑΤΖΕΛΗ (Νομός Χανίων): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, αποτελεί ξεχωριστή τιμή για μένα να βρίσκομαι σ' αυτό το χώρο. Με αφορμή, λοιπόν, το διάλογο που ανοίχθηκε χτες για τα «ριάλτι σόους» και την ποιότητα των μέσων ενημέρωσης, θέλησα κι εγώ να ανέβω σ' αυτό το Βήμα για να πάρω το λόγο. Αν ο πολιτισμός ενός λαού εξαρτάται από την ποιότητα των οπτικοακουστικών μέσων, όπως εύστοχα είχε διατυπώσει ο Αλμπέρ Καμύ, τότε ο πολιτισμός της σύγχρονης Ελλάδας το μόνο που έχει να επιδείξει είναι η μανία της «κλειδαρότρυνας».

Μια γρήγορη ματιά στους αριθμούς της AGB είναι αρκετή για να μας πείσει ότι τα τηλεοπτικά προγράμματα, που ονομάζουμε «ριάλτι» είναι πρώτα σε ακροαματικότητα, όπως και οι εφημερίδες και τα περιοδικά της ίδιας γραμμής είναι πρώτα σε κυκλοφορία. Γιατί συμβαίνει αυτό; Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι τα μέσα ενημέρωσης βρίσκονται στα χέρια λίγων ιδιωτών, που στόχος τους είναι το κέρδος. Έτσι, τα Μ.Μ.Ε. θυσιάζονται στο βωμό του χρήματος και αρκετοί δημοσιογράφοι ξεφεύγουν από της αρχές της δημοσιογραφικής δεοντολογίας και από σταυροφόροι της αλήθειας μετατρέπονται σε κυνηγούς ειδήσεων-πυροτεχνημάτων. Εξάλλου, όπως λένε οι συνήγοροι των καναλιών, το κοινό είναι αυτό που επιδιώκει, που ζητά το αγοραίο, το χυδαίο, το υπερβολικό, εκείνο που διαφθείρει και δε μορφώνει. Το κοινό

ψυχαγωγείται με ασημαντότητες, με αποτέλεσμα η τέχνη, η πολιτική, η ζωή να μένουν στο περιθώριο.

Η Ελλάδα, λοιπόν, που έχει ως μόνο διαβατήριό της στον κόσμο τον πολιτισμό και την ιστορία της, έχει εγκλωβιστεί σε ένα αποστειρωμένο πολιτικοκοινωνικό δωμάτιο γεμάτο κάμερες, ανίκανο να αντιδράσει. Δεν πρέπει να κοιτάμε το φαινόμενο «Big Brother» αδιάφορα, όταν το ελληνικό όνειρο είναι η επί εικοσιτετραώρου βάσεως παρακολούθηση. Πάνω από 300.000 άτομα δήλωσαν συμμετοχή στο Μεγάλο Αδελφό και στο Βαγ και φημολογείται ότι πάνω από 600.000 θα δηλώσουν συμμετοχή για τα νέα τηλεπαιχνίδια. Η ελληνική αγωνία είναι τα δρώμενα των παιχνιδιών. Οκτώ στους δέκα Έλληνες παρακολουθούν «ριάλτι σόους». Τα δελτία ειδήσεων φροντίζουν να μας ενημερώνουν για τις εξελίξεις των «ριάλτι».

Θα πρέπει, λοιπόν, να δούμε το φαινόμενο «Μεγάλος Αδελφός» εκτενέστερα, καθώς και τις παρενέργειες της «αορώστιας» αυτής. Ποιες αξίες προβάλλει αυτό το τηλεπαιχνίδι; Ποια οφέλη εξασφαλίζει στο κοινό, ποια προς τους παίκτες, ποια προς τους ιδιοκτήτες καναλιών; Ποιες είναι οι συνέπειες για τον πολιτισμό και τη δημοκρατία; Η ιδέα του «Μεγάλου Αδελφού» είναι παρμένη από ένα βιβλίο του Τζόρτζ Όργουελ, το «1984». Ο συγγραφέας έγραψε το μυθιστόρημα αυτό στη δεκαετία του 1940, απογοητευμένος από την εξέλιξη της αστικής δημοκρατίας και από τα φαινόμενα ολοκληρωτισμού του σταλινικού καθεστώτος στη Σοβιετική Ένωση, στην επανάσταση της οποίας είχε πιστέψει. Πρόκειται για ένα έργο πολιτικής και επιστημονικής φαντασίας, που περιγράφει με ζοφερά χρώματα τις προοπτικές για την ελευθερία του ανθρώπου. Συγκεκριμένα, το βιβλίο παρουσιάζει μία κοινωνία, όπου το καθεστώς παρακολουθεί συνεχώς ακόμα και τις πιο προσωπικές στιγμές των πολιτών. Οι πολίτες έχουν δεχτεί αυτήν την κατάσταση και δεν εκδηλώνουν καμία αντίδραση. Το τρίπτυχο «δημοκρατία, γνώση, δικαιοσύνη» έχει αντικατασταθεί με προπαγανδιστικά συνθήματα του τύπου «ο πόλεμος είναι ειρήνη, η ελευθερία είναι σκλαβιά, η άγνοια είναι δύναμη». Οι πολίτες ή καλύτερα οι μαζάνθρωποι ζουν σε ένα δεύτερο μεσαίωνα, όπου οι τέχνες, τα γράμματα, ο πολιτισμός παραμένουν στάσιμα, όπου οι ανθρώπινες σχέσεις, οι ηθικές, συναισθηματικές αξίες εξευτελίζονται. Η ολοκληρωτική πολιτεία, σαν ένας νέος Πάπας, επιβάλλει την εξουσία της με τη δύναμη που της παρέχει η τεχνολογία.

Ας δούμε τι συνέβη στην Ελλάδα το 2001. Οι Έλληνες είχαν για πρώτη φορά «Hello, Big Brother» το 2001. Πρόκειται για μία ξενόφερτη εκπομπή, όπου 14 παίκτες μένουν στο ίδιο σπίτι, παρακολουθείται κάθε κίνησή τους με κάμερες και το κοινό έχει τη δυνατότητα να αποφασίσει ποιος παίκτης θα αποχωρεί κάθε φορά από το παιχνίδι. Οι Έλληνες, γνωστοί παγκοσμίως για τη φιλοξενία τους, υποδέχθηκαν το Μεγάλο Αδελφό με πολλή χαρά και ενθουσιασμό.

ενώ, παράλληλα, οι ιδιοκτήτες του καναλιού που πρόβαλε αυτό το ριάλιτι σόου «έτριβαν τα χέρια τους», βλέποντας τους αριθμούς να ανεβαίνουν.

Ακολούθησε το «Bar» και ακολουθούν το «Star Academy», η «Φάρμα», εκπομπές, με ίδια βάση, αλλά με διαφορετικό σενάριο.

Περισσότεροι από 300.000 άνθρωποι στην Ελλάδα έχουν πλέον πεισθεί ότι η έκθεση των προσωπικών τους στιγμών δεν είναι κάτι το ιδιαίτερα κακό, ενώ περισσότεροι από 2.000.000 εκατομμύρια Έλληνες θεωρούν τη δημοσιοποίηση της ιδιωτικής ζωής ενός πολίτη ως κάτι φυσικό. Τελικά, μήπως το «1984» καθρεφτίζει την κοινωνία του αύριο; Οι παίκτες εκτίθενται δημόσια με δική τους πρωτοβουλία. Το κάνουν αυτό είτε γιατί θέλουν να κερδίσουν λίγα λεπτά δημοσιότητας είτε για να κερδίσουν το διόλου ευκαταφρόνητο ποσό των 150.000 ευρώ. Στην προσπάθειά τους να κερδίσουν «την καρδιά του κοινού», δημιουργούν καταστάσεις και ενεργούν «αυθόρμητα», με σκοπό να κερδίσουν εντυπώσεις και δόξα, με αποτέλεσμα να ξευτελιζονται και να χάνουν την αξιοπρέπειά τους, καθώς και το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή. Επιπλέον, μετά την αποχώρησή τους από το παιχνίδι δυσκολεύονται πολύ να ξαναπροσαρμοστούν, ενώ νιώθουν το αδιάκριτο βλέμμα του Μεγάλου Αδελφού να τους ακολουθεί, καθώς έχουν γίνει τα νέα θύματα της βιομηχανίας του θεάματος, που παράγει εφήμερους σταρ, τους καταναλώνει και μετά τους απωθεί.

Η μανία της «κλειδαρότρυνας» έχει εισβάλλει για τα καλά στη ζωή μας. Το κοινό παρακολουθεί τις εξελίξεις με το ένα χέρι στο τηλεκοντρόλ και το άλλο στην καρδιά. Η διακριτικότητα, ο σεβασμός και το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή είναι έννοιες άγνωστες για την πλειοψηφία του τηλεοπτικού κοινού. Η «κατινιά» σε όλο της το μεγαλείο, η δικαίωση της κουτσομπόλας της γειτονιάς, επιτέλους, έφτασε! Πού είναι το ενδιαφέρον για την τέχνη, τα γράμματα, τον αθλητισμό, τον πολιτισμό, τις θετικές επιστήμες; Πού είναι ο πολιτισμός, για τον οποίο υπερηφανευόμαστε με κάθε ευκαιρία; Πού είναι η Ελλάδα του ανθρωπισμού και της δημοκρατίας; Και τα παιδιά; Τί γίνεται με τα παιδιά; Και αυτά είναι οπαδοί των ριάλιτι. Οι πολίτες του αύριο, οι νέοι, που θα έπρεπε να προβληματίζονται για το μέλλον τους, για το μέλλον της χώρας τους, για το μέλλον του πλανήτη Γη, προβληματίζονται για το αν θα αποχωρήσει τελικά από το Big Brother η Μαίρη ή ο Κώστας!

Η Δημοκρατία και ο πολιτισμός: Μια από τις βασικότερες αρχές του δημοκρατικού πολιτεύματος είναι το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή, η ελευθερία. Παρόλα αυτά, η ελευθερία έχει μετατραπεί σε προϊόν μη ανιχνεύσιμο μέσα στα μέσα, μέσα στο μιντιακό περιβάλλον, μέσα στην καθημερινότητά μας. Και ως γνωστόν, δε νοείται δημοκρατία χωρίς ελευθερία. Είναι, λοιπόν, άλλη μία ουτοπία του ανθρώπου. Η αλήθεια τελικά είναι το πιο αστείο, παρεξηγημένο πράγ-

μα γύρω μας, μαζί και η δημοκρατία. Με τρόπο αργό και σταθερό όλοι δεχόμαστε ότι με κάποιο αντάλλαγμα, οικονομικό ή κοινωνικό, δεν είναι κακό να μας παρακολουθούν, να ελέγχουν την κάθε μας κίνηση. Η πόρτα του ολοκληρωτισμού έχει ανοίξει.

Και ο πολιτισμός; Ποιος είναι αυτός ο πολιτισμός, που δέχεται αυτόν τον εξευτελισμό; Ποιος είναι αυτός ο πολιτισμός, που ζει μέσα στις γυάλινες οθόνες; Πού είναι ο πολιτισμός; Και όπως εύστοχα παρατήρησε η Πόπη Διαμαντάκου: «Είναι ο πολιτισμός που κατέληξε σε παρωδία, όπως είχε προβλέψει πως θα συμβεί την εποχή της προηγμένης τεχνολογίας ο Χάξλεϊ.» Ήταν δική του φαντασίωση πάντως, που είχε διακρίνει πως δεν είναι ο Μεγάλος Αδελφός που θα μας βλέπει με δική του επιλογή, αλλά εμείς που θα τον βλέπουμε με δική μας. Έτσι, θα ερχόταν ο θάνατος του πολιτισμού. Ο πολιτισμός, οι τέχνες, τα γράμματα, ο αθλητισμός, οι θετικές επιστήμες, η πολιτική, η ζωή έχουν μείνει στάσιμα. Όλα χάνονται σιγά-σιγά στη σκιά του Μεγάλου Αδελφού.

Φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, προτείνω να απέχουμε από αυτήν την τρέλα, να απαιτήσουμε και να αγωνιστούμε για τα εξής:

Αυστηρότερο ποιοτικό έλεγχο των τηλεοπτικών προγραμμάτων.

Προβολή εκπομπών τύπου Big Brother τις μεταμεσονύχτιες ώρες ή ακόμη καλύτερα κατάργησή τους.

Προβολή περισσότερων ποιοτικών και μορφωτικών εκπομπών.

Ίδρυση κρατικού καναλιού για νέους, που να διοικείται από νέους.

Επιπλέον, να πούμε «όχι» στην προβολή και διαφήμιση των ριάλιτι παιχνιδιών μέσω των ειδήσεων, «όχι» στη μαζοποίηση, «όχι» στην πλύση εγκεφάλου, «όχι» στον εξευτελισμό και αφανισμό του πολιτισμού. «Ναι» στην ελευθερία, «ναι» στη δημοκρατία, «ναι» στους ενεργούς πολίτες, «ναι» στην τέχνη και τον αθλητισμό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Αϊβαλιώτη Βασιλική έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΙΒΑΛΙΩΤΗ (Η.Π.Α.): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, το όνομά μου είναι Βασιλική Αϊβαλιώτη. Έχω γεννηθεί και κατοικώ στην Καλιφόρνια των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και αποφοίτησα από το ελληνικό σχολείο της Εκκλησίας του Αγίου Νικολάου στην πόλη Σαν Χοσέ. Θεωρώ μεγάλη τιμή για μένα να παίρνω το λόγο στο χώρο αυτό και να μιλάω για ένα θέμα, που αφορά πολλά από τα Ελληνόπουλα της Αμερικής.

Σήμερα, θα σας μιλήσω για το τι νομίζω ότι πρέπει να κάνει το ελληνικό κράτος για να βοηθήσει τα παιδιά των Ελλήνων της Αμερικής να μάθουν σωστά την ελληνική γλώσσα και να αποκτήσουν ελληνική συνείδηση και στενότερους δεσμούς με την πατρίδα. Αρχίζω με μερικές επισημάνσεις:

Πρώτον, ο ελληνικής καταγωγής πληθυσμός της Αμερικής και του Καναδά υπολογίζεται γύρω στα τρία εκατομμύρια. Δεύτερον, οι Έλληνες της Αμερικής έχουν τη δυνατότητα να φανούν ιδιαίτερα χρήσιμοι στην Ελλάδα υποστηρίζοντας τα ελληνικά θέματα και Φιλέλληνες πολιτικούς με την ψήφους. Είναι, επίσης, σε θέση να ενημερώνουν την κοινή γνώμη για τα εθνικά μας θέματα, καθώς και να διαδίδουν τον ελληνικό πολιτισμό. Επιπλέον, πολλοί έχουν διάθεση να κάνουν επενδύσεις στην Ελλάδα. Τρίτον, τα παιδιά των αποδήμων της Αμερικής, ιδίως, οι τρίτες και τέταρτες γενιές, αποκόπονται όλο και περισσότερο από την Ελλάδα. Η ελληνική γλώσσα ξεχνιέται και μαζί της κάθε τι που αφορά άμεσα τη χώρα μας. Αν αυτό συνεχιστεί, μετά από λίγα χρόνια, το τεράστιο αυτό ανθρώπινο δυναμικό θα απορροφηθεί τελείως από την Αμερική και πολλές από τις ευεργετικές επιρροές που υπάρχουν σήμερα προς όφελος της Ελλάδας θα χαθούν. Τέταρτον, πολλά από τα Ελληνόπουλα της Αμερικής μαθαίνουν την ελληνική γλώσσα σε σχολεία που διατηρεί και κατευθύνει η Ελληνορθόδοξη Εκκλησία. Τα μαθήματα γίνονται, συνήθως, μόνο μία φορά την εβδομάδα. Αυτό, δυστυχώς, δεν είναι αρκετό, τη στιγμή μάλιστα που η γλώσσα είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση ελληνικής συνείδησης.

Συμπεραίνω, λοιπόν, ότι παρόλο που η Ελληνορθόδοξη Εκκλησία της Αμερικής κάνει μία σημαντικότερη προσπάθεια να διατηρήσει τις παραδόσεις, τα ήθη μας, τα έθιμά μας και τη γλώσσα μας, χρειάζεται βοήθεια. Μόνο η ελληνική πολιτεία είναι σε θέση να βοηθήσει σε αυτό το σκοπό. Προτείνω, λοιπόν, τα ακόλουθα: Η ελληνική Πολιτεία, με έξοδά της, να στείλει σε όλες τις μεγάλες πόλεις της Αμερικής, που έχουν αρκετούς Έλληνες, ειδικά εκπαιδευμένους δασκάλους να διδάξουν την ελληνική γλώσσα, την ιστορία και τον ελληνικό πολιτισμό. Το πρόβλημα των ελληνικών και τα βιβλία να καθορίζονται από το Υπουργείο Παιδείας της Ελλάδας. Τα μαθήματα να γίνονται τακτικά και συστηματικά και όχι μόνο μία φορά την εβδομάδα. Επιπλέον, προτείνω να δοθούν επαρκή κίνητρα στους μαθητές, ώστε να παρακολουθούν συστηματικά και να τελειώνουν το ελληνικό σχολείο. Τα κίνητρα αυτά μπορεί να είναι υποτροφίες ή μορφωτικά ταξίδια.

Για να δεθούν οι νέοι με την Ελλάδα χρειάζονται, επίσης, προγράμματα που να τους δίνουν την ευκαιρία να γνωρίσουν τη χώρα και τον ελληνικό τρόπο ζωής όσο πιο καλά γίνεται. Κατασκηνώσεις, εθελοντισμός, αθλητικές και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις είναι μερικά παραδείγματα τέτοιων προγραμμάτων. Τα προγράμματα αυτά πρέπει να είναι για όλες τις ηλικίες, να υπάρχει συνέχεια στην παροχή τους, καθώς και ενημέρωση των Ελλήνων της Αμερικής σχετικά με την ύπαρξή τους. Εδώ ο ρόλος των συντονιστών σε θέματα παιδείας που στέλνει το ελληνικό κράτος στις διάφορες μεγάλες πόλεις της Αμερικής είναι καθοριστικός.

Πιστεύω ότι αν οι προτάσεις μου γίνουν δεκτές, ο από-

δημος ελληνισμός της Αμερικής, αλλά και η Ελλάδα, θα ωφεληθούν πολύ.

Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό προσέρχεται στην Αίθουσα ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Απόστολος Κακλαμάνης, για να παρακολουθήσει τη συνεδρίαση).

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Κύριε Πρόεδρε, σήμερα έχουμε μία κριτική πάνω στα θέματα των μέσων ενημέρωσης.

Επίσης, οι Έφηβοι Βουλευτές εκφράζουν αγωνία, εάν και πώς όλα αυτά θα φτάσουν στην Κυβέρνηση, στα κόμματα και εάν κάποια στιγμή λάβουν το μήνυμα ότι οι προτάσεις τους λαμβάνονται υπόψη.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Θα τους έλεγα να έχουν άποψη, να λένε την άποψή τους, να αγωνίζονται γι' αυτό που πιστεύουν. Αυτό έχει περισσότερο σημασία και από το αν η άποψη αυτή κάποτε θα φτάσει σε αυτούς που παίρνουν αποφάσεις. Να μην ξεχνάτε και το ταξίδι του Καβάφη.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Ντούνη Μαρία έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΝΤΟΥΝΗ (Β' Αθήνας): Αγαπητέ Πρόεδρε, συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές ονομάζομαι Ντούνη Μαρία και είμαι από τη Β' εκλογική περιφέρεια της Αθήνας και εκπροσωπώ το 4ο Λύκειο Αιγάλεω.

Σαν μέλος της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης και εφόσον μου δίνεται η δυνατότητα να εκφράσω τον προβληματισμό όχι μόνο το δικό μου, αλλά και άλλων Εφήβων, θα ήθελα να αναφερθώ στο ζήτημα της ακαταλληλότητας των προγραμμάτων της τηλεόρασης σήμερα. Έως και σήμερα στα σχολεία μας μαθαίνουμε ότι τα μέσα μαζικής ενημέρωσης φροντίζουν να πληροφορούν και όχι να παραπληροφορούν τον κόσμο. Φροντίζουν να διαμορφώνουν, επίσης, την κοινή γνώμη, να ψυχαγωγούν. Αυτά, όμως, μέρα με τη μέρα όλοι μας διαπιστώνουμε ότι δεν ισχύουν.

Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης σήμερα ασχολούνται με θέματα τα οποία θα προσφέρουν στην τηλεόραση κέρδος. Όλοι μας παρατηρούμε ότι η τηλεόραση σήμερα έχει πάψει να ασχολείται κατά κύριο λόγο με θέματα ουσιαστικά και ενδιαφέροντα. Επίσης, οι σκηνές βίας και ανηθικότητας, που προβάλλονται, όσο πάνε και αυξάνονται με γοργούς ρυθμούς. Κάποια παραδείγματα ακατάλληλων προγραμμάτων είναι τα διάφορα ριάλιτι, τα οποία έχουν γίνει πλέον μόδα στα κανάλια της τηλεόρασης. Δεν υπάρχει κανάλι το οποίο να μην προετοιμάζει από ένα τέτοιο τηλεπαιχνίδι.

Θεωρώ άπρεπο το να προβάλλονται τέτοιου είδους προγράμματα, τα οποία περιέχουν κατά κύριο λόγο προκλητικές σκηνές την ώρα που μπροστά στην τηλεόραση παρευρίσκονται άτομα μικρής ηλικίας. Δεν είναι λογικό να δημιουργούνται λανθασμένα πρότυπα, τα οποία επηρεάζουν τα μικρά παιδιά στη συμπεριφορά τους;

Πέρα όμως και από αυτό, ούτε και για τους ενήλικες είναι προγράμματα που τους προκαλούν ευχαρίστηση. Εξάλλου, τα ίδια τα άτομα τα οποία συμμετέχουν σε αυτά τα παιχνίδια μπορεί να αποκτούν φήμη, χρήματα και μία καλή επαγγελματική καριέρα, αλλά χάνουν πράγματα πολύτιμότερα, όπως προσωπικά στοιχεία του χαρακτήρα τους, τα οποία καθημερινά μπορούν πάρα πολύ εύκολα να γίνουν θέματα συζητήσεων ή μάλλον, καλύτερα, κουτσομπολιών.

Τα άτομα τα οποία παίρνουν μέρος στα παιχνίδια αυτά δεν είναι «σκουπίδια», όπως λένε κάποιοι, γιατί και αυτοί από την πλευρά τους έχουν μία προσωπικότητα. Δεν είναι όμως και ήρωες, όπως τους αποκαλούν κάποιοι άλλοι. Ο χαρακτηρισμός του «ήρωα» θα ταίριαζε καλύτερα σε κάποιον, ο οποίος μέσα από τις καθημερινές δοκιμασίες δημιουργεί οικογένεια και, γενικότερα, προσφέρει στην πολιτεία υπηρεσίες μέσω της όποιας εργασίας του. Ήρωες είναι τα παιδιά εκείνα τα οποία αναγκάζονται να εργάζονται τα πρωινά, να πηγαίνουν τη νύχτα στο σχολείο και, μάλιστα, ορισμένα από αυτά να κατορθώνουν να εισαχθούν σε μία σχολή με σκοπό να μορφωθούν και να γίνουν χρήσιμοι στην κοινωνία. Άρα, οι «ήρωες», εκείνοι που χασκογελούν, επιδίδονται σε σαχνές δοκιμασίες, όπως να αρμέξουν την αγελάδα, κάθονται όλη μέρα σε έναν καναπέ, διαφέρουν κατά πολύ από τους πραγματικούς ήρωες. Συνεπώς, το λεξιλόγιο με διάφορες χυδαιότητες και η μεγάλη αυδοσία, όχι ελευθερία, όπως λένε κάποιοι, που προβάλλονται δεν αποτελούν κανένα κατόρθωμα για το οποίο θα πρέπει κανείς να καυχείται, αλλά κατάντια. Πατί πίσω από όλα αυτά κρύβονται μικρά και μεγάλα συμφέροντα.

Από την άλλη πλευρά, ακατάλληλα προγράμματα τείνουν να γίνουν και τα δελτία ειδήσεων, τα οποία βαδίζουν από το κακό στο χειρότερο. Η δραματικότητα που παρατηρείται με τη μυστηριώδη μουσική και οι ανούσιες πληροφορίες κάνουν σήμερα τα δελτία ειδήσεων να χάνουν την πραγματική τους αξία. Η τηλεθέαση δεν έρχεται με το πόσες φορές θα δούμε το αεροπλάνο να πέφτει πάνω στους πύργους, ούτε αν θα δούμε το πτώμα ενός ανθρώπου να βρίσκεται κάτω, ούτε επίσης αν μάθουμε πού έκανε Χριστούγεννα ή Πάσχα ή που έφαγε ένας πολιτικός ή ένα δημόσιο πρόσωπο. Εύκολα ένα μικρό παιδί αποκτά ως πρότυπο έναν εγκληματία, ένα τρομοκράτη ή κάποιον, που ρίχνει αεροπλάνα σε πύργους, καθώς, επίσης, μπορούν να δημιουργηθούν και φόβοι.

Ένα άλλο απαράδεκτο γεγονός είναι τα «παραθυράκια», τα οποία υπάρχουν παντού, που ζαλίζουν το άτομο και το βομβαρδίζουν με ιδέες. Το να υπάρξει ένας ειδικός, ο οποίος θα μιλήσει για πέντε ή δέκα λεπτά για ένα συγκεκριμένο θέμα είναι φυσιολογικό και αναγκαίο. Το χειρότερο, όμως, παρατηρείται όταν υπάρχουν δέκα «παραθυράκια», όπου τα δελτία ειδήσεων μετατρέπονται σε πεδία μαχών. Εκεί βλέπει κανείς πολιτισμένους, δήθεν, ανθρώπους να τσακώνονται με βαρεϊές χαρακτηρισμούς.

Ένα άλλο φαινόμενο είναι ότι τα περισσότερα σήριαλ

και σειρές δε βασίζονται καθόλου στην ηθική, παρά μόνο στον εκχυδαϊσμό των πάντων. Είναι κρίμα, επίσης, να προβάλλονται μετά τα μεσάνυχτα αξιολογες εκπομπές, ενώ την ώρα που βρίσκονται μπροστά στην τηλεόραση μικρά παιδιά παίζουν έργα που μόνο ψυχαγωγία δεν προσφέρουν. Επίσης, υπάρχουν διάφορες εκπομπές, μέσω των οποίων σχολιάζονται οι πάντες και τα πάντα με το χειρότερο τρόπο. Είναι αλήθεια ότι οι δημοσιογράφοι μπαίνουν πολλές φορές σε σαχνές λεπτομέρειες, όπως για παράδειγμα πού έφαγε ο εγκληματίας, πού έμεινε και τι γνώμη έχει η γειτονιά γι' αυτόν.

Ένα άλλο θέμα, επίσης, πολύ αναγκαίο να αναφερθεί είναι τα προγράμματα που απευθύνονται σε μικρά παιδιά. Νομίζω ότι πρέπει να σεβόμαστε και αυτή την ηλικία και όχι να τους μεταδίδουμε λανθασμένα πρότυπα. Σύμφωνα με την απλή λογική, τα προγράμματα θα έπρεπε να αποδίδουν αθωότητα, που είναι ιδιαίτερο χαρακτηριστικό των μικρών παιδιών. Όμως, δεν υπάρχουν πλέον αυτά τα μικροσκοπικά χαριτωμένα ζώακια, αλλά υπάρχουν τερατάκια με τρία μάτια, με αυτιά εξωγήινων, που βγάζουν φωτιές, εξαφανίζονται δια μαγείας και πυροβολούν με τα χέρια. Ε, όχι πάει πολύ! Πώς είναι δυνατόν να δημιουργηθούν σωστά παιδιά, με αυτές τις διαταραχές; Ας απαντήσουν αυτοί που τις δημιουργούν για να κερδίσουν.

Τέλος, νομίζω πως όλοι θα θέλαμε τα Μ.Μ.Ε., να εκπληρώνουν επ' ακριβώς το ρόλο τους, να πληροφορούν σωστά, αντικειμενικά, να προσφέρουν ψυχαγωγία και, κυρίως, να αγγίζουν τον άνθρωπο. Κάτι τέτοιο μπορεί να γίνει πραγματικότητα όταν βοηθήσουμε όλοι μας.

Η Πολιτεία είναι αυτή που, μέσω της παιδείας, προσφέρει στο άτομο τη δυνατότητα να αντιτέκεται σε ό,τι το βλάπτει και το προσβάλλει και πρέπει το Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο να επέμβει δυναμικά με κυρώσεις. Ας αλλάξουν οι όροι προβολής και η σήμανση να είναι ουσιαστική και αντικειμενική ή ακόμη και, αν χρειάζεται, να διακοπούν ορισμένες εκπομπές για το καλό όλων μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Μαριάννα Λύκου από τη Β' Αθήνας έχει το λόγο.

MARIANNA LYKOY (B' Αθήνας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, ακούστηκαν σημαντικά πράγματα μέχρι στιγμής και θα ήθελα και εγώ με τη σειρά μου να αναφερθώ συνοπτικά σε ορισμένα θέματα τα οποία θα ζητούσα να τεθούν προς ψήφιση.

Όσον αφορά τα προβλήματα των μεταναστών, πιστεύω ότι μία αρκετά αποτελεσματική λύση θα ήταν να εισέρχεται στη χώρα μας όποιος θέλει, αρκεί ένας Έλληνας πολίτης να εγγυάται γι' αυτόν. Αυτό εφαρμόζεται, ήδη, στο Ισραήλ και στην Αμερική.

Στη συνέχεια, θα ήθελα να αναφερθώ σε κάποια θέματα, που δείχνουν ότι υπάρχει έλλειψη ουσιαστικής δημοκρα-

τίας. Πρώτον, προτείνω να ψηφίζουμε απευθείας τους Βουλευτές που μας εκφράζουν, οι οποίοι θα μπορούν να προέρχονται από διάφορα κόμματα. Για παράδειγμα, για τον τομέα της παιδείας θα μπορούσαμε να επιλέξουμε από όλα τα κόμματα. Στη συνέχεια, οι Βουλευτές αυτοί που θα εκλεγούν θα σχηματίσουν μία κυβέρνηση. Δεύτερον, θέλω να εκφράσω την αντίθεσή μου στην ύπαρξη και στον τρόπο λειτουργίας των λεγόμενων Ανεξάρτητων Αρχών, όπως η προστασία των Προσωπικών Δεδομένων του κυρίου Δαφέρμου. Οι αρχές δεν έχουν ψηφισθεί από το λαό και ως εκ τούτου δεν μπορούν να αποφασίζουν γι' αυτά.

Επίσης, είμαι αντίθετη στο να διορίζονται εξωκοινοβουλευτικοί υπουργοί, όπως για παράδειγμα ο Υπουργός Παιδείας, οι οποίοι δεν έχουν ψηφισθεί από τους πολίτες ούτε λογοδοτούν στο λαό για τις πράξεις τους.

Ένα γεγονός, επίσης, που δείχνει ότι δε λειτουργούν οι θεσμοί και δεν εφαρμόζονται οι νόμοι, με αποτέλεσμα το κράτος να αφήνει τον πολίτη απροστάτευτο, είναι ότι ενώ το Σ.τ.Ε. έχει εκδώσει απόφαση, σύμφωνα με την οποία το ανώτατο επιτόκιο δανεισμού είναι 10,5%, οι τράπεζες έχουν επιτόκια που φτάνουν μέχρι και 20%. Προτείνω, λοιπόν, να μπει φραγμός στην παράνομη δραστηριότητα των τραπεζών, οι οποίες αποκαλούνται από τον πάντα σοφό λαό ως οι χειρότεροι τοκογλύφοι.

Ένα άλλο σημαντικό γεγονός, που καταδεικνύει την έλλειψη συνταγματικής δημοκρατίας είναι το πρόσφατο παράδειγμα με τη συλλογή των υπογραφών για την αναγραφή του θρησκειώματος. Θεωρώ απαράδεκτο να αγνοούνται τρία εκατομμύρια πολίτες αυτού του κράτους και να μη γίνεται δημοψήφισμα για ένα τόσο σημαντικό θέμα, όταν σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες γίνονται συνεχώς δημοψηφίσματα και καλείται ο λαός να αποφασίζει και για τα πιο απλά θέματα.

Τέλος, θα ήθελα να αναφέρω ένα γεγονός, που δείχνει έμπρακτα ότι η δημοκρατία πηγάει από το λαό αλλά δεν ανήκει στο λαό, ανήκει σε λίγους. Και αυτό είναι η καθιερωμένη δεξίωση που παραθέτει κάθε χρόνο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας για τη γιορτή της δημοκρατίας. Αντί, λοιπόν, να γιορτάζει ο λαός, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κάνει μία πολυτελή δεξίωση με σαμπάνιες και χαβιάρι, στην οποία καλεσμένοι είναι πολιτικοί, εκδότες, μεγαλοεργολάβοι και μεγαλοδημοσιογράφοι. Προτείνω, λοιπόν, αντί για όλους αυτούς ο Πρόεδρος να καλεί νοικοκυρές, εργάτες, δασκάλους, μαθητές, πολύτεχνες οικογένειες, δηλαδή, εκπροσώπους απ' αυτό που οι επώνυμοι μέσα σε εισαγωγικά ονομάζουν ανώνυμο πολίτη και απλό λαό!

Ευχαριστώ πολύ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Όσον αφορά την επέτειο που αναφέρατε και που κάνει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, θα ήθελα να σας πω ότι καλούνται όλοι οι φορείς της συγκροτημένης ελληνικής κοινωνίας, που νομιμοποιούνται μέσα από τις εκλογές τους. Δηλαδή,

καλείται η Ο.Λ.Μ.Ε., που εκπροσωπεί τους καθηγητές. Καλείται η Γ.Σ.Ε.Ε., που εκπροσωπεί τους εργαζόμενους. Καλούνται οι Βουλευτές, που εκπροσωπούν το Ελληνικό Κοινοβούλιο και εκλέγονται από το λαό. Δηλαδή, συμμετέχουν όλοι και πιστεύω ότι έχει συμβολικό χαρακτήρα αυτό που κάνει κάθε φορά ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, προκειμένου όλο το δημοκρατικό σύστημα της χώρας να παρευρίσκεται.

Από εκεί και πέρα, τα άλλα θέματα που θίξατε είναι θέματα για τα οποία, όντως, πρέπει να έχετε το δικό σας λόγο.

Η Έφηβος Βουλευτής Άλκηστη Αγραμμάκη από τη Χίο έχει το λόγο.

ΑΛΚΗΣΤΗ ΑΓΡΙΜΑΚΗ (Νομός Χίου): Κύριε Πρόεδρε, δε θέλω να σταθώ στα προβλήματα που απασχολούν τον τόπο μας, αλλά θα ήθελα να θέσω κάποιες προτάσεις γιατί πιστεύω ότι όλα τα παιδιά αναφέρθηκαν σε αυτά και είναι περιττό να το κάνω και εγώ. Μπορώ να το κάνω αυτό;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Βεβαίως.

ΑΛΚΗΣΤΗ ΑΓΡΙΜΑΚΗ (Νομός Χίου): Κύριε Πρόεδρε, κατάγομαι από τα Ψαρά. Είναι ένα πάρα πολύ ωραίο και σημαντικό νησί, αλλά πολύ παραμελημένο. Το καλοκαίρι που ήμουν εκεί, με σταμάτησε ένας τουρίστας και μου είπε τα εξής: «Πολλά λόγια για το τίποτε. Δεν υπάρχει τίποτε να δούμε εδώ, είναι ένα ξερονήσι. Τίποτε δε θυμίζει τον Κωνσταντίνο Κανάρη και όλους τους ήρωες. Τα σπίτια τους έχουν μετατραπεί σε σκουπιδότοπους και δίπλα σε αυτά κτίζονται μπαράκια και κάποια άλλα οικήματα και κανείς δεν παίρνει μέτρα για όλα αυτά.»

Πιστεύω ότι αν όλα αυτά αξιοποιηθούν, θα βρουν εργασία πάρα πολλοί κάτοικοι και δε θα αναγκάζονται να φεύγουν από τον τόπο τους, που ερημώνει σιγά-σιγά. Παράλληλα, πιστεύω ότι δε θα πρέπει να διωχθούν οι εργαζόμενοι στη Δ.Ε.Η., όπως ακούγεται, γιατί είναι πάρα πολλές οικογένειες και με παιδιά, με αποτέλεσμα να ερημωθεί το νησί. Επιπλέον, πολλά άτομα βρίσκουν τραγικό θάνατο, επειδή το χειμώνα με τις κακοκαιρίες δεν μπορούν να μεταφερθούν στη Χίο, αφού στο νησί μας δεν υπάρχει κανένα ιατρικό μηχάνημα. Πρέπει να φροντίσετε και γι' αυτό. Δεν μπορούμε να θεωρούμεθα άνθρωποι αν δεν έχουμε ιατρική περίθαλψη. Επιπλέον, τα μέσα μεταφοράς είναι άθλια. Είναι κάτι παραβάκια που δεν ξέρω αν πληρούν τις συνθήκες ασφαλείας. Το λιμάνι είναι σε άθλια κατάσταση. Πρέπει να φτιαχτεί και το ελικοδρόμιο.

Τα άτομα που υπηρετούν στην Αστυνομία και στο Λιμενικό στα Ψαρά δεν ελέγχονται από κανέναν. Πολλές φορές κάνουν χειρότερα πράγματα και από τους ίδιους τους κατοίκους. Προτείνω σε τακτά χρονικά διαστήματα να έρχεται κάποιος υπεύθυνος να τους ελέγχει μήπως «βάλουν» μυαλό.

Με πονάει που βλέπω τον τόπο μου τόσο παραμελημένο. Με πονάει το γεγονός, όπως και τη Στέλλα από τις Κυκλάδες, να βλέπω τους φίλους μου να πέφτουν στα ποτά, στα

τοιγάρα και στα ναρκωτικά, επειδή δεν έχουν άλλα ενδιαφέροντα. Προτείνω να ιδρυθεί ένα πολιτιστικό κέντρο μικρό, στο οποίο το καλοκαίρι θα μπορούμε να διδασκόμαστε θέατρο, ζωγραφική, μουσική. Επίσης, να ιδρυθεί βιβλιοθήκη. Έτσι, θα έχουμε ασχολίες και ενδιαφέροντα. Παράλληλα, θα πρέπει τα παιδιά να εντάσσονται σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανταλλαγής μαθητών, έτσι ώστε να γνωρίζουν και άλλους τόπους και να αποκτούν ενδιαφέροντα.

Τέλος, θέλω να ευχαριστήσω, γιατί τώρα γίνονται κάποιες κινήσεις για την ανάπτυξη των Ψαρών με την ίδρυση μουσείου. Ελπίζω τα ευρήματα να επιστρέψουν στον τόπο που ανήκουν. Πρέπει να πω, ακόμη, ότι επισκέφθηκα το Θέρμο, ένα χωριό της Αιτωλοακαρνανίας. Μου είχαν πει ότι είχε ερημωθεί, αλλά βρήκε ζωή μετά την ίδρυση ενός περιβαλλοντικού κέντρου εκεί. Επειδή δεν υπάρχει περιβαλλοντικό κέντρο στο Αιγαίο, θα πρότεινα αν ιδρυθεί κάποιος να γίνει σε κάποιο μικρό νησί και όχι σε κάποιο μεγάλο, γιατί αυτά δεν έχουν ανάγκη.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Βασταρούχας Παναγιώτης.

ΒΑΣΤΑΡΟΥΧΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (Β' Θεσσαλονίκης): Συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, εκπροσωπώ το Ελληνικό Κολέγιο Θεσσαλονίκης και όλους τους νέους που δεν είχαν την ευκαιρία να δώσουν το στίγμα τους σ' αυτή τη συνεδρίαση και να θίξουν γεγονότα και καταστάσεις, που μας αφορούν όλους.

Το θέμα το οποίο χειρίστηκε είναι η Δημοκρατία. Αυτοί που χειρίζονται τις τύχες του λαού και τον αντιπροσωπεύουν μετέτρεψαν τη δημοκρατία σε εξουσία. Είναι τραγικό να μιλάμε χαϊδευτικά και ήπια για δημοκρατία, αλλά τελικά να την ονομάζουν αυταρέσκα εξουσία, όπως τους ακούμε να λένε από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Εξουσία, αυτή η ανατριχιαστική λέξη παραπέμπει σε καθεστώτα ανατριχιαστικά. Όμως, ο λαός στις δημοκρατίες δεν αναγνωρίζει σε κανέναν το ρόλο του εξουσιαστή. Από τη μια πλευρά, υπάρχουν οι ολίγοι με ανέσεις, με πλούτο και με ιλιγγιώδη δικαιώματα. Από την άλλη μεριά, υπάρχει ένας λαός που γογγύζει, πονά και θλίβεται, αγανακτά και εξαγριώνεται. Τελικά, απομακρύνεται από την πολιτική, αποστασιοποιείται και την απαξιώνει. Πατί αφήσαμε τη δημοκρατία μας να δημιουργήσει τόσο μεγάλες ανισότητες; Αυτό έγινε διότι απαλλοτριώσαμε εμείς οι ίδιοι τα δικαιώματά μας, αποπολιτικοποιηθήκαμε, κοίταξε ο καθένας το δικό του συμφέρον για μια θέση στο δημόσιο. Έτσι, από κυρίαρχος λαός γίναμε πελάτες των πολιτικών.

Η πρότασή μου είναι να ενεργοποιηθούν πολιτικά εκ νέου οι πολίτες, να συμμετέχουν στα κοινά και να έχουν μια σφαιρική ενημέρωση για τα πολιτικά δρώμενα. Όσο δεν ασκείται κριτική στην εξουσία, η εξουσία αυθαιρετεί. Ο λαός πρέπει να αντιδράσει στην αυθαιρεσία της εξουσίας, διότι

μόνο έτσι η πολιτική και η δημοκρατία μπορούν να συνυπάρξουν, να ταυτιστούν και να λειτουργήσουν προς όφελος όλων. Η συγκυρία των δημοτικών εκλογών που έρχονται, μας δίνει τη δυνατότητα να επιλέξουμε αυτούς που έχουν αρχές, που είναι έντιμοι, που στηρίζουν την πολιτική τους στο συλλογικό συμφέρον, με θέσεις και απόψεις για μια εφαρμοσμένη για όλους δημοκρατία. Έχουμε ένα από τα καλύτερα Συντάγματα του κόσμου, το οποίο όμως δε λειτουργεί σωστά και κατά το μεγαλύτερο μέρος του καταπατείται και, ιδίως, όσον αφορά στα ανθρώπινα δικαιώματα. Εδώ, καλείται η δικαστική εξουσία να λειτουργήσει με γνώμονα το δημοκρατικό ήθος και το συλλογικό συμφέρον. Δεν ανέχομαι τις τόσο μεγάλες ανισότητες, που έχουν δημιουργηθεί στην ελληνική κοινωνία. Μέχρι πριν από λίγο καιρό μιλούσαμε για πολίτες δύο ταχυτήτων. Τώρα μιλάμε για πολλαπλάσιες ταχύτητες, διότι στη χώρα μας έχουμε πολίτες με εισοδήματα από αρνητικά έως μηδενικά.

Τέλος, όλοι μας πρέπει να συμβάλλουμε στον αγώνα κατά της αναξιοκρατίας. Είμαι σίγουρος ότι θα το πετύχουμε.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ευθυμίου Αικατερίνη.

ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (Β' Αθήνας): Θα ασχοληθώ με το θέμα των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Θα ξεκινήσω από μια συζήτηση που είχε ο Πρόεδρος Κένεντι με τον Ισβορίαν Βλαδμίρ Κοσμά τον εφευρέτη της τηλεόρασης. Όταν ο Κοσμά είχε επισκεφθεί το Λευκό Οίκο, ο Κένεντι του είπε ότι προσέφερε μια μεγάλη υπηρεσία στην ανθρωπότητα. Ο Κοσμά, όμως, με αιγυματικό χαμόγελο τον ρώτησε πόσο καιρό έχετε να δείτε τηλεόραση κύριε Πρόεδρε; Το ανατρεπτικό χιούμορ του Ρώσου επέστρεψε στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Τί είναι η τηλεόραση; Είναι ένα ναρκωτικό, που παραλύει την κοινωνία μας; Είναι ο θάνατος της πολιτικής; Είναι το τελικό όπλο εναντίον της δημοκρατίας; Τελικά είναι μόνο ένα τετράγωνο, γκριζο, ελαφρά καμπύλο κουτί, που μας προσφέρει ό,τι ζητάμε. Τα πάντα σήμερα έχουν παραποιηθεί στο βωμό του κέρδους. Παραμερίστηκε το ήθος, ο σεβασμός, η ευπρέπεια. Βία, εγκλήματα, δολοφονίες ληστείες, προβάλλονται ακατάπαυστα. Μήπως γιατί εμφανίζονται στη σημερινή κοινωνία; Καθημερινά βλέπουμε σήριαλ ποιότητας Χ που ναι μεν τα βλέπουμε, αλλά μετά τα κατακρίνουμε. Βλέπουμε ταινίες βίας, που αν και οι κακοί φταίνε, οι καλοί σε νόμιμη άμυνα τροφοδοτούν τις οθόνες με περισσότερο αίμα. Και μετά, αναρωτιόμαστε γιατί ο θάνατος δεν αποτελεί πλέον φρίκη στη σημερινή κοινωνία;

Συνεχίζω με τις ειδήσεις. Η δημοσιογραφία δημιουργεί κλίμα ανάλογο με τα συμφέροντα γύρω από πρόσωπα, καταστάσεις και κόμματα. Η τηλεόραση δεν προσφέρει ενημέρωση, αλλά μικρά γεγονότα, που σε άλλη εποχή δεν ξέφυγαν από τα πλαίσια μιας μικρής γειτονιάς. Αυτά λαμβάνουν θέση στις ειδήσεις των 7.00', των 7.15' και των 8.00', γιατί οι ειδήσεις δεν προβάλλονται την ίδια ώρα.

Αντίθετα, πρόσωπα που δεν είχαν να επιδείξουν απολύτως τίποτα τυγχάνουν προβολής. Και, βέβαια, ιδιαίτερη καταξίωση για τα άτομα είναι να βγουν στα παραθυράκια της τηλεόρασης, που ειδικά αυτές τις μέρες με την τρομοκρατία είχαν γεμίσει την οθόνη της. Πρέπει να ήταν 16 τετραγώνια. Παράλληλα μικροϋποθέσεις καλύπτουν σημαντικό τηλεοπτικό χρόνο. Κουτσομπολιά άσημων καλλιτεχνών είναι σε περίοπτη θέση, πρώτα-πρώτα φυσικά, όχι τελευταία, και απροσάλευτα και δυστυχή τις περισσότερες φορές άτομα βλέπουν τον πόνο τους να γίνεται θέαμα. Βλέπουμε τις κάμερες να τρέχουν από πίσω τους με σκοπό να τους αποσπάσουν μια και μόνο είδηση. Αντίθετα, τα κρίσιμα και μεγάλα εγχώρια και διεθνή γεγονότα έμεναν και μένουν για το τέλος, ως συμπλήρωμα ενός πακέτου που δεν είχε και δεν έχει καμία λογική ιεράρχηση. Η τέχνη και ο πολιτισμός, ακόμα και η εκπαίδευση, απουσιάζουν κατά τρόπο προκλητικό. Τα μεγάλα θέματα προβληματισμού, ο κόσμος των ιδεών και της πολιτικής δε χωρούν στο χρόνο των ενενητάλεπτων δελτίων που επέμεναν και επιμένουν σε αυτό το μοντέλο.

Να συνεχίσω, όμως, με τους δημοσιογράφους. Μέσα σε τόσο λίγα χρόνια, πολλά άτομα βρέθηκαν να ενημερώνουν καθημερινά τον κόσμο. Το Τμήμα Δημοσιογραφίας έχει ιδρυθεί τα τελευταία χρόνια. Γι' αυτό το λόγο, έχω τη μεγάλη απορία, αν όλοι αυτοί οι δημοσιογράφοι έχουν φοιτήσει και έχουν πάρει κάποιο πτυχίο απ' αυτό το Τμήμα. Έτσι, οδηγούμαστε στην ύπαρξη κάποιων εκπομπών, με μοναδικό σκοπό να κουτσομπολεύουν την ελίτ τάξη, και φυσικά δεν έχουν καμία απολύτως κύρωση. Συνέχεια λέμε για τα τηλεπαιχνίδια, αλλά αυτές τις εκπομπές δεν τις λαμβάνουμε καθόλου υπόψη μας.

Ένας γιατρός ή ένας δικηγόρος, με μια ποινική καταδίκη, μπορεί να στερηθεί τη δυνατότητα να ασκεί το επάγγελμά του. Ένας δημοσιογράφος όμως ποτέ. Στο εξωτερικό, ο φόνος και η συκοφαντική δυσφήμιση είναι δύο από τα μεγαλύτερα παραπτώματα και καταδικάζονται. Στην Ελλάδα γιατί δεν καταδικάζονται; Βλέπουμε πάρα πολλοί άνθρωποι να διασύρονται από τα τηλεοπτικά κανάλια. Φτάσαμε στο σημείο, σε μερικές περιπτώσεις να λέμε ότι όσο λιγότερα γνωρίζουμε τόσο το καλύτερο είναι για μας. Οι φιλόσοφοι του διαφωτισμού, βέβαια, θα έφριτταν με αυτή την άποψη. Ο Αριστοτέλης μας έλεγε ότι η γνώση παύει να είναι κοινωνικό γεγονός όταν η λειτουργικότητά της δε βεβαιώνεται, κατά λόγο και κατά αρετή. Τότε αδυνατεί να οδηγήσει στην ευπραξία.

Θα συνεχίσω, λοιπόν, με τα τηλεπαιχνίδια που όλοι ασχοληθήκαμε σήμερα αλλά και χθες. Η «κλειδαρότρυπα», κακά τα ψέματα, ήταν πάντα στη ζωή των Ελλήνων. Γι' αυτό το λόγο τα τηλεπαιχνίδια μπήκαν σιγά-σιγά στη ζωή μας και φαίνεται ότι θα εδραιωθούν, αφού στην καινούργια τηλεοπτική σεζόν όλο και σε περισσότερα τηλεοπτικά κανάλια θα αρχίσουν να προβάλλονται. Εμπορευματοποιείται η προσω-

πική ζωή και αυτό μόνο και μόνο για λίγη δημοσιότητα. Το μήνυμα φίλοι μου είναι «καθίστε, βγάλτε ό,τι θέλετε, κερδίστε λεφτά, φήμη, εργασία. Φύγετε από τις οικογένειές σας, παρατήστε ό,τι έχετε πίσω σας και ξεκινήστε προς αναζήτηση της δόξας και όχι της προσωπικότητάς σας».

Θα ήθελα να παρακαλέσω τον κύριο Πρόεδρο, να ζητήσω από τους φίλους Έφηβοι Βουλευτές να σηκώσουν το χέρι τους, όσοι κατά την προηγούμενη χρονιά έβλεπαν αυτά τα τηλεπαιχνίδια ελεύθεροι, απλώς για να φτάσουμε σε κάποιο συμπέρασμα. Και ξεκινάω και εγώ.

(Σηκώνουν τα χέρια οι περισσότεροι)

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής):

Είναι προσβλητικότατο να πει τι βλέπει κανείς, τι παρακολουθεί και τι του αρέσει να βλέπει. Μπορεί να το δηλώσει κανείς με έναν άλλο τρόπο, να βάλετε μια κάλπη, να ψηφίσει με ένα ναι ή ένα όχι. Όσοι βλέπουν πράγματα για τα οποία ντρέπονται μετά, δεν το λένε. Έτσι δεν είναι;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Γάκη Ελένη έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΓΑΚΗ (Β' Αθήνας): Απλώς, έχουν ακουστεί πάρα πολλά για το Big Brother και το BAR ότι αλλοτριώνουν τον άνθρωπο, ότι καταδικάζουν ηθικές αρχές, αξίες. Πιστεύω ότι μια κοινωνία, η οποία κτίζεται αιώνες δεν καταλύεται ξαφνικά από ένα τηλεπαιχνίδι. Δηλαδή, δεν μπορούμε να δεχθούμε ότι κινδυνεύουμε από το Big Brother και το BAR. Τότε, μάλλον, δεν πιστεύουμε πολύ στην κοινωνία που έχουμε κτίσει μέχρι σήμερα.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Βαρβούτα Κωνσταντίνα έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΒΑΡΒΟΥΤΑ (Νομός Κιλκίς): Εγώ ήθελα να αναφερθώ στην κοπέλα που μίλησε πριν για την τρομοκρατία και τα παραθυράκια. Ό,τι κι αν είναι αυτοί οι άνθρωποι, εμείς δεν μπορούμε να αναδεικνύουμε τις επιλογές τους. Αυτό θα το κρίνουν οι άλλοι και θα τους τιμωρήσουν. Απλώς, θέλω να αναφερθώ στον Έκτορα, το γιο του Ξηρού. Κάποια κανάλια ούτε καν κρύβουν το πρόσωπο του μικρού, με αποτέλεσμα να προβάλλεται σε όλα τα κανάλια και, πιθανόν, αύριο που θα πάει σχολείο, να ακούει τα διάφορα πικρόχολα σχόλια. Είναι παιδί, τώρα πλάθεται ο χαρακτήρας του και θα έπρεπε κάποια στιγμή να καταλάβουν όλοι αυτοί πως μόνο και μόνο για να ανεβεί η τηλεθέαση δε θα πρέπει να προσβάλλεται η προσωπικότητα ενός παιδιού.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Λέτε τη γνώμη σας, ενώ ετέθη ένα θέμα. Αν θέλετε να ρωτήσετε κάτι πάνω στο θέμα που ετέθη, για να ολοκληρώσει την ομιλία της. Μετά θα πάρετε το λόγο. Έχετε και τις δευτερολογίες. Καταλαβαίνω ότι θέλετε να μιλήσετε. Αλλά είναι προτιμότερο να μιλήσετε στη συνέχεια που θα έρθει η σειρά σας.

Η Έφηβος Βουλευτής Κολιούση Σοφία έχει το λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΛΙΟΥΣΗ (Νομός Θεσπρωτίας): Θα ήθελα να πω ότι για να κατακρίνουμε κάτι θα πρέπει να το έχουμε

παρακολουθήσει και έτσι μόνο θα μπορέσουμε να αποκτήσουμε άποψη. Αν δεν το είχαμε δει, δε θα μπορούσαμε να έχουμε αρνητική άποψη πάνω σ' αυτό. Χωρίς να δεις κάτι δεν μπορείς να το κατακρίνεις.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Ευθυμίου Αικατερίνη έχει το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Β' Αθήνας): Εγώ ζήτησα αυτή την ανάταση χειρός, για να οδηγηθούμε στο συμπέρασμα ότι ναι μεν ευθύνες έχει η Πολιτεία και το δέχομαι. Ναι μεν έχουν ευθύνες οι ιδιοκτήτες των καναλιών και, επίσης, το δέχομαι. Ναι μεν έχουν ευθύνες οι δημοσιογράφοι και οι παρουσιαστές και το δέχομαι πάλι. Όμως, ευθύνη έχουμε και εμείς οι πολίτες. Το είδαμε μια, δύο, τρεις φορές, αλλά αν θέλαμε να σταματήσει θα έπρεπε να κλείσουμε την τηλεόραση. Οι ιδιοκτήτες των καναλιών προβάλλουν ό,τι τους φέρνει κέρδος. Αν εμείς δεν τα βλέπαμε, αν δεν είχαν μεγάλη ακροατικότητα, αν δε σπάγανε τα μηχανάκια της AGB, θα τα σταματούσαν αμέσως. Έτσι, λοιπόν, θα πω μια άποψη του Καρλ Πόπερ, ο οποίος υποστήριξε ότι οφείλουμε να προσφέρουμε στον κόσμο ό,τι πραγματικά ο κόσμος θέλει. Όμως, κανένας δεν ξέρει πραγματικά τι θέλει ο κόσμος. Αυτό που εμείς οι πολίτες έχουμε τη δυνατότητα να κάνουμε είναι να επιλέξουμε από αυτά που μας δίνονται. Ποιος πραγματικά μας ρώτησε τι πραγματικά θέλουμε να δούμε;

Έτσι, προτείνω σε αυτή την ψεύτρα κοινωνία να κλείσουμε τις τηλεοράσεις, να καταλάβουμε ότι υπάρχει και το «οφ» εκτός από το «ον» και, όπως, είπα και χθες να μην έχουμε όλη την ημέρα ανοικτή μια τηλεόραση, όχι μόνο σε ένα δωμάτιο, αλλά πολλές φορές και σε περισσότερα από ένα. Έτσι, αυτό το χαζοκούτι θα πρέπει να παραμεριστεί και να βρούμε νέες διεξόδους, ειδικά και στις επαρχίες, γιατί ακούστηκε χθες ότι είναι ένας τρόπος ψυχαγωγίας, να βρεθούν άλλοι τρόποι, ώστε να μην απευθυνόμαστε σ' αυτά τα τηλεπαιχνίδια. Πατί υπάρχουν φόβοι για το μέλλον, αν η τηλεόραση και τα προγράμματά της ενωθούν με την εικονική πραγματικότητα και με βίντεο, DVD και ό,τι άλλο υπάρχει το οποίο μπορούμε να δούμε σε οθόνες, θα κατακλυστεί ολος ο κόσμος και, ουσιαστικά, θα οδηγηθούμε σε ένα φαύλο κύκλο και ποτέ δε θα μπορέσουμε να βγούμε έξω.

Έτσι, μόνο με την προσωπική μας βούληση και μόνο εμείς θα καταφέρουμε να σταματήσουμε και να νικήσουμε το οτιδήποτε. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Στο σημείο αυτό προσέρχεται στην Αίθουσα ο Πρόεδρος της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων» κ. Αντώνης Σαμαράκης.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Να δώσω το λόγο στο Πύργο Σπηλιόπουλο και, αμέσως, μετά θα κάνουμε ένα διάλειμμα, να ξεκουραστείτε λίγο και να συνεχίσουμε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Αχαΐας): Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε, κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, η εξάρθρωση της

τρομοκρατικής οργάνωσης 17 Νοέμβρη δημιούργησε ένα νέο κύμα προβληματισμού και κριτικής, γύρω από τη λειτουργία και το ρόλο των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Η συζήτηση σεναρίων και η διασπορά φημών από τα τηλεοπτικά παράθυρα προκάλεσαν σύγχυση στην κοινή γνώμη και, ουσιαστικά, οδήγησαν στην παραπληροφόρηση και στη σπύλωση πολιτικών και άλλων προσώπων που, όπως αποδείχθηκε, δεν είχαν καμία σχέση.

Η θεατρική παρουσίαση των δελτίων ειδήσεων αποδυναμώνει την αξία της πληροφόρησης, καθώς θυσιάζεται η δημοκρατική λειτουργία της ενημέρωσης στο βωμό των εντυπώσεων. Η θεαματική παρουσίαση των ειδήσεων τείνει να δημιουργήσει δύο νέες κοινωνικές ομάδες: Πρώτον, όσους εμφανίζονται ως αυτόπτες μάρτυρες, καταγγέλλοντας με επιφανειακό τρόπο και, συνήθως, χωρίς να γνωρίζουν τα πραγματικά γεγονότα. Εξυπηρετούν απλά την ανάγκη μιας μαρτυρίας μπροστά στην κάμερα όσων δημιουργούν ειδήσεις και γεγονότα με αποκλειστικό στόχο την προσωπική προβολή. Παραδείγματα αντλούνται από τα ριάλιτι σόου, τα οποία μεταφέρουν στο πανελλήνιο διαστρεβλωμένη την εικόνα της ελληνικής πραγματικότητας. Πλήττει και η αξιοπιστία των εφημερίδων, οι οποίες εξυπηρετούν κομματικά και οικονομικά συμφέροντα, ανάλογα με το ιδιοκτησιακό καθεστώς εκάστης. Δεν είναι τυχαίο ότι τελευταία αυξήθηκαν οι εκδόσεις λαϊκών εντύπων σκανδαλοθηρικού και κουτσομπολίστικου χαρακτήρα. Το ραδιόφωνο, το οποίο έχει καταφέρει να διατηρήσει τον ψυχαγωγικό του χαρακτήρα, διαφοροποιείται σε μεγάλο βαθμό από τα υπόλοιπα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης σε αξιοπιστία και αντικειμενικότητα.

Υπάρχει όμως τρόπος να λυθούν αυτά τα προβλήματα; Το νομοθετικό πλαίσιο φαίνεται επαρκές, αλλά υπάρχουν αμφιβολίες ως προς το βαθμό εφαρμογής του. Το Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο πρέπει να ενισχυθεί, για να παρεμβαίνει άμεσα και να προλαμβάνει τις παρεμβάσεις που γίνονται σε μεγάλο βαθμό. Οι κυρώσεις και τα πρόστιμα να είναι αυστηρότερα. Παραδείγματος χάρη, για το Big Brother, ορίστηκαν πρόστιμα αξίας μερικών εκατομμυρίων, ενώ, συγχρόνως, τα κέρδη παραγωγής ανήλθαν σε μερικά δισεκατομμύρια δραχμές.

Έξυπνη κίνηση θα ήταν να ενισχυθούν τα κρατικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, ώστε να γίνουν πιο ανταγωνιστικά, γιατί διακρίνονται για την ποιότητά τους. Να υπάρξει περιορισμός του χρόνου των ειδήσεων, ώστε να αποβληθούν τα «σκουπίδια». Επίσης, να υπάρξει καλύτερη κατανομή του χρόνου των ειδήσεων και διαχωρισμός ανάλογα με τη θεματολογία. Ένα είναι πάντως σίγουρο, ότι πρέπει να προσπαθήσουμε πολύ, για να εξυγιάνουμε έναν τόσο υπερκορεσμένο τομέα στην κοινωνία μας.

Ευχαριστώ.

Στο σημείο αυτό γίνεται διάλειμμα 10'.

(Μετά τη διακοπή)

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα καταγραφείτε στην ιστορία των συνεδριάσεων των Επιτροπών ως η πιο ομιλητική Επιτροπή. Εγώ, μετά από τόσα χρόνια εμπειρία, έτσι νομίζω.

Έχουν εγγραφεί ακόμα δεκαπέντε έφηβοι για να μιλήσουν. Θα σας πω τι μπορούμε να κάνουμε και αν θέλετε να το συμφωνήσουμε. Ο ένας τρόπος είναι να σας αφήσω να εκφράσετε τις απόψεις σας με άνεση χρόνου και να συνεχίσουμε στην αυριανή συνεδρίαση. Αυτό για να μη σας πιέσω να συντομεύσετε τις σκέψεις σας. Αυτό σημαίνει ότι θα κρατηθεί ο κατάλογος και θα συνεχίσουμε αύριο και μετά θα πάμε στις ψηφοφορίες. Ο άλλος τρόπος είναι να πούμε ότι ο καθένας αυτοπεριορίζεται στο χρόνο του, προκειμένου να εξαντλήσουμε τον κατάλογο. Νομίζω ότι το πρώτο είναι το καλύτερο για να έχετε και άνεση χρόνου και να μην πιέξετε.

Συμφωνείτε;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συμφωνείτε, λοιπόν, με τον πρώτο τρόπο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΛΕΤΣΟΥ (Νομός Πρέβεζας): Δεν τηρήσαμε, όμως, τη διαδικασία της Βουλής.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Όχι, αυτό είναι ψηφοφορία. Θέλετε τον πρώτο τρόπο και ο Πρόεδρος το επιβεβαιώνει.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΛΕΤΣΟΥ (Νομός Πρέβεζας): Είναι ψηφοφορία δια βοής.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ακριβώς.

Η Έφηβος Βουλευτής Μπέκα Ευγενία από τα Τρίκαλα, έχει το λόγο.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΜΠΑΕΚΑ (Νομός Τρικάλων): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι, Έφηβοι Βουλευτές, θα ήθελα και εγώ να αναφερθώ στο θέμα των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

Ας σκεφθούμε τη συντομογραφία. Μ.Μ.Ε., Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης ή Μέσα Μαζικής Εξαθλίωσης; Πριν από λίγους μήνες, είδα ένα παράξενο όνειρο ή καλύτερα εφιάλτη. Βρισκόμουν ξαφνικά έγκλειστη σε κάποιο τηλεσπίτι, έρμαιο του τηλεοπτικού φακού και της υποκρισίας των συγκατοίκων μου. Πίσω και πέρα από όσα η κάμερα κατέγραφε, η απόλυτη μοναξιά, η αίσθηση της φυλάκισης σε περιορισμένο χώρο και η ψυχρότητα, η καχυποψία, οι συμφεροντολογικές κινήσεις των συμπαικτών. Ξύπνησα λουσομένη στον ιδρώτα. Η τηλεόραση ακόμα πρόβαλε σκηνές από το γνωστό τηλεπαιχνίδι τύπου «ριάλιτι». Άλλαξα κανάλι, αλλά και στους γειτονικούς σταθμούς προβάλλονταν παρόμοια προγράμματα, προκειμένου να εξισορροπηθεί ο ανταγωνισμός. Ευτυχώς, σε κάποιο «ξεχασμένο» κανάλι, ένα ενδιαφέρον ντοκιμαντέρ άρχιζε.

Μια φορά και ένα καιρό υπήρχε και ίσχυε για πολλά χρόνια ένα σοφό ρητό που οι πρόγονοί μας φρόντιζαν να τηρούν: «Τα εν οίκω, μη εν δήμω». Το ιδιωτικό ήταν μια περι-

φρουρητέα αξία, ένα αγαθό του πολιτισμού μας. Σήμερα, αυτό ευτελίζεται σε καταναλωτικό προϊόν, γίνεται θέαμα, προσφορά σε αδηφάγους οφθαλμούς. Όλα, μα όλα να γίνουν θέαμα. Αυτό είναι το ζητούμενο. Τίποτα να μην μείνει απέξω. Η ιδιωτική ζωή δε μένει πια εδώ. Οι άνθρωποι που την αποζητούν και προσπαθούν να την προστατεύσουν είναι οι ίδιοι είδος που τείνει προς εξαφάνιση. Αντίθετα, ο ναρκισσισμός, η εγωπάθεια του σύγχρονου ανθρώπου φέρνει στο νου μας την κακιά μητριά της Χιονάτης. Διακαής και μοναδικός πόθος ο καθρέφτης των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Όνειρο των νέων, κυρίως, και στόχος ζωής η επιτυχία, το εύκολο κέρδος που οιωνίζεται το γυαλί. Τον τελευταίο καιρό δόθηκε μεγάλη βαρύτητα στην αρνητική επίδραση των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και, ιδιαίτερα, της τηλεόρασης. Υπερπληθώρα λόγων για το ίδιο πράγμα. Ειδήμονες και μη, μιλούν για παραμορφωμένη εικόνα της πραγματικότητας με αφορμή τα τηλεπαιχνίδια τύπου big brother και bar, τη βία, το αίμα που προσφέρουν, τη σκανδαλοθηρία, για υπερβολή, για κανιβαλισμό. Σκουπίδια τους αρέσει να τα αποκαλούν. Όλοι αναρωτιούνται: Είναι άραγε μια αναπόφευκτη λειτουργία του μέσου;

Η ένταση της ευτέλειας των διάφορων τηλεπαιχνιδιών συναγωνίζεται την ένταση της δαιμονοποίησής τους. Είδαμε καινούργια πρόσωπα να αναδύονται στα τηλεπαράθυρα, να καταγγέλλουν και αυτοί τα «τηλεσκουπίδια», αντώντας όνομα, υπόσταση, ύπαρξη μέσω των καταγγελιών τους. Καταγγέλλοντες και καταγγελλόμενοι αξίζει να σκεφθούν τις μυστικές συγγένειες, που τους ενώνουν. Καταγγέλλοντες και καταγγελλόμενοι, αμαρτωλοί και εισαγγελείς, δαίμονες και άγγελοι της κάθαρσης έναν αποδέκτη μοιάζουν να υπηρετούν: την κάμερα. Σε αυτήν απευθύνονται, σε αυτήν τελικά λογοδοτούν. Στο παιχνίδι αυτό, ο μόνος κερδισμένος παραμένει, φευ ο τηλεοπτικός φακός που μεγαθύνει, που συγκινώνει, που αλλοιώνει, που κατασκευάζει όλους τους λόγους και τους προσφέρει στους θεατές. Δώρο αντίδοτο στη σκέψη, στο στοχασμό, στο επιχείρημα. Δώρο χαβαλέ, για να γεμίζουν οι μαύρες τρύπες ενός ελεύθερου-ανελεύθερου χρόνου. Δώρο δέλεαρ στους θεατές, που αντλούν ικανοποίηση με το να διαφοροποιούνται από τα σκουπίδια, αφού, όμως, προηγουμένως τα έχουν ηδονοβλεπτικά απολαύσει. Κοίτα: «Τι αίσχος, τι φτήνια, τι ξετσιπωσιά και τι ωραία που τα λέει ο κύριος καθηγητής, η κυρία ειδικός, ο κύριος γονέας».

Βλέπω, άρα υπάρχω. Αυτό είναι το σύνθημα της εποχής. Αντικατέστησε περίτρανα το cogito ergo sum. Αλλά ισχύει και το βλέπομαι, άρα υπάρχω.

Στα παράθυρα, λοιπόν, κινδυνολογούντες για την κατάπτωση της κοινωνίας μας, φωνασκόντες ως άλλοι πρωταγωνιστές, αν όχι έγκλειστοι σε κάποιο τηλεσπίτι, πάντως έγκλειστοι στη λογική του θεάματος και της δημόσιας καταγγελίας. Κάθε τηλεθεατής προβληματίζεται: Πόσο ένοχη είναι η

τηλεόραση για όλα όσα της προσάπτουν; Ότι δηλαδή δημιουργεί αδιάφορους, αλλοτριωμένους, χειραγωγημένους πολίτες, ότι εθίζει τα παιδιά στην παθητική παρακολούθηση των πεπραγμένων πίσω από το γυαλί, ότι χρησιμοποιεί τη βία, για να αυξήσει τη θεαματικότητα, ότι τα δελτία ειδήσεων έγιναν reality shows, ότι οι τηλεοπτικές σειρές και τα προγράμματα δεν προάγουν την αισθητική συγκίνηση του κοινού, δεν περνούν διαχρονικά μηνύματα, αλλά είναι προϊόντα της μαζικής κουλτούρας και έχουν ημερομηνία λήξης. Ακόμη, της καταλογίζουν ότι μέσω, κυρίως, των διαφημίσεων ασκεί πίεση εγκεφάλου στο κοινό και του δημιουργεί συνεχώς πλασματικές ανάγκες. Επίσης, την κατηγορούν ότι ευθύνεται για την έλλειψη επικοινωνίας ανάμεσα στους ανθρώπους, αφού η οικογένεια συγκεντρώνεται γύρω από την τηλεόραση και οι συνομιλίες της περιορίζονται στο γρήγορο και επιφανειακό σχολιασμό των γεγονότων.

Είναι κοινά αποδεκτό ότι τηλεοπτική επικοινωνία λειτουργεί με τη δική της ιδιαίτερη λογική. Κατασκευάζει το δικό της κόσμο, ένα ολόκληρο συμβολικό σύμπαν, το οποίο αυτοπαρουσιάζεται ως άμεση έκφραση της αλήθειας, ως ο καθρέπτης της πραγματικότητας, η αντικειμενική εικόνα του κόσμου. Στην ουσία, ωστόσο, συγκροτεί επιλεκτικά την εικόνα της κοινωνικής πραγματικότητας. Διαθέτει ταυτόχρονα μία δύναμη αποκλεισμού που πλήττει όχι μόνο άτομα και ομάδες, αλλά και τρόπους έκφρασης που δεν εναρμονίζονται εύκολα με τους κώδικες της τηλεοπτικής εικόνας, από την πίεση ως το φιλοσοφικό στοχασμό.

Τελικά, αυτό που η τηλεόραση ορίζει ως σημαντικό, γίνεται σημαντικό για όλους. Έτσι, υφιστάμεθα τη δικτατορία του εικονοσκοπίου. Κάποτε μας παρακολουθούσαν χαφιέδες, τώρα μας παρακολουθούν ρεπόρτερς. Και άλλοτε και τώρα, άλλοι είναι μέσα στη φωτιά και άλλοι χειροκροτούν. Μόνο ο Τάκης Σινόπουλος αναφερόταν στους ήρωες σαν τον «καϊόμενό» του, που αυτοπυρπολούμενος ταρακουνούσε αναίσθητες συνειδήσεις, ενώ σήμερα χειροκροτούμε, ελλείψει άλλωστε ηρώων, τους παίκτες των τηλεπαιχνιδιών, τα θύματα των δυστυχημάτων, των θεομηνιών και των εγκλημάτων.

Αυτή είναι, λοιπόν, η κατάντια. Χωρίς να το συνειδητοποιούμε, χωρίς να νοιαζόμαστε για την κατάσταση μας ζούμε ήρεμα, ομαλά τη δικτατορία του εικονοσκοπίου, που μας ακολουθεί σαν τα όρνεα, όταν μυριστούν ψοφίμι, που μας μετατρέπει σε ψοφίμια, αρκεί να προκύπτει σόου, να θρηνούμε σπαρακτικά κάποιο θύμα, να είμαστε συγγενείς του γιατρού που συνέβαλαν για δωροληψία, να λιαζόμαστε σε μικρή απόσταση από ημίγυμνη λουόμενη ή να ξύνουμε το δόντι μας σε έδρανο στη Βουλή. Ακόμη, με δεδομένη την έλξη που προκαλεί το γυαλί για πολλούς νέους αυτοί οι πρωταγωνιστές της κλειδαρότρυπας δημιουργούν πρότυπα. Μπολιάζουν, έστω σε μικρό τμήμα, την αυριανή κοινωνία.

Εγώ, σαν νέος άνθρωπος, σαν έφηβη προβληματισμένη

αναρωτιέμαι: Τί φταίει, άραγε; Οι ευθύνες σε ποιον θα πρέπει να αποδοθούν; Γιατί προβάλλονται όλα αυτά; Η απάντηση νομίζω ότι είναι εύκολη. Όλοι μας ξέρουμε ότι τα τεχνολογικά δημιουργήματα είναι ουδέτερα και οι άνθρωποι, που τα χειρίζονται, τα καθιστούν πηγές του καλού ή του κακού. Υπάρχει ένα πραγματικό πρόβλημα και μία γενικευμένη υποκρισία. Το πρόβλημα είναι ότι επιτρέψαμε να δημιουργηθεί στη χώρα μας ένα ραδιοτηλεοπτικό χάος χωρίς αρχές και νόμους. Ο λαός επικρότησε με όλες του τις επιλογές όλα τα αίσχη. Το πραγματικό πρόβλημα νομίζω πως είναι η τεράστια δύναμη, πολιτική και οικονομική, των Μ.Μ.Ε.

Υποκρισία τώρα. Την ζούμε με το θόρυβο για το τηλεοπτικό σεξ, τη βία, την πλύση εγκεφάλου και τους «μεγάλους αδελφούς». Ναι, οι εκπομπές αυτές είναι άθλιες, ναι τα παιδιά των τηλεπαιχνιδιών κάνουν καθημερινά επίδειξη του κοινωνικού, επαγγελματικού και πνευματικού τίποτε, του μικροσαμπούκα των απελεύθερων, της αγοραίας ανθρωπίνης σχέσης με στόχο την επιτυχία, τη δημοσιότητα και γιατί όχι μία αναγκαστικά προσωρινή μετατροπή τους σε αστέρες αναγνωρίσιμους από όλους και πλουσιοπάροχα αμειβόμενους. Για ποια δουλειά, για ποιο ταλέντο, μετά από ποια προσπάθεια; Η απάντηση είναι γνωστή. Για καμιά δουλειά, για κανένα ταλέντο, για καμιά προσπάθεια. Είτε θέλουμε να το παραδεχθούμε είτε όχι, τα συγκλονιστικά, κατά τους παρουσιαστές πάντα, δρώμενα σε τηλεπαιχνίδια προβάλλονται πριν από τις διεθνείς ειδήσεις.

Ακόμη, μπορείτε να παρατηρήσετε το εξής: Πόσα από τα ιδιωτικά κανάλια, που κατά τα άλλα προσφέρουν την πληρέστερη και αντικειμενικότερη πληροφόρηση, ασχολήθηκαν αυτές τουλάχιστον τις ημέρες με τις απόψεις και τους προβληματισμούς των νέων, με μία αναφορά έστω στην υλοποίηση του θεσμού της Βουλής των Εφήβων; Ποια είναι η υποκρισία; Μα, το απλό γεγονός ότι όσο διαρκεί η μόδα, αυτά θέλει να βλέπει ο κόσμος, ότι η κοινωνία μας αυτό είναι, μόνο που συνήθως καλύπτεται πίσω από μία μπουργκαθητικών αρχών. Μα, αν υπήρχαν αρχές, πέρα από τα όσα πολλά, ευτυχώς, άτομα που τις ασπάζονται και τις προασπίζουν, διαφορετικές θα ήταν οι εκλογές των ταγών και του όχλου και δεν θα αφήναμε την τηλεόραση να διαπαιδαγωγεί αυτή μόνο το κοινό της χώρας μας.

Καλώς ή κακώς, οι Έλληνες έχουν την τηλεόραση, που επέλεξαν να βλέπουν και αυτό, γιατί η τηλεόραση αποτελεί πλέον προνομιακό χώρο δημόσιας ανάδειξης θεμάτων και προσώπων. Η κοινωνική καταξίωση, την οποία προσέφερε κάποτε το πανεπιστήμιο ή ένας διορισμός στο δημόσιο, αντικαθίσταται τώρα από το γυαλί. Η δημοσιότητα έγινε το άγιο δισκοπότηρο της κοινωνίας μας. Ο ένας την ψάχνει ημίγυμνος στις κάμερες του «BAR» και ο άλλος απειλεί ότι θα αυτοκτονήσει, για να παίξει στα δελτία των ειδήσεων. Η απόγνωση είναι διαφορετική, αλλά η λογική ίδια. Έτσι, το τηλε-

οπτικό γεγονός μετατρέπεται σε κοινωνικό πρόβλημα και το κοινωνικό πρόβλημα, για να καταγραφεί, οφείλει να γίνει τηλεοπτικό γεγονός παίρνοντας κάποιες φορές τιτάνιες διαστάσεις. Οι τηλεθεατές αγωνιούν. Πατί να κοπιάζουν οι ίδιοι για το αύριο; Όλα είναι δυνατά από τη μια στιγμή στην άλλη.

Προβληματίζομαι και αναρωτιέμαι ύστερα από όλα αυτά: Συλλογίστηκε κανείς ποιο είναι το ζητούμενο; Πάντως όχι να καταδικάζουμε τα σκουπίδια ως σκουπίδια, αλλά ως φορείς ενός τρόπου σκέψης και ζωής που αξίζει όχι μόνο να μας απαγορεύουν να βλέπουμε, αλλά να μην επιθυμούμε να βλέπουμε και πολύ περισσότερο να συμμετέχουμε. Το θέμα δεν είναι να αφήσεις τα πράγματα στο έλεός τους, αλλά να οραματιστείς τρόπους μιας πιο έξυπνης και αποτελεσματικής διαχείρισης αυτού του τηλεέλεους. Γίνεται; Θα σκεφθούν αυτοί που τα σταυρώνουν, αλλά τα έχουν, ήδη, συνηθίσει; Ναι, γίνεται.

Προτού αποκτηνωθούμε εντελώς, επείγει να διεκδικήσουμε εμείς οι νέοι πολίτες ένα καινούριο «habeas personam», μια σειρά δηλαδή κανόνων που να διασφαλίζουν στοιχειωδώς το δικαίωμα να έχουμε την προσωπικότητά μας και να τη διαχειριζόμαστε αυτοβούλως στα νόμιμα και συνταγματικά πλαίσια. Δεν πρωτοτυπώ, βέβαια, απευθύνοντας εκκλήσεις προς το Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο, προς ενώσεις δημοσιογράφων ή προς αρμόδιους εισαγγελείς να θεσπίσουν και να τηρούν αυστηρούς κανόνες δεοντολογίας. Βαρόμετρο επιλογών και αποφάσεων δεν είναι μόνο ο δείκτης τηλεθέασης, οι προτιμήσεις των τηλεθεατών. Ας μην ξεχνάμε πως το κοινό, στο οποίο απευθύνονται τα Μ.Μ.Ε. είναι ένα μωσαϊκό πολιτισμών, ηθών, πνευματικής καλλιέργειας και αναλφαβητισμού.

Στόχος της τηλεόρασης, όπως και του Τύπου, δεν είναι η ισοπέδωση των νοημάτων, προκειμένου να απευθύνονται σε όλες τις τάξεις, τις ηλικίες, τα γούστα των αποδεκτών, αλλά η ακριβής πληροφόρηση και η εκπαίδευση των τελευταίων, ώστε να ερμηνεύουν σωστά τις πληροφορίες. Μακάρι να έχω λάθος για τη σοβαρότητα του κινδύνου, αλλά πιστεύω ότι η απάθεια που κυριαρχεί στους χώρους της διανοήσης δεν πρέπει να συνεχισθεί. Οι διανοούμενοι, οι άνθρωποι του πνεύματος έχουν αυξημένες ευθύνες να σκεφθούν και να υποδείξουν τρόπους αντίδρασης και στοχασμού, σκέψεις και προβληματισμούς στον αποχαυνωμένο και παθητικό δέκτη τηλεθεατή. Ας γίνει η σκέψη τους και η εμπειρία τους πυρσός αναμμένος, που θα προσανατολίσει όλους μας για τη θριαμβευτική έξοδο από το σκοτεινό τούνελ της πνευματικής οκνηρίας και του συμβιβασμού. Ακόμη υπάρχει ελπίδα.

Μία εξίσου σημαντική επισήμανση είναι η εξής: Τα τελευταία τριάντα χρόνια η έκρηξη των Μ.Μ.Ε., ιδίως των ηλεκτρονικών, πήρε διαστάσεις παγκόσμιας κυριαρχίας. Μία τέτοια εξέλιξη είναι δύσκολο να αφομοιωθεί και να βρει τις αναγκαίες ισορροπίες για την πρόοδο των ανθρώπινων κοινωνιών. Όμως, προϋπόθεση για τη σωστή αντίδραση των

αποδεκτών των πληροφοριών και των πολιτιστικών μηνυμάτων είναι η παιδεία που παρέχεται από την οικογένεια και το εκπαιδευτικό σύστημα. Βαριά λοιπόν και η ευθύνη της οικογένειας και του σχολείου, για να μπορέσουμε να αλλάξουμε τον κόσμο, για να έχουμε το δικαίωμα να ελπίζουμε σε ένα καλύτερο μέλλον τουλάχιστον στην πληροφόρηση. Το σχολείο θα καλλιεργήσει την ερευνητική μας ματιά. Αυτό θα μας προστατέψει από τη διολίσθηση στη μάζα ανυψώνοντας μας σε καιρία προσωπικότητα. Αυτό θα βοηθήσει στην αποκωδικοποίηση των μηνυμάτων, που σωρηδόν μας βομβαρδίζουν διαμορφώνοντας ένα πνεύμα κριτικό, ένα πνεύμα που θα αποζητά την πρόσβαση σε συμβούλια πληροφόρησης, που θα του δώσει την ευκαιρία να καταθέτει τις δικές του απόψεις και όχι να μετατρέπεται σε γουρούνι από την κάθε Κίρκη.

Είναι, λοιπόν, επιτακτική ανάγκη να επιστρέψουμε στις ανθρωπιστικές αξίες. Η έννοια άνθρωπος να αποκτήσει ξανά την αίγλη του έλλογου όντος, που αγωνίζεται για τη βελτίωση της ζωής. Η έννοια αυτή θα αποτρέψει τα νέα, κυρίως, παιδιά από τη συμμετοχή τους σε τέτοια παιχνίδια με χρησιμοθηρικούς σκοπούς. Επίσης, θεωρώ απαραίτητη τη διεύρυνση του θεσμού της σχολικής βιβλιοθήκης καθώς και να χρησιμοποιούνται μέθοδοι διδασκαλίας που να εξοικειώνουν το παιδί με το διάβασμα. Το σχολικό πρόγραμμα, θα μπορούσε, στα νεαρά τουλάχιστον χρόνια, να περιλαμβάνει την επιλογή και ανάγνωση λογοτεχνικών βιβλίων και ποιήσης. Τέλος, είναι σημαντικό το σχολείο να προωθήσει το φιλαθλο πνεύμα, ώστε να αποτραπούν δυσάρεστα επεισόδια και στους φιλοξενούμενους Ολυμπιακούς Αγώνες. Δυστυχώς, η τηλεόραση, σε τοπικό κυρίως επίπεδο, προβάλλει εκπομπές αθλητικού περιεχομένου που μονάχα το φανατισμό και το αίσθημα μίσους προς τον αντίπαλο προωθούν. Γι' αυτό, λοιπόν, προτείνω να απαγορευθούν τέτοιες εκπομπές που μόνο με λανθασμένα πρότυπα θέλουν να μπολιάσουν τους νέους.

Εμείς οι νέοι, αφού συνειδητοποιούμε τις ολέθριες συνέπειες των προγραμμάτων αυτών και τις αλλοτριωτικές επιδράσεις των διαφημίσεων, ας προσπαθήσουμε να επηρεάσουμε τους νεότερους, τους φίλους και γιατί όχι ακόμα και τους γονείς ή άλλους συγγενείς μας, που παρασυρμένοι στη δίνη των μέσων μαζικής ενημέρωσης, τα θεωρούν γνήσια μορφή ψυχαγωγίας. Ωστόσο, βαθιά μέσα μου πιστεύω πως η ίδια η τηλεόραση θα σώσει την τηλεόραση.

Η ισορροπία ελευθερίας και υπευθυνότητας, τα δύο βασικά αγαθά που τόσο βάνουσα μοιάζουν να συγκρούονται, η ελευθερία στην ενημέρωση και η προάσπιση της ανθρώπινης προσωπικότητας και της αξιοπρέπειας δεν μπορεί, κάποια στιγμή θα εκδικηθούν, θα πάρουν το πάνω χέρι. Κάποιες φορές χρειάζεται να πέσεις χαμηλά, πολύ χαμηλά για να σηκωθείς. Οι ενεργοί πολίτες είμαστε πιο πολλοί και πιο ενεργοί απ' ό,τι φανταζόμαστε. Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Ευστράτιος Μοσχίδης έχει το λόγο.

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΜΟΣΧΙΔΗΣ (Νομός Χαλκιδικής): Ονομάζομαι Μοσχίδης Ευστράτιος και έρχομαι από τη Χαλκιδική.

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, πριν ξεκινήσω, πρέπει πρώτα να σας πω ότι ασπάζομαι και εκτιμώ τις γνώμες που ακούστηκαν μέχρι αυτή τη στιγμή. Αισθάνομαι τιμή και χαρά που βρίσκομαι ανάμεσα σε ανθρώπους, με τόσα οράματα και ιδέες. Αισθάνομαι περήφανος που υπάρχουν ακόμα νέοι, που έχουν διάθεση να υλοποιήσουν. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό ότι στις μέρες μας νέοι άνθρωποι σαν και μας έχουν συνείδηση, ωριμότητα και τόλμη.

Στεκόμαστε με παρηγορία μπροστά στα προβλήματα που ταλανίζουν τον τόπο μας και ψάχνουμε να βρούμε τις λύσεις. Στο κατώφλι του νέου αιώνα οι μέχρι πρότινος καθιερωμένες αξίες, ήθη και έθιμα διέρχονται κρίση. Οι κοινωνικές δομές και οι παραδόσεις διαρκώς αμφισβητούνται, όλο και με μεγαλύτερο εύρος και εμείς οι νέοι καλούμαστε να συμβάλουμε αποφασιστικά στη δημιουργία μιας νέας κοινωνίας.

Θέμα επίκαιρο, όσο ποτέ, αποτελεί η παρουσία των Μ.Μ.Ε. στη ζωή μας και, ιδίως, της τηλεόρασης που αποτελεί και την κυρίαρχη έκφραση όλων αυτών. Με λύπη και οργή διαπιστώνω ότι ο κόσμος της τηλεόρασης βρίσκεται σε τέλμα. Σε μια κατάσταση υπερκορεσμού και διάλυσης των ηθών, ο χώρος της χαρακτηρίζεται ως νοσηρός και αδιαφανής. Η τηλεόραση, φίλοι μου, προσφέρει αφειδώς υποκοιλιτούρα. Παθητικοποιεί και αλλοιώνει, ζητεί και παίρνει. Καθημερινά γινόμαστε αποδέκτες αποτρόπαιων και ειδικών εγκλημάτων με δράστες και θύματα να εκτίθενται ενώπιον του τηλεοπτικού φακού. Αμετανόητοι δολοφόνοι και στυγεροί εγκληματίες έχουν τη δυνατότητα να προβληθούν μέσω της τηλεόρασης και να χλευάσουν δημοσίως φθάνοντας μέχρι και να φτύνουν τις τηλεοπτικές κάμερες και να εξαπολύουν απειλές προς πάσα κατεύθυνση οι λεγόμενοι τηλεοπτικοί μαϊντανοί έχουν τη δυνατότητα να προβληθούν σε εκπομπές και προγράμματα, προωθώντας ο καθένας τους πρότυπα και ιδεολογίες βλαβερές και επιζήμιες. Οι τρομοκράτες της δημοσιογραφίας εγκλωβίζουν το τηλεοπτικό κοινό και επιβάλλουν τις απόψεις τους. Τα εγκλήματα της κάμερας παραμένουν ατιμώρητα όσο σκληρά και αν είναι. Μικρά παιδιά και αθώα πλάσματα θυσιάζονται στο βωμό του αδηφάγου φακού και εξαιτίας του ονόματος, της θέσης ή της ιδιότητας που φέρουν σιγματίζονται συχνά για όλη τους τη ζωή.

Το ερώτημα, αγαπητοί Έφηβοι, αλλά και ενήλικοι Βουλευτές, που τίθεται είναι ποιος δίνει αυτό το δικαίωμα σε αυτούς να διεκδικούν μερίδια τηλεθέασης και πώς μπορούν σε μια νύκτα να χρηζονται αυριανοί καθοδηγητές. Ποιος όμως προστατεύει εμάς τους νέους από τις συνέπειες της τηλεορασιοπληξίας; Πατι η πολιτεία δεν μπορεί να προστατεύσει εμάς τους νέους; Πατι αρνείται να υιοθετήσει ένα πλαίσιο με κανόνες λειτουργίας γι' αυτό το αποχαυνωτικό κουτί; Τι

έκανε η πολιτική ηγεσία του τόπου μας για να περιορίσει το πρόβλημα; Η απάντηση είναι τίποτα, ή έστω ελάχιστα. Τελικά ποιος είναι ο ρόλος του Ραδιοτηλεοπτικού Συμβουλίου; Είναι ένας ενεργός θεσμός προστασίας και ευεργεσίας των πολιτών ή ένας θεσμός σε αχρηστία με έντονα τα στοιχεία της παθητικότητας και της ανοχής;

Η προσβολή της ανθρώπινης νοημοσύνης και αξιοπρέπειας οφείλει να λάβει τέλος. Γι' αυτό και θα πρέπει να υποστηρίξουμε με θέρμη τα παρακάτω:

Αυστηρός έλεγχος σε καναλάρχες και διευθυντές προγραμμάτων, καθώς και αξιολόγηση των εκπομπών που θα προβάλλονται. Αναγκαία καθίσταται η αποσαφήνιση όρων, όπως κατάλληλο, κατάλληλο με προϋποθέσεις και ακατάλληλο, ώστε να μην υπάρχουν αλλοιώσεις και παρερμηνείες.

Επιτακτική, επίσης, κρίνεται η ισχυροποίηση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης. Η ανάπτυξη κριτηρίων, μέσω της εκπαίδευσης, και η προώθηση της ανθρωπιστικής παιδείας από τα σχολεία κρίνεται αναγκαία. Η εκπαίδευση οφείλει να διαμορφώνει χαρακτήρες και προσωπικότητες, που θα είναι ικανές να υπερασπιστούν τα δικαιώματά τους. Πρέπει να τολμήσουμε να απελευθερωθούμε από τη δουλοπρέπεια που μας επιβάλλει η τηλεόραση.

Τέλος, όλοι οι θεσμοθετημένοι φορείς κοινωνικοποίησης οφείλουν να επιτελέσουν το έργο τους και να συνδράμουν στην ενδυνάμωση της βούλησης και του πνεύματός μας, ώστε να μη γινόμαστε υποχείρια τρίτων.

Φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, είμαστε αγνοί ιδεαλιστές, κυνηγοί του ονείρου και αυριανοί δημιουργοί της πραγματικότητας. Επιζητούμε άμεσες και δραστικές λύσεις. Παλεύουμε για μία κοινωνία με στόχο την εξυπηρέτηση των ανθρώπινων αναγκών. Ελπίζουμε και οραματιζόμαστε. Δε θα πρέπει καθόλου να απογοητευόμαστε και να λιποψυχούμε, γιατί ο χρόνος τρέχει ασταμάτητα. Κάποιος είπε είναι καλύτερο να προσπαθείς μάταια, παρά να ζεις μάταια. Εμείς, όμως, όχι μόνο δε θα προσπαθήσουμε, αλλά και θα προσπαθήσουμε και θα πετύχουμε. Ψάχνουμε το δρόμο προς την ολοκλήρωση και κανείς δεν είναι σε θέση να μας στερήσει τον προσωπικό μας μύθο. Είμαστε όλοι μαζί, μια γροθιά, ενωμένοι και αποφασισμένοι να πετύχουμε, γιατί είμαστε όλοι μαζί μια ψυχή, η ψυχή του κόσμου. Σας ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εμείς ευχαριστούμε.

Η Έφηβος Βουλευτής Ουρανία Μήλου έχει το λόγο.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΜΗΛΟΥ (Β' Πειραιά): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, έρχομαι από την εκλογική περιφέρεια Β' Πειραιά και θα ήθελα να θίξω κάποια θέματα που ακούστηκαν. Μιλάμε όλοι για τρομοκρατία, λέγοντας ότι έρχεται σε αντίθεση με το θεσμό της δημοκρατίας, ένα επίκαιρο θέμα, το οποίο έχει ταλαιπωρήσει τις περισσότερες χώρες, όπως και τη δική μας πρόσφατα. Εάν προσθέσουμε το γεγονός ότι έχει δεχθεί φθορά, τόσο λόγω της πίεσης, που φέρνει η Ολυ-

μπιάδα, όσο και λόγω των υπερδυνάμεων που υποτιμούν την Ελλάδα σε πολλούς κοινωνικούς τομείς.

Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης προσφέρουν παραπληροφόρηση και παρουσιάζουν με την πάταξη της ιδιωτικής ζωής, τα σόου, τα οποία προσπαθούν να περάσουν στη νεολαία, το πρότυπο του σημερινού νέου. Δεν κατηγορώ τους παραγωγούς αυτών των «σόου», καθώς είναι μεγάλη η πείρα τους, ώστε να επιλέγουν τι έχει και τι δεν έχει πέραση. Από εκεί και πέρα όλη η ευθύνη είναι δική μας. Τέλος, θα δώσω περισσότερη προσοχή στο θέμα με το οποίο είχα ασχοληθεί αρχικά, την πολιτική και τους πολιτικούς. Είχε ειπωθεί ότι στις θέσεις των Βουλευτών μπαίνουν τώρα ακαλλιέργητοι και αμόρφωτοι πολιτικοί. Όχι, είναι μορφωμένοι, αλλά δεν έχουν το ήθος, την προσωπικότητα και την ευσυνειδησία που αρμόζει να έχει κάθε πολιτικός.

Πολύ συχνά υπάρχουν διαμάχες μεταξύ της Κυβέρνησης και της Αντιπολίτευσης, πράγμα που επιφέρει επιπλέον προβλήματα από αυτά που έχει η κοινωνία μας. Οι πολιτικοί ηγέτες και οι Πρόεδροι των μεγάλων κομμάτων ξοδεύουν τεράστια ποσά για την προεκλογική τους καμπάνια. Με κάθε τρόπο προσπαθούν να διαφημίσουν το όνομά τους και καθώς είναι λαλίστατοι, έχουν πολύ καλά αποτελέσματα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Παπαδημητρούλη Ζωή έχει το λόγο.

ΖΩΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΥΛΗ (Νομός Κοζάνης): Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε, Έφηβοι Βουλευτές, έρχομαι από το νομό Κοζάνης και εκπροσωπώ το Λύκειο Τσοτιλίου. Ζω σε ένα χωριό των 170 περίπου κατοίκων του δήμου Τσοτιλίου, που ονομάζεται Δαμασκηγή Βοείου. Με αυτό το χωριό στο μυαλό μου και την καρδιά μου έφτασα ως εδώ. Για την ελληνική επαρχία και τη μεγάλη της πληγή στη σκέψη μου, βρίσκομαι τώρα κοντά σας.

Τα χωριά μας, τα ελληνικά χωριά ερημώνουν. Η ζωή σιγά-σιγά σβήνει σε εκείνα τα μέρη που στάθηκαν η αρχή του κράτους. Μαζί με αυτά χάνονται και η ποιότητα της ζωής μας, η παράδοσή μας και μια βαρυσήμαντη ιστορία. Τα προβλήματα είναι πάρα πολλά: ανεργία, έλλειψη ασφάλειας, προβληματική συγκοινωνία, έλλειψη κέντρων ψυχαγωγίας και μόρφωσης. Ωστόσο, αυτά τα προβλήματα δεν αντιμετωπίζονται σχεδόν καθόλου ούτε από την κοινωνία ούτε από την Κυβέρνηση. Είναι τόσο δύσκολο να γίνει πιο συστηματική η συγκοινωνία, η οποία με την πρώτη κακοκαιρία σταματά; Είναι τόσο δύσκολο να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας στη γεωργοκτηνοτροφία και σε κέντρα ενημέρωσης των αγροτών; Είναι τόσο δύσκολο να δοθούν επιδοτήσεις ενός ξενώνα και διαφόρων μαγαζιών στο κάθε χωριό; Είναι τόσο δύσκολο να δοθεί μεγαλύτερη σημασία στα ελληνικά χωριά; Όχι, δεν είναι.

Δυστυχώς, όμως, τα χωριά παραμελούνται και οι πόλεις ολοένα και αυξάνουν τον πληθυσμό τους. Οι πόλεις «κρα-

τάνε» πια το μέλλον. Και, όμως, αυτό το μέλλον τι επιφυλάσσει; Μια ζωή χωρίς ποιότητα χωρίς αξίες και ελευθερίες.

Ωστόσο, αυτό το μέλλον πια επιβάλλεται ακόμα και σε αυτούς που δεν το επιθυμούν, στους κατοίκους της επαρχίας, οι οποίοι, χωρίς να το θέλουν, προχωρούν σ' αυτό. Παρ' όλο που δεν έχει ποιότητα και ασφάλεια, αυτό το μέλλον τείνει να κυριαρχήσει. Αυτό το μέλλον, δεν πρέπει να συνεχίσει να υπάρχει στο μυαλό των Ελλήνων πολιτών. Αυτό το μέλλον, οι επαρχιώτες αγωνίζονται να το ανατρέψουν, προσπαθούν να το κάνουν πιο δίκαιο, φιλικό και βέβαιο. Αυτό το μέλλον, επιδιώκουν να αλλάξει και να προσφέρει ισότιμες θέσεις σε όλους. Ελπίζω ότι τέτοιες θέσεις θα τους προσφερθούν.

Το κράτος, λοιπόν, δεν είναι μόνο η Αθήνα. Υπάρχουν τόσα όμορφα και παραγωγικά χωριά στην Ελλάδα, που μπορούν να τη βοηθήσουν στην ανάπτυξη όλων των τομέων. Από αυτά τα χωριά ξεκίνησε η ζωή της χώρας και μπορεί να συνεχίσει, αφού η επαρχία είναι αυτή που μπορεί να προσφέρει χιλιάδες εναλλακτικές λύσεις στα προβλήματα του κράτους.

Γ' αυτό, λοιπόν, πρέπει να δοθεί περισσότερη προσοχή στα ελληνικά χωριά και στους κατοίκους τους που, αν και φαίνονται μικροί και ασήμαντοι στα μάτια των άλλων, στην πραγματικότητα είναι όλοι τους ήρωες, με πολύ δυνατές καρδιές που με τον ίδιο κτύπο φωνάζουν και ζητούν επιτακτικά την προσοχή μας, την προσοχή της Ελλάδας, της αγαπημένης τους Ελλάδας, της δικής τους Ελλάδας.

Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Ξενοδημητροπούλου Βασιλική έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΞΕΝΟΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ (Επικρατείας): Συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, ονομάζομαι Βασιλική Ξενοδημητροπούλου και είμαι από τη Μεγαλόπολη. Εκπροσωπώ το Τ.Ε.Ε. Μεγαλόπολης. Κύριε Πρόεδρε, δε θα σας απασχολήσω πολύ για τα προβλήματα που είναι πια ολοφάνερα. Πρέπει αποφασιστικά όλοι μας, ανήλικες και ενήλικες, να συμβάλλουμε στην επίλυσή τους. Πολλοί, από μας, αναφέρθηκαν στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, αλλά όλες οι κατηγορίες που εκτοξεύτηκαν αναφέρθηκαν ελάχιστα στις δικές μας ευθύνες. Μπορεί ακόμα να μην ψηφίζουμε, αλλά συμμετέχουμε στα κοινά και παίρνουμε μέρος σε κάθε κοινωνική δραστηριότητα.

Δεν μπορώ να καταλάβω, γιατί η τηλεόραση υποβαθμίζεται όσο περνάει ο καιρός, αφού εμείς και πολλοί άλλοι υποστηρίζουμε ότι δεν παρακολουθούμε τα reality τηλεπαιχνίδια. Κατηγορούμε τα πάντα και δεν τολμάμε να πούμε ότι τα βλέπουμε. Έχουμε όλο το δικαίωμα να βλέπουμε ό,τι εμείς θέλουμε. Από την τηλεόραση μαθαίνουμε για την τρομοκρατία, για τα δικαιώματά μας, για το τι γίνεται γύρω μας, αλλά μήπως δεν ξέρουμε να ελέγχουμε αυτά που μας πλάσσουν;

Ακούσαμε για την 17 Νοέμβρη, για στυγνούς εγκληματίες, για δολοφόνους, και όλοι συνεχίζουμε να προφέρουμε αυτές τις λέξεις, ξεχνώντας ότι την αναρχία τη δημιουργεί η ανεργία. Οι πολιτικοί κατηγορούν τα μέλη της 17 Νοέμβρη και εκφράζονται κατά της τρομοκρατίας. Μα, πόσοι από σας σκεφτήκατε τις τελευταίες μέρες ότι όλα αυτά ήταν ένα προεκλογικό κόλπο; Γιατί, όσο χρειάζονταν οι τρομοκράτες, δεν έκαναν κανένα βήμα για να τους συλλάβουν, αφού ισχυρίζονται ότι τους γνώριζαν από παλιά;

Είναι καιρός να δείξουμε πως δεν κλείνουμε τα μάτια μπροστά στην αλήθεια. Κατά τη γνώμη μου, πρέπει να σταματήσει η τόση καθημερινή προβολή που έχει το στυλ κουτσομπολιού, όταν εκατομμύρια παιδιά πεθαίνουν από ναρκωτικά. Η προβολή ασήμαντων γεγονότων σκοπεύει στον αποπροσανατολισμό του πολίτη από τα σημαντικά και έως τώρα άλυτα προβλήματα. Έτσι, τα πάντα αλλάζουν γύρω μας.

Όλοι μιλάνε για την παγκοσμιοποίηση και για τη μεγάλη ανάπτυξη της Ελλάδας. Δεν ξέρω αν είναι πολιτισμός ή ανάπτυξη η μη τήρηση νόμων, η αδιαφορία της κοινωνίας π.χ. για ένα μικρό παιδί σε μια οικοδομή, για το ότι πεθαίνουν μικρά παιδιά στο όνομα της γραφειοκρατίας, γιατί μόνο σ' αυτές τις περιπτώσεις τηρούνται ρητά οι νόμοι χωρίς παραθυράκια. Υπάρχει νόμος, που να λύνει το πρόβλημα που μαστιάζει την περιφέρεια; Μπορεί να υπάρξει μέριμνα για τα μικρά, αλλά σημαντικά χωριά της υπαίθρου; Η απάντηση είναι «ναι», αλλά τι γίνεται; Το μόνο που συνειδητοποιούμε είναι ότι υπάρχει αφανισμός του πιο ζωντανού κομματιού αυτής της χώρας. Εγώ ξέρω τι θα πει να ερημώνει μέρα με τη μέρα ένα χωριό.

Το χωριό μου είχε κάποτε 800 κατοίκους. Τώρα η οικογένειά μου είναι από τις λίγες που έχουν μείνει και τα προβλήματα είναι τεράστια. Μήπως κανένας πολιτικός αναρωτήθηκε πώς ζουν παιδιά σαν εμένα; Όλα είναι έρημα, δεν υπάρχει συγκοινωνία, για να πάμε σχολείο πρέπει να ξυπνάμε πολύ νωρίς και να περιμένουμε το λεωφορείο μέσα στο κρύο και τη βροχή.

Αλήθεια, σε τι έχει φταίξει η μικρή μου αδελφή, που από το καυσαέριο του εργοστασίου της Δ.Ε.Η. και από το κρύο, όταν περιμένει το λεωφορείο για μισή ή μια ώρα, ταλαιπωρείται από άσθμα; Μήπως πρέπει να πάμε και εμείς σε μια μεγάλη πόλη; Ο πατέρας μου είναι αγρότης και όσο περνάει ο καιρός η ζωή δυσκολεύει. Σε λίγα χρόνια, ο πατέρας μου θα αναγκαστεί να φύγει, όπως πολλοί αγρότες. Αν δε ληφθούν μέτρα για την ανάπτυξη της υπαίθρου, είμαστε σίγουροι ότι τα αποτελέσματα δε θα είναι καθόλου ευχάριστα.

Ζητώ από την Πολιτεία να μη βλέπει μέσα στα όρια της μεγάλης πόλης και θέλω να την ενημερώσω ότι υπάρχει ζωή και έξω απ' αυτή.

Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό προσέρχεται στην Αίθουσα ο Αντι-

πρόεδρος της Βουλής κ. Παναγιώτης Σγουριδής για να παρακολουθήσει τη συνεδρίαση).

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Κρικώνη Βερονίκη έχει το λόγο.

ΒΕΡΟΝΙΚΗ ΚΡΙΚΩΝΗ (Α' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, φίλοι μου Έφηβοι Βουλευτές σε μια εποχή, όπως η σημερινή, πορευόμαστε αργά, αλλά σταθερά στη λεωφόρο της πληροφορίας. Μας κατακλύζουν χιλιάδες μηνύματα και πληροφορίες σημαντικά και μη, ενδιαφέροντα και όχι. Είναι στο χέρι μας να αξιοποιήσουμε αυτές τις πληροφορίες, ο καθένας διαφορετικά. Η επαφή μας, πλέον, με τον κόσμο και με τις καθημερινές ειδήσεις γίνεται, κυρίως, από την τηλεόραση, που την τελευταία δεκαετία έχει αλλάξει ριζικά τον τρόπο σκέψης και ζωής μας.

Ποιος φανταζόταν πριν από δέκα περίπου χρόνια ότι, με την ίδρυση των πρώτων ιδιωτικών καναλιών σταδιακά μέχρι σήμερα, θα μιλάγαμε για ένα δεύτερο Τρωικό πόλεμο με πολιορκούμενους εμάς τους ίδιους τους τηλεθεατές; Η μάχη δε γίνεται για τα μάτια της ωραίας Ελένης, αλλά για τα νύχια της εξίσου ωραίας τηλεθέασης. Όλοι την ποθούν, κανένας δεν την έχει. Παρουσιαστές διαπληκίζονται και καλεσμένοι διασταυρώνουν τα ξίφη τους, μέσα από τα τηλεοπτικά παράθυρα για την αποκτήσουν. Μην παρεξηγήσετε τον παραλληλισμό μου αυτό. Μέσα από τα μάτια ενός εφήβου τηλεθεατή, τα τηλεοπτικά δρώμενα μοιάζουν πράγματι με ένα πεδίο μάχης, με μια αρένα, όπου ο καθένας παλεύει και προσπαθεί να επιβιώσει πατώντας επί πτωμάτων. Αναφέρομαι, φυσικά, στους δημοσιογράφους. Ο Κώδικας Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας μπορεί να υπάρχει στα χαρτιά και να αναδεικνύει μία ειδυλλιακή κατάσταση και ένα πρότυπο άξιου δημοσιογράφου, περισσότερο όμως φαντάζει σαν μία ουτοπία, καθώς όλοι παρεκκλίνουν από αυτόν και κανένας δε νοιάζεται πλέον για την προσωπικότητα των θεατών.

Το κράτος, λοιπόν, θα έπρεπε να παρέμβει, να επανασχεδιάσει τον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας και να ασκεί εντονότερο έλεγχο στα ιδιωτικά κανάλια. Διότι, βέβαια, οι δημοσιογράφοι μας, οι περισσότεροι τουλάχιστον, μόνο σωστά δεν κάνουν τη δουλειά τους. Κινούμενοι στη γραμμή που τους υπαγορεύεται από τους ίδιους συχνά τους σταθμούς, στόχος τους είναι να εντυπωσιάσουν περισσότερο το θεατή, παρά να του παρέχουν ουσιαστική ενημέρωση. Γι' αυτό επιστρατεύουν τα πάντα. Πομπώδη ρεπορτάζ, στόμφο στη φωνή, μουσική υπόκριση που σου κόβει την ανάσα, χάνοντας ουσιαστικά το ίδιο το νόημα του λειτουργήματός τους, που δεν είναι να μας εντυπωσιάζουν, αλλά να μας πληροφορούν. Δε διστάζουν πολλές φορές να εισβάλουν στη ζωή των πολιτών και να εκμεταλλευθούν τη δυστυχία και τον ανθρώπινο πόνο, να προλάβουν το δάκρυ της μάνας που έχασε το γιο της, τα παράπονα του αγρότη για τις κατεστραμμένες καλλιέργειες, την εικόνα του στυγνού εγκληματία να μπαίνει στις φυλακές. Οι ήρωες, πάλι των 15 λεπτών,

κατακλύζουν την οθόνη μας, μιλούν «περί ανέμων και υδάτων», κάνουν αποκαλυπτικές εμφανίσεις αναζητώντας τη δημοσιότητα. Και εμείς μένουμε αμέτοχοι μπροστά στην τηλεόραση, αντί να πατάμε το κουμπί και να την κλείνουμε.

Αλίμονο! Να τι πουλάει σήμερα στην τηλεόραση. Αίμα, έγκλημα, σεξ, βία, ναρκωτικά. Πέσαμε στην παρανομία φαίνεται. Έτσι δεν είναι;

Με τούτα και με εκείνα τα δελτία ειδήσεων μετατρέπονται σε ζωντανά σόου που έχουν από όλα και υστερούν σε κάποια από αυτά. Λίγο πολιτική, λίγο αστυνομικά, τσακωμοί σε παράθυρα, αθλητικά, καιρός, τέλος. Στα διεθνή ζητήματα οι ειδήσεις εξαντλούνται στα νέα των διασημοτήτων, ενώ γεγονότα που επηρεάζουν όλο τον κόσμο δεν παρουσιάζονται με ανάλογη έκταση. Στο εσωτερικό μεγάλες πολιτικές ειδήσεις ή κοινωνικά γεγονότα θάβονται κάτω από τις κοσμικές εκδηλώσεις. Η αλήθεια πολλές φορές αποσιωπάται, προκειμένου να μη θιγούν συμφέροντα υψηλά ιστάμενων προσώπων. Μαθαίνουμε ό,τι θέλουν κάποιοι να μας μάθουν. Πολιτιστικά ρεπορτάζ σπανίζουν. Παρουσιάσεις ειδικαστικών εκδηλώσεων, επίσης. Εκθέσεις βιβλίων και μουσικές παραστάσεις παρουσιάζονται εκτενέστατα όταν τις τιμούν με την παρουσία τους Υπουργοί και Βουλευτές, λες και εκείνοι προσθέτουν την αίγλη που υποτίθεται ότι έλειπε.

Και ενώ η διάρκεια των δελτίων σιγά-σιγά μεγαλώνει και πάλι, ενώ τέτοια ρεπορτάζ σαν τα παραπάνω εκλείπουν και το περιεχόμενό τους ακροβατεί ανάμεσα στην ποιότητα και τη φαιδρότητα, κάποιος θα πρέπει να βάλει φρένο σε όλα αυτά. Θα πρέπει να μειωθεί η διάρκεια των δελτίων ειδήσεων, ώστε να παρουσιάζονται μόνο τα ουσιώδη και να μην παρασύρονται σε άσκοπες συζητήσεις πρόσωπα της πολιτικής και κοινωνικής σκηνής, που στο κάτω-κάτω διασύρουν τον ίδιο τους τον εαυτό.

Κυριότερο, όμως, όλων είναι να καταργηθούν οι μετρήσεις τηλεθέασης της AGB, κατά τη διάρκεια των δελτίων, ώστε να μην προκαλούν αυτό το μεγάλο ανταγωνισμό μεταξύ των καναλιών.

Ό,τι και να λέμε, όμως, εμείς τελικά, τις περισσότερες φορές δεν ακουγόμαστε. Όσο και κάποιοι να διαμαρτύρονται η κατάσταση παραμένει, λίγο ή πολύ, πάντα η ίδια. Τα τηλεοπτικά προγράμματα σήμερα είναι ένα καθημερινό σόου, που αρχίζει τα χαράματα και τελειώνει τις μεταμεσονύκτιες ώρες. Και όπως ακόμα αντηχεί στα αυτιά μας το τραγούδι «The show must go on».

Ευχαριστώ πολύ.

ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να κάνω μία επισήμανση;

ΕΛΕΝΗ ΤΖΟΒΛΑ (Β' Αθήνας): Και εγώ, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω μία παρέμβαση.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα σας δώσω το λόγο.

Θα ολοκληρώσουμε τη σημερινή συνεδρίαση με δύο ομι-

λητές ακόμα. Θα είναι οι Έφηβοι Βουλευτές Λαβράνου Μαρίνα και η Κιτρομηλίδου Στέλλα.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Ανάργυρος Καραμολέγκος. Σύντομα, όμως.

ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (Β' Αθήνας): Ονομάζομαι Καραμολέγκος Ανάργυρος και είμαι από τη Β' περιφέρεια Αθήνας.

Επειδή έχουμε αναφερθεί πολλοί Έφηβοι Βουλευτές στα Μ.Μ.Ε., θέλω να τονίσω τα εξής: Μέσα μαζικής ενημέρωσης δεν είναι μόνο η τηλεόραση. Είναι και οι εφημερίδες, είναι και τα ραδιόφωνα. Επίσης, οι δημοσιογράφοι δεν είναι όλοι, έτσι, όπως τους παρουσιάζουμε. Αν θέλουμε να είμαστε όντως αντικειμενικοί και σωστοί, πρέπει να πούμε ότι υπάρχουν και καλοί δημοσιογράφοι και σωστοί δημοσιογράφοι και σωστά μέσα μαζικής ενημέρωσης. Απλώς, πρέπει να τους δείξουμε και εμείς το κατάλληλο ενδιαφέρον.

Σας ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Τζοβλά Ελένη.

ΕΛΕΝΗ ΤΖΟΒΛΑ (Β' Αθήνας): Ονομάζομαι Τζοβλά Ελένη, από την όμορφη Νέα Σμύρνη. Συμφωνώ με το συνάδελφο.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Κάνε μόνο παρατήρηση. Αν χρειαστεί, θα σου δώσουμε το λόγο αύριο.

ΕΛΕΝΗ ΤΖΟΒΛΑ (Β' Αθήνας): Βασικά θέλω να πω τα εξής: Θεοσιμμένη δημοκρατία έχουμε, φίλοι μου. Ας βλέπει όποιος θέλει τα γνωστά «ριάλιτι». Δεν έχουμε το δικαίωμα να τα καταργήσουμε ή να τους τα απαγορεύσουμε. Το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να κλείσουμε την τηλεόραση, που είναι στα πλαίσια του ρεαλισμού. Εμείς τους δώσαμε δύναμη, εμείς μπορούμε να τους την πάρουμε πίσω.

Νομίζω ότι έχουμε μιλήσει πολύ για τα ριάλιτι, ενώ υπάρχουν πολύ πιο σοβαρά θέματα όπως είναι της τρομοκρατίας. Δηλαδή, σαν κοινωνία προτιμούμε να ασχολούμαστε με τα ριάλιτι και όχι με την Αστυνομία, που άργησε δεκαετίες να σώσει την Ελλάδα από τη σκιά της τρομοκρατίας, από τη μιζέρια του στιγματισμού. Μα και πάλι σήμερα που μιλάμε δεν εξαλείφθηκε. Αναμένεται δυναμική επιστροφή της με άλλα πρόσωπα με την ίδια ιδεολογία. Βία στη βία, ανομία στην ανομία, εκδίκηση για τα λάθη της πολιτικής ηγεσίας με θάνατο αθώων.

Αυτό πρέπει να συζητάμε σήμερα. Πως θα χτίσουμε από την αρχή μία κοινωνία με σκεπτόμενους πολίτες. Γι' αυτό πρέπει να βρούμε λύση.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΖΗΚΑΣ (Α' Θεσσαλονίκης): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να κάνω ένα σχόλιο;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Γεώργιος Τζήκας έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΖΗΚΑΣ (Α' Θεσσαλονίκης): Θα ήθελα και εγώ να πω ότι πιστεύω πως αρκετά εξαντλήσαμε το θέμα

των μέσων μαζικής ενημέρωσης και ειδικά των τηλεσκοπιδιών, του BAR και του Big Brother. Εάν θέλει και κάποιος άλλος να λάβει το λόγο, ας αναφερθεί σε κάτι το οποίο δεν έχει ειπωθεί. Πιστεύω, δηλαδή, ότι αφού όλοι πλέον είναι κατά τους, το να μιλάμε γι' αυτούς τους δίνει παραπάνω αξία. Αν υπάρχει κάτι που δεν ειπώθηκε, αυτό μόνο να ειπωθεί. Πιστεύω ότι είναι σπατάλη χρόνου.

Η Επιτροπή μας έχει τόσο ενδιαφέροντα πράγματα. Δεν ειπώθηκε τίποτα για τα σωφρονιστικά ιδρύματα και για άλλα σοβαρά πράγματα. Πιστεύω ότι υπάρχει μεγαλύτερη ποικιλία θεμάτων.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Λαβράνου Μαρίνα έχει το λόγο.

Μαρίνα, βλέπω ότι θα μιλήσεις χωρίς κείμενο. Είναι εντυπωσιακό.

ΜΑΡΙΝΑ ΛΑΒΡΑΝΟΥ (Νομός Αχαΐας): Κύριε Πρόεδρε, θα αυτοσχεδιάσω.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Σωστό. Η νεολαία πρέπει να αυτοσχεδιάζει.

ΜΑΡΙΝΑ ΛΑΒΡΑΝΟΥ (Νομός Αχαΐας): Ονομάζομαι Μαρίνα Λαβράνου και είμαι από την Πάτρα.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι και φίλοι, όπως βλέπετε δεν κρατάω τίποτα στα χέρια μου, ίσως γιατί επηρεάστηκα τόσο από τη Βουλευτή και συνάδελφό σας κυρία Λιάνα Κανέλλη, η οποία είπε ότι σήμερα για να γράψεις πρέπει να βουτήξεις την πένα είτε στο αίμα είτε στο πετρέλαιο. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι έχει δικιο ο συνάδελφος ο οποίος λέει ότι με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης αρκετά ασχοληθήκαμε. Υπάρχουν και άλλα θέματα.

Ξεκινώντας, θα ήθελα να σας παραθέσω μερικές εικόνες. Ίσως τις έχετε δει, ίσως τις έχετε διαβάσει, αλλά η θύμησή τους είναι πάντα κάτι σημαντικό. 1922: Μικρασιατική Καταστροφή. Ένα γαλλικό πλοίο αραγμένο στην προβλήτα του λιμανιού της Σμύρνης. Απελπισμένοι άνθρωποι, που τρέχουν να σωθούν από τη φρίκη, απλώνουν τα χέρια βοήθειας στα κουπιά. Αποτέλεσμα; Σπαθιά να βγαίνουν από τις θήκες τους και να τα κόβουν. Τα αγγλικά πλοία σαν απλοί θεατές της φρίκης να μην κάνουν τίποτα.

1945, Αύγουστος: Χιροσίμα. Το μανιτάρι. Όλοι το γνωρίζετε. Δε χρειάζεται να περιγράψω πόσο φρικιαστικό είναι. Μία μάνα προσπαθεί να προφυλάξει το παιδί της και βλέπει τη σάρκα της να γίνεται ίδια με τη σάρκα του και να κυλάει στο δρόμο.

Βιετνάμ: Βόμβες Ναπάλμ. Να καίγονται δάση, να καίγονται άνθρωποι. Οι Αμερικανοί στην προσπάθειά τους να ανοίξουν το δρόμο για τα άρματα, να σκοτώνουν, χωρίς το παραμικρό είδος συνείδησης, μάνες, μωρά, άνδρες.

1999-2000: Κόσοβο. Συνεχόμενα λάθη, που έχουν ως αποτέλεσμα διαμελισμένα πτώματα, τα οποία προκαλούν τη φρίκη και σε όσους από πριν ήταν αντίθετοι και σε όσους διατηρούσαν τις επιφυλάξεις τους.

Αφγανιστάν, μετά την 11η Σεπτεμβρίου του 2001: Τα λόγια είναι περιττά και εδώ φίλοι μου. Μπορεί ο λόγος, η καταπολέμηση της τρομοκρατίας, να φάνηκε σε μερικούς αρκετός, αλλά τα όσα έγιναν, πάλι τα ίδια λάθη, δεν μπορούν να δικαιολογήσουν τόσο πολλή φρίκη και τόσο πολλή βία.

Θα αναφερθώ ξεχωριστά γιατί πιστεύω ότι αγγίζει όλους μας: 1974, Κύπρος: Χιλιάδες άνθρωποι οι οποίοι αγνοούνται, χιλιάδες άνθρωποι οι οποίοι προσπαθούν να βρουν αυτούς που νομίζουν ότι ζουν ακόμα, ενώ πλέον μετά από τριάντα χρόνια σχεδόν τα πράγματα είναι ξεκάθαρα.

Κοινός παρανομαστής σε όλα αυτά η τρομολαγνεία, η ηδονή που αισθάνεται κάποιος προκαλώντας τον τρόμο σε άλλους. Όπως ξέρετε, ένα νόμισμα έχει δύο όψεις. Χθες αναφερθήκαμε, δυστυχώς, σχεδόν μονόπλευρα στη μία, στην τρομοκρατία που προκαλείται από τα κατώτερα στρώματα προς τα ανώτερα. Υπάρχει, όμως, στη δράση και η αντίδραση. Και αυτή είναι η τρομοκρατία από τα ανώτερα προς τα κάτω. Παλαιότερα οι υπερδυνάμεις είχαν πολλά διαφορετικά ονόματα, Γαλλία, Ρωσία Αμερική. Τώρα, δυστυχώς, είναι μόνο ένα. Και λέω, δυστυχώς, γιατί όπως έχουν εξελιχθεί τα πράγματα δεν υπάρχει κάποια άλλη που θα μπορούσε να αντισταθεί. Ξέρετε όλοι τα σχέδια της Αμερικής για το μέλλον, Ιράκ, Αραβία και όποια άλλη είναι αντίθετη της Αμερικής.

Δεν αναφέρθηκα στα θύματα της 11ης Σεπτεμβρίου και ας μη θεωρηθεί αυτό ότι χάθηκα για ό,τι συνέβη. Πραγματικά λυπάμαι που εξελίχθηκαν έτσι τα πράγματα, ώστε να χαθούν τρεις χιλιάδες άνθρωποι, ανάμεσα στους οποίους και πολλοί Έλληνες. Δεν αναφέρθηκα γιατί, πλέον, δεν έχω ξεκαθαρίσει μέσα μου ποιος πραγματικά ωφελήθηκε από αυτήν την αντίθεση. Θα ήθελα να θέσω αυτό το ερώτημα, γιατί κάποιοι ίσως από εσάς να μην το σκεφθήκατε. Όλοι είπαν ότι ο κόσμος δε θα είναι ποτέ ο ίδιος μετά το κτύπημα αυτό. Πραγματικά έτσι είναι, όμως προς το χειρότερο. Ποια ασφάλεια και ποια σιγουριά θα υπάρχει τώρα με την Αμερική να απειλεί τους πάντες και τα πάντα με το ενδεχόμενο ενός πυρηνικού ολέθρου; Ποια είναι η Αμερική, πλέον, η οποία θα αναδειχθεί σε προστάτιδα δύναμη; Ποιος της έδωσε αυτό το δικαίωμα;

Ερωτήματα υπάρχουν πολλά. Και εγώ δεν πιστεύω ότι κάποιος από εσάς πείστηκε πλήρως ότι υπεύθυνος μόνο του τρομοκρατικού κτυπήματος ήταν η Αλ Κάιντα και ο Μπιν Λάντεν. Ξέρετε όλοι, απ' ενός ότι ο Μπιν Λάντεν δεν ήταν δημιουργία της Αμερικής και απ' ετέρου ότι ο άνθρακας δεν μπορεί να κατασκευαστεί στο Αφγανιστάν.

Αυτή, λοιπόν, η τρομολαγνεία συνεχίζεται και θα είναι μια συνεχής απειλή. Αποτελεί απειλή, όχι μόνο για τις αναπτυσσόμενες χώρες, αλλά ίσως χώρες όπως και η δική μας. Πατί δεν υπάρχει μόνο η τρομοκρατία της 17 Νοέμβρη. Υπάρχει και η τρομοκρατία στο να μην μπορούμε να αντιταχθούμε σε ό,τι λέει η Αμερική και το φερέφωνό της, η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα πράγματα με την 17 Νοέμβρη είναι γνωστά σε όλους. Δε χρειάζεται να τα επαναλάβω. Θα σας φέρω, όμως, ένα παράλληλο παράδειγμα. Ερυθρές Ταξιαρχίες στην Ιταλία. Οι Ερυθρές Ταξιαρχίες επανήλθαν και, μάλιστα, δομύτερες και πιο αποφασιστικές. Φοβάμαι και ελπίζω να μην αποτελέσει πραγματικότητα ότι το ίδιο θα συμβεί και με εμάς. Και αυτή τη φορά δε θα είναι θύματα μόνο πολιτικά πρόσωπα, που δεν άξιζαν αυτό που τους συνέβη σε καμία περίπτωση, αλλά στην επόμενη τρομοκρατική οργάνωση τα όπλα θα είναι πιο ισχυρά, πιο δυνατά, πιο καταστροφικά και τα θύματα θα είναι αδέρφια, φίλοι, συγγενείς, όλοι οι δικοί μας άνθρωποι. Ίσως σκεφθείτε ότι ο αντιτρομοκρατικός νόμος αποτελεί μία λύση. Δεν είναι λύση. Δυστυχώς, δεν μπόρεσα να βρω τα άρθρα και να σχολιάσω πάνω σ' αυτά. Η γενική, όμως, θεώρηση του νομοσχεδίου αυτού λέει ότι δεν είναι τόσο δημοκρατικό όσο θέλει να φαίνεται, ίσως, γιατί ψηφίστηκε από οκτώ μόνο Βουλευτές του κυβερνώντος κόμματος και της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Με αυτόν τον αντιδημοκρατικό νόμο ενισχύεται ο χαφιεδισμός. Και αυτό μάλιστα είναι ένα φαινόμενο, που παρατηρείται στην Αμερική. Το να προσπαθεί, δηλαδή, κάποιος να ελαφρύνει τη θέση του καταδίδοντας κάποιον άλλον, ίσως κάποιος το θεωρείτε σωστό. Δε νομίζω, όμως, ότι κάποιος έχει το δικαίωμα να καταστρέψει τη ζωή ενός άλλου μόνο και μόνο με τη μαρτυρία του, η οποία είναι πολύ πιθανόν να είναι και κατασκευασμένη, επειδή θέλει να σώσει τη ζωή του.

Τα πράγματα όμως δε μένουν εκεί. Ετοιμάζεται νέο αντιτρομοκρατικό νομοσχέδιο που είναι πιο αυστηρό. Και αυτή τη φορά κάτι πρέπει να αλλάξει. Και πρέπει να αλλάξει, όχι μόνο σε εθνικό επίπεδο, αλλά σε ευρωπαϊκό και σε παγκόσμιο. Γιατί με βάση τις οδηγίες της Eurostat ετοιμάζεται μια διάταξη, δε θυμάμαι ακριβώς τον τίτλο, που θα συγκροτηθεί μια επιτροπή ανώτατων αξιωματικών και αστυνομικών οι οποίοι με αντικειμενικές μαρτυρίες θα μπορούν να καταδικάζουν, να βρίσκουν κατηγορητήριο εις βάρος συγκεκριμένων ατόμων.

Όπως καταλαβαίνετε τα πράγματα εξελίσσονται δυσοίωνα. Αλλά έχουμε μια ελπίδα και απόδειξη αυτής. Είναι το Σιάτλ, είναι το Γκέτεμποργκ, είναι η Γένοβα. Δε θα ήθελα,

όμως, αυτή την ελπίδα να την πάρουμε από κάποιον άλλο. Πρέπει να την έχουμε μέσα μας, να είναι δικιά μας, γιατί έτσι θα μπορέσουμε να την κρατήσουμε ζωντανή και να την μεταλαμπαδίσουμε σ' αυτούς που έρχονται πίσω από εμάς. Ποιος μπορεί να πει ότι υπάρχει ελπίδα σε άτομα μεγαλύτερης ηλικίας από εμάς; Είναι σαν κάποιος να λέει ότι θέλω να γίνω σαν αυτόν γιατί αυτός έχει όραμα. Λυπάμαι που το λέω, αλλά στερούμαστε οραμάτων.

Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι τα πράγματα είναι δύσκολα αλλά δεν είναι αναστρέψιμα και αυτό πρέπει να το βιώσουμε και να το πιστέψουμε μέσα μας.

Είπαν κάποια παιδιά ότι οι σημερινοί νέοι είναι οραματιστές, αλλά συμβιβασμένοι. Δεν είναι έτσι. Υπάρχουν κάποιες, οι οποίοι είναι εφησυχασμένοι. Αλλά είμαστε εμείς εδώ που μπορούμε αυτή τη φλόγα να την κάνουμε πυρκαγιά. Και μπορούμε, γιατί το θέλουμε. Είμαστε εδώ στο ναό της Δημοκρατίας και έχουμε να πούμε κάτι.

Όσο για τις συγκεκριμένες προτάσεις θεωρώ ότι το επόμενο νομοσχέδιο θα πρέπει να ψηφιστεί αν δεν είναι δυνατόν με ομοφωνία, τουλάχιστον από τα τρία τέταρτα των Βουλευτών. Έτσι θα μειωθεί και ο δικομματισμός.

Επίσης, αναφέρθηκε χθες ότι η τρομοκρατία των ανίσχυρων είναι αποτέλεσμα της μεγάλης κοινωνικής ψαλίδας. Υπάρχει λύση. Ο καταμερισμός του πλούτου. Παλαιότερα αντιστοιχούσε το 5% των πλουσίων σε 95% των πτωχών. Τώρα το ποσοστό είναι το 30% των πλουσίων σε 70% πτωχών. Καταλαβαίνετε ότι οι αριθμοί είναι συντριπτικοί. Γι' αυτό φίλοι μου αφού βρούμε την ελπίδα, ας αγωνιστούμε να τη μεταδώσουμε και σε άλλους. Γιατί μόνο από εμάς μπορεί να πηγάζει αυτό που οι επόμενοι από εμάς θα χαράξουν ένα μέλλον ευοίωνο, μια πραγματικότητα καλύτερη. Ας το κάνουμε. Μας αξίζει και το μπορούμε. Ευχαριστώ.

Στη συνέχεια και περί ώρα 13.20 λύεται η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 17-9-2002

Στην Αθήνα σήμερα, 17 Σεπτεμβρίου 2002, ημέρα Τρίτη και ώρα 13.00 στην Αίθουσα Γερουσίας (1ος όροφος) του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής των Εφήβων, υπό την Προεδρία του Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης κ. Θεοχάρη Τσιόκας, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση των θεμάτων: Αστυφιλία-Αποκέντρωση, Δημόσια Διοίκηση, Ισότητα των δύο Φύλων, Τύπος και Μ.Μ.Ε., Τρομοκρατία, Δημόσια Ασφάλεια, Δικαιοσύνη και Σωφρονιστικά Ιδρύματα, Κοινωνική Ανισότητα, Αξιοκρατία-Αναξιοκρατία, Πολιτική και Πολιτικοί (Κόμματα, Κυβέρνηση), Πολιτικά Δικαιώματα, Δημοκρατία - Ελευθερία, Ανθρώπινα Δικαιώματα, Μεταφορές» της Σύνθεσης Κεμένων των μαθητών της Α' και της Β' Τάξης των Ενιαίων Λυκείων, των Τ.Ε.Ε. και των Σχολών Μαθητείας Α' κύκλου του Ο.Α.Ε.Δ. από την Ελλάδα, τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων» Ζ' Σύνοδος 2001-2002 (3η συνεδρίαση).

Στην Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής των Εφήβων συμμετείχαν οι εξής Έφηβοι Βουλευτές: Αργυμάκη Άλκηστη (Νομός Χίου), Αϊβαλιώτη Βασιλική (Η.Π.Α.), Αουάντ-Άλλα Αγγελική (Επικρατείας), Βαρβούτα Κωνσταντίνα (Νομός Κιλκίς), Βαργεμιτζίδου Μυρσίνη (Νομός Λέσβου), Βασταρούχας Παναγιώτης (Β' Θεσσαλονίκης), Γαϊσίδου Αγγελική (Νομός Χίου), Γάκη Ελένη (Β' Αθήνας), Γεροθανάσης Αθανάσιος (Νομός Φθιώτιδας), Γότση Χριστίνα (Νομός Πρέβεζας), Γούλα Αργυρή (Νομός Σερρών), Δηλαβεράκη Μαρία (Α' Αθήνας), Δουρούκα Μαρία-Μαλεβή (Επικρατείας), Δρούλια Κωνσταντίνα (Β' Αθήνας), Ευθυμίου Αικατερίνη (Β' Αθήνας), Ζεμπίλης Βασίλειος (Νομός Γρεβενών), Ιωαννίδου Χριστίνα (Νομός Σερρών), Καπνιά Άννα (Νομός Μαγνησίας), Καραγεωργίου Αλέξανδρος (Νομός Περείας), Καραμολέγκκος Ανάργυρος (Β' Αθήνας), Καρδάρης Χρήστος (Υπόλοιπο Αττικής), Κιτρομηλίδου Στέλλα (Λευκωσία), Κολιούση Σοφία (Νομός Θεσπρωτίας), Κουκάκη Σταυρούλα (Νομός Λακωνίας), Κουσινώρη Πολυξένη (Νομός Ηλείας), Κρικώνη Βερονίκη (Α' Αθήνας), Λαβράνου Μαρίνα (Νομός Αχαΐας), Λαζάρου Αναστασία (Νομός Μεσσηνίας), Λαχανά Θεοδώρα (Νομός Δωδεκανήσου), Λέτσου Παναγιώτα (Νομός Πρέβεζας), Λύκου Μαριάννα (Β' Αθήνας), Μαυρουδή Αναστασία (Β' Θεσσαλονίκης), Μέλλιου Βασιλική (Α' Θεσσαλονίκης), Μήλου Ουρανία (Β' Πειραιά), Μοσχίδης Ευστράτιος (Νομός Χαλκιδικής), Μπατζέλη Άννα (Νομός Χανίων), Μπιτζέκα Χριστίνα (Νομός Έβρου), Μπλέκα Ευγενία (Νομός Τριφάλων), Ντούνη Μαρία (Β' Αθήνας), Ξενοδημητροπούλου Βασιλική (Επικρατείας), Παπαδημητρούλη Ζωή (Νομός Κοζάνης), Παπαδοπούλου Άννα (Β' Αθήνας), Πα-

ρασκευάς Σταύρος (Νομός Κοζάνης), Παρίση Μαρία (Επικρατείας), Προμικήρη Στέλλα (Νομός Κυκλάδων), Ράλλη Θεοδώρα-Δήμητρα (Β' Αθήνας), Ράπτη Νικολέττα (Α' Θεσσαλονίκης), Σελίμη Ελένη (Νομός Εύβοιας), Σκουλαρίδου Δήμητρα (Νομός Ροδόπης), Σμαραγδά Γιώτα (Α' Θεσσαλονίκης), Σπηλιόπουλος Γιώργος (Νομός Αχαΐας), Σταθακόπουλος Ηλίας (Νομός Ηλείας), Στεφανάτου Παναγιώτα-Κανέλλα (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Τζήκας Γεώργιος (Α' Θεσσαλονίκης), Τζοβλά Ελένη (Β' Αθήνας), Τσάφα Τριάδα (Επικρατείας), Τσιμπουκέλη Σοφία (Νομός Σερρών), Τυλιγάδα Σοφία (Β' Αθήνας), Φλεμετάκης Ευστράτιος (Νομός Χανίων), Φωτεινάκη Βιργινία (Νομός Λασιθίου), Χαλινίδου-Βαγγέλα Ζαχαρούλα (Νομός Ημαθίας).

Στη συνεδρίαση παρέστη και ο κ. Ιωάννης Παννόπουλος, μέλος της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος της «Βουλής των Εφήβων».

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αρχίζει η συνεδρίαση. Ολοκληρώνουμε σήμερα μια διαδικασία, η οποία ήταν επίπονη και η οποία πρέπει να βγάλει τα αποτελέσματά της για να είστε έτοιμοι στην Ολομέλεια να δώσετε τη δική σας παρουσία. Όπως ξέρετε όλα αυτά, που κάνουμε στις τρεις συνεδριάσεις αυτής της Επιτροπής, είναι η διαδικασία της εμφάνισης του προβληματισμού μας προκειμένου στην Ολομέλεια, που θα συμμετέχουν όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές, να αναδείξετε αυτά τα ζητήματα που εσείς κρίνετε ότι πρέπει να αναδειχθούν. Και εκεί θα είναι παρόντες το σύνολο των Εφήβων Βουλευτών, το Προεδρείο της κοινοβουλευτικής εκπροσώπησης με τον κ. Απόστολο Κακλαμάνη, Υπουργοί, Βουλευτές, ενώ συνήθως έρχεται ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης και οι Πρόεδροι των κομμάτων. Έχει ζωηρότατο ενδιαφέρον και με αυτή την έννοια, λοιπόν, εμείς πρέπει να κάνουμε μια δουλειά σήμερα για να ολοκληρώσουμε σωστά και εύστοχα τον προβληματισμό που αναπτύχθηκε.

Θέλω με αυτά να πω ότι είμαστε μια Επιτροπή, η οποία έκλεψε φαντάζομαι και την παράσταση όσον αφορά τον προβληματισμό της. Και εγώ σας δίνω προσωπικά συγχαρητήρια, γιατί είναι και για εμένα μια ενδιαφέρουσα εμπειρία.

Τώρα, όμως, επειδή στη σημερινή συνεδρίαση πρέπει να βγάλουμε και τις αποφάσεις, θέλω να σας περιγράψω λίγο τι θα κάνουμε για να μη δαπανήσουμε το χρόνο και πιεστούμε στο τέλος και δε βγάλουμε τα αποτελέσματα που πρέπει.

Το πρώτο λοιπόν, που θέλω να σας πω είναι το εξής: Έχετε ένα βιβλίο, τη Σύνθεση Κεμένων που εκεί περιλαμβάνονται όλα τα θέματα και οι προτάσεις που έθεσαν τα παιδιά που συμμετείχαν στο πρόγραμμα και που η Επιτροπή του Προγράμματος με πρόεδρο τον κ. Σαμαράκη τις κωδικοποίησε και τις αποτύπωσε όπως τις είχατε στείλει.

Παράλληλα σήμερα, χθες και προχθές εσείς βάλατε και άλλα πράγματα στο τραπέζι της συζήτησης. Προσθέσατε και άλλες ιδέες και άλλες παρατηρήσεις. Αυτά που είπατε η γραμματεία τα έχει κωδικοποιήσει. Θα σας τα διαβάσω στο

τέλος, τι επί πλέον προτείνετε απ' αυτά που δεν συμπεριλαμβάνονται στη Σύνοψη Κεμένων, και αν υπάρχει κάτι που δεν το συμπεριλάβαμε, θα το πείτε προφορικά, και όλα αυτά θα μπουν σε ψηφοφορίες. Οι προτάσεις δηλαδή αυτές που είναι κωδικοποιημένες στο βιβλίο συν οι προτάσεις σας που καταθέσατε με τις ομιλίες σας θα αποτελέσουν το τελικό κείμενο που θα εγκρίνεται και θα εισηγηθείτε στην Ολομέλεια της Βουλής των Εφήβων.

Πα να φθάσουμε όμως σ' αυτή τη διαδικασία πρέπει να ολοκληρώσετε τις ομιλίες σας, διότι υπάρχουν συνάδελφοί σας, οι οποίοι έχουν ζητήσει το λόγο και δεν έχουν μιλήσει, που σημαίνει ότι πρέπει να μιλήσουν τώρα ευθύς αμέσως. Αλλά επειδή πρέπει να προγραμματίσουμε το χρόνο, θα φροντίσω οι ομιλίες σας να καλύψουν περίπου μια ώρα από τώρα και αμέσως μετά θα μπούμε στη διαδικασία της συζήτησης και ψήφισης των κεμένων, δηλαδή των προτάσεών σας και των νέων προτάσεων που κατατέθηκαν.

Η Έφηβος Βουλευτής Προμκήρη Στέλλα έχει το λόγο.

ΣΤΕΛΛΑ ΠΡΙΜΙΚΥΡΗ (Νομός Κυκλάδων): Έχω μία απορία σχετικά με τη διαδικασία. Πώς θα βγουν αυτοί, που θα μιλήσουν στην Ολομέλεια;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Κατ' αρχήν, θα μιλήσουν οι εισηγητές που έχουν οριστεί από κάθε Επιτροπή. Στη συνέχεια θα μιλήσουν στην Ολομέλεια 5 από κάθε Επιτροπή που θα κληρωθούν στην κλήρωση που θα γίνει σε κάθε Επιτροπή, 5 από τη δική σας Επιτροπή θα έχουν τη δυνατότητα να συνοψίσουν και να εκθέσουν τις απόψεις σας στην Ολομέλεια. Δικαιούσθε όλοι να συμμετέχετε στην κλήρωση, αλλά πέντε θα κληρωθούν. Θα σας διανεμήσουμε τώρα ένα λευκό χαρτί και θα γράψετε το όνομά σας, όσοι επιθυμείτε να μιλήσετε στην Ολομέλεια.

Όσοι είναι από την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό, δε θα συμμετέχουν σε αυτή τη διαδικασία. Θα γίνει άλλη κλήρωση για αυτούς τους Έφηβους Βουλευτές για να πάρουν το λόγο και να αναπτύξουν θέματα, που σχετίζονται με το χώρο από τον οποίο προέρχονται.

ΑΝΑΓΥΡΟΣ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (Β' Αθήνας): Δεν θα ήταν καλύτερα να ψηφίζαμε σαν Επιτροπή ποιους θέλουμε εμείς να μιλήσουν στην Ολομέλεια, για να μη βγουν, δηλαδή, κάποιοι στην τύχη;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Όλοι σας αναπτύξατε ενδιαφέρουσες απόψεις. Πατί να μπειτε στη βάση μιας αντιπαράθεσης προσωπικού χαρακτήρα;

ΑΝΑΓΥΡΟΣ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (Β' Αθήνας): Πιστεύω πως δεν είναι αντιπαράθεση. Όλοι λίγο πολύ ξέρουμε ποιοί μίλησαν καλύτερα και ποιοί μπορούν να μας εκπροσωπήσουν.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το καταλαβαίνω μεν, αλλά ο Κανονισμός Λειτουργίας της Βουλής των Εφήβων προβλέπει αυτό που σας είπα. Από κει και πέρα όμως, μέσα στις προτάσεις που θα κάνετε τώρα, να ζητήσετε στην επόμενη Βουλή των Εφήβων να ψηφίζονται οι

εκπρόσωποι. Μπορείτε να το θέσετε και νομίζω ότι θα έχει κάποιο ενδιαφέρον.

ΑΝΑΓΥΡΟΣ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (Β' Αθήνας): Ευχαριστώ πολύ.

ΕΛΕΝΗ ΓΑΚΗ (Β' Αθήνας): Απ' ό,τι είδα, είχε ειπωθεί και πέρυσι να γίνεται ψηφοφορία στην περίπτωση αυτή. Αυτό το λέω, επειδή είπατε να το θέσουμε.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Να το ξαναθέσετε.

ΕΛΕΝΗ ΓΑΚΗ (Β' Αθήνας): Ναι, αλλά δε γίνεται. Κάποια στιγμή, όμως, πρέπει να εφαρμοσθεί.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Επιτροπή του Προγράμματος που αναλαμβάνει την οργάνωση της λειτουργίας της Βουλής των Εφήβων, το λαμβάνει υπόψη του, το συνεκτιμά, και βγάζει τις δικές της αποφάσεις. Δεν είναι στη δική μου ευθύνη να πω ότι είναι έτσι ή αλλιώς. Πρέπει να ξέρετε, όμως, ότι ροκανίζετε το χρόνο από τους συναδέλφους σας που θέλουν να μιλήσουν.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΥΡΟΥΔΗ (Β' Θεσσαλονίκης): Αυτά για τα οποία θα μιλήσουμε, τι ακριβώς θα είναι; Μπορούμε να πούμε τα ίδια που αναπτύξαμε;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα είναι θέματα της Επιτροπής, αυτά που συζητήσαμε εδώ. Θα είναι αντικείμενα, που σχετίζονται με τον προβληματισμό της Επιτροπής.

ΓΙΩΤΑ ΣΜΑΡΑΓΔΑ (Α' Θεσσαλονίκης): Με την κλήρωση που θα γίνει, μπορεί να μιλήσουν πέντε άτομα που έχουν, όμως, ασχοληθεί με το ίδιο θέμα, όπως έγινε και χθες. Μπορεί παραδείγματος χάρη να μιλήσουν πέντε άτομα για τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Έχεις δίκιο σ' αυτό, αλλά εγώ δεν μπορώ να το διορθώσω. Αυτή η διαδικασία προβλέπεται.

Μην ξεχνάτε ότι είσθε σε ένα σύνολο 350 Εφήβων Βουλευτών. Το να μιλήσουν πέντε και να αναδείξουν ακόμη και ένα θέμα, είναι μεγάλη επιτυχία. Μην ξεχνάτε ότι και από τις άλλες Επιτροπές θα αναπτύξουν τα θέματά τους. Μπορεί και εκεί να πρόκειται για ένα θέμα. Μπορεί να πιάσουν τα θέματα της οικονομικής ανάπτυξης στην Επιτροπή Οικονομικών ή τα εκπαιδευτικά θέματα στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων. Υπάρχουν διάφορα θέματα.

Θέλει κάποιος άλλος να μιλήσει; Κανείς.

Η Έφηβος Βουλευτής Στέλλα Κιτρομηλίδου έχει το λόγο.

ΣΤΕΛΛΑ ΚΙΤΡΟΜΗΛΙΔΟΥ (Λευκωσία - Κύπρος): Κύριε Πρόεδρε, Έφηβοι Βουλευτές, ονομάζομαι Κιτρομηλίδου Στέλλα, κατάγομαι από την Κύπρο και συγκεκριμένα από τη Λευκωσία.

Στη χθεσινή συνεδρίαση, κάποιος ανέφερε μεταξύ άλλων πως εμείς είμαστε η τυχερή γενιά που απολαμβάνει τα αγαθά της ελευθερίας. Μια και είμαι η μόνη Κύπρια Έφηβος Βουλευτής στην Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας

Τάξης και Δικαιοσύνης, θα μου επιτρέψετε να αναφέρω κάποια πράγματα για τη μικρή μου πατρίδα. Δυστυχώς, στην Κύπρο δεν απολαμβάνονται πλήρως τα αγαθά της ελευθερίας. Μετά την τουρκική εισβολή το 1974 και την κράτηση του 37% του κυπριακού εδάφους από τους Τούρκους, τα ανθρώπινα δικαιώματα καταπατούνται συνεχώς και η ανθρώπινη αξιοπρέπεια βρίσκεται σε δοκιμασία. Τι είναι όμως πραγματική ελευθερία; Παρόλο ότι στις ελεύθερες περιοχές οι κάτοικοι απολαμβάνουν πλήρη ελευθερία λόγου, διακίνησης, ισοτιμίας και ισονομίας, στις τουρκοκρατούμενες περιοχές η ελευθερία επισκιάζεται από το δικτατορικό και παράνομο ψευδοκράτος του Ντεκτάς, το οποίο απαγορεύει την ελεύθερη διακίνηση, την ελευθερία λόγου και καταπατεί, συνεχώς, τα ανθρώπινα δικαιώματα. Πρόσφατα μάλιστα το παράνομο καθεστώς καταδίκασε σε βαριές ποινές φυλάκισης δημοσιογράφους τουρκοκυπριακής εφημερίδας, οι οποίοι αντιτίθενται στην πολιτική του.

Στα κατεχόμενα υπάρχουν Έλληνες εγκλωβισμένοι. Υπάρχει ελληνικό σχολείο, το ψευδοκράτος, όμως, απαγορεύει τη διδασκαλία της ελληνικής ιστορίας και των θρησκευτικών. Οι Ελληνοκύπριοι εγκλωβισμένοι στερούνται των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους. Δεν τους επιτρέπεται η ελεύθερη διακίνηση και για να μεταβούν στις ελεύθερες περιοχές χρειάζονται ειδική άδεια, που τις πλείστες φορές δεν παραχωρείται.

Στους Ελληνοκύπριους, όμως, που ζουν στις ελεύθερες περιοχές, αλλά και στον οποιοδήποτε Έλληνα απαγορεύεται ρητά η ελεύθερη μετάβαση στα κατεχόμενα. Τα συρματοπλέγματα της ντροπής στέκονται αμείλικτα κατά μήκος της πράσινης γραμμής και λένε «αλτ». Κανείς δεν ξέρει καλύτερα από τους Ελληνοκύπριους, πόσο σκληρό και απάνθρωπο είναι να βλέπεις καθημερινά τουρκικές σημαίες σε ελληνικό έδαφος, ερημωμένα σπίτια, να καίγεται από την επιθυμία να τα επισκεφθείς και να σου απαγορεύεται. Μπορούμε να ταξιδέψουμε σε κάθε γωνιά του πλανήτη μας και δεν έχουμε το δικαίωμα να γνωρίσουμε τη Βόρεια Κύπρο, τους τόπους όπου γεννήθηκαν και μεγάλωσαν οι γονείς και οι παππούδες μας, τα χώματα που ποτίστηκαν με τον κόπο και τον ιδρώτα των προγόνων μας. Είμαστε πρόσφυγες στην ίδια μας την πατρίδα.

Μέχρι σήμερα, 28 χρόνια μετά το μαύρο Ιούλη, 1.600 περίπου Ελληνοκύπριοι αγνοούνται. Οι οικογένειές τους δε γνωρίζουν τίποτα γι' αυτούς. Με μια φωτογραφία στο χέρι και ανοικτή πληγή στην καρδιά περιμένουν κάποιο μήνυμα ελπίδας που θα λύσει το μυστήριο. Ζουν ή τους σκότωσαν; Τί τους έκαναν; Πώς μπορούμε, λοιπόν, εμείς να μιλάμε για ελευθερία;

Όλοι γνωρίζουν πως το ψευδοκράτος είναι παράνομο και πως τόσο τα κίνητρα, όσο και οι πράξεις τους είναι αποδοκιμαστές. Εν τούτοις τα συμφέροντα μεγάλων δυνάμεων, αλλά και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης αποσιωπούν

τα μεγάλα προβλήματα, προβάλλουν τα ασήμαντα και δεν επιτρέπουν τη διεθνή προβολή του Κυπριακού προβλήματος. Στον τεχνολογικό κόσμο του 21ου αιώνα, που θέλει να ονομάζεται φιλελεύθερος και δημοκρατικός, προβλήματα σαν το Κυπριακό είναι απαράδεκτο να εξακολουθούν να υφίστανται. Πρέπει να βρίσκουν λύση.

Θα ήθελα να τελειώσω, υπενθυμίζοντας σε όλους πως το αληθινό μπόι του ανθρώπου μετριέται πάντοτε με το μέτρο της λευτεριάς. Ευχαριστώ.

ΗΛΙΑΣ ΣΤΑΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ηλείας): Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε μια παρέμβαση;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΣΤΑΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ηλείας): Η Στέλλα από την Κύπρο αναφέρθηκε σε μια φράση της εργασίας μου. Η φράση ήταν ότι είμαστε τυχερή γενιά που απολαμβάνουμε τους καρπούς της ελευθερίας και της δημοκρατίας. Εγώ αναφερόμουν σε παλαιότερες εποχές, που η ελευθερία ήταν κάτι που έλειπε από τους Έλληνες. Πιστεύω ότι έχουμε φθάσει σε μια πολύ καλύτερη κατάσταση και γι' αυτό το ανέφερα. Βέβαια, ξέρουμε ότι στην Κύπρο υπάρχει το μακροχρόνιο αυτό πρόβλημα και ελπίζουμε να λυθεί. Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Σκουλαρίδου Δήμητρα, έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΣΚΟΥΛΑΡΙΔΟΥ (Νομός Ροδόπης): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπημένοι μου συνάδελφοι, ονομάζομαι Δήμητρα Σκουλαρίδου και έχω τη χαρά, την τιμή και την ευθύνη να εκπροσωπήσω τους Έφηβους του Νομού Ροδόπης.

Εγώ θα ήθελα να σας γυρίσω 2500 χρόνια πίσω και να σας θυμίσω τον τρόπο διοίκησης των προγόνων μας. Τότε, λοιπόν, η έννοια του κράτους ταυτιζόταν με την έννοια της πόλης. Σήμερα το ελληνικό κράτος περιλαμβάνει θεωρητικά 132.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα, δυστυχώς, όμως τα σύνορά του έχουν περιοριστεί στα όρια του λεκανοπεδίου. Ποια η διαφορά με την αρχαιότητα; Τότε υπήρχαν πολλές πόλεις-κράτη, με αυτόνομη διοίκηση και η κάθε μια φρόντιζε για τη δική της ανάπτυξη και ευημερία. Η ισχυρότερη πόλη παρείχε κάποιο είδος προστασίας στις ασθενέστερες, δημιουργώντας συμμαχίες έναντι μεγάλου χρηματικού ανταλλάγματος.

Σήμερα ένα ολόκληρο κράτος εργάζεται για την ανάπτυξη της πρωτεύουσάς του, ένα ολόκληρο κράτος πληρώνει φόρους για να κτιστούν σχολεία, δρόμοι και νοσοκομεία στην Αθήνα και στα άλλα μεγάλα αστικά κέντρα. Τέσσερα εκατομμύρια άνθρωποι έχουν στριμωχθεί σε μια πόλη, γιατί εκεί θα συναντήσουν καλύτερες συνθήκες υγείας, εκπαίδευσης και διαβίωσης και θα έχουν περισσότερες ευκαιρίες για εύρεση εργασίας, καθώς υπάρχουν εξειδικευμένα επαγγέλματα που δεν μπορούν να ασκηθούν στην επαρχία.

Στον τομέα της δημόσιας εκπαίδευσης δεν εντοπίζονται διαφορές μεταξύ επαρχίας και αστικών κέντρων. Στα αστικά όμως κέντρα, τα παιδιά των εύπορων κατοίκων έχουν τη

δυνατότητα να φοιτήσουν σε ιδιωτικά σχολεία, τα οποία, δυστυχώς, δεν μπορούν να συγκριθούν με τα δημόσια.

Όσον αφορά την υγεία, η χώρα μας δε φημίζεται για το εθνικό της σύστημα. Η κατάσταση, όμως, της επαρχίας είναι σαφώς τραγικότερη. Αν και δε βρίσκονται στην καλύτερη δυνατή κατάσταση τα νοσοκομεία της πρωτεύουσας, τουλάχιστον, υπάρχουν και είναι στελεχωμένα με γιατρούς, πράγμα το οποίο είναι δυσέυρετο στα νοσοκομεία της περιφέρειας και ακόμα περισσότερο στα κέντρα υγείας και στα αγροτικά ιατρεία. Το εύλογο ερώτημα που δημιουργείται είναι, γιατί οι άνθρωποι που κατοικούν σε ορεινά, απομακρυσμένα χωριά ή σε ακριτικά νησιά στερούνται το δικαίωμα της περίθαλψης και νιώθουν ανασφάλεια για τη ζωή τους, ενώ πληρώνουν τους ίδιους ακριβώς φόρους με τους κατοίκους των μεγαλουπόλεων.

Όλοι πίστευαν πως η κατάσταση θα άλλαζε με την ανάληψη των Ολυμπιακών Αγώνων από τη χώρα μας. Σαν Ελληνίδα είμαι υπερήφανη που οι αγώνες ξαναγυρίζουν στη χώρα απ' όπου ξεκίνησαν και θα είμαι ακόμα πιο υπερήφανη, μετά την επιτυχία στην οργάνωσή τους. Σαν κάτοικος της επαρχίας, όμως, δεν αισθάνομαι τόση περηφάνια, όταν βλέπω πως κάποια έργα στον τόπο μου έχουν εγκαταλειφθεί για τη δημιουργία έργων στην Αθήνα. Ναι, η Ολυμπιάδα πρέπει να είναι η καλύτερη απ' όλες τις προηγούμενες και γι' αυτό χρειάζεται μεγάλη προετοιμασία. Ναι, πρέπει να δείξουμε ότι οι αγώνες αυτοί μας ανήκουν. Την επόμενη μέρα των αγώνων, όμως, η ζωή θα αρχίσει να κυλάει κανονικά. Τι γίνεται τότε με την επαρχία; Όταν σβήσουν τα λαμπερά φώτα, το μόνο που θα υπάρχει είναι έργα υποδομής για την Αθήνα και για την επαρχία τίποτα.

Τελειώνοντας δε, θα ήθελα να παρακαλέσω τους αρμόδιους να σχοληθούν περισσότερο με την περιφέρεια. Θα ήθελα να το απαιτήσω. Ας καταλάβουμε, επιτέλους, όλοι μας ότι η Ελλάδα δεν είναι μόνο η Αθήνα. Η Ελλάδα είναι παντού, σε κάθε μικρό νησάκι, σε κάθε απομακρυσμένη περιοχή, όπου υπάρχουν και ζουν Έλληνες. Το ελληνικό στοιχείο καταφέρει να διατηρηθεί στα πέρατα του κόσμου, στην Αμερική, στην Αυστραλία, στον Καναδά. Πώς, λοιπόν, εμείς μπορούμε να το περιορίσουμε στα όρια μιας πόλης; Σας ευχαριστώ πολύ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εμείς σας ευχαριστούμε.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΠΙΤΖΕΚΑ (Νομός Έβρου): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να σχολιάσω κάτι;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ενώ ετοιμάζεται η Έφηβος Βουλευτής Νικολέτα Ράπτη, εσύ παράλληλα μπορείς να σχολιάζεις.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΠΙΤΖΕΚΑ (Νομός Έβρου): Ονομάζομαι Χριστίνα Μπιτζέκα και είμαι από τον Έβρο και συγκεκριμένα από το Διδυμότειχο. Το γεγονός ότι δεν υπάρχουν ιδιωτικά σχολεία είναι το λιγότερο. Δεν υπάρχουν βιβλία, καθηγητές,

δεν υπάρχει τίποτα. Ένα τίποτα. Τα μαθήματα αρχίζουν το Δεκέμβριο ουσιαστικά, τελειώνουν πριν το Πάσχα και εμείς έχουμε στη διάθεσή μας τέσσερις μήνες, οι οποίοι είναι τίποτα μπροστά στα άλλα παιδιά. Όλοι εσείς διδάσκεστε εννέα μήνες και εμείς τέσσερις. Φανταστείτε ποια είναι η κατάσταση. Μιλάτε για αξιοκρατία εσείς από την Αθήνα; Τι να πούμε και εμείς;

Πιστεύω ότι είμαστε πολίτες πολύ χαμηλότεροι από σας. Είμαστε ένα τίποτα μπροστά σε σας. Φανταστείτε τέσσερις μήνες μετά το Δεκέμβριο! Ο μαθηματικός μας πέρυσι ήρθε το Φεβρουάριο. Τι να προλάβουμε να κάνουμε; Ούτε ιδιωτικά σχολεία υπάρχουν, ούτε φροντιστήρια. Φέτος στο νομό Έβρου διορίστηκαν εκατόν είκοσι φιλόλογοι, στο σχολείο μου είναι μονάχα δύο, ενώ χρειαζόμαστε οκτώ. Υπολογίζουμε ότι θα έρθουν Δεκέμβριο με Ιανουάριο. Είμαι θεωρητική κατεύθυνση και πιστεύω ότι δε θα προλάβω ούτε την ύλη να βγάλω για να δώσω πανελλήνιες εξετάσεις. Και εσείς παραπονιέστε ότι δεν έχετε ίσα δικαιώματα, επειδή δεν έχετε ιδιωτικά σχολεία. Εμείς σε τι κατάσταση βρισκόμαστε; Εμείς τι πρέπει να πούμε;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αυτό το θέμα της στελέχωσης της εκπαίδευσης είναι πρώτιστο θέμα της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων. Ως θέμα, όμως, αποκέντρωσης υπάγεται και στη δική μας Επιτροπή, με την έννοια της στελέχωσης των διοικητικών υπηρεσιών. Αναδείχθηκε το ζήτημα, το έθιξαν πολλοί και νομίζω ότι συμφωνείτε όλοι ότι πρέπει να στελεχώνονται τα σχολεία. Θα είναι και μέσα στις προτάσεις μας.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΣΚΟΥΛΑΡΙΔΟΥ (Νομός Ροδόπης): Εγώ θα ήθελα να πω συγκεκριμένα, επειδή η κοπέλα είναι από το Διδυμότειχο, ότι απ' ό,τι έμαθα φέτος το Διδυμότειχο και ειδικά η Ορεστιάδα ήταν ένα μήνα αποκλεισμένα από το χιόνι και τα παιδιά του Δημοτικού πήγαιναν σχολείο και περνούσαν μέσα από δύο μέτρα χιόνι. Εδώ, στην Αθήνα, έριξε δέκα πόντους χιόνι και έγινε ολόκληρο θέμα. Για μια βδομάδα δε βλέπαμε τίποτα άλλο στην τηλεόραση και τα παιδιά του Λυκείου δεν πήγαιναν σχολείο. Τα ξάχχρονα, όμως, παιδιά στην Ορεστιάδα περνάνε μέσα από δύο μέτρα χιόνι, καθημερινά.

ΤΣΑΦΑ ΤΡΙΑΔΑ (Επικρατείας): Θα ήθελα να κάνω, κύριε Πρόεδρε, ένα σχόλιο γι' αυτά.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Μπορείτε να το κάνετε, αλλά να είστε σύντομη.

ΤΣΑΦΑ ΤΡΙΑΔΑ (Επικρατείας): Λέγομαι Τσάφα Τριάδα και είμαι από την Πέλλα. Θα ήθελα να πω ότι ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων έχουν ξεχαστεί, γενικά, περιοχές, οι οποίες έχουν περισσότερα προβλήματα. Δίνουν περισσότερη προσοχή στην πρωτεύουσα του ελληνικού κράτους. Καλά κάνουν, αλλά το θέμα είναι ότι και, αν ακόμα δίνουν προσοχή εδώ, δεν μπορούν να επιλύσουν κάποια θέματα. Πιστεύω ώρες-ώρες, βλέποντας στα Μ.Μ.Ε. και ειδικά στην

τηλεόραση στα δελτία ειδήσεων, ότι τελικά θα εκτεθούμε μπροστά στους ξένους, που θα έρθουν στην Αθήνα. Ουρές στα νοσοκομεία, προβλήματα οδικής κυκλοφορίας, καθημερινά ατυχήματα. Παρόλο που δίνουν προσοχή, έχουν ξεχάσει τα άλλα μέρη, που αντιμετωπίζουν περισσότερα προβλήματα. Λίγη προσοχή και στους άλλους.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Μάλιστα. Θέλετε και εσείς να κάνετε κάποιο σχόλιο;

ΜΑΡΙΑ-ΜΑΛΕΒΗ ΔΟΥΡΟΥΚΑ (Επικρατείας): Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε. Ονομάζομαι Δουρούκα Μαρία-Μαλεβή και είμαι από την Αθήνα.

Θέλω να παρατηρήσω ότι μιλώντας για αποκέντρωση, όλα τα παιδιά, αναφέρονται στην Αθήνα και στη συγκέντρωση πολιτών στην Αθήνα. Όμως, πιστεύω ότι και στη Θεσσαλονίκη, για παράδειγμα, υπάρχουν πολλοί πολίτες. Δε νομίζω ότι φταίμε εμείς, οι Αθηναίοι, για το γεγονός ότι έχουν συγκεντρωθεί όλοι στην Αθήνα. Αυτό ήθελα να πω.

Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εσείς είστε Αθηναία;

ΜΑΡΙΑ-ΜΑΛΕΒΗ ΔΟΥΡΟΥΚΑ (Επικρατείας): Έχω γεννηθεί στην Αθήνα, αλλά η καταγωγή μου είναι από το Ναύπλιο.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Νικολέττα Ράπτη.

ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ ΡΑΠΤΗ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Λέγομαι Ράπτη Νικολέττα και είμαι από την Α΄ Περιφέρεια της Θεσσαλονίκης.

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, Έφηβοι Βουλευτές, εδώ και πολύ καιρό στην τηλεόραση υπάρχουν πολλά παιχνίδια με απάνθρωπο χαρακτήρα, όπως το «Big Brother» και το «BAR». Το χαρακτηριστικό αυτών των τηλεπαιχνιδιών είναι οι κάμερες, που καταγράφουν τη ζωή των δώδεκα παιχτών. Η παρακολούθηση για αυτούς είναι η καθημερινότητα, αλλά όχι και για εμάς.

Η δική μας παρακολούθηση μόλις άρχισε, εδώ και μία δεκαετία άσχετα αν βλέπουμε τις φάτσες μας στην τηλεόραση ή όχι. Αυτό που μένει, είναι να συνηθίσει το μάτι μας την κάμερα στους δρόμους, χωρίς ενόχληση, στο όνομα του κυκλοφοριακού ή της προστασίας του πολίτη από τους κακούς. Το κόλπο για την ανοσία στις κάμερες, ήδη, παίχτηκε με μεγάλη επιτυχία. Ακολουθεί η συνέχεια όχι μόνο επί της οθόνης. Υπάρχουν χίλιες διακόσιες κάμερες στο κέντρο της Αθήνας.

Εκπομπές με τέτοιο περιεχόμενο πληθαίνουν με ταχύ ρυθμό, όλο και πιο απροκάλυπτα. Η ευθύνη δεν πέφτει μόνο στον παραγωγό. Άλλωστε, αυτός στόχο έχει το κέρδος από τις διαφημίσεις, που αυξάνονται αναλογικά με την τηλεθέαση. Αν κρίνουμε από τα νούμερα, που μάζεψε το σπιτάκι με τους εξόριστους και με δεδομένο ότι η εικόνα μας πληροφορεί και για τους θεατές της, βγάζουμε αρκετά συμπεράσματα.

Όσον αφορά τα πρότυπα, αυτά επιλέχθηκαν προσεκτικά, ώστε να είναι εύκολα αναγνωρίσιμα μέσα στο δωμάτιο επικοινωνίας. Επικοινωνία με ποιον; Φθάνει ο τηλεθεατής να είναι ο ισχυρός, αυτός που ελέγχει, που αποφασίζει, που πατρνάρει, που προστατεύει. Και όλα αυτά από την πολυθρόνα του σαλονιού. Αυτό νιώθει, γιατί έχει δικαίωμα ζωής και θανάτου στους εφήμερους ήρωες, αλλά και στην εικόνα τους, αυτήν που τόσο εύκολα κατασκευάζεται με κοιφοραψίματα.

Ο θεατής του «Big Brother», στον κόσμο της αστυνόμευσης, της απαγόρευσης, της πειθαρχίας, της υποτέλειας. Γίνεται εύκολα ο κριτής και ο κυρίαρχος σε δώδεκα παιδιά. Είναι για πρώτη φορά δυνατός, μέσα σε μία κοινωνία που καθημερινά τον κάνει να νιώθει αδύνατος. Στην υπηρεσία του «Big Brother» μπαίνουμε και εμείς, όταν δεχόμαστε παθητικά τους δορυφόρους που μας κάνουν παρέα, από τη στιγμή που ξυπνάμε, στα τηλέφωνα που θα κάνουμε, στα λόγια που θα πούμε, στις προσωπικές μας στιγμές και πάει λέγοντας.

Φαίνονται υπερβολικά; Το 1999 εκτοξεύτηκε ο δορυφόρος «Είκοнос», του οποίου οι δυνατότητες προβάλλονταν ιδιαίτερα, λες και προσφέρει εικόνες ακτίνας ενός μέτρου. Το Αμερικάνικο Πεντάγωνο αγόρασε κατά αποκλειστικότητα όλες τις εικόνες του δορυφόρου, έναντι κάποιων εκατομμυρίων δολαρίων, μόλις τέσσερις μέρες από την έναρξη των βομβαρδισμών στο Αφγανιστάν. Ποιος είναι ο κοινός παρονομαστής του «Big Brother» και του Αμερικανικού Πεντάγωνου; Μία κάμερα, με άγνωστο πρόσωπο χειριστή, που μας εθίζει στη λογική της παρακολούθησης, που μας πείθει ότι η καλή κυβέρνηση μάχεται κατά της τρομοκρατίας, αστυνομεύοντας τα αλητάκια που διαδηλώνουν στους δρόμους.

Η ιδέα του ελέγχου, τα λάθη των ενεργειών τους υπήρχαν ανέκαθεν στο σύστημα. Αυτό που αλλάζει, είναι οι δυνατότητες που έχει να επιβληθεί μέσω της τεχνολογίας. Οι απαγορεύσεις αυξάνονται με τα χρόνια. Οι ελευθερίες μειώνονται. Απέναντι σε αυτήν την προοπτική οι εναλλακτικές δυνατότητες δεν είναι πολλές. Όσο βολευόμαστε στους καναπέδες μας, οι τρομονόμοι θα περνούν, τα «Big Brother» θα συνεχίζονται. Οι πόλεμοι θα ξεσπούν τόσο ξαφνικά, όσο ο πόλεμος στο Αφγανιστάν και θα καλούμαστε να ζητάμε τα αυτονόητα.

Όσο υψώνουμε τη φωνή μας, διαδηλώνουμε για τα δικαιώματά μας, αγωνιζόμαστε ενάντια στον πόλεμο και όσους κρύβονται από πίσω, αντιστεκόμαστε στα πλαστά πρότυπα, παλεύουμε για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων μας σε μόρφωση, δουλειά, δημοκρατικές ελευθερίες και στεκόμαστε στο πλάι του λαού, τόσο οι πραγματικές ανάγκες μας θα προσεγγίζονται. Τότε οι κάμερες στη Σταδίου δε θα φαντάζονται ως «από μηχανής» θεός για την επίλυση του κυκλοφοριακού.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Παπαδοπούλου Άννα.

Ενώ ανεβαίνει στο Βήμα, μπορεί να κάνει μία σύντομη παρέμβαση η Έφηβος Βουλευτής Τυλιγάδα Σοφία.

ΣΟΦΙΑ ΤΥΛΙΓΑΔΑ (Β' Αθήνας): Ονομάζομαι Τυλιγάδα Σοφία και εκπροσωπώ το Ενιαίο Πειραματικό Λύκειο της Ευαγγελικής Σχολής της Νέας Σμύρνης.

Θα ήθελα να αναφερθώ σε κάποιες χθεσινές, κυρίως, ομιλίες και να κάνω πολύ σύντομα ορισμένες επισημάνσεις. Όσον αφορά τα Μ.Μ.Ε., η άποψή μου είναι ότι δεν πρέπει να τα απαξιώνουμε τόσο πολύ, διότι πιστεύω ότι η κρατική τηλεόραση αγγίζει σε ικανοποιητικό επίπεδο την αντικειμενικότητα και θα πρέπει να επιδιώκουμε να ακούμε ειδήσεις μόνο από εκεί. Η AGB λέει ότι εμείς οι ίδιοι είμαστε αυτοί που βλέπουν τα ιδιωτικά κανάλια και τις αισχρές εκπομπές που δείχνουν.

Δεύτερον, όσον αφορά την τρομοκρατία, πιστεύω ότι οι τρομοκράτες πλέον δεν αποτελούν έκφραση επανάστασης, αλλά είναι εγκληματίες. Για το λόγο αυτό κάθε μορφή τρομοκρατίας πρέπει να κατακρίνεται από εμάς.

Τρίτον, όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση, επειδή είχα την τύχη να είμαι μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Νέων, και επειδή ακούστηκε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι φερέφωνο των Ηνωμένων Πολιτειών, η άποψή μου είναι ότι δεν είναι φερέφωνο των Ηνωμένων Πολιτειών η Ευρωπαϊκή Ένωση. Έρμαιό τους είναι το ΝΑΤΟ, ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών και η Αγγλία. Η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να βρίσκεται σε αρχικό στάδιο ακόμη λειτουργίας της, μπορεί πολλά προγράμματα να μην έχουν ολοκληρωθεί, όμως η Ευρώπη μπορεί να πάει μπροστά. Η ιστορία έχει διδάξει ότι οι αυτοκρατορίες ακμάζουν και παρακμάζουν και η Αμερική θα φθάσει σε σημείο παρακμής κάποια στιγμή.

Θα ήθελα να διαβεβαιώσω τη συνάδελφο από την Κύπρο, επειδή το θέμα μου είναι το Κυπριακό, ότι θα εισακουστούν οι απόψεις της.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Άννα Παπαδοπούλου έχει το λόγο.

ΑΝΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Β' Αθήνας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, κυρίες και κύριοι, το θέμα στο οποίο επικεντρώθηκε η προσοχή μου, όπως και πολλών από εσάς απ' ό,τι φάνηκε στις δύο συνεδριάσεις, είναι η δύναμη της τηλεόρασης, ο ρόλος που παίζει σήμερα και τα ευτελή παραγόμενα αγαθά της.

Θα ξεκινήσω με την άσχημη εικόνα των δελτίων ειδήσεων, που υποτίθεται πως οφείλουν να παρέχουν αντικειμενική ενημέρωση. Αγανακτώ, συχνά, ακούγοντας τις υπερβολές ορισμένων δημοσιογράφων, γιατί και σίγουρα υπάρχουν και εκείνοι που γνωρίζουν άφογα το αντικείμενο της δουλειάς τους και σέβονται την είδηση και τον πολίτη. Αγανακτώ με τη διαστρέβλωση της αλήθειας, τη μικροαστική ανα-

κύκλωση απόψεων, τα «πάνελ» αμφισβητήσιμοι επιπέδου –απλά φερέφωνα σε κάποιες εκπομπές–, το γεγονός ότι καμία πληροφορία δεν αφήνεται ατόφια στην κρίση του πολίτη και φωτίζονται συμφέροντες πλευρές των γεγονότων. Δε μιλούμε, πλέον, για πληροφόρηση και ειδήσεις, αλλά για προπαγάνδα και σχολιασμό ειδήσεων.

Βλέποντας, λοιπόν, την κατευθυνόμενη σκέψη, τη συρρίκνωση της ελευθερίας του πολίτη από πρώτη εξουσία, τις σκανδαλοθηρικού περιεχομένου ειδήσεις, αγανακτώ, όπως και όταν ορισμένοι δημοσιογράφοι αυθαίρετα πριν από τη δίκη κάποιου, αθρώνουν ή ενοχοποιούν τον κατηγορούμενο. Πολλών ειδών θεάματα, όμως, που εισβάλλουν στο σπίτι του Νεοέλληνα, κυριαρχούνται ακόμη από την προβολή καταναλωτισμού, το διασυρμό ανθρώπων, την εκμετάλλευση του ανθρώπινου πόνου, τη δραματοποίηση γεγονότων, την εμπορευματοποίηση ανθρώπινου σώματος. Όλα επιδιώκουν να μας ναρκώσουν, να μας οδηγήσουν σε άγνωστα ρουμάκια και γνωστά για κάποιους εκλεκτούς.

Θα αναφερθώ σύντομα και στα τηλεπαιχνίδια των ημερών μας, που εκθρονίζουν την ανθρώπινη επικοινωνία, αλλοτριώνουν την έννοια του πραγματικού παιχνιδιού και της συνεργασίας, προβάλλουν τον αμοραλισμό και παραμερίζουν ανθρώπους με περιεχόμενο και ηθική. Συγχρόνως, με τη σκέψη της δεδομένης έλξης, που προκαλεί το γυαλί, αφού η εικόνα είναι χειροπιαστή, για πολλούς νέους οι πρωταγωνιστές των τηλεπαιχνιδιών δημιουργούν τα πρότυπα της υποκρισίας, της επιτυχίας χωρίς κόπο, του εφήμερου. Όλα αυτά διαμορφώνουν την αυριανή κοινωνία, τη δική μας κοινωνία. Πώς θα είναι η ζωή μας αύριο, αφού δεχθήκαμε να ζούμε στην τηλεοπτική εκδοχή της μίξερης αφθονίας, στην κοινωνία των πληροφοριών, που κατέληξαν να είναι άφθονη μίξερια, το απόλυτο μηδέν σε συσκευασία δώρου, όπως έγραψε και ένας δημοσιογράφος; Ωστόσο, το ότι η τηλεόραση αποτελεί ένα κράμα παρασιτικών φαινομένων, πασπαλισμένο με χρυσόσκονη, φιλοδοξίες και κέρδος, δε σημαίνει πως δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα.

Οι λύσεις; Μερικές ουτοπικές, άλλες πρακτικότερες. Κατ' αρχάς, πρέπει να γίνουν αυστηρότερες οι κυρώσεις και να εφαρμόζονται αμερόληπτα σε περίπτωση παραβίασης της δημοσιογραφικής δεοντολογίας, φτάνοντας ακόμη και μέχρι τη διακοπή της λειτουργίας του εν λόγω καναλιού. Ο έλεγχος θα πρέπει να γίνεται από ανεξάρτητα θεσμικά όργανα. Θα πρέπει να γίνει υποχρεωτική η εκπαιδευτική τηλεόραση στα ιδιωτικά κανάλια, σε συνεργασία με το σχολείο και στα προγράμματά της να εφαρμόζονται οι πρωτοβουλίες των νέων. Να γίνει ανταγωνιστική η κρατική τηλεόραση και να γίνουν ενημερωτικές εκπομπές για νέους, με παρουσιαστές νέους και ευχάριστους ανθρώπους, γύρω από θέματα όπως είναι το AIDS, τα ναρκωτικά, η ανεργία, ο Εθελοντισμός, η ρύπανση του περιβάλλοντος και άλλα, αλλά και για άτομα με ειδικές ανάγκες. Το Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό

Συμβούλιο να απαγορεύσει τη μετάδοση των επίμαχων τηλεοπτικών σε μη συνδρομητικά κανάλια. Επιτακτική, όμως, προβάλλει η ανάγκη, και εδώ θα ήθελα να δώσετε ιδιαίτερη προσοχή, της μάχης ενάντια στον εικονικό αναλφαριθμητισμό. Πρέπει να συμπεριληφθούν στο σχολείο εκπαιδευτικά προγράμματα με δίωρα ή τριώρα μαθήματα για τα Μ.Μ.Ε. και μαθήματα Επικοινωνίας.

Θα πρέπει ειδικά καταρτισμένοι καθηγητές να βοηθήσουν τους μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου να αναλύουν τις εφημερίδες, τις ειδήσεις, τον κινηματογράφο. Όσο σημαντικό είναι να αναλύεις ένα αριστουργηματικό ποίημα του Οδυσσέα Ελύτη, άλλο τόσο είναι να εισχωρείς σε ένα δοκίμιο του Μάριου Πλωρίτη στην εφημερίδα. Και επειδή όλες οι προτάσεις έχουν ως ακρογωνιαίο λίθο την παιδεία, θα ήταν ιδιαίτερα ωφέλιμο αν και στις τρεις τάξεις του Λυκείου, με δεδομένο ότι ο έφηβος των δεκαέξι, δεκαεπτά και δεκαοκτώ ετών έχει μία αρκετά ώριμη αντίληψη και θεώρηση των καταστάσεων σήμερα, έμπαιναν υποχρεωτικά μαθήματα ψυχολογίας, κοινωνιολογίας και πολιτικής αγωγής, ώστε να υπάρχει άμεση πρόσβαση σε θεσμούς και άσκηση εποικοδομητικής κριτικής σε αυτούς από τους νέους, αλλά και σωστή αξιολόγηση των πληροφοριών. Εξάλλου, θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Επισκέψεις σε τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς» υποχρεωτικά, ώστε να υπάρχει η σαφής και ζωντανή ενημέρωση από τους δημοσιογράφους για την επιλογή, την οργάνωση και την παρουσίαση διαφόρων προγραμμάτων.

Τέλος, τολμώ να προτείνω, να απαγορευθεί εντελώς η χρήση ξένων όρων στη γλώσσα των δημοσιογραφικών ειδήσεων, ώστε αυτές να είναι κατανοητές, τόσο από νέους ανθρώπους, όσο και από μεσήλικες και ηλικιωμένους. Γιατί σίγουρα ο παππούς μου δεν καταλαβαίνει γνωστό εκφωνητή ραδιοφωνικού σταθμού, όταν λέει ότι σήμερα είναι η «ray day» των τάδε εργαζομένων, αντί να πει η «ημέρα πληρωμής». Δικαίωμα στη μόρφωση δεν είχαν και εξακολουθούν να μην έχουν όλοι, αλλά δικαίωμα στην πληροφόρηση απαιτούμε όλοι.

Ωστόσο, παρ' όλες τις προτάσεις τα σημάδια μιας κατεύθυνσης προς μία ηλεκτρονικά ελεγχόμενη κοινή γνώμη αυξάνονται καθημερινά. Και όσο βλέπω τους μεγάλους να τα αποδέχονται παθητικά, επιβεβαιώνοντας τις εφιαλτικές προφητείες του Όργουελ, τόσο πιο πολύ τρομάζω.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η

Έφηβος Βουλευτής Ελένη Σελίμη έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΣΕΛΙΜΗ (Νομός Εύβοιας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, ονομάζομαι Ελένη Σελίμη και εκπροσωπώ το Ενιαίο Λύκειο Βουβύν.

Κατ' αρχήν, να σας πω ότι στο κείμενο που έχω γράψει είχα διγυπλώσει την άποψή μου σχετικά με το «Big Brother» και «BAR», αλλά επειδή χθες πολλά παιδιά αναφέρθηκαν σε αυτό και δυσανασχέτησαν στο τέλος της ώρας, θέλω να

αναφερθώ σε κάποια πράγματα, τα οποία νομίζω ότι δεν ειπώθηκαν και να σας διαβάσω το συγκεκριμένο κομμάτι. Είχε παρθεί η απόφαση από τον Πρόεδρο του Ραδιοτηλεοπτικού Συμβουλίου να απαγορευθεί η προβολή των παιχνιδιών αυτών από την τηλεόραση. Κατηγορήθηκε, όμως, πως η απόφαση αυτή ερχόταν σε αντίθεση με τους δημοκρατικούς θεσμούς που διέπουν τη χώρα μας και αυτό γιατί είναι καθαρά στην επιλογή του καθενός να παρακολουθήσει ό,τι τον ευχαριστεί. Σύμφωνα με τη λογική της απαγόρευσης, θα έπρεπε να μην προβάλλονταν στην τηλεόραση πολλές ταινίες των οποίων τα σενάρια είναι ακατάλληλα για να τα παρακολουθούν ανήλικοι, όπως εικόνες πολέμου και βίας. Μία μέση λύση ήταν να μεταδίδονται τα τηλεπαιχνίδια κάποια ώρα αργότερα, έτσι ώστε να αποτρέψουν τα παιδιά του γυμνασίου και λυκείου από το να τα παρακολουθούν. Πράγματι, αυτό τηρήθηκε και η μετάδοσή τους γινόταν μία ώρα αργότερα. Ωστόσο για μένα δεν είναι και τόσο ικανοποιητικό αυτό. Και δεν είναι ικανοποιητικό, γιατί πιστεύω πως το θέμα δεν είναι να μην τα παρακολουθούν οι μαθητές του γυμνασίου και λυκείου, το θέμα είναι να μην προβάλλονται καθόλου από την ελληνική τηλεόραση.

Πολλοί ισχυρίζονται ότι τα άτομα που συμμετάσχουν στα παιχνίδια αυτά αντιπροσωπεύουν ακριβώς την ελληνική κοινωνία και τις σχέσεις των ανθρώπων μέσα σε αυτή. Διαφωνώ, γιατί η επιλογή των παικτών είναι σκόπιμη. Οι άνθρωποι που τους επέλεξαν ήθελαν και βρήκαν τους συγκεκριμένους χαρακτήρες, με τη συγκεκριμένη συμπεριφορά. Δεν είναι αυτή η εικόνα της Ελλάδας. Αναλογιστείτε πως η χώρα μας κουβαλά μία ιστορία και έναν πολιτισμό αξιέπαινο. Έχει τόσα καλά να προβάλλει και να εξελιχθεί, μέσα από τα δικά της βήματα και τις παραδόσεις της. Η Ελλάδα πρέπει και μπορεί να ξεχωρίσει. Δεν εξελίσσεται απαραίτητα παίρνοντας μία συνήθεια από το εξωτερικό. Σίγουρα η υιοθέτηση στοιχείων και καταστάσεων από χώρες, που είναι περισσότερο αναπτυγμένες είναι ωφέλιμη, αρκεί μόνο να αμμόζουν στην ιστορία και το παρελθόν της.

Κατά την άποψή μου, το πιο σωστό θα ήταν να απαγορευθεί η προβολή των παιχνιδιών αυτών από την ελληνική τηλεόραση. Σίγουρα, όμως, να είναι επιτρεπτή η μετάδοσή τους μόνο μέσω των συνδρομητικών καναλιών και μέσω Internet. Έτσι, δε θα μπορεί να μιλά κανείς για παραβίαση των δημοκρατικών θεσμών, αφού θα υπάρχει δυνατότητα παρακολούθησής του με τους δύο αυτούς τρόπους. Βέβαια, είναι θέμα πολυσυζητημένο από άτομα, τα οποία είναι πιο ώριμα και αναμφίβολα πολύ καλύτεροι γνώστες των πραγμάτων. Αλλά, υπάρχει μία διαφορά. Αυτή είναι η άποψη ενός εφήβου που δε συζητήθηκε μέχρι στιγμής από κανέναν. Είναι η άποψη ενός νέου που θα ενηλικιωθεί σε δύο χρόνια και θα βγει σε μία κοινωνία, η οποία δεν είναι και τόσο ιδανική γι' αυτόν.

Το έργο της Βουλής των Εφήβων είναι αξιόλογο. Οι φω-

νές των νέων της σημερινής εποχής, των ανθρώπων που θα ζήσουν και θα διαμορφώσουν το μέλλον της χώρας θα ακουστούν στη Βουλή. Είναι, ίσως, η καλύτερη πηγή πληροφοριών για να μάθει κανείς τον τρόπο σκέψης και αντιμετώπισης από τους νέους των όσων συμβαίνουν στην κοινωνία μας. Ίσως, οι νέοι μπορούν να δώσουν λύσεις περισσότερο ευσυνείδητες από τους πολιτικούς και αυτό γιατί δε βλέπουν τα προβλήματα και τις λύσεις τους με το μάτι του συμφέροντος και της πλεονεξίας. Γι' αυτό, αν μπορείτε, υιοθετείστε τον τρόπο σκέψης τους. Ίσως με αυτόν τον τρόπο η κοινωνία να μπορέσει να βρει το σωστό δρόμο.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο

Έφηβος Βουλευτής Αθανάσιος Γεροθανάσης έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΕΡΟΘΑΝΑΣΗΣ (Νομός Φθιώτιδας): Ονομάζομαι Θανάσης Γεροθανάσης και είμαι από τη Φθιώτιδα. Με αφορμή κάποιες εκφράσεις που ακούστηκαν χθες για την τηλεόραση, νομίζω πως όλα τα αρνητικά που ακούστηκαν έχουν καλύψει και πολλά θετικά, όπως το ότι με την τηλεόραση μπορούμε και ενημερωνόμαστε για το τι γίνεται σε ολόκληρη τη χώρα. Με αυτόν τον τρόπο ως ένα σημείο δεν μπορούμε να πούμε ότι κινδυνεύει η δημοκρατία μας. Και κάτι άλλο. Η πιο συχνή απορία που έχω ακούσει εδώ μέσα από τα παιδιά είναι αν θα μας δείξει σήμερα η NET ή αν μας πήρε ο ALTER ή ο ANTENNA, τη στιγμή που όλοι λέμε ότι αυτά είναι χαζοκουτία. Νομίζω ότι αυτό πρέπει να μας προβληματίσει λίγο.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Ευχαριστούμε για την παρέμβασή σου.

Η Έφηβος Βουλευτής Άννα Καπνιά έχει το λόγο.

ANNA ΚΑΠΝΙΑ (Νομός Μαγνησίας): Ονομάζομαι Άννα Καπνιά, είμαι από τη Μαγνησία και εκπροσωπώ το Ενιαίο Λύκειο Νέας Αγχιάλου.

Κυρίες Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Βουλής των Εφήβων, με χαρά και συγκίνηση στέκομαι σήμερα μπροστά σας, θέλοντας απ' αυτό το βήμα να προσθέσω και εγώ ακόμη ένα λιθαράκι στο οικοδόμημα που τρεις μέρες τώρα χτίζουμε και οι έξι Επιτροπές. Ένα οικοδόμημα γεμάτο προβληματισμούς και οράματα, αιτίες, επισημάνσεις, αλλά και προτάσεις κοινές για όλα τα Ελληνόπουλα της ηλικίας μας, σχετικά με τα προβλήματα που μας απασχολούν ή πρόκειται να μας απασχολήσουν στο μέλλον.

Σαν μέλος της Επιτροπής με θέμα τη Δημόσια Διοίκηση, Δημόσια Τάξη και Δικαιοσύνη, ασχολήθηκα με το επίκαιρο θέμα της δύναμης των Μ.Μ.Ε. και την ποιότητα των προγραμμάτων τους, που τόσο πολύ απασχολούν μία πολύ μεγάλη μερίδα των Ελλήνων. Όσο και αν ακούγεται περίεργο, αφορμή για τις σκέψεις και την εργασία μου στάθηκαν οι Σολωμικοί στίχοι του προοιμίου, από τον Ύμνο προς την Ελευθερία «Ναι, αλλά τώρα αντιπαλεύει κάθε τέκνο σου με ορμή». Ναι, σκέφθηκα ο άνθρωπος έχει το δικαίωμα της ελευθερίας της γνώμης και της έκφρασης, το δικαίωμα να

παίρνει και να διαδίδει πληροφορίες και ιδέες με οποιοδήποτε μέσο έκφρασης και από όλον τον κόσμο, σύμφωνα με το άρθρο 19 της περίφημης Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, που συντάχθηκε και υπογράφηκε στη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών. Ναι, ο καθένας μπορεί να εκφράζει και να διαδίδει προφορικά, γραπτά ή δια του Τύπου τους στοχασμούς του τηρώντας τους νόμους του κράτους. Ναι, ο Τύπος είναι ελεύθερος. Η λογοκρισία και η κατάσχεση εφημερίδων και άλλων εντύπων, εκτός ορισμένων εξαιρέσεων, απαγορεύονται, σύμφωνα με παραγράφους του άρθρου 14 του ελληνικού Συντάγματος. Ναι, ο Τύπος ορίζει τις προθέσεις και τα προσόντα για την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Ναι, ο Τύπος μπορεί να προσδιορίσει ότι τα μέσα χρηματοδότησης εφημερίδων και περιοδικών πρέπει να γίνονται γνωστά. Ναι, η ραδιοφωνία και η τηλεόραση πρέπει να έχουν σκοπό την αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων, καθώς και προϊόντων του λόγου της τέχνης. Ναι, πρέπει να εξασφαλίζεται η ποιοτική στάθμη των εκπομπών, που επιβλέπει η κοινωνική αποστολή τους και η πολιτική ανάπτυξη της χώρας σύμφωνα με τις παραγράφους του άρθρου 15 του Συντάγματος μας. Ναι, τα Μ.Μ.Ε. πρέπει να ελέγχουν την εξουσία και να στηρίζουν τη δημοκρατία. Ναι, οφείλουν να στηλιτεύουν τις παραβιάσεις των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Ναι, είναι σημαντική η συμβολή τους στην οικονομική ζωή, μέσω της διαφήμισης, αλλά και λόγω του μεγάλου αριθμού εργαζομένων σ' αυτά.

Σήμερα, όμως, τηρούνται όλα αυτά; Μήπως τα σύγχρονα μέσα μαζικής ενημέρωσης δεν είναι πια η τέταρτη εξουσία, αλλά έγιναν συνεργάτες της πολιτικής εξουσίας; Μήπως είναι, πλέον, τόσο φανερή η διαπλοκή πολιτικής-μέσων μαζικής ενημέρωσης; Μήπως, γι' αυτό και οι πολιτικοί δεν αντιδρούν για το χαμηλό επίπεδο των Μ.Μ.Ε.; Μήπως, γι' αυτόν το λόγο βρήκαν στρωμένο δρόμο οι δημοσιογράφοι, για να δικάζουν και να καταδικάζουν ανθρώπους και συνειδήσεις μέσα από εκπομπές τους; Μήπως, φταίμε όλοι εμείς που τα αφήνουμε να παραβιάζουν την ιδιωτική ζωή του καθενός μας, να εκμεταλλεύονται τα συναισθήματά μας και, κυρίως, τον ανθρώπινο πόνο; Μήπως τα αφήνουμε να μας μετατρέπουν σε παθητικούς δέκτες, επιβάλλοντάς μας ένα συγκεκριμένο τρόπο ζωής, προβάλλοντάς μας συγκεκριμένα πρότυπα και δίνοντάς μας μηνύματα ατομισμού;

Μήπως μας βλέπουν μόνο σαν αριθμούς τα μηχανάκια της AGB; Μήπως εξευτελίζουν τη γυναίκα, προβάλλοντάς την μόνο σαν σώμα και σαν ομορφιά; Μήπως εκμεταλλεύονται τα παιδιά μέσα από διαφημίσεις και αμφιβόλου ποιότητας σόου; Μήπως, με την παντελή έλλειψη μορφωτικών και εκπαιδευτικών εκπομπών, τα Μ.Μ.Ε. αλλοιώνουν την πολιτική μας ταυτότητα, προβάλλοντας προϊόντα υποκοιλτούρας του αμερικάνικου τρόπου ζωής, που είναι γεμάτος βία και εγκληματικότητα, και μάλιστα εφηβική; Μήπως κα-

κοποούν τη γλώσσα μας με τόσα «μαργαριτάρια» εκκολλημένων δημοσιογράφων, που τρέχουν σαν κνηγνημένοι από εδώ και από 'κει, ψάχνοντας για κάποια είδηση και στην προσπάθειά τους να τη μεταδώσουν πρώτοι και αποκλειστικά, ανοίγουν το στόμα τους και δεν ξέρουν τι λένε;

Μήπως πολιτικά και οικονομικά συμφέροντα επηρεάζουν τις αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης και έτσι αναιρούνται οι αποφάσεις για πρόστιμα, ποινές και τιμωρίες; Μήπως θα έπρεπε με μία κίνηση να σβήσουμε το κόκκινο κουμπάκι της τηλεόρασης και του στερεοφωνικού και να τα διώξουμε από τη ζωή μας,μποϊκοτάροντάς τα; Μήπως θα έπρεπε να σκύψουμε πάνω απ' αυτό το μεγάλο κοινωνικοπολιτικοοικονομικό φαινόμενο και να προσπαθήσουμε να το επαναφέρουμε στα άρθρα του Συντάγματος και της Διακήρυξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων;

Ναι, πιστεύω ότι ο καθένας μας πρέπει να αντιπαλεύει αυτήν την κατάσταση «με ορμή». Ναι, στις αυστηρές ποινές σε όσα Μ.Μ.Ε. παραβίασαν τους κανόνες δεοντολογίας. Ναι, στην αναβάθμιση της κρατικής τηλεόρασης, ώστε να γίνει ποιοτική και ανταγωνιστική. Ναι, στην ίδρυση κρατικού καναλιού για νέους, που να διοικείται από νέους. Ναι, σε ένα αυστηρό Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης για την προστασία των τηλεθεατών, με μέλη νέους. Ναι, στο σεβασμό της γυναίκας, ναι, στην απαγόρευση των Μ.Μ.Ε. στην ιδιωτική ζωή των πολιτών. Ναι, στο σεβασμό της αξιοπρέπειας του ατόμου. Όχι, στη δικτατορία της ηλεκτρονικής κάμερας. Ναι, τα θέλουμε όλα αυτά και τα απαιτούμε, γιατί οι νέοι πρέπει να οραματίζονται καινούργιους κόσμους, αγγελικά πλασμένους.

Σας ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Δηλαβεράκη έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΔΗΛΑΒΕΡΑΚΗ (Α' Αθήνας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, το θέμα στο οποίο θα αναφερθώ είναι αυτό από το οποίο πιστεύω ότι ξεκινούν τα περισσότερα, αν όχι όλα τα προβλήματα στη χώρα μας. Είναι το θέμα της δημόσιας διοίκησης.

Αλήθεια, πόσα χρόνια γίνεται αναφορά σ' αυτό το θέμα, χωρίς κάποιος από την υπάρχουσα κάθε φορά κυβέρνηση να μπορεί να δράσει καθοριστικά; Παρακολουθώ από την παιδική μου ηλικία αυτές τις αναφορές, αλλά και την αδιαφορία για την εφαρμογή των τρόπων αντιμετώπισης αυτού του προβλήματος.

Το κράτος, από τη στιγμή της εισόδου του στη γνωστή σε όλους μας Ευρωπαϊκή Ένωση, προέβη σε άμεσες και δραστηκές αλλαγές, που όμως δεν είχαν ούτε έχουν ουσιαστικό αποτέλεσμα πάνω σ' αυτόν τον τομέα. Βέβαια, οι αλλαγές αυτές υπήρχαν, όμως αυτή την περίοδο σημειώθηκε η επείγουσα ανάγκη να αναπτυχθεί και να εξελιχθεί η χώρα μας σε όλους τους τομείς, ώστε να φανεί αντάξια και των άλλων μελών χωρών της Ε.Ε. Αναβαθμίσεις, λοιπόν, ακούγονται

παντού, μεταρρυθμίσεις στο χώρο της παιδείας, εξοπλισμοί σε νοσοκομεία, σχολεία και άλλες δημόσιες υπηρεσίες. Ο εκσυγχρονισμός είναι μία λέξη, που έχει μπει για τα καλά στις ζωές όλων μας. Σαφώς, οι αλλαγές είναι πάντα ευπρόσδεκτες, όταν έχουν ως στόχο τους την εκτόξευση της παραγωγικής διαδικασίας στα ύψη και, άρα, των κερδών, άρα, και την καλύτερευση της ζωής μας. Τί γίνεται, όμως, όταν οι αλλαγές αυτές είναι επιδερμικές, επιπόλαιες και επιφανειακές; Τότε φτάνουμε στην παρούσα αδιέξοδη κατάσταση. Άλλοι την αποκαλούν «τέρας», ενώ άλλοι «γραφειοκρατία». Το πρόβλημα λύνεται πάντα ακροθιγώς και οι υπηρεσίες συνεχίζουν να λειτουργούν γραφειοκρατικά και τα παράπονα από τους ταλαιπωρημένους πολίτες συνεχίζουν να υπάρχουν.

Αναφερόμενη στη Δημόσια διοίκηση, νιώθω την υποχρέωση να μιλήσω συγκεκριμένα και να αναφερθώ στον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, που αδυνατεί να καταπολεμήσει το έντονο πρόβλημα της ανεργίας, που υπάρχει στη χώρα μας. Είχα την τύχη να γίνω κι εγώ μάρτυρας, όπως άλλωστε, φαντάζομαι, και πολλοί από εσάς, αυτής της απάνθρωπης αντιμετώπισης, στην οποία αναφέρονται καθημερινά οι Έλληνες πολίτες, όταν εισέρχονται στις δημόσιες υπηρεσίες. Επισκέφθηκα, λοιπόν, με ένα συγγενικό μου πρόσωπο τον παραπάνω οργανισμό για την ανανέωση της μακροχρόνιας κάρτας ανεργίας και είδα από κοντά ή μάλλον ένιωσα εντονότατα το «τέρας». Από τη μία, ο υπάλληλος του οργανισμού με νωχελικές κινήσεις, εξασφαλισμένος από τη σιγουριά της εργασίας του, κάνει παρατήρηση, επειδή η ώρα των ανανεώσεων είχε λήξει προ πέντε λεπτών και από την άλλη πλευρά, η αγωνία του συγγενικού μου προσώπου, που στο πρόσωπό του καθρεφτίζονται εκατοντάδες Αθηναίοι καθημερινά, για το αν θα βρεθεί κάποια εργασία, για να μπορέσει να βγει από το αδιέξοδο.

Αυτό ήταν μόνο ένα παράδειγμα της καθημερινότητας. Κάτι ανάλογο θα συμβαίνει σίγουρα και στις περισσότερες δημόσιες υπηρεσίες. Εμείς, που είμαστε το μέλλον αυτού του τόπου, θέλουμε να αντιμετωπιζόμαστε κατ' αυτόν τον τρόπο; Να ασκούμε ένα επάγγελμα μηχανικά, χωρίς να έχουμε κανένα άλλο στόχο, εκτός του οικονομικού οφέλους, να μην υπάρχει η προθυμία για εργασία και άρα όχι ένα ικανοποιητικό ποσοστό παραγωγής; Να μην μας ικανοποιεί το επάγγελμά μας εν τέλει;

Πρέπει, λοιπόν, να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας, οι οποίες να προσφέρουν έργο κι όχι να παρηγορούν απλώς τους ανθρώπους και να νομίζουν αυτοί ότι εργάζονται, χωρίς στην ουσία να κάνουν κάτι σημαντικό. Θα πρέπει να ελέγχεται η απόδοση του κάθε εργαζόμενου και να επαινείται αυτός ανάλογα, ενώ πρέπει να αφαιρείται η θέση εκείνου που θα κωλύει την ανάπτυξη της παραγωγικής διαδικασίας, πάντα με αντικειμενικά κριτήρια, χωρίς να παρεμβάλλονται οικονομικά συμφέροντα στους αξιολογητές εργασίας. Η Κυβέρνηση, σε συνεργασία με τους δήμους, πρέ-

πει να παρατηρεί τη λειτουργία όλων των υπηρεσιών, που βρίσκονται υπό την επιτήρησή της και σε συνεργασία και με τους κατόχους των ιδιωτικών επιχειρήσεων, οι υπηρεσίες θα πρέπει να δημιουργήσουν ένα ευχάριστο κλίμα στους πολίτες, οι οποίοι θέλουν να νιώσουν ασφάλεια και σιγουριά.

Ο έλεγχος σε κάθε τομέα της δημόσιας διοίκησης είναι απαραίτητος, αν θέλουμε να καλυτερεύσουμε την κατάσταση που επικρατεί όλα αυτά τα χρόνια στην Ελλάδα και δίνει το δικαίωμα σ' άλλες χώρες να αμφισβητούν τα πάντα σε εμάς. Με αυτόν τον τρόπο δημιουργείται ανασφάλεια στους Έλληνες για τη χώρα τους. Αυτό που μας λείπει, λοιπόν, είναι η αυτοπεποίθηση. Μία χώρα σαν την Ελλάδα δεν επιτρέπεται να είναι σε αυτήν τη χαμηλή θέση. Έχει δυνατότητες να φτάσει στην κορυφή και, ακόμα, να ξεπεράσει αυτό που για τους άλλους θεωρείται κορυφή.

Αυτό το μέλλον βρίσκεται στα χέρια όλων μας, μα ιδιαίτερα στα χέρια των νέων. Πρέπει να βοηθήσουμε όλοι, ώστε να καλλιεργηθεί η ευσυνειδησία και ο σεβασμός των πολιτών προς το κράτος. Όλοι πρέπει να συμβάλλουμε για ένα καλύτερο μέλλον, για το οποίο άπειρες φορές ακούμε από πολλούς, όμως ελάχιστοι είναι αυτοί που το θέλουν πραγματικά. Ας προχωρήσουμε, λοιπόν, δυναμικά για την ανοικοδόμηση ενός νέου κράτους, μίας νέας Ελλάδας, μίας νέας δημόσιας διοίκησης.

Σας ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Μυρσίνη Βαργεμιτζίδου έχει το λόγο.

ΜΥΡΣΙΝΗ ΒΑΡΓΕΜΙΤΖΙΔΟΥ (Νομός Λέσβου): Κύριε Πρόεδρε, εκπροσωπώντας το Πειραματικό Λύκειο Μυτιλήνης, θα ήθελα να πω ότι συμφωνώ απόλυτα με όσα είπε η προηγούμενη συνάδελφος. Κι εγώ, μία φορά που είχα πάει σε μία δημόσια υπηρεσία, είδα δίπλα μου μία εργαζόμενη να διαβάζει το βιβλίο «Ο Ιούδας φιλούσε υπέροχα» κατά την ώρα της εργασίας της!

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Σοφία Τσιμπουκέλη έχει το λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΤΣΙΜΠΟΥΚΕΛΗ (Νομός Σερρών): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, προέρχομαι από το νομό Σερρών και εκπροσωπώ το Τρίτο Ενιαίο Λύκειο.

Θεωρώ πολύ μεγάλη ευκαιρία για μένα το να βρίσκομαι ανάμεσά σας, γιατί έτσι μπορώ να σας εκφράσω τις ανησυχίες μου για την αδιαφορία των νέων για την πολιτική. Είναι αλήθεια ότι στην εποχή μας παρατηρείται μία έντονα αρνητική διάθεση από τους νέους για τη συμμετοχή τους στα κοινωνικά και πολιτικά δρώμενα. Αυτό το φαινόμενο μπορεί να μην αφορά το σύνολο της νεολαίας, όμως είναι αλήθεια ότι οι περισσότεροι νέοι νομίζουν πως η πολιτική δεν τους αφορά. Το ενδιαφέρον των νέων για την πολιτική περιορίζεται μόνο στο θεσμό της Βουλής των Εφήβων.

Ποιοι είναι, όμως, οι λόγοι που κρατούν τους νέους μα-

κριά από την πολιτική ζωή της χώρας; Παίρνουν σαν κριτήριο τις επιδράσεις που έχουν στους νέους οι πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες της εποχής μας. Ένας λόγος μπορεί να θεωρηθεί η άσχημη εικόνα της σημερινής πολιτικής, την οποία οι νέοι θεωρούν βρώμικη και την συνδέουν με τη διαφθορά και την απάτη. Και αυτό εξ αιτίας της πώσης του πολιτικού ήθους, του άρρωτου κομματισμού, του αθέμιτου ανταγωνισμού ανάμεσα στις αντίθετες παρατάξεις, την εκμετάλλευση του εκλογικού σώματος, γεγονότα στα οποία τα Μ.Μ.Ε. φροντίζουν να δίνουν ιδιαίτερη έμφαση αλλοτριώνοντας τις πληροφορίες και αποπροσανατολίζοντας όχι μόνο τους νέους, αλλά και τους περισσότερους πολίτες.

Επίσης, είναι γεγονός ότι δεν υπάρχει σωστή πολιτική διαπαιδαγώγηση των νέων σήμερα. Πρώτα απ' όλα, η οικογένεια και έπειτα το σχολείο φροντίζουν πρώτα για την πνευματική καλλιέργεια των νέων, ξεχνώντας ότι η πολιτική είναι από τα πιο σημαντικά στοιχεία για να διαμορφώσει κανείς την προσωπικότητά του. Τα αίτια, όμως, αυτού του φαινομένου έχουν να κάνουν και με τη φύση των νέων. Για παράδειγμα, οι νέοι θεωρούνται από πολλούς επαναστάτες και ασυμβίβαστοι, επειδή αρνούνται να ακολουθήσουν το κατεστημένο της εποχής μας. Είναι άδικο, όμως, που κατακρίνονται επειδή είναι αδιάφοροι και ειλικρινείς. Επιπλέον η πολιτική απαιτεί άτομα με ισχυρή προσωπικότητα, διοικητικά προσόντα, συγκροτημένο χαρακτήρα, άτομα με αυτοπεποίθηση, αυτοέλεγχο, μα πάνω απ' όλα άτομα υπεύθυνα, που θα μπορέσουν να αναλάβουν τις πολλές ευθύνες που έχει η πολιτική και να αντεπεξέλθουν στις απαιτήσεις της. Δυστυχώς, το αίσθημα ευθυνοφοβίας των νέων δεν τους αφήνει να αναλάβουν τέτοιες ευθύνες.

Τέλος, ένας ακόμη πολύ βασικός λόγος είναι τα ενδιαφέροντα των νέων, καθώς και οι ασχολίες τους σήμερα, τους εμποδίζουν να ασχοληθούν με τα πολιτικά και κοινωνικά δρώμενα απορροφώντας τον περισσότερο χρόνο τους. Όπως είναι φυσικό η απουσία των νέων από την πολιτική ζωή της χώρας, συνεπάγεται τραγικές συνέπειες για το μέλλον της δημοκρατίας, της κοινωνίας, αλλά και για την ίδια τη νεολαία. Πρώτα απ' όλα, πώς είναι δυνατόν να στερεωθεί και να ευδοκιμήσει το δημοκρατικό πολίτευμα όταν οι ίδιοι οι νέοι δεν το στηρίζουν; Μια ακόμη συνέπεια θεωρείται η έλλειψη κρατικού ελέγχου, η οποία οδηγεί στη διαφθορά του πολιτικού συστήματος, το οποίο περνάει στα χέρια ανάξιων ατόμων. Τώρα, όσον αφορά τους ίδιους τους νέους. Η αποσύνδεση από την κοινωνική πραγματικότητα, η άγνοια, η έλλειψη ενημέρωσης οδηγούν τους νέους στην περιθωριοποίηση, στον αναρχισμό, εμποδίζουν την κοινωνικοποίηση και την πολιτικοποίηση των νέων οι οποίοι αδρανοποιούνται, κρατούν μια παθητική στάση για τα κοινά και έτσι δεν αγωνίζονται για τα δικαιώματά τους και δε δραστηριοποιούνται.

Η ερώτησή μου είναι πώς θα ξυπνήσουμε το ενδιαφέρον

των νέων σήμερα; Ένας τρόπος είναι η παροχή πολιτικής παιδείας και αγωγής, καθώς και η καλλιέργεια δημοκρατικού ήθους. Οι νέοι πρέπει να μάθουν τους όρους ελευθερία, δημοκρατία, γι' αυτό χρειάζεται ο πολιτικός διάλογος και ο φωτισμός του πνεύματος. Πιστεύω, δηλαδή, ότι η εκπαίδευση, οι δάσκαλοι πρέπει να συνειδητοποιήσουν τις ευθύνες που έχουν στην πολιτικοποίηση των εφήβων και θα πρέπει να γίνουν προγράμματα για την πολιτική ενημέρωση και πληροφόρηση των νέων. Πιστεύω, επίσης, ότι θα βοηθήσει η πολύ συχνή επαφή πολιτικών και νέων, καθώς και η συνεργασία τους σε ορισμένα ζητήματα. Τέλος, πιστεύω, πως οι νέοι χρειάζονται κίνητρα και πάνω απ' όλα ευκαιρίες, τις οποίες τώρα δεν έχουν. Θα έπρεπε, λοιπόν, να ενημερώνονται οι νέοι για τα νομοσχέδια που τους αφορούν και θα ήταν ακόμη καλύτερα αν έπαιρναν μέρος, τουλάχιστον, στις αποφάσεις που τους αφορούν, έχοντας ένα σώμα εκπροσώπησης τους στη Βουλή, ένα σώμα το οποίο θα εκλέγει η ίδια η νεολαία.

Οραματίζομαι, λοιπόν, μια κοινωνία όπου θα υπάρχει η συνδραστηριοποίηση και ενεργός συμμετοχή των νέων στις πολιτικές διεργασίες, με σκοπό τη βελτίωση του κοινωνικού συστήματος. Η συμμετοχή των νέων στα κοινά θα βοηθήσει στη διαμόρφωση ενός πεδίου διαλόγου για τη νεολαία, στη διεύρυνση και εμπάθυνση του δημοκρατικού πολιτεύματος, στην προσφορά προς τους άλλους, στη βίωση της δημοκρατίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης ως τρόπο ζωής.

Φίλοι μου, ξέρω ότι είστε παιδιά, που έχετε ελπίδες και όνειρα, ξέρω ότι δε θα σταματήσετε ποτέ να αγωνίζεστε γι' αυτές τις ελπίδες και γι' αυτά τα όνειρά σας. Πιστεύω ότι κάποια στιγμή αυτές οι προτάσεις που ακούστηκαν εδώ μέσα, τα όνειρα, δηλαδή, και οι ελπίδες σας, θα γίνουν κάποια μέρα πραγματικότητα.

Η χώρα μας χρειάζεται τους νέους, αλλά και οι νέοι χρειάζονται ιδανικά, αξίες. Θα τελειώσω με τους στίχους του ποιητή Βάρναλη. «Και ξέρεις γιατί είμαι το πνεύμα της ανταρσίας; Γιατί στα ιδανικά του κόσμου που σαπίζουν, φέρνω τα ιδανικά του κόσμου που γεννιούνται. Είμαι κάθε φορά το μέλλον».

Ευχαριστώ πολύ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Λαζάρου Αναστασία από το νομό Μεσσηνίας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΛΑΖΑΡΟΥ (Νομός Μεσσηνίας): Φίλες και φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, θα μιλήσω για ένα θέμα που συζητήθηκε εκτενέστατα. Ξέρω ότι κουραστήκατε λίγο, αλλά θα είμαι σύντομη. Είχα σκοπό να μην το κάνω, λόγω της ανάλυσης που έγινε χθες, αλλά στο ελεύθερό μας απόγευμα έγινε ένα περιστατικό, το οποίο με έκανε να αλλάξω γνώμη. Πήγα στο χοντινό σούπερ μάρκετ και στη πρώτη γραμμή, εκεί που πρώτα έπεφτε το βλέμμα των καταναλωτών, ήταν έπιπλα, κάδοι απορριμμάτων, σχολικά είδη, ακόμη και κού-

πες που είχαν τη σφραγίδα του «Big Brother». Αναστατώθηκα με αυτό και θέλω να πω ότι είναι πολύ μεγάλες οι διαστάσεις αυτού του θέματος, για να το αφήσουμε έτσι. Γιατί αυτοί οι άνθρωποι μας προβάλλουν συνέχεια πρότυπα, τα οποία θεωρούν αυτοί πρότυπα, γιατί η λέξη πρότυπο είναι μια λέξη μαγική. Γιατί για μένα μπορεί να είναι πρότυπο κάποιος, ενώ για τον διπλανό μου να μην αποτελεί τίποτα. Και βέβαια, πρότυπο είναι κάτι το οποίο επιλέγουμε μόνοι μας, είναι καθαρά υποκειμενικό και δεν μπορεί κανείς να μας το επιβάλλει, όπως οι κερδοσκόποι και οι παραγωγοί. Δηλαδή, από πότε η προβολή της εκπόρευσης και της ακύρωσης της επικοινωνίας και των ωραιότερων συναισθημάτων του ανθρώπου προβάλλονται ως πρότυπο; Κάθε άλλο παρά αυτό συμβαίνει εδώ. Γιατί τί περισσότερο συμβαίνει από τη στηλίτευση του αντιπροτύπου; Τί άλλο παρουσιάζεται, αν όχι η κατάργηση κάθε μορφής αιδούς, η υπέρβαση οιασδήποτε ορίου στοιχειώδους ηθικής συναναστροφής, ενώ, ταυτόχρονα, πράξεις αξιόποινες σχολιάζονται και παρουσιάζονται, ούτως ώστε να πάρουν βραβείο και χρήματα;

Επίσης, είναι γνωστό ότι ένα από τα κυριότερα θέματα που απασχολεί τους νέους σήμερα είναι το θέμα της ανεργίας, όπως, πολύ σωστά, επεσήμαναν ο κ. Σαμαράκης και ο κ. Κακλαμάνης στην Ολομέλεια το Σάββατο. Δε θα μιλήσω όμως γι' αυτό. Θα θίξω το θέμα, μόνο επειδή σήμερα οι νέοι υποβοηθούμενοι από τα «reality show», δεν παραμένουν μόνο άνεργοι, αλλά και άεργοι, που αμβλύνουν αυτό το κυρίαρχο πρόβλημα, μέσω των τηλεπαιχνιδιών, όπου προβάλλεται το εύκολο κέρδος. Το κέρδος το οποίο δεν απαιτεί κόπο, είτε σωματικό είτε πνευματικό, παρά μόνο τηλεπαιχνίδια, ώστε να γίνουν διάσημοι, παραγκωνίζοντας έτσι τους νέους που μοχθούν γι' αυτό. Αυτός ο μύθος, δηλαδή, της εύκολης επίλυσης παγκοσμίως άλυτων προβλημάτων, τους έχει συνεπάρει όλους. Έτσι, αν παντού στον κόσμο εξακολουθεί να προβάλλεται αυτό το κύκλωμα των τηλεπαιχνιδιών, πιστεύω ότι θα πρέπει όλοι μας να κάνουμε ότι περνάει από το χέρι μας, για να αποτρέψουμε αυτό να εγκατασταθεί και να συνεπάρει ολοκληρωτικά την Ελλάδα.

Γιατί η Ελλάδα, με την απέραντη πολιτιστική της κληρονομιά, θα μπορούσε να αντισταθεί, να μην υποκύψει σε τέτοιου είδους πιέσεις των οικονομικά κυρίαρχων χωρών. Γιατί έχει τη δύναμη, την έχει κληρονομήσει από τους προγόνους της, είναι αληθινή και κυλάει μέσα στο αίμα όλων μας.

Η όλη αυτή κατάσταση με κάνει να αναρωτηθώ, μήπως είναι τελικά η εμπαρμένη μας, αυτή η πίστη στην αληθοφάνεια που μας κατακλύζει και η παθητική αποδοχή των όσων μας προσφέρονται. Δεν ξέρω, αλλά ελπίζω όσο ποτέ άλλοτε να είμαι λάθος.

Πρέπει, τέλος πάντων, να τεθεί ένα φρένο σ' αυτή την κατάσταση, τη φθινηή εξαχρείωση, να υπάρξει και κάποια άλλη πρόταση που θα δει τη ζωή περισσότερο αισιόδοξα. Ποτέ δεν επιτρέπεται να παραλείπεται ο σεβασμός στην προ-

σωπικότητα και την αξιοπρέπεια του πολίτη. Πατί το Ε.Σ.Ρ. έχει την δύναμη, την κατάλληλη ισχύ για να παρέμβει επιβλητικά και να θέσει, επιτέλους, ένα τέρμα σε όλα αυτά. Ωστόσο, αυτή δεν είναι αρκετή, χρειάζεται και βούληση, γιατί όποτε θέλουν περιχαρακώνονται πίσω από το γεγονός ότι δεν υπάρχει το θεσμικό πλαίσιο που θα τους δώσει τις ιδιότητες να παρέμβουν, οπότε και όταν θέλουν παρεμβαίνουν θετικά με τρόπο που δεν πείθει. Η σωστή βούληση λοιπόν είναι το παν. Αυτά τα συμβάντα καθιστούν υποχρεωτική ανάγκη τον προβληματισμό του κάθε πολίτη της κοινωνίας αυτής, αλλά πολύ περισσότερο το δικό μας, των νέων που θα αποτελέσουν το κύτταρο της κοινωνίας του αύριο και την ψυχή της. Πατί, όταν σε μερικά χρόνια θα καθόμαστε με την οικογένειά μας και τα παιδιά μας μπροστά στην τηλεόραση και θα βλέπουμε το κάθε «Big Brother» και σε κάποια στιγμή θα πούμε, ξέρετε παιδιά πριν κάποια χρόνια ήμουν και στη Βουλή των Εφήβων και μίλησα κατά αυτού του θέματος, θα μας κοιτάξουν πολύ περίεργα, μην καταλαβαίνοντας τι εννοούμε, γιατί θα πουν «τι λέει αυτή, πήγε να μας κλέψει ένα κομμάτι από τη ζωή μας;». Αυτό, γιατί θα το έχουν συνηθίσει τόσο πολύ, που ούτε καν θα αντιληφθούν τον κίνδυνο και την ηθική εξαθλίωση που υπάρχει απ' αυτό.

Η καλύτερευση της κατάστασης φαντάζει σαν ένα όνειρο μακρινό με τα σημερινά δεδομένα. Ωστόσο, αξίζει να ελπίζουμε και να έχουμε μια πνοή αισιοδοξίας ακόμα που δεν έχει πεθάνει. Αυτή που θα πεθάνει τελευταία είναι η ελπίδα, η ελπίδα ότι θα εισακουστούμε. Π' αυτό και εγώ αναρωτιέμαι: Ζω για να ελπίζω ή ελπίζω για να ζω; Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Ηλίας Σταθακόπουλος έχει να κάνει μια μικρή παρέμβαση.

ΗΛΙΑΣ ΣΤΑΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ηλείας): Επειδή αναφέρθηκα στο θέμα του δημόσιου τομέα και επειδή οι γονείς μου είναι δημόσιοι υπάλληλοι, θα ήθελα να πω ότι η κατάσταση δεν είναι αυτή που προβλήθηκε ότι, δηλαδή, όλοι κάθονται και ότι αυτό είναι έμμεση συνέπεια της αναξιοκρατίας. Από τη στιγμή που προσλαμβάνονται άνθρωποι με μικρή μόρφωση και καταλαμβάνουν θέσεις υψηλές, είναι φυσικό επακόλουθο η δημόσια επιχείρηση να μην έχει τη σωστή οργάνωση. Π' αυτό δεν πρέπει να κατηγορούμε όλους τους δημοσίους υπαλλήλους.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θέτετε, δηλαδή, το θέμα ποιότητας στελέχωσης των δημοσίων υπηρεσιών.

Η Έφηβος Βουλευτής Λαχανά Θεοδώρα έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΛΑΧΑΝΑ (Νομός Δωδεκανήσου): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι, είμαι από την Κάρπαθο και εκπροσωπώ την εκλογική περιφέρεια του Νομού Δωδεκανήσου. Ήλθα εδώ να σας εκθέσω τους προβληματισμούς και την αγωνία μου για ένα από τα οξύτερα προβλήματα της χώρας μας, την αστυφιλία.

Τις συνέπειες του προβλήματος αυτού τις βλέπω καθημερινά, αφού ζω σ' ένα από τα πιο απομακρυσμένα παραμεθόρια νησιά, όπου οι συνθήκες ζωής ειδικά το χειμώνα είναι πολύ δύσκολες. Είναι ανύπαρκτη η νοσοκομειακή περίθαλψη, υπάρχει έλλειψη βασικών ειδών σε περίπτωση κακοκαιρίας, αφού τα πλοία που μας τα προμηθεύουν δεν μπορούν να πλησιάσουν στο λιμάνι. Αυτά, όμως, δεν είναι τα μόνα προβλήματα. Η ανεργία, που μαστιάζει ιδιαίτερα τους νέους, είναι ένας από τους κυριότερους λόγους που οι κάτοικοι εγκαταλείπουν το νησί αναζητώντας καλύτερες συνθήκες ζωής. Όπως όλοι, σχεδόν, οι νέοι της ηλικίας μου, έτσι και εγώ επιδιώκω να σπουδάσω για να καλλιεργήσω το πνεύμα και να αναβαθμίσω την προσωπικότητά μου. Για να γίνει, όμως, κάτι τέτοιο εφικτό, πρέπει να φύγω από το νησί μου που αγαπώ. Η απόκτηση ωστόσο του πολυπόθητου πτυχίου, θα αποτελέσει τροχοπέδη στην επιστροφή μου στην πατρίδα, εφ' όσον οι θέσεις εργασίας είναι ελάχιστες έως ανύπαρκτες.

Επίσης, η, πολλές φορές, λαθραία προσέλευση οικονομικών μεταναστών στα νησιά μας, κάνει το πρόβλημα ακόμα εντονότερο, αφού ήδη οι λιγοστές θέσεις εργασίας εξαντλούνται και επιπλέον οι κάτοικοι ανησυχούν για την ασφάλειά τους. Το μεγαλύτερο, όμως, πρόβλημα οφείλεται στο γεγονός ότι πολλοί παραθεριστές, κυρίως από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ζηλεύοντας την ελληνική ομορφιά του τοπίου του νησιού μου, αγοράζουν τη γη που εγκαταλείπουν οι ντόπιοι με ραγδαίους ρυθμούς, με αποτέλεσμα σε λίγα χρόνια εμείς οι ίδιοι να αποτελούμε μειονότητα στον τόπο μας. Τι κάνει το κράτος για όλα αυτά; Αδιαφορεί. Μας γυρίζει την πλάτη και μας θυμάται μόνο κατά την προεκλογική περίοδο, μοιράζοντας εκατόμβες υποσχέσεων, που φυσικά στη συνέχεια δεν τις τηρεί. Κλείνει τα αυτιά του και δεν ακούει τις διαμαρτυρίες μας. Αρνείται να δώσει λύσεις. Για παράδειγμα στον τόπο μου, θα μπορούσαμε να εκμεταλλευθούμε σπάνιες φυσικές ομορφιές, που θα γίνονταν πόλος έλξης παραθεριστών ή ακόμα να ιδρύνονταν μια τεχνική σχολή ή έστω κάποιο τμήμα της, όπως έχει γίνει σε άλλα νησιά. Με αυτό τον τρόπο το νησί θα είχε περισσότερη κίνηση, θα δημιουργούνταν νέες θέσεις εργασίας και πάνω απ' όλα, δε θα ερήμωνε.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να προσθέσω ότι θα πρέπει να επιμεινουμε και να αγωνιζόμαστε εκθέτοντας τις δικές μας προτάσεις στο κράτος, αφού το ίδιο αδυνατεί να ασχοληθεί μαζί μας και να αναλάβει ο καθένας μας τις ευθύνες που του αναλογούν, διότι όπως είπε ο Ντοστογιέφσκι, όλοι φταίμε για όλα. Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Κολιούση Σοφία έχει να κάνει μια μικρή παρέμβαση.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΛΙΟΥΣΗ (Νομός Θεσπρωτίας): Τα λόγια όσων μίλησαν για την επαρχία με συγκίνησαν ιδιαίτερα, γιατί έχω

μεγαλώσει στην επαρχία. Αλλά ως νέοι, οφείλουμε να είμαστε αισιόδοξοι. Τα προβλήματα είναι πολλά, αλλά μέσα απ' αυτή την Αίθουσα θέλω να δώσω ένα μήνυμα αισιοδοξίας και να συγχαρώ τον Αθλητικό Όμιλο Ηγουμενίστας, όπου πολλά νέα παιδιά που τα διακατέχει το αγνό αθλητικό πνεύμα, αγωνίζονται, συγχρόνως, με τα μαθήματά τους και έχουν κερδίσει πολλά μετάλλια σε Βαλκανικούς και Πανευρωπαϊκούς Αγώνες.

Θα ήθελα, λοιπόν, να ζητήσω από τους αρμόδιους φορείς και την κοινωνία να δείξουν κάποια προσοχή, να τους δώσουν κάποια βοήθεια. Και αυτό το ζητώ, όχι μόνο για τον Αθλητικό Όμιλο Ηγουμενίστας αλλά για όλους τους παρόμοιους όμιλους της Ελλάδας. Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Φλεμετάκης Ευστράτιος έχει το λόγο.

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΦΛΕΜΕΤΑΚΗΣ (Νομός Χανίων): Κύριε Πρόεδρε, τυγχάνω να είμαι ένας από τους νέους πολίτες αυτής της χώρας, που η ζωή θέλησε να γεννηθώ και να μεγαλώσω στην επαρχία. Η επαρχία στην οποία μεγάλωσα, αποτελείται από πολλά ημιορεινά, φτωχά χωριά, στις παρυφές των Λευκών Ορέων. Οι μόνιμοι κάτοικοι που ασχολούνται, κυρίως, με τη γεωργία, έμαθαν να πουλούν την λιγοστή εύφορη γη και να αξιοποιούν τα βοσκοτόπια με την κτηνοτροφία. Εν τούτοις, ο τόπος δεν μπόρεσε να θρέψει όλα τα παιδιά του. Έτσι, από παλιά και μέχρι πρόσφατα, πολλοί αναζήτησαν νέες ευκαιρίες για να εξασφαλίσουν τα προς το ζην για να υλοποιήσουν τα όνειρα και τις φιλοδοξίες τους.

Η αστυφιλία βλέπετε, ξεκίνησε ως μέσο ανάγκης, αργότερα έγινε τρόπος ζωής, ενώ σήμερα ευθύνεται για το μαρασμό, τη γήρανση του χωριού μου και, γενικότερα, της ελληνικής επαρχίας. Η αλήθεια είναι πως οι ευκαιρίες για μόρφωση και διασκέδαση στα αστικά κέντρα είναι περισσότερες, παρά στην ύπαιθρο. Τα τελευταία χρόνια, όμως, παρατηρείται μια εικόνα ερήμωσης και αποδυνάμωσης, ένας γηρασμένος πληθυσμός, που μαζεύεται ολοένα και λιγότερο στα καφενεία του χωριού, για να αναπολήσει παλιές μέρες όταν το χωριό έσφυζε από ελπίδα και αισιοδοξία.

Μια άλλη εικόνα που με βασανίζει, είναι η μαγική λέξη που αλλάζει το μορφολογικό και πολιτισμικό τοπίο «πωλείται». Θέλω να επισημάνω εδώ ότι τα τελευταία χρόνια επικρατεί μια ανεξέλεγκτη τάση για ξεπούλημα της γης. Εύκολα δελεάζονται οι άνθρωποι, που γέρασαν στερημένοι, από το φρέσκο χρήμα των ξενόφερτων ασπικόπληκτων Ευρωπαίων. Όταν ο γέρικος πληθυσμός συμπληρώσει το βιολογικό κύκλο, ποιοι θα είναι εκείνοι που θα περπατούν τα μονοπάτια, ποιοι θα σημαίνουν την καμπάνα τα Χριστούγεννα και το Πάσχα και ποια παιδιά θα γεμίζουν τα σχολεία για να μάθουν την ελληνική ιστορία; Ποιος θα κρατήσει την παράδοση για να περάσουν στις επόμενες γενιές όλα εκείνα που συγκροτούν το ελληνικό στοιχείο;

Ξέρω ότι εδώ ίσως πολλοί με θεωρήσουν σωβινιστή ή ρατσιστή, τη στιγμή μάλιστα που η Ευρωπαϊκή Ένωση και ευρύτερα η παγκοσμιοποίηση στέκονται προκλητικά απέναντί μας στο κατώφλι του νέου αιώνα. Δεν είμαι, όμως, ρατσιστής, όπως δεν είναι ρατσιστές όσοι πιστεύουν πως η ελληνική ύπαιθρος αν και ψυχορραγεί από ανθρωπινό δυναμικό δεν μπορεί να ξαναπάρει την τύχη στα χέρια της. Εμείς οι Έλληνες είμαστε αλτρουιστές, γιατί ζήσαμε τον καημό της ξενιτειάς, δεινοπαθήσαμε από σκληρούς πολέμους και νιώθουμε τον κάθε άνθρωπο που έρχεται στον τόπο μας για να ζητήσει καλύτερη μοίρα. Όμως, εδώ δεν πρόκειται για ξενολαγνεία ή έλλειψη μη ανθρωπισμού. Πρόκειται για ένα ξεπούλημα, όσο-όσο, στο βωμό του χρήματος της ίδιας μας της γης.

Παλιά ο κατακτητής ήταν ορατός. Πέρασαν Τούρκοι, Γερμανοί και τόσοι άλλοι. Αυτοί οι σημερινοί γέροντες που συναινούν σ' αυτό το ξεπούλημα, τότε όρθωσαν τα στήθη τους στον κατακτητή. Σήμερα, όμως, η υποδούλωση δεν έχει ταυτότητα. Τρυπώνει στις ψυχές και στο μυαλό και κατατρώγει τα πάντα, στο όνομα του χρήματος, του καταναλωτισμού.

Η γνώμη μου είναι ότι πρέπει εμείς οι νέοι, τελευταίοι θεματοφύλακες της ελληνικής υπαίθρου, να αντισταθούμε στο χρήμα, το χειρότερο κοινό εχθρό της ανθρωπότητας, που αλλοιώνει το άτομο και το τυλίγει στα γρανάζια του αλόγιστου κυνηγιού της ύλης και των αγαθών. Το χρήμα έγινε για να διευκολύνει τη ζωή και να ικανοποιήσει τις ανάγκες στις καθημερινές συναλλαγές. Από τη στιγμή που έγινε αυτοσκοπός, ο άνθρωπος έγινε αλαζόνας, ματαιόδοξος, απάνθρωπος. Ο αθέμιτος ανταγωνισμός και η θεοποίηση του χρήματος αλλοτρίωσε τις ηθικές αξίες και οδήγηε μοιραία στην παγκοσμιοποίηση. Η πρόκληση, βέβαια, είναι μεγάλη. Για να προλάβουμε τις οικονομικές εξελίξεις και να μπούμε στα κέντρα αποφάσεων πρέπει να εκσυγχρονισθούμε και να προσαρμόσουμε την παιδεία στις ανάγκες της εποχής. Σύμφωνοι. Αλλά, μήπως, χάνοντας λίγο-λίγο την εθνική μας ταυτότητα, κινδυνεύουμε να γίνουμε απλές ανθρώπινες μονάδες χωρίς ιστορία, χωρίς παράδοση, χωρίς τα στοιχεία με τα οποία γαλουχηθήκαμε, γαλουχήθηκε και μεγαλούργησε ο κάθε λαός;

Έχοντας στο μυαλό μου ότι εμείς οι Έλληνες δώσαμε τα φώτα του πολιτισμού στους υπόλοιπους λαούς, αναλογίζομαι ότι αυτό είναι το πλεονέκτημά μας, το οποίο είναι ανάγκη να χρησιμοποιήσουμε για να ενταχθούμε ομαλά στην ολοένα και ευρύτερη μάζα του χάρτη της γης. Λέμε όχι στο ξεπούλημα, αλλά ναι στην ανάπτυξη και στην αναζωογόνηση της επαρχίας.

Η Πολιτεία, κατά τη γνώμη μου, πρέπει να δώσει προσοχή σε δύο πράγματα. Το ένα είναι η διατήρηση της παράδοσης και της ελληνικής μας ταυτότητας. Αυτό θα γίνει με την κατάλληλη παιδεία, μία παιδεία ουσιαστική, που θα δίνει στους νέους την ευκαιρία να αναδείξουν τις προσωπικές τους δυνάμεις και φιλοδοξίες και όχι μόνο μία παιδεία μολυ-

σμένη, που αποσκοπεί στη μαζική παραγωγή τυποποιημένων κυττάρων, σύμφωνα με το καθεστώς που επιβάλλουν οι καπιταλιστικές κοινωνίες. Οι νέοι που αποφοιτούν από τα Πανεπιστήμια, πρέπει να είναι νέοι με ελεύθερη σκέψη, ζωτικά κύτταρα μιας υγιούς κοινωνίας.

Το άλλο σημαντικό σημείο είναι η αναβάθμιση της υπαίθρου, με ουσιαστικά κίνητρα για αποκέντρωση. Μια λύση είναι να αστικοποιηθούν, κατά κάποιο τρόπο, τα χωριά ως προς τον τρόπο που θα μπορεί ο πολίτης να ικανοποιεί ευκολότερα καθημερινές του ανάγκες σε παροχή υπηρεσιών, πρόνοιας και υλικών αγαθών. Ο πολίτης της επαρχίας έχει ανάγκη από ουσιαστική περιθαλψη, αλλά και ανάγκη από αμεσότερη επικοινωνία με την πολιτεία. Εννοείται ότι είναι αναγκαία τα μεγάλα τεχνικά έργα, που θα διευκολύνουν τη ζωή και θα αξιοποιήσουν τους πόρους που διαθέτει ο κάθε τόπος, πράγμα το οποίο θα φέρει την εθνική ανάπτυξη. Επιτακτική είναι η ανάγκη να γίνουν αυτά, να χρηματοδοτηθούν οι επαρχίες, ούτως ώστε να αναπτυχθεί η ιδιωτική πρωτοβουλία. Έτσι ο πληθυσμός, που κατά κάποιο τρόπο, έχει διωχθεί από την επαρχία, θα επενδύσει τις δυνάμεις του υλικές και πνευματικές. Εάν η Πολιτεία ευαισθητοποιηθεί και σταθεί βοηθός στις ανησυχίες και προβληματισμούς ενός νέου πολίτη όπως εμένα, που πιστεύω πως μεταφέρω εδώ τις ανησυχίες ενός μεγάλου μέρους των νέων της ελληνικής υπαίθρου, ίσως σταματήσει το ξεπούλημα των ιδεών, των πολιτιστικών αξιών και της γης μας. Ίσως, μπορέσουμε να αξιοποιήσουμε τη γη μας, προσφέροντας φιλοξενία στους Ευρωπαίους, φέρνοντάς τους κοντά σε ένα διαφορετικό τρόπο ζωής, με την οργάνωση αγροτουριστικών μονάδων, έργα πνοής για την οικονομική ενδυνάμωση και ανάπτυξη της υπαίθρου.

Η γη μας είναι η γλώσσα μας, η θρησκεία μας, η πολιτιστική μας παράδοση, οι ανοικτές πηγές για όσους θελήσουν να ξεδιψάσουν. Όμως δεν ξεπουλιούνται, δεν αλλοιώνονται, δε θυσιάζονται στο βωμό καμιάς παγκοσμιοποίησης, καμιάς ισοπέδωσης και κανενός εξανδραποδισμού. Λέμε ναι στη φιλία των λαών, στην πρόοδο, στην ανάπτυξη, αλλά λέμε όχι στην ισοπέδωση και στον εκμαυλισμό της ελληνικής παράδοσης και της εθνικής μας ταυτότητας. Κραυγή αγωνίας από ένα ορεινό χωριό του όμορφου Αποκόρωνα. Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Μέλλιου Βασιλική από την Α΄ Θεσσαλονίκης.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΕΛΛΙΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Κύριε Πρόεδρε, Έφηβοι Βουλευτές ονομάζομαι Μέλλιου Βασιλική, είμαι από το Νομό Πέλλας και εκπροσωπώ το ΑΕΛ Θεσσαλονίκης.

Θα αναφερθώ στη γεωργία, που η Κυβέρνηση έχει ξεχάσει το Νομό Πέλλας. Παρά τις κατά καιρούς κυβερνητικές εξαγγελίες, η κρίση και τα προβλήματα του αγροτικού τομέα, όχι μόνο δεν περιορίζονται, αλλά διευρύνονται. Παρα-

τηρείται πρωτόγνωρη πολύμηνη καθυστέρηση στην καταβολή των επιδοτήσεων, οι οποίες περικόπτονται κατά τρόπο απαράδεκτο, σε πολλά προϊόντα όπως βαμβάκι, δημητριακά, ελαιόλαδο, καπνό, οπωροκηπευτικά, κτηνοτροφικά προϊόντα λόγω αποτυχημένων διαπραγματεύσεων στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν κινείται τίποτα, σε σχέση με την εκτίμηση των ζημιών από την τελευταία θεομηνία και δεν έχει ενημερωθεί ακόμη η Ευρωπαϊκή Ένωση, ώστε να επιστευθεί η καταβολή των αποζημιώσεων. Δε διατίθενται επαρκείς πόροι για τις αποζημιώσεις αυτές. Αυξάνεται ραγδαία το κόστος παραγωγής. Καμιά νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης δεν εφαρμόζεται. Δεν υλοποιείται ακόμα ουσιαστικά κανένα διαρθρωτικό πρόγραμμα του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης «Νέοι αγρότες, βελτιώσεις, πρόωρες συντάξεις». Κατανέμονται ανεπαρκείς πόροι μέσω του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης για την ανάπτυξη. Η αντιαγροτική Κυβέρνηση οδηγεί τον αγροτικό τομέα σε τέλμα.

Πολλές φορές έχει ειπωθεί ότι ο Νομός μας, τα τελευταία χρόνια, έχει μείνει πίσω. Αυτό δεν είναι ψέμα. Η αγροτική μας παραγωγή, τα ροδάκινα, το βαμβάκι, τα σπαράγγια, τα κεράσια, ο καπνός, τα σιτηρά, καθώς και η κτηνοτροφία μας χρειάζονται στήριξη. Απαιτούνται ενέργειες και διαρθρωτικές παρεμβάσεις. Δεν εκτελείται κανένα σημαντικό εγχειροβελτιωτικό και αρδευτικό έργο. Έτσι, το αγροτικό εισόδημα και ο ενεργός αγροτικός πληθυσμός μειώνονται επικίνδυνα και το μέλλον του αγροτικού τομέα εμφανίζεται δυσόιωνα.

Πα την αναστροφή της καταστροφικής αυτής πορείας χρειάζεται αλλαγή πολιτικής και στρατηγικής στην κατεύθυνση της αναβάθμισης του αγροτικού τομέα στις κυβερνητικές προτεραιότητες, τόσο σε κοινοτικό επίπεδο όσο και με συγκεκριμένα εθνικά μέτρα, συμβατά προς τους κοινοτικούς κανονισμούς για τη στήριξη της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής γεωργίας και της επιβίωσης της υπαίθρου μας.

Η επίσκεψη του κυρίου Πρωθυπουργού στο Υπουργείο Γεωργίας θα μπορούσε να του δώσει την ευκαιρία να ασχοληθεί, έστω και για λίγο, με τα οξυμένα προβλήματα της ελληνικής γεωργίας, που αντιμετωπίζει τα τελευταία χρόνια τη μεγαλύτερη κρίση. Οι αγρότες, πάντως, θα περιμένουν από τον Πρωθυπουργό, με την ευκαιρία της σύντομης διέλευσής του από το Υπουργείο Γεωργίας, να απαντήσει σε μία σειρά κρίσιμων ερωτημάτων, που αφορούν την εγκατάλειψη της υπαίθρου, την αύξηση του κόστους παραγωγής, τη μείωση των κοινοτικών επιδοτήσεων με την έγκριση της Κυβέρνησης, την καθυστέρηση της καταβολής των επιδοτήσεων και αποζημιώσεων και την επιβολή απαγορευτικών επιτοκίων δανεισμού και παράνομων επιτοκίων από την Α.Τ.Ε., τη διάλυση των υπηρεσιών στο Υπουργείο Γεωργίας και των Οργανισμών, γενικότερα, την απροθυμία και αδυναμία του να στηρίξει ο ίδιος τις δίκαιες εθνικές αγροτικές θέσεις στα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Θα ήθελαν ακόμη να εξηγήσει, πώς εννοεί το δόγμα του ότι η ελληνική γεωργία δεν έχει μέλλον και ότι οι αγρότες πρέπει να αλλάξουν επάγγελμα, όταν δεν παρέχονται για τους αγρότες εναλλακτικές λύσεις απασχόλησης. Η Κυβέρνηση έχει αποτύχει συνολικά στην αγροτική της πολιτική και σε εξωτερικό και σε εσωτερικό επίπεδο και τα θύματά της είναι οι αγρότες, που ζουν καθημερινά την πρωτόγνωρη κρίση στον αγροτικό τομέα.

Ειδικότερα, όμως, στο θέμα των νομοθετικών πρωτοβουλιών, η Κυβέρνηση είναι ιδιαίτερα ατυχής. Καμιά νομοθετική της πρωτοβουλία των τελευταίων ετών δεν εφαρμόστηκε. Ειδικά, απέτυχε η εκπαίδευση των αγροτών, η καταβολή έγκαιρα και δίκαια των κοινοτικών επιδοτήσεων μέσω του ΟΠΕΚΕΠΕ, η δημιουργία του οποίου είχε ως αποτέλεσμα την κατάργηση των Οργανισμών, όπως του βαμβακιού, του καπνού και του ελαιόλαδου.

Στον τομέα των κοινοτικών επιδοτήσεων υπάρχει χάος και κακοδιαχείριση, όπως επισημαίνει και η Ευρωπαϊκή Ένωση. Η εταιρεία αγροτικής γης, που παρεμβάλλεται υποχρεωτικά κατά τρόπο απαράδεκτο σε κάθε αγοραπωλησία αγροτικής γης, δημιουργεί εμπόδια με τη γραφειοκρατία της κλείνοντας αδικαιολόγητα την ελευθερία των συναλλαγών και διάθεσης της αγροτικής περιουσίας.

Όχι στην καπηλεία του πολύμηνου και κουραστικού αγώνα των αγροτών. Ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Αγροτικών Συλλόγων Νέας Πέλλας, Χρήστος Χατζηναντωνίου έχει τον εξής λόγο όσον αφορά την καπηλεία του αγώνα των αγροτών, με αφορμή πρόσφατα δημοσιεύματα-ανακοινώσεις στον τοπικό Τύπο, που αφορούσαν την καταβολή των αποζημιώσεων από την επιστροφή του Φ.Π.Α. προς τους καπνοπαραγωγούς. Ο αγρότης συνδικαλιστής από τα Γιαννιτσά επισημαίνει με νόημα ότι: «Οι αγρότες αρνούμαστε να χαρίσουμε τον πολύμηνου ενωτικό και πραγματικό κουραστικό αγώνα μας στο οποιοδήποτε κόμμα, στον οποιοδήποτε πολιτικό. Πρέπει να έχουν όλοι τους υπόψη ότι αποτελεί στοιχειώδη θεσμική υποχρέωση των Βουλευτών να ασχολούνται με τα προβλήματα των πολιτών και, ειδικά, αυτά που έχουν αναφορά στη συρρίκνωση των εισοδημάτων των αγροτών. Όμως, αρνούμαστε να παρακολουθήσουμε τη βιομηχανία ερωτήσεων και επερωτήσεων στη Βουλή, διαδικασία χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα και με αυξημένα τα χαρακτηριστικά του λαϊκισμού».

Οι αγρότες παρακολουθούν και εκτιμούν τις προσπάθειες των πολιτικών του νομού μας και έχοντας αυξημένο πολιτικό κριτήριο, θα τους κρίνουν την κατάλληλη ώρα. Είναι αναγκαία μια αυξημένη αίσθηση, υπεύθυνη και ώριμη πολιτική συμπεριφορά όλου του πολιτικού κόσμου, απέναντι στον αγροτικό κόσμο και σε σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει. Η Κυβέρνηση μετά από τις επίμονες και επίπονες προσπάθειες, κυρίως, των αγροτών, αναγκάστηκε να υποχωρήσει και να επαναφέρει μια ισονομία απέναντι στους

καπνοπαραγωγούς όλης της χώρας (απόδοση επιστροφής Φ.Π.Α.). Αρνούμαστε να χαρίσουμε τον πολύμηνου ενωτικό και πραγματικά κουραστικό αγώνα μας, στο οποιοδήποτε πολιτικό κόμμα και στον οποιοδήποτε πολιτικό. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Άφισα αυτή την παρέμβαση της Βασιλικής να γίνει, παρότι δεν είναι αντικείμενο της Επιτροπής μας. Αυτά τα θέματα τα συζητά η Επιτροπή Οικονομικών και Παραγωγής και Εμπορίου. Αλλά, επειδή αφορά ένα πολύ ενδιαφέρον κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας, που είναι ο αγροτικός πληθυσμός, γι' αυτό κατά παράβαση ή καθ' υπέρβαση, έγινε αυτή η κουβέντα. Δεν αφορά την Επιτροπή μας και δεν μπορεί η Επιτροπή μας να ασχοληθεί μ' αυτό το ζήτημα.

Η Έφηβος Βουλευτής Δρούλια Κωνσταντίνα έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΔΡΟΥΛΙΑ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι η συγκέντρωση όλο και περισσότερων κατοίκων στις πόλεις έχει ερημώσει την ύπαιθρο και έχει δημιουργήσει προβλήματα στα μεγάλα αστικά κέντρα, προβλήματα που, συνεχώς, αυξάνονται. Μετά τον εμφύλιο πόλεμο στην Ελλάδα άρχισε να παρατηρείται ένα φαινόμενο, που έμελλε να λάβει διαστάσεις επιδημίας στις δεκαετίες του 1960 και 1970, μια άνευ προηγουμένου μετακίνηση μεγάλων τμημάτων πληθυσμού της επαρχίας προς την Αθήνα και τα υπόλοιπα αστικά κέντρα της χώρας. Η συσσώρευση αυτή του πληθυσμού, δημιούργησε πολύ περισσότερα προβλήματα, απ' όσα έλυσε, τόσο για την οικονομία, όσο και για την ίδια την κοινωνική υπόσταση του κράτους. Η έξαρση του φαινομένου είναι πρωτοφανής και οι λόγοι που τη προκαλούν πολλοί και ποικίλοι. Το φαινόμενο της εγκατάστασης των κατοίκων στις μεγάλες πόλεις ονομάζεται αστυφιλία, κατάσταση που μέσα στο αναγκαίο πλαίσιο είναι ωφέλιμη και, ενδεχομένως, απαραίτητη. Όταν γίνεται, όμως, χωρίς κανένα έλεγχο και χωρίς να υπάρχει πραγματική ανάγκη, δημιουργεί επικίνδυνα κοινωνικά προβλήματα και δίνει θανάσιμα κτυπήματα στην οικονομία του κράτους. Τα αίτια που προκάλεσαν το φαινόμενο είναι πολλά και παλιά, κοινωνικά, οικονομικά και ψυχολογικά. Πρώτον, οι συνθήκες διαβίωσης των κατοίκων της υπαίθρου απέχουν πολύ από το να χαρακτηριστούν ιδανικές. Υπάρχει έλλειψη οργάνωσης δικτύου μεταφορών, δυσκολίες στη διάθεση και κατανάλωση προϊόντων. Δεν υπάρχει επαρκής κοινωνική πρόνοια για τον κάτοικο της επαρχίας. Επιπλέον, το εισόδημα δεν είναι ποτέ σταθερό, καθώς εξαρτάται άμεσα και απόλυτα από τις καιρικές συνθήκες. Δεν πρέπει, επίσης, να παραγνωρίζονται οι ισχυροί ψυχολογικοί παράγοντες. Ο αγρότης απομονωμένος θεωρεί ότι ζει μακριά από τον κόσμο, νιώθει τη ζωή του πληκτική, βαρετή. Πιστεύει ότι στην πόλη θα βρει τη σωτηρία του. Πιστεύει ότι εκεί προσφέρονται αφειδώς τα πάντα, σχεδόν, δωρεάν. Οι αρνητικές συνέπειες του φαινομένου είναι πολύ περισσότερες από τις θετικές. Μπορεί προς

στιγμή να καλυτέρευσε η οικονομία του κράτους, αλλά όσο το φαινόμενο συνεχίστηκε πέραν του απαραίτητου μέτρου και εισέρευσαν στα μεγάλα αστικά κέντρα σαφώς πολύ περισσότερα άτομα απ' όσα ήταν σε θέση να απορροφηθούν, κατάντησε ανοικτή πληγή.

Κατ' αρχήν, άλλαξε η ψυχολογία αυτών των ίδιων που μετακινήθηκαν. Ο εσωτερικός μετανάστης αντιμετώπιζε οξύτατο πρόβλημα στέγασης, εργασίας, αφομοίωσης εν κατακλείδι. Όλα αυτά είναι αντίκτυπος και στις ίδιες τις πόλεις. Για να αντιμετωπιστούν οι αυξημένες ανάγκες κατασκευάστηκαν παντού πολυκατοικίες. Οι άνθρωποι έμαθαν να στριμώχνουν τη ζωή τους και να περιορίζουν τα όνειρά τους. Ο ξένος, ο αγροτικός πληθυσμός δεν είναι εύκολο να προσαρμοστεί στη ζωή της πόλης. Δεν είναι δυνατό σε λίγο καιρό να μετατραπεί σε αστό. Δεν ξέρει κανέναν, ούτε τον ξέρει κανείς. Ο πόνος του είναι δικός του. Δεν έχει γείτονα, δεν έχει συνάνθρωπο. Η μοναξιά είναι βάρος ασήκωτο. Η απομόνωση γεγονός αδιάψευστο. Η μετακίνηση είναι αφόρητη. Τα πλήθη, πλέον, περιμένουν ώρες ατελείωτες κάποιο μέσο μεταφοράς. Η εξεύρεση εργασίας γίνεται ολοένα και πιο δύσκολη. Τα ποσοστά της ανεργίας φθάνουν σε ύψη ρεκόρ. Από την άλλη πλευρά, η ύπαιθρος ερημώνει με ανυπολόγιστες συνέπειες για την ελληνική οικονομία που απειλεί να τιναχθεί στον αέρα. Όλα αυτά μαζί, οικονομικοί και ψυχολογικοί λόγοι, δημιουργούν μια αφόρητη κατάσταση. Προκαλούνται κοινωνικές αναστατώσεις και αναταραχές. Το πρόβλημα είναι οξύ και είναι επιτακτική η ανάγκη να λυθεί, να καταπολεμηθεί στη ρίζα του. Και η ρίζα συνδέεται άμεσα με την εγκατάλειψη της υπαίθρου από την πολιτεία. Πρέπει να γίνουν πιο πυκνές οι συγκατοικίες, να υδρευθεί κάθε αγροτική περιοχή, να εξασφαλιστεί άμεσα η στήριξη των αγροτικών προϊόντων που θα δώσει κίνητρα σε νέους να μείνουν στο τόπο τους και να ασχοληθούν με παραδοσιακές ή εναλλακτικές μορφές καλλιέργειας. Να δημιουργηθούν, εκτός των πυλών, μεγάλες βιομηχανικές μονάδες ικανές να απορροφήσουν εργατικό δυναμικό. Η αποκέντρωση είναι ο βασικότερος τρόπος ελέγχου και περιορισμού του φαινομένου της αστυφιλίας και των συνεπειών της, που γίνονται ολοένα και περισσότερο αισθητές και επικίνδυνες. Η επαρχία απομονωμένη και αβοήθητη ξεψυχά. Η ζωή της πόλης πρέπει να μεταφερθεί στην επαρχία, χωρίς τα μειονεκτήματά της. Τότε κανείς δε θα την εγκαταλείπει, γιατί δε θα έχει να ζηλέψει τίποτα από την πόλη. Είναι αλήθεια ότι τα τελευταία χρόνια γίνεται κάποια προσπάθεια αποκέντρωσης και ανόρθωσης της επαρχίας, ώστε να ξαναβρεί την παλιά της ζωντάνια. Πρέπει όλοι να αντιληφθούμε έγκαιρα ότι η αστυφιλία είναι αρρώστια θανατηφόρα και αν δεν καταπολεμηθεί θα μας καταστρέψει. Καιρός να αναγνωριστεί η αξία και η σημασία των απλών ανθρώπων της υπαίθρου, τόσο για την οικονομία όσο και για την ισορροπία της χώρας, γενικότερα. Πρέπει να σταματήσει η δημιουργία πόλεων-τεράτων.

Οι υδροκέφαλες χώρες εξαθλιώνονται οικονομικά και πνευματικά. Ας μην συντελέσουμε στη γέννησή τους. Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Δηλαβεράκη Μαρία έχει το λόγο.

MARIA ΔΗΛΑΒΕΡΑΚΗ (Α' Αθήνας): Θα ήθελα να πω στον Ηλία ότι δε μίλησα για όλους τους ανθρώπους στις δημόσιες υπηρεσίες. Σε κάθε υπηρεσία υπάρχουν οι καλοί και οι κακοί. Δυστυχώς, όμως, είναι η πλειοψηφία οι «ανίκανοι», ας το πω έτσι, εντός εισαγωγικών. Γι' αυτό έχει δημιουργηθεί αυτή η εικόνα για το δημόσιο τομέα.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Έτσι και αλλιώς το διευκρίνισε και ο ίδιος με την παρέμβαση που έκανε και είπε ότι είναι θέμα στελέχωσης.

Η Έφηβος Βουλευτής Ράλλη Θεοδώρα έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΑ-ΔΗΜΗΤΡΑ ΡΑΛΛΗ (Β' Αθήνας): Ονομάζομαι Ράλλη Θεοδώρα και ανήκω στην εκλογική περιφέρεια Β' Αθήνας, κατοικώ στο Χολαργό και πηγαίνω στο Αρσάκειο. Είναι ιδιωτικό σχολείο, το λέω, γιατί έχει σημασία.

Είχα και έχω ως σκοπό να αναφερθώ στον έγγραφο τύπο, γιατί παρόλο που όλοι ανέφεραν τα Μ.Μ.Ε., όλοι περιορίζονταν στην τηλεόραση και δε μίλησε κανένας για την ελευθερία του Τύπου. Αλλά, πρώτα, θα ήθελα να κάνω μια παρέμβαση και να αναφερθώ ως πολίτης της Αθήνας και στην κοπέλα από τον Έβρο, που μίλησε και στη Δήμητρα από τη Ροδόπη και, γενικότερα, σε όλα τα παιδιά που ανήκουν στην επαρχία και να μιλήσω ζητώντας μια συγγνώμη και δικαίωση. Ήθελα να ζητήσω συγγνώμη, διότι ως κάτοικος της Αθήνας πολλές φορές έχουμε φερθεί αγάριστα, ενώ μερικές φορές ξεχνάμε και μένουμε σε λεπτομέρειες. Το θεωρώ ηθική υποχρέωση. Αλλά θέλω να ζητήσω και δικαίωση όσον αφορά αυτό που κάνει το κράτος. Δεν είμαστε εμείς υπεύθυνοι για όλα τα έργα της Ολυμπιάδας, που πραγματοποιούνται στην Αθήνα. Και πιστέψτε με, για μένα και για πολλά άτομα που γνωρίζω δεν είναι η καλύτερη κατάσταση. Για να φθάσω στο ξενοδοχείο από το σπίτι μου χρειάζομαι μια ώρα, ενώ είναι δίπλα. Δεν το λέω, φυσικά, θεωρώντας τους Αθηναίους θύματα. Δεν είμαστε θύματα, θα ήταν μεγάλη αχαριστία να το πούμε. Πιστεύω ότι βρισκόμαστε στην καλύτερη κατάσταση απ' ολόκληρη την Ελλάδα και δε θα έπρεπε να έχουμε παράπονο. Απλά, μερικές φορές, πιστεύω ότι αδικούμαστε διότι δεν είμαστε εμείς οι υπεύθυνοι γι' αυτά. Όσον αφορά τη συμπεριφορά μας, μερικές φορές έχετε δίκιο και θέλω να ζητήσω συγγνώμη.

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, παρακολούθησα με μεγάλο ενδιαφέρον επί δύο ημέρες τις απόψεις και τις προτάσεις σας όσον αφορά το θέμα των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Θα ήθελα να αναφερθώ σ' ένα μέσο, το οποίο έχει αδικηθεί στις συνεδριάσεις και το οποίο, κατά την προσωπική μου άποψη, είναι το σημαντικότερο. Πρόκειται για την απαρχή της ενημέρωσης, τον έγγραφο Τύπο. «Φοβάμαι όλα αυτά που θα γίνουν για μένα χωρίς εμένα»

αναφέρει ο γνωστός τραγουδιστής Βασίλης Παπακωνσταντίνου. Μήπως, τα λόγια αυτά εκφράζουν την κατάσταση στο χώρο της δημοσιογραφίας σήμερα; Χιλιάδες συντάκτες παίρνουν στα χέρια τους καθημερινά την εφημερίδα πάνω στην οποία έχει τυπωθεί και το δικό τους άρθρο. Στο περιεχόμενο αναγνωρίζουν το δικό τους τρόπο έκφρασης. Πάνω από το άρθρο διαβάζουν το δικό τους όνομα. Όμως, κάτι λείπει. Είναι η ψυχή τους. Πίσω από το γνώριμο ύφος και την προσωπική δομή του λόγου, διακρίνουν ιδέες ξένες. Είναι αυτές, που έρχονται σε αντίθεση με τα πιστεύω τους. Με λίγα λόγια βλέπουν ένα τεράστιο ψέμα.

Η ελευθερία του Τύπου αποτελεί ένα νόμιμο δικαίωμα. Η καταπάτηση της ελεύθερης έκφρασης διαστρεβλώνει την αλήθεια, τη γνησιότητα. Πώς μπορούμε να μιλάμε για ελευθερία, όταν δεν μπορούμε να εκφραστούμε ελεύθερα; Στο χώρο της έντυπης δημοσιογραφίας, σωστός δημοσιογράφος δεν είναι εκείνος που έχει την ικανότητα της έκφρασης και την οξυδέρκεια να κρίνει την αλήθεια σε δύσκολες καταστάσεις, αλλά εκείνος που μπορεί κατόπιν εντολών, να καταγράψει τις απόψεις των εκδοτών, εξυπηρετώντας συμφέροντα. Αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας είναι το γνωστό «χάιδεμα των αυτιών», όπως συνηθίζουμε να λέμε και η δημιουργία μίας εικόνας που δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Η αιτία του λόγου μου είναι η απόγνωση, την οποία νιώθω για την παρούσα κατάσταση. Στη θέση των συγκεκριμένων δημοσιογράφων, ίσως βρεθούν αύριο ορισμένοι από εμάς. Θα ήθελα να ρωτήσω τους Έφηβους, πώς θα ένιωθαν αν κάποια ημέρα αναγκάζονταν να πουν πράγματα που δεν πιστεύουν, να εκφέρουν απόψεις που δεν τις εκπροσωπούν, να ορκίζονται στο όνομα της αλήθειας γνωρίζοντας ότι θα πουν ψέματα. Προφανώς, κανείς δε θα ανεχόταν μία τέτοια κατάσταση. Προφανώς, όλοι θα προτιμούσαν να σιωπήσουν, ακόμη και αν αυτό είναι σκληρό, προκειμένου να υπερασπιστούν τις απόψεις τους. Πατί τότε κυριαρχεί η αδικία στον έγγραφο Τύπο; Πατί δε λάμπει η αλήθεια, η ψυχή; Είναι δύο έννοιες, που στην προκειμένη περίπτωση ταυτίζονται. Όσον αφορά τις απόψεις ενός ατόμου, η αλήθεια είναι η ψυχή και η ψυχή είναι η αλήθεια.

Ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Ουρανία Μήλου έχει το λόγο. Παρακαλώ λίγο σύντομα, γιατί έχετε ξαναμιλήσει.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΜΗΛΟΥ (Β' Πειραιά): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, έρχομαι από τη Β' Πειραιά και με αφορμή την αναφορά κάποιου συναδέλφου στην υπερδύναμη Αμερική, θα ήθελα και εγώ να εκφράσω την άποψή μου για τη σχέση της Αμερικής τόσο με την τρομοκρατία όσο και με τους πολιτικούς. Σε σχέση με την τρομοκρατία, κάποιος γνωστός πολιτικός μιλούσε για κάποιο μέλος της τρομοκρατικής οργάνωσης 17 Νοέμβρη, λέγοντας ότι βρι-

σκόταν στα χέρια των Αμερικανών. Αμέσως μετά την παράδοση του τρομοκράτη κάποιος, επίσης, γνωστός δημοσιογράφος βγήκε στα παραθυράκια και είπε συγκεκριμένα: «να κλείσουν τα στόματα αυτών που λένε ότι ήταν στα χέρια των Αμερικανών». Ο συγκεκριμένος δημοσιογράφος παρουσίαζε μία εκπομπή και τυχαία άραγε, συχνά υπήρχαν απευθείας συζητήσεις με τον ίδιο και το Γενικό Γραμματέα του Λευκού Οίκου, με Προέδρους Μυστικών Υπηρεσιών και μερικά από τα «κεφάλια» της Αμερικανικής Πολιτείας. Το συμπέρασμα: Ο ίδιος ο Μπους, ο «μεγάλος», είχε πει σε συνέντευξή του ότι η Αμερική έχει σε κάθε τρομοκρατική οργάνωση και κάποιον εκπρόσωπο, ενώ από την πλευρά του δημοσιογράφου δε φαίνεται ύποπτο να έχει τόσο καλή σχέση και επικοινωνία με την υπερδύναμη; Μήπως πρέπει να αναφερθούμε και σε κάποιον πολύ γνωστό πολιτικό, ο οποίος πριν από λίγο καιρό επισκέφθηκε την Αμερική και συνάντησε τον Πρόεδρό της; Κατά την άποψή μου, πήγε να πιστοποιήσει τη μελλοντική του θέση στην προεδρία της Ελλάδας.

Για να μην τα πολυλογούμε, η Αμερική ελέγχει τους πάντες και τα πάντα. Μπορεί να σηκώσει και να ρίξει κυβερνήσεις, να έχει «τσιράκια» πανταχού παρόντα και να τα χρησιμοποιεί ανάλογα με τα δικά της συμφέροντα. Αφήνω σε εσάς να αναγνωρίσετε τα ονόματα, στα οποία δεν αναφέρθηκα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Έφηβοι Βουλευτές, νομίζω ότι ολοκληρώσαμε τη διαδικασία. Θα πάμε τώρα στη φάση των ψηφοφοριών και της κλήρωσης των πέντε ομιλητών, που θα πάρουν το λόγο στην Ολομέλεια.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΥΡΟΥΔΗ (Β' Θεσσαλονίκης): Θα ήθελα το λόγο.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Τελειώσαμε τη συζήτηση. Δεν ξανασυζητούμε για κανένα θέμα. Θα σας διευκολύνω όλους με βάση αυτά που είπατε, για να μην ταλαιπωρηθείτε. Κανονικά στη σημερινή συνεδρίαση προβλεπόταν να συζητάμε μόνο τις προτάσεις, αλλά εγώ ήθελα να μιλήσουν και οι υπόλοιποι. Κλείσαμε έναν κύκλο. Ξέρω ότι ο καθένας έχει λόγο και αντίλογο. Έτσι είναι πάντα. Αυτά δεν τελειώνουν. Γι' αυτό, πρέπει να είμαστε μεστοί και ουσιαστικοί στο καθετί που λέμε.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΣΚΟΥΛΑΡΙΔΟΥ (Νομός Ροδόπης): Υπάρχουν ασάφειες. Δεν μπορούμε να διευκρινίσουμε κάποια πράγματα;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Νομίζω ότι ο καθένας έχει διαμορφώσει την κρίση του τώρα πλέον. Είχατε το χρόνο και τη δυνατότητα να τα διατυπώσετε. Εν πάση περιπτώσει, κατανοώ το πρόβλημα της αντίθεσης ανάμεσα στο κέντρο και στην περιφέρεια. Είναι ένα πρόβλημα υπαρκτό, που δε θα τελειώσει με λόγους. Η πράξη είναι που θα τα διαμορφώσει όλα αυτά.

Ό,τι έχετε καταγράψει εσείς οι ίδιοι ως προτάσεις, από τότε που ξεκίνησε η διαδικασία μέχρι να φτάσετε εδώ στη Βουλή, έχει κωδικοποιηθεί. Αυτά δηλαδή είναι κείμενα δικά σας. Δεν είναι κανενός άλλου οι προτάσεις. Η Επιτροπή μας ασχολείται με τα θέματα που αναφέρονται από τη σελίδα 85 μέχρι τη σελίδα 114.

Με βάση, λοιπόν, τα κείμενα που στείλατε, με βάση τις παρατηρήσεις που κάνατε, η Επιτροπή των Καθηγητών, υπό την Προεδρία του κ. Σαμαράκη, κωδικοποίησε όλα αυτά τα θέματα και τα αποτύπωσε. Είναι δικές σας προτάσεις κατ' αρχήν και έχουν ταξινομηθεί στις επιτροπές, ανάλογα με το θέμα τους. Η δική μας Επιτροπή έχει 14 θέματα, κεφάλαια, ενότητες, όπως θέλετε πείτε τα. Πρώτο είναι «αστυφιλία - αποκέντρωση».

Ήδη, έχετε γνώση του τι περιλαμβάνει η κάθε ενότητα. Αφού πρώτα ψηφίσουμε επί της αρχής τη Σύνοψη Κεμμένων, μετά θα ψηφίσουμε την κάθε ενότητα με τις προτάσεις σας και μετά θα ψηφίσουμε τις συμπληρωματικές προτάσεις που κάνετε εσείς εδώ με το λόγο σας. Έτσι είναι η διαδικασία, για να διαμορφωθεί το τελικό κείμενο που θα σταλεί από την Επιτροπή στην Ολομέλεια της Βουλής των Εφήβων.

Τώρα, ερωτάται, η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτή η Σύνοψη των Κεμμένων επί της αρχής.

Όσοι αποδέχονται τη Σύνοψη Κεμμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής μας, δηλαδή από τη σελ. 85 μέχρι τέλους, να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές)

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η Σύνοψη των Κεμμένων γίνεται δεκτή επί της αρχής, ομόφωνα.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση των επιμέρους θεμάτων.

Το πρώτο θέμα, κεφάλαιο 5.1 (σελ. 85-87), αφορά την αστυφιλία και την αποκέντρωση. Υπάρχουν επιστημονικές, οι συνέπειες της αστυφιλίας και οι προτάσεις.

Όσοι θα ψηφίσουν, σηκώνουν το χέρι. Επαναλαμβάνω ότι ψηφίζουμε την πρώτη ενότητα, που είναι η αποδελτίωση των προτάσεων που κάνατε με βάση τις εκθέσεις για την Αστυφιλία-Αποκέντρωση.

Προχωρούμε στην ψήφιση της πρώτης ενότητας «Αστυφιλία-Αποκέντρωση».

Οι αποδεχόμενοι την ενότητα, παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές)

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο «Αστυφιλία-Αποκέντρωση» έγινε δεκτό ομόφωνα.

Προχωρούμε στο δεύτερο κεφάλαιο, για τη δημόσια διοίκηση.

ΣΤΕΛΛΑ ΠΡΙΜΙΚΥΡΗ (Ν. Κυκλάδων): Κύριε Πρόεδρε, σε μερικές από τις προτάσεις που υπάρχουν στο κείμενο μπορεί να μη συμφωνούμε. Εγώ σε μερικές παραμέτρους δεν

συμφωνώ. Δεν μπορώ να το εκφράσω; Είναι όλα γενικά;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Σε πιο σημείο διαφωνείς, παραδείγματος χάριν;

ΣΤΕΛΛΑ ΠΡΙΜΙΚΥΡΗ (Ν. Κυκλάδων): Εγώ διαφωνώ στο σημείο που λέει για απαγόρευση της πολυθεσίας, γιατί κάποιος μπορεί να έχει την όρεξη να δουλέψει, κάποιος μπορεί να έχει ανάγκη τα χρήματα. Νομίζω ότι αν κάποιος θέλει να δουλέψει, πρέπει να μπορεί να δουλέψει.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Είσαι δηλαδή υπέρ της πολυθεσίας;

ΣΤΕΛΛΑ ΠΡΙΜΙΚΥΡΗ (Ν. Κυκλάδων): Δεν είμαι υπέρ της πολυθεσίας, απλά δεν θέλω την απαγόρευση, που λέει η πρόταση.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δηλαδή, προτείνεις να μην απαγορεύεται η πολυθεσία.

ΣΤΕΛΛΑ ΠΡΙΜΙΚΥΡΗ (Ν. Κυκλάδων): Ναι.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση της συναδέλφου σας, να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι αποδεχόμενοι την απαγόρευση της πολυθεσίας, να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, υπέρ της πρότασης απαγόρευσης της πολυθεσίας σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι. Παραμένει, λοιπόν, η πρόταση ως έχει στο κείμενο.

Άρα λοιπόν, κλείνουμε αυτήν την ενότητα και ερωτάται η Επιτροπή, εάν κάνει δεκτό το κεφάλαιο «Δημόσια Διοίκηση».

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το κεφάλαιο «Δημόσια Διοίκηση» γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε στο κεφάλαιο σχετικά με την ισότητα των δύο φύλων.

Έχετε δει τις προτάσεις; Υπάρχει ένσταση σ' αυτές τις προτάσεις;

ΕΛΕΝΗ ΤΖΟΒΛΑ (Β' Αθήνας): Διαφωνώ στο να γίνονται ιερείς και οι γυναίκες. Νομίζω ότι είναι θέμα παράδοσης.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Προτείνεις, λοιπόν, ότι δεν πρέπει να γίνονται δεκτές ως ιερείς και οι γυναίκες, διότι είναι θέμα παράδοσης. Το εξηγείς κιόλας.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να μη γίνονται οι γυναίκες ιερείς, λόγω της θρησκευτικής μας παράδοσης, να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να γίνονται και οι γυναίκες ιερείς, να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, υπέρ της πρότασης να μη γίνονται οι γυναίκες ιερείς, σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι. Επομένως, η

πρόταση της Σύνοψης «να γίνονται ιερείς και οι γυναίκες» δεν γίνεται δεκτή και διαγράφεται. Τα άλλα παραμένουν ως έχουν.

ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (Β' Αθήνας): Μιού λέπτό. Κάπου λέει μέσα ότι οι γυναίκες είναι σαν σκευή ηδονής. Έτσι όπως έχει φτάσει πλέον η κοινωνία, δεν είναι μόνο η γυναίκα.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Έχουμε τελειώσει τη συζήτηση γι' αυτό το θέμα. Αυτό προφανώς είναι μια διατύπωση κάποιου Έφηβου Βουλευτή σε κάποια έκθεση. Όταν μπαίνουμε σε ψηφοφορίες, δεν μπαίνουμε σε δεύτερο σχολιασμό.

Ερωτάται η Επιτροπή: γίνεται δεκτό το κεφάλαιο 5. 3 «Ισότητα των δύο Φύλων»;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το κεφάλαιο «Ισότητα των δύο Φύλων» γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε στο κεφάλαιο «Τύπος και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης».

Στο υφιστάμενο κείμενο υπάρχει κάποια παρατήρηση; Αν υπάρχει κάποια επιπλέον πρόταση, θα την πούμε στο τέλος.

Ορίστε.

ΜΥΡΣΙΝΗ ΒΑΡΓΙΕΜΙΤΖΙΔΟΥ (Ν. Λέσβου): Λέει κάπου ότι πρέπει και οι γυναίκες να υπηρετούν στρατιωτική θητεία. Διαφωνώ σ' αυτό, γιατί νομίζω ότι είναι η χαριστική βολή στις γεννήσεις, αν θα πρέπει να πάμε για δύο χρόνια στρατό, όπως και οι άντρες.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Οι αποδεχόμενοι την πρόταση «να μην υπηρετούν οι γυναίκες στρατιωτική θητεία», να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση «να υπηρετούν οι γυναίκες στρατιωτική θητεία», να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Η πρόταση «να μην υπηρετούν οι γυναίκες στρατιωτική θητεία» γίνεται δεκτή με μια ψήφο διαφορά.

Επομένως, η πρότασης της Σύνοψης Κεμμένων «να υπηρετούν και οι γυναίκες στρατιωτική θητεία», διαγράφεται.

Ψηφίσατε οριακά, που σημαίνει ότι είστε σοβαρώς προβληματισμένοι. Η μία ψήφος διαφορά σημαίνει ότι έχετε έναν προβληματισμό γύρω απ' αυτό.

Σχετικά με τις υπόλοιπες προτάσεις για την ισότητα, υπάρχει κάτι που θέλετε να πείτε;

Παρακαλώ, όχι σχολιασμό.

MARIANNA ΛΥΚΟΥ (Α' Αθήνας): Υπάρχει μια πρόταση που λέει «να κλείσουν οι οίκοι ανοχής». Διαφωνώ σ' αυτό.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Οι αποδεχόμενοι την πρόταση «να κλείσουν οι οίκοι ανοχής», να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση «να μην κλείσουν οι οίκοι ανοχής» να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, υπέρ της πρότασης «να μην κλείσουν οι οίκοι ανοχής» σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι. Πολύ λογική η σκέψη σας.

Επομένως, η πρόταση που υπάρχει στο Κεφάλαιο αυτό «να κλείσουν οι οίκοι ανοχής» διαγράφεται.

Η Έφηβος Βουλευτής Μαρία Δηλαβεράκη έχει το λόγο.

MARIA ΔΗΛΑΒΕΡΑΚΗ (Α' Αθήνας): Κάπου λέει να καταργηθεί η γιορτή της γυναίκας ή να καθιερωθεί η γιορτή του άντρα. Αυτό τι είναι; Επειδή δηλαδή υπάρχει γιορτή της γυναίκας πρέπει να υπάρχει και γιορτή του άντρα;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αυτή είναι μία πρότασή σας. Τώρα μπήκαμε σε ουσιαστικά ζητήματα. Η γιορτή του άνδρα είναι μία πρόταση, που προκύπτει από τα δικά σας κείμενα. Δεν έρχεται από τον ουρανό. Κάποιος από εσάς το πρότεινε και αποδελτιώθηκε στις προτάσεις. Δεν μπορούμε να κάνουμε άλλο σχολιασμό.

Ερχόμαστε τώρα στην ψηφοφορία. Προτείνεις να αφαιρεθεί;

MARIA ΔΗΛΑΒΕΡΑΚΗ (Α' Αθήνας): Ναι.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Οραία.

Υπάρχει, λοιπόν, πρόταση να μην υπάρχει η γιορτή του άνδρα. Δηλαδή, η συνάδελφός σας προτείνει να αφαιρεθεί η πρόταση «να καθιερωθεί η γιορτή του άνδρα».

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση της συναδέλφου σας να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση της Μαρίας Δηλαβεράκη να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Προφανώς, υπέρ της μη αποδοχής της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση της Σύνοψης παραμένει ως έχει.

Υπάρχει άλλη πρόταση;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Τελειώνει το κεφάλαιο, λοιπόν, «Ισότητα των δύο Φύλων» και ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το κεφάλαιο 5.3 γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία, με βάση τις σχετικές αποφάσεις που πήρατε και τις αλλαγές που κάνατε στις προτάσεις.

Πάμε στο επόμενο κεφάλαιο, που είναι «Τύπος και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης».

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ANNA ΚΑΠΝΙΑ (Νομός Μαγνησίας): Αναφέρεται μια

πρόταση «Κατάργηση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης». Διαφωνώ με αυτό, γιατί πρέπει να υπάρχει ΕΣΡ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Υπάρχει, λοιπόν, πρόταση για κατάργηση του ΕΡΣ και υπάρχει αντιπρόταση της συναδέλφου σας που είναι υπέρ του να υπάρχει ΕΡΣ.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση της Σύνοψης να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, υπέρ της αποδοχής της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία και παραμένει ως έχει.

Υπάρχει άλλη πρόταση;

Ορίστε.

ANNA ΜΠΑΤΖΕΛΗ (Νομός Χανίων): Υπάρχει μια πρόταση «Να ακούμε ραδιόφωνο και να κλείσουμε τις τηλεοράσεις». Είναι πολύ απόλυτο. Γιατί να τις κλείσουμε τις τηλεοράσεις;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εσύ, λοιπόν, προτείνεις να ακούμε και ραδιόφωνο και να βλέπουμε και τηλεόραση.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση της συναδέλφου σας να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Υπέρ της αποδοχής της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Υπάρχει άλλη πρόταση;

Ορίστε.

MARIA ΔΗΛΑΒΕΡΑΚΗ (Α' Αθήνας): Κάπου λέει: «Σεβασμός της γυναίκας από τα Μ.Μ.Ε.». Ήθελα να πω ότι είναι επιλογή της κάθε γυναίκας για το πώς θα εμφανιστεί στη διαφήμιση και τι θα κάνει.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δεν πρέπει να παρεμβαίνω, αλλά εν τούτοις νομίζω πως δεν είναι ακριβώς επιλογή. Είναι επιλογή της γυναίκας; Εάν, δηλαδή, σας παρουσιάζουν να μαγειρεύετε μόνο και στα άλλα βάζουν τους άνδρες, είναι επιλογή της γυναίκας;

MARIA ΔΗΛΑΒΕΡΑΚΗ (Α' Αθήνας): Εγώ λέω ότι κάθε γυναίκα θα πάει από μόνη της στη διαφημιστική εταιρεία και αυτός θα της πει: Θέλεις να κάνεις αυτό σε μια διαφήμιση;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Να το ξανασκεφτείς. Θα το θέσουμε σε ψηφοφορία.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση, όπως είναι διατυπωμένη στη Σύνοψη, να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι. (Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς υπέρ της αποδοχής της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται, λοιπόν, η Επιτροπή: Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο «Τύπος και Μ.Μ.Ε.»;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το κεφάλαιο «Σεβασμός της Γυναίκας από τα ΜΜΕ» γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Πάμε στο θέμα της τρομοκρατίας.

Ορίστε.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΣΚΟΥΛΑΡΙΔΟΥ (Νομός Ροδόπης): Υπάρχει μια πρόταση που λέει «Δημόσια καταδίκη των τρομοκρατών». Δηλαδή τί εννοεί «δημόσια»; Θα γυρίσουμε στο λιθολογισμό;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Προφανώς εννοεί να μη τους χαϊδεύουν τα Μ.Μ.Ε., αλλά αντίθετα, να τους κατακρίνουν, για να είναι παραδείγματα προς αποφυγή.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΣΚΟΥΛΑΡΙΔΟΥ (Νομός Ροδόπης): Εντάξει, δεν υπάρχει τότε θέμα.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Υπάρχει άλλη παρατήρηση;

Ορίστε.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΚΟΥΚΑΚΗ (Νομός Λακωνίας): Μία πρόταση λέει «Μείωση στον αριθμό των παράνομων μεταναστών». Εγώ λέω «Απαγόρευση. Να μην υπάρχουν καθόλου παράνομοι μετανάστες».

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ούτως ή άλλως, απαγορεύεται να υπάρχουν παράνομοι μετανάστες.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΚΟΥΚΑΚΗ (Νομός Λακωνίας): Λέει «μείωση», στη σελίδα 96.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Προτείνεις, λοιπόν, να μην υπάρχουν καθόλου.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση της συναδέλφου σας να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, υπέρ της αποδοχής της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η τροποποίηση αυτής της πρότασης έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Υπάρχει άλλη πρόταση;

Ορίστε.

ΤΡΙΑΔΑ ΤΣΑΦΑ (Επικρατείας): Γιατί «όχι χρήματα για εξοπλισμούς»; Με την παιδεία και την κοινωνική πολιτική, δεν πρόκειται να κάνουμε τίποτα. Εμείς σαν Ελλάδα να, να

το εφαρμόσουμε αυτό, αλλά αν τα ξένα κράτη επιτεθούν στην Ελλάδα και δεν έχουμε εξοπλισμό; Τί θα γίνει τότε;

Πρέπει να υπάρχουν χρήματα για εξοπλισμούς, αλλά να υπάρχει παιδεία και κοινωνική πολιτική, επίσης.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θέλεις να πεις ότι για την προάσπιση της εθνικής ανεξαρτησίας πρέπει να υπάρχει και αμυντική ικανότητα. Την ίδια ώρα πρέπει να υπάρχει και κοινωνική πολιτική. Αυτή είναι η πρότασή σου.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, υπέρ της αποδοχής της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Υπάρχει άλλη πρόταση;

Ορίστε.

ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ ΒΑΓΓΕΛΑ-ΧΑΛΙΝΙΔΟΥ (Νομός Ημαθίας): Μία πρόταση λέει: «Να ενωθούν οι ισχυροί του κόσμου και να σταματήσουν την τρομοκρατία.» Μια άλλη πρόταση είναι «Όχι πολεμικές επιχειρήσεις στο όνομα της ειρήνης.» Οι ισχυροί του κόσμου έχουν ενωθεί, κατά τη γνώμη μου, ενάντια της τρομοκρατίας και με πολεμικές επιχειρήσεις. Εδώ λέει «όχι στις πολεμικές επιχειρήσεις στο όνομα της ειρήνης.»

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ναι, αλλά υπήρξαν και ομιλίες εδώ μέσα που λένε ότι οι ισχυροί του κόσμου χρησιμοποιούν ως άλλοθι την τρομοκρατία για να επιβάλουν τρομοκρατία. Άρα το ένα θέμα είναι αυτό. Το άλλο θέμα είναι ότι οι ισχυροί του κόσμου πρέπει να βοηθήσουν στην ειρήνη. Είναι η προτροπή που κάνετε προς τους ισχυρούς του κόσμου, δεν είναι σε αντίφαση. Το αφήνουμε ως έχει;

ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ ΧΑΛΙΝΙΔΟΥ-ΒΑΓΓΕΛΑ (Νομός Ημαθίας): Αν είναι αυτό το νόημα, το δέχομαι.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εγώ δίνω μια ερμηνεία. Αν την δέχετε αυτή την ερμηνεία, μπαίνει και στα Πρακτικά, γιατί ό,τι λέμε τώρα, γράφεται.

ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ ΧΑΛΙΝΙΔΟΥ-ΒΑΓΓΕΛΑ (Νομός Ημαθίας): Έτσι το δέχομαι.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Μαρία Παρίση έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΠΑΡΙΣΗ (Βουλευτής Επικρατείας): Υπάρχει μια πρόταση που λέει «Να εφαρμόζονται σκληροί νόμοι για τους τρομοκράτες.» Αυτό είναι τελείως αντιδημοκρατικό. Πιστεύω ότι οι νόμοι πρέπει να είναι ίσοι για όλους.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Μάλιστα, να εφαρμόζονται οι νόμοι ισότιμα για όλους τους ανθρώπους. Αυτό προτείνεις.

Πόσοι είναι υπέρ του να εφαρμόζονται ισότιμα οι νόμοι για όλους;

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς κατά της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση της Σύνοθεσης μένει ως έχει.

Ο Έφηβος Βουλευτής Ανάργυρος Καραμολέγκος έχει το λόγο.

ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (Β' Αθήνας): Υπάρχει στη σελ. 97 η εξής πρόταση: «Το παράδειγμα των ΗΠΑ, όπου κοινωνία και έθνος συστρατεύονται, πρέπει να γίνει πράξη, έστω και τώρα, στην Ελλάδα.» Διαφωνώ με την όλη πρόταση και ειδικότερα με το πώς είναι γραμμένη. Θέλω να απαλειφθεί τελείως.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δεν χρειάζεται αυτή η προτροπή. Αυτό λες, έτσι δεν είναι; Μάλιστα.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση του Ανάργυρου Καραμολέγκου να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, υπέρ της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς η πρόταση του συναδέλφου σας ενεκρίθη, κατά πλειοψηφία και απαλείφεται η πρόταση που υπάρχει στη Σύνοθεση Κεμένων.

Η Έφηβος Βουλευτής Σοφία Τυλιγάδα έχει το λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΤΥΛΙΓΑΔΑ (Β' Αθηνών): Εγώ θα ήθελα να εκφράσω την ένστασή μου σε μια πρόταση που λέει «όχι στις πολεμικές επιχειρήσεις στο όνομα της ειρήνης», διότι πιστεύω ότι πολλά έθνη αυτή τη στιγμή βρίσκονται ελεύθερα, επειδή διεξήχθησαν κάποιοι πόλεμοι, έτσι ώστε να διεκδικήσουν την ειρήνη τους. Δυστυχώς, χωρίς τους πολέμους ο κόσμος δεν προχωρά και πιστεύω ότι θα πρέπει να διαγραφεί αυτή η πρόταση.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Πόσοι θέλουν να απαλειφθεί αυτή η έκφραση: «Όχι στις πολεμικές επιχειρήσεις στο όνομα της ειρήνης»;

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση της συναδέλφου σας να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, υπέρ της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι λιγότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση παραμένει ως έχει.

Η Έφηβος Βουλευτής Βασιλική Ξενοδημητροπούλου έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΞΕΝΟΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ (Επικρατείας):

Θέλω να αναφερθώ στην πρόταση που λέει «Ιερή εκεχειρία στους αγώνες του 2004». Να προσθέσουμε, όχι μόνο στους αγώνες, γιατί ζωή υπάρχει και μετά από αυτούς.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αφήνουμε την πρόταση ως έχει και προσθέτουμε μία καινούργια συμπληρωματική παράγραφο που θα λέει «Κατοχύρωση της παγκόσμιας ειρήνης». Θα το βάλουμε χωριστά.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.
(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.
(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, κατά της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι λιγότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση ενεκρίθη, κατά πλειοψηφία.

Ολοκληρώθηκε αυτό το κεφάλαιο με βάση πλέον και τις τροποποιήσεις που κάνατε και ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς το κεφάλαιο «Τρομοκρατία» έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε στο επόμενο κεφάλαιο «Δημόσια ασφάλεια». Να ακούσουμε τις προτάσεις σας.

Ο Έφηβος Βουλευτής Ανάργυρος Καραμολέγκος έχει το λόγο.

ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (Β' Αθήνας): Διαφωνώ με την πρόταση που λέει «Παραδειγματική τιμωρία σε όσους διαταράσσουν τη δημόσια ασφάλεια». Πιστεύω πως οι νόμοι είναι για όλους ίσοι και δεν πρέπει κάποιος να τιμωρούνται παραδειγματικά.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.
(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, κατά της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση της Σύνοψης παραμένει ως έχει.

Η Έφηβος Βουλευτής Κωνσταντίνα Βαρβούτα έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΒΑΡΒΟΥΤΑ (Νομός Κιλκίς): Δεν καταλαβαίνω την εξής πρόταση: «Δεν πρέπει να επεμβαίνουν τα πολιτικά πρόσωπα στην Ελληνική Αστυνομία.» Τι ακριβώς εννοεί;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ενδεχομένως κάποιος συνάδελφός σας θεωρεί ότι γίνονται παρεμβάσεις στην Αστυνομία που επηρεάζουν τα πολιτικά πρόσωπα και προτείνει ότι δεν πρέπει να υπάρχει παρέμβαση σε πολιτικά πρόσωπα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΒΑΡΒΟΥΤΑ (Ν. Κιλκίς): Δηλαδή, με

ποιο τρόπο μπορεί η πολιτική να επεμβαίνει στην αστυνομία; Δεν το καταλαβαίνω αυτό.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Μπορεί να έσβηνε μια κλήση, αλλά τώρα δεν σβήνονται ούτε οι κλήσεις. Εν πάση περιπτώσει, εδώ υπάρχουν διαφορετικές απόψεις. Εγώ πιστεύω ότι δεν υπάρχει ουσιαστική παρέμβαση στην Αστυνομία από τα πολιτικά πρόσωπα. Το αφήνουμε όπως έχει; Πόσοι είναι υπέρ του να μείνει η πρόταση όπως έχει;

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση, όπως είναι, να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, υπέρ της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι. Άρα, μένει η πρόταση όπως έχει.

Δεν υπάρχει άλλη παρατήρηση και ερωτάται η Επιτροπή, εάν κάνει δεκτό το κεφάλαιο 5.6, «Δημόσια Ασφάλεια».

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο «Δημόσια Ασφάλεια» έγινε δεκτό, ομόφωνα.

Κεφάλαιο 5.7: «Δικαιοσύνη και σωφρονιστικά ιδρύματα». Εδώ υπάρχουν πάρα πολλές προτάσεις. Έχετε να κάνετε κάποιες παρατηρήσεις;

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΜΟΣΧΙΔΗΣ (Ν. Χαλκιδικής): Πάνω στην πρόταση «Ναι στη θανατική ποινή χωρίς εκδίκηση»: Γίνεται να υπάρχει θανατική ποινή η οποία να μην ενέχει εκδίκηση; Ακριβώς παρακάτω υπάρχει η πρόταση για κατάργηση της θανατικής ποινής. Πιστεύω ότι πρέπει να απαλειφθεί αυτή η πρόταση.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Προτείνεις, λοιπόν, επειδή στην Ελλάδα έχουμε κατάργηση της θανατικής ποινής, να απαλειφθεί η πρόταση.

Ο κ. Μοσχίδης προτείνει την απάλειψη της θανατικής ποινής και, επίσης, να διαγραφεί η πρόταση «Ναι στη θανατική ποινή χωρίς εκδίκηση».

Πόσοι είναι υπέρ της πρότασης της Σύνοψης; Οι αποδεχόμενοι την πρόταση, όπως είναι διατυπωμένη, να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση είναι περισσότεροι.

Άρα, η πρόταση απαλείφεται.

«Κατάργηση της θανατικής ποινής». Έτσι κι αλλιώς υπάρχει αυτό στην Ελλάδα, δεν χρειάζεται να πούμε κάτι περισσότερο.

«Θανατική ποινή για παραδειγματισμό». Πόσοι είστε υπέρ του να φύγει η πρόταση αυτή;

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση της Σύνοψης να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση είναι περισσότεροι.

Άρα, η πρόταση αυτή διαγράφεται.

Η Έφηβος Βουλευτής Πολυξένη Κουσινώρη έχει το λόγο.

ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΚΟΥΣΙΝΙΩΡΗ (Ν. Ηλείας): Σχετικά με την πρόταση «Θανατική ποινή μόνο στους εμπόρους ναρκωτικών». Πιστεύω ότι δεν πρέπει να υπάρχει καθόλου θανατική ποινή, ούτε γι' αυτούς.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Σ' αυτή την πρόταση της συναδέλφου σας πόσοι είσθε υπέρ;

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση, όπως είναι στη Σύνοψη, να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, κατά της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση διαγράφεται.

Η Έφηβος Βουλευτής Αναστασία Λαζάρου έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΛΑΖΑΡΟΥ (Ν. Μεσσηνίας): Η τελευταία πρόταση, για την εφαρμογή της θανατικής ποινής στην Ελλάδα με στόχο τη μείωση της εγκληματικότητας. Πιστεύω ότι, όπως δεν μπορούμε να δώσουμε μια ανθρώπινη ζωή σε κανέναν, δεν μπορούμε και να την πάρουμε.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Έτσι και αλλιώς, το έχουμε ψηφίσει αυτό. Όλες οι προτάσεις που εμπεριέχουν τη θανατική ποινή απαλείφονται.

Η Έφηβος Βουλευτής Αναστασία Μαυρουδή έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΥΡΟΥΔΗ (Β' Θεσσαλονίκης): Υπάρχει πρόταση κατάργησης αδειών εξόδου για τους φυλακισμένους. Προτείνω να απαλειφθεί, να μην καταργήσουμε τις άδειες εξόδου για τους φυλακισμένους.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση της Σύνοψης να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Είναι σαφώς περισσότεροι οι αποδεχόμενοι την απόφαση της πρότασης. Συνεπώς, γίνεται δεκτή η απόφαση της πρότασης «Κατάργηση των αδειών εξόδου για τους φυλακισμένους». Ψηφίζοντας αυτήν την πρόταση, θεωρείτε ότι σωστά δίνονται οι άδειες εξόδου για τους φυλακισμένους.

Η Έφηβος Βουλευτής Σοφία Τυλιγάδα έχει το λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΤΥΛΙΓΑΔΑ (Β' Αθήνας): Θα ήθελα να αναφερθώ σε μια πρόταση, η οποία λέει «Κατάργηση των αναμορφωτηρίων». Πιστεύω ότι πρέπει να διαγραφεί.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δηλαδή, εσύ προτείνεις να υπάρχουν τα αναμορφωτήρια.

Να σηκώσουν το χέρι όσοι είναι υπέρ του να υπάρχουν αναμορφωτήρια.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Να σηκώσουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση της συναδέλφου σας.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Είναι περισσότεροι οι αποδεχόμενοι την πρόταση της Σοφίας Τυλιγάδα. Επομένως, η πρόταση για κατάργηση των αναμορφωτηρίων απαλείφεται.

Η Έφηβος Βουλευτής Χριστίνα Μπιτζέκα έχει το λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΠΙΤΖΕΚΑ (Ν. Έβρου): Σχετικά με την πρόταση που υπάρχει, για την αποφυλάκιση των φυλακισμένων και την ομαλή τους επαναφορά, ότι «ο αποφυλακισμένος δεν πρέπει να θεωρείται ως απόβλητος της κοινωνίας»: Αυτή είναι μία ηθική αξία, πιστεύω ότι δεν πρέπει να υπάρχει μέσα στις προτάσεις.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ήδη στις προηγμένες πολιτείες ισχύει αυτό.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Ανάργυρος Καραμολέγκος.

ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (Β' Αθηνών): Υπάρχει η πρόταση «Απέλαση των αλλοδαπών κρατουμένων για να εκτίσουν την ποινή τους στον τόπο προέλευσής τους».

Αυτό ήδη ισχύει και είναι πλέον σε όλους γνωστό ότι οι αλλοδαποί φεύγουν και μέσα σε δέκα ώρες έχουν γυρίσει πίσω. Οπότε, καλύτερα είναι να τους κρατάμε εδώ να εκτίουν την ποινή τους.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Τίθεται σε ψηφοφορία η πρόταση του Έφηβου Βουλευτή Ανάργυρου Καραμολέγκου «Οι αλλοδαποί κρατούμενοι να μένουν εδώ και να εκτίουν την ποινή τους».

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, υπέρ της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση του συναδέλφου σας ενεκρίθη κατά πλειοψηφία και η πρόταση της Σύνοψης απαλείφεται.

Η Έφηβος Βουλευτής Θεοδώρα Λαγανά έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΛΑΓΑΝΑ (Ν. Δωδεκανήσου): Στη Σύνοψη υπάρχει η πρόταση «Αποκέντρωση των φυλακών έξω από το Λεκανοπέδιο». Προτείνω αυτή η πρόταση να απαλειφθεί.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η συνάδελφός σας προτείνει να διαγραφεί η πρόταση «Αποκέντρωση των φυλακών έξω από το Λεκανοπέδιο». Το πού κτίζονται τα σωφρονιστικά ιδρύματα –αυτό το λέω για την ιστορία– είναι συνάρτηση δύο-τριών παραγόντων: Λειτουργικότητα, ανάγκες, και πάνω απ' όλα υπάρχουν περιοχές που για άλλους λόγους, όπως για τόνωση της αγοράς, επιλέ-

γονται. Επειδή, λοιπόν, υπάρχουν πάρα πολλές φυλακές εδώ, μέσα στο Λεκανοπέδιο, κάποιοι συνάδελφοί σας πρότειναν την αποκέντρωση.

Ορίστε.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΣΚΟΥΛΑΡΙΔΑ (Νομός Ροδόπης): Αν υπάρχει αποκέντρωση από το Λεκανοπέδιο, προτείνω να υπάρχει από όλες τις πόλεις της Ελλάδας, να φύγουν δηλαδή από όλα τα αστικά κέντρα οι φυλακές.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Τροποποιείται, λοιπόν, η πρόταση «Αποκέντρωση των φυλακών έξω από το Λεκανοπέδιο» και η διατύπωση γίνεται «Αποκέντρωση των φυλακών έξω από τα αστικά κέντρα».

Θέτω, λοιπόν, την πρόταση αυτή σε ψηφοφορία.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές)

Συνεπώς, η πρόταση ενεκρίθη ομοφώνως.

Ο έφηβος Βουλευτής Ευστράτιος Μοσχίδης έχει το λόγο.

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΜΟΣΧΙΔΗΣ (Νομός Χαλκιδικής): Εγώ προτείνω τη μετατροπή όλων των σωφρονιστικών ιδρυμάτων σε αγροτικές φυλακές.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα το συζητήσουμε στο τέλος.

Η Έφηβος Βουλευτής Χριστίνα Ιωαννίδου έχει το λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ (Νομός Σερρών): Διαφωνώ με την πρόταση που λέει «Άδεια εκμάθησης επαγγέλματος για τους κρατούμενους».

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θέλετε να μην επανεντάσσονται στην κοινωνία; Διότι περί αυτού πρόκειται. Άδεια εκμάθησης επαγγέλματος είναι η δυνατότητα που παρέχεται σε κάποιον που είναι στη φυλακή, το χρόνο που είναι εκεί, να εκπαιδεύεται σε κάτι και όταν βγαίνει από τη φυλακή να μπορεί να εντάσσεται στην κοινωνία. Αυτός είναι ο στόχος.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ (Νομός Σερρών): Καλώς.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, την αφήνουμε όπως έχει.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό αυτό το κεφάλαιο με τις τροποποιήσεις που έγιναν.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο «Δικαιοσύνη και Σωφρονιστικά Ιδρύματα» έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Προχωράμε στο κεφάλαιο «Κοινωνική Ανισότητα».

Η Έφηβος Βουλευτής Ζαχαρούλα Χαλινίδου-Βαγγέλα έχει το λόγο.

ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ ΧΑΛΙΝΙΔΟΥ-ΒΑΓΓΕΛΑ (Ν. Ημαθίας): Υπάρχει μια πρόταση, που λέει «Ειδικά σχολεία για τα τσιγγανόπουλα, τους μετανάστες και τα άτομα με ειδικές ανάγκες». Πιστεύω ότι όλοι όσοι ανήκουν στο κράτος της Ελλάδας πρέπει να πηγαίνουν στο ίδιο σχολείο.

ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (Β' Αθηνών): Εκτός

από τα άτομα με ειδικές ανάγκες, γιατί χρειάζονται ειδικούς δασκάλους.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Έχει δίκιο από την πλευρά της, ότι θέτει το θέμα της ισότητας ίσως, αλλά από την άλλη πλευρά –επειδή είμαι εκπαιδευτικός το λέω– αν κάποιο παιδί δεν ξέρει καλά ελληνικά, πρέπει να μάθει ελληνικά.

Άρα, μπορούμε να διατυπώσουμε την πρόταση «Σχολεία ίσων ευκαιριών για τα τσιγγανόπουλα, τους μετανάστες, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, με όλους τους Έλληνες πολίτες.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση, να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση ενεκρίθη κατά πλειοψηφία, με βάση και τις τροποποιήσεις που έγιναν.

Ερωτάται η Επιτροπή: Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο 5.8 «Κοινωνική Ανισότητα»;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το κεφάλαιο «Κοινωνική Ανισότητα» έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε στο κεφάλαιο 5.9. «Αξιοκρατία-Αναξιοκρατία».

Ακούω τις προτάσεις σας.

Ορίστε.

ΡΑΛΛΗ ΘΕΟΔΩΡΑ (Β' Αθήνας): Η πρόταση που λέει «Αλλαγή νοοτροπίας», τι ακριβώς εννοεί; Αυτό είναι τελείως γενικό.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Προτείνετε, δηλαδή, να απαλειφθεί;

Οι αποδεχόμενοι την απόλειψη της διατύπωσης αυτής, διότι δεν δίνει συγκεκριμένη κατεύθυνση, να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την απόλειψη της πρότασης)

Οι μη αποδεχόμενοι την απόλειψη να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την απόλειψη)

Προφανώς υπέρ της απόλειψης της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι και συνεπώς, η πρόταση απαλείφεται.

Η Έφηβος Βουλευτής Άννα Καπνιά έχει το λόγο.

ANNA ΚΑΠΝΙΑ (Ν. Μαγνησίας): Υπάρχει πρόταση που λέει «Πολιτικοί και όλοι οι ικανοί και καταξιωμένοι άνθρωποι να είναι παραδείγματα προς μίμηση». Εγώ νομίζω ότι και κάποιος απλός άνθρωπος μπορεί να είναι παράδειγμα προς μίμηση. Βάζει, δηλαδή, μια συγκεκριμένη κατηγορία.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θέλει να πει ότι οι θεσμικές εκφράσεις του δημοκρατικού μας πολιτεύματος να είναι παραδείγματα προς μίμηση. Είναι μια προτροπή, μια κατεύθυνση και ένας οδηγός αξιών.

Όλοι οι άνθρωποι, βέβαια, πρέπει να είναι, αλλά πώς να το διατυπώσουμε; Να πούμε οι πολιτικοί καθώς και όλοι οι ικανοί άνθρωποι; Ή να το βγάλουμε τελείως;

ANNA KAPNIA (Ν. Μαγνησίας): Εγώ προτείνω να γίνει κάποια τροποποίηση.

ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ ΧΑΛΙΝΙΔΟΥ-ΒΑΓΓΕΛΑ (Ν. Ημαθίας): Το νόημα της πρότασης είναι σαφές. Εννοεί να μην είναι το αντίθετο. Δεν νομίζω ότι κάνει διάκριση σ' αυτό το σημείο.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, προτείνετε να παραμείνει ως έχει.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση της Σύνοψης να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση, να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, υπέρ της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση ενεκρίθη κατά πλειοψηφία.

Η Έφηβος Βουλευτής Σοφία Τσιμπουκέλη έχει το λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΤΣΙΜΠΟΥΚΕΛΗ (Ν. Σερρών): Μια πρόταση λέει «Τίμιοι άνθρωποι σε δημόσιες θέσεις». Νομίζω ότι αυτό θα πρέπει να διαμορφωθεί. Δηλαδή, να υπάρχει έλεγχος, γιατί πώς θα μετράμε την τιμιότητα όταν μπαίνουν άνθρωποι στις δημόσιες υπηρεσίες;

Εγώ προτείνω να υπάρχει έλεγχος, ώστε να μη γίνονται παρανομίες.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δηλαδή, προτείνετε να διαγράψουμε το «τίμιοι άνθρωποι σε δημόσιες θέσεις»; Θεωρείτε ως υπερβολή τη διατύπωση;

Εν πάση περιπτώσει, οι αποδεχόμενοι την πρόταση της Σύνοψης να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση ενεκρίθη κατά πλειοψηφία, και επομένως, παραμένει ως έχει.

Άλλη παρατήρηση;

Ορίστε.

MARIANNA LYKOY (Β' Αθήνας): Υπάρχει μια πρόταση «επιβράβευση των καλών υπαλλήλων».

Πιστεύω ότι είναι σωστή και μάλιστα να προστεθεί και αύξηση των μισθών, ώστε να έχουν ένα κίνητρο και να δουλεύουν καλύτερα. Να είναι, δηλαδή, παράδειγμα προς μίμηση.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Τότε να βάλουμε «επιβράβευση υλική και ηθική».

ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ ΧΑΛΙΝΙΔΟΥ-ΒΑΓΓΕΛΑ (Ν. Ημαθίας): Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι οι υπάλληλοι, ούτως ή άλλως, πρέπει να είναι καλοί στη δουλειά τους. Δεν πρέπει να πληρώνονται για να είναι καλοί.

Δεύτερον, η επιβράβευση έρχεται μέσα από την εργασία τους και ο μισθός τους με την εξέλιξη.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Βέβαια, αυτό γίνεται μόνο αν είναι συνδεδεμένος ο μισθός με το βαθμό. Αν δεν είναι;

ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ ΧΑΛΙΝΙΔΟΥ-ΒΑΓΓΕΛΑ (Ν. Ημαθίας): Πρέπει να είσαι ικανός εξ αρχής.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Υπάρχει μια διατύπωση και προτείνεται να παραμείνει η πρόταση ως έχει.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση της Σύνοψης να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση, να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, υπέρ της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση ενεκρίθη κατά πλειοψηφία και παραμένει ως έχει.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ζαχαρούλα Χαλινίδου-Βαγγέλα.

ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ ΧΑΛΙΝΙΔΟΥ-ΒΑΓΓΕΛΑ (Ν. Ημαθίας): Λέγει το κείμενο να υπάρχει κυβερνητικός έλεγχος δημοσίων υπηρεσιών. Πιστεύω ότι ο έλεγχος δεν πρέπει να γίνεται από την κυβέρνηση, αλλά από ανεξάρτητο όργανο.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Υπάρχει, λοιπόν, η πρόταση, ο έλεγχος των δημοσίων υπηρεσιών να γίνεται από ανεξάρτητο όργανο.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές).

Συνεπώς, η πρόταση ενεκρίθη ομόφωνα.

Ερωτάται η Επιτροπή: Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο 5.9. «Αξιοκρατία – Αναξιοκρατία»;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το κεφάλαιο «Αξιοκρατία-Αναξιοκρατία» έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε στο επόμενο κεφάλαιο, που είναι «Πολιτική και Πολιτικοί (κόμματα, κυβέρνηση)».

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Κατερίνα Ευθυμίου.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Β' Αθήνας): Το κείμενο εδώ λέει «Απαραίτητη η πολιτικοποίηση των νέων». Νομίζω ότι πρέπει να πούμε «ναι» στην πολιτικοποίηση, αλλά όχι στο «απαραίτητη». Διότι από εκεί και πέρα θα χωριστούμε σε κόμματα.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Όχι στον εξαναγκασμό. Να πούμε μόνο «ναι στην πολιτικοποίηση». Προτείνετε, δηλαδή, να φύγει η λέξη απαραίτητη.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση της συναδέλφου σας να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση).

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.
(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση).

Προφανώς υπέρ της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση ενεκρίθη κατά πλειοψηφία.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Παναγιώτης Βασταρούχας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΒΑΣΤΑΡΟΥΧΑΣ (Β΄ Θεσσαλονίκης): Λέει μια πρόταση «Να δοθεί η σκυτάλη της εξουσίας στους νέους για έναν καλύτερο κόσμο». Εγώ νομίζω ότι δεν μπορούμε να μιλάμε για εξουσία, όταν ζούμε σε ένα πολίτευμα δημοκρατικό. Η εξουσία ταυτίζεται με άλλου είδους καταστάσεις. Θα πρότεινα να αντικατασταθεί ο όρος «εξουσία» με τον όρο να υπάρχει ισονομία, ισοτιμία απ' όλους τους πολίτες.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Να δοθεί, δηλαδή, η δυνατότητα στους νέους να διαμορφώνουν έναν καλύτερο κόσμο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΒΑΣΤΑΡΟΥΧΑΣ (Β΄ Θεσσαλονίκης): Σε συνεργασία με τους μεγάλους.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η πρόταση, δηλαδή, είναι: «Να δοθεί η δυνατότητα στους νέους να διαμορφώσουν έναν καλύτερο κόσμο».

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση).

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση).

Προφανώς, υπέρ της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση ενεκρίθη, κατά πλειοψηφία.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Στέλλα Πριμικήρη.

ΣΤΕΛΛΑ ΠΡΙΜΙΚΥΡΗ (Νομός Κυκλάδων): Μια πρόταση λέει: «Να μην υπάρχει βουλευτική ασυλία». Εγώ είμαι υπέρ της βουλευτικής ασυλίας, γιατί πιστεύω ότι ο Βουλευτής εκπροσωπεί το λαό. Δεν είναι ένας κοινός άνθρωπος και πιστεύω ότι πρέπει να υπάρχει βουλευτική ασυλία.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Οι αποδεχόμενοι την πρόταση της συναδέλφου σας να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση).

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση).

Προφανώς, υπέρ της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι λιγότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση της Εφήβου Βουλευτή Στέλλας Πριμικήρη απερρίφθη κατά πλειοψηφία και παραμένει η πρόταση ως έχει στο κείμενο.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαριάννα Λύκου.

ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΛΥΚΟΥ (Β΄ Αθήνας): Υπάρχει πρόταση που αναφέρεται στο διαχωρισμό Κράτους και Εκκλησίας. Πιστεύω ότι δεν πρέπει να υπάρχει διαχωρισμός.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Αυτά τα ζητήματα τα ορίζει το Σύνταγμα. Εγγυάται θρησκευτική ελευθερία, με πρωτεύοντα ρόλο στην ορθοδοξία, γιατί οι περισσότεροι είμαστε ορθόδοξοι, χωρίς όμως να καταπιέζουμε τα άλλα θρησκευόμενα και χωρίς φυσικά τα άλλα θρησκευόμενα να κάνουν προσηλυτισμό, τη λεγόμενη ουνία κλπ. Σ' αυτό το θέμα η μεγάλη πλειοψηφία του πολιτικού κόσμου έχει σύμφωνη γνώμη. Είναι μια ισορροπία που κρατήθηκε στους αιώνες.

Πάντως, σήμερα υπάρχει διαχωρισμός, αλλά υπάρχει και σχέση ισοτιμίας και αλληλοεπικοινωνίας.

Εν πάση όμως περιπτώσει, θα θέσουμε σε ψηφοφορία την πρόταση της Μαριάννας Λύκου, που είναι υπέρ του μη διαχωρισμού Κράτους και Εκκλησίας.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση).

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση).

Προφανώς, υπέρ της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση ενεκρίθη, κατά πλειοψηφία.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ουρανία Μήλου.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΜΗΛΟΥ (Β΄ Πειραιά): Λέει μια πρόταση: «Σε κυβερνητικές θέσεις να τοποθετούνται άτομα υπεύθυνα και νέα σε ηλικία, γνώστες των προβλημάτων του τόπου». Πιστεύω ότι δεν μπορούν να καλύπτουν κυβερνητικές θέσεις άτομα νέα σε ηλικία, διότι είναι άπειρα.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Οι αποδεχόμενοι την πρόταση της συναδέλφου σας να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση).

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση).

Προφανώς, υπέρ της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι λιγότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση της Ουρανίας Μήλου απερρίφθη κατά πλειοψηφία και η πρόταση παραμένει ως έχει στο κείμενο.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ζαχαρούλα Χαλνίδου-Βαγγέλα.

ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ ΧΑΛΙΝΙΔΟΥ-ΒΑΓΓΕΛΑ (Ν. Ημαθίας): Εγώ προτείνω να απαλειφθεί η πρόταση «καθιέρωση της απλής αναλογικής».

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Οι αποδεχόμενοι την πρόταση της συναδέλφου σας να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση).

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση).

Προφανώς, κατά της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση μένει ως έχει στη Σύνοψη.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η έφηβος Βουλευτής Μαρία Δρούγκα έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΔΡΟΥΓΚΑ (Α' Αθήνας): Μία πρόταση λέει «Να πάρει μεγάλες διαστάσεις το θέμα της περιοσίας του τέως βασιλιά, στον οποίο δεν πρέπει να δοθεί τίποτε». Ζητώ να απαλειφθεί η πρόταση, γιατί νομίζω ότι είναι δευτερεύον θέμα και δεν χρειάζεται να παίρνει μεγάλες διαστάσεις.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Οι αποδεχόμενοι την πρόταση της Σύνθεσης να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, κατά της πρότασης –δηλαδή ζητούν να απαλειφθεί η πρόταση– σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση απαλείφεται.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η έφηβος Βουλευτής Τριάδα Τσάφα έχει το λόγο.

ΤΡΙΑΔΑ ΤΣΑΦΑ (Επικρατείας): Σε ένα σημείο λέει: «Ο άνθρωπος επισφραγίζει την αξία του μέσω της πολιτικής εξουσίας». Πατί μόνο μέσω της πολιτικής εξουσίας; Όχι μόνο μέσα από την πολιτική, αλλά και από άλλη εξουσία.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Προτείνεις, δηλαδή, να απαλειφθεί.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, κατά της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση απαλείφεται.

Ολοκληρώσαμε αυτή την ενότητα. Ερωτάται, λοιπόν, η Επιτροπή: Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο 5.10 «Πολιτική και Πολιτικοί»;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο «Πολιτική και Πολιτικοί (κυβέρνηση, κόμματα)» γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία, όπως διαμορφώθηκε τελικώς.

Προχωρούμε στο κεφάλαιο 5.11 «Πολιτικά Δικαιώματα».

Η Έφηβος Βουλευτής Αικατερίνη Ευθυμίου έχει το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Β' Αθήνας): Μια πρόταση λέει: «Θυσιές υπέρ του κοινωνικού συνόλου από πολιτικούς και συνδικαλιστές».

Δεν χρειάζεται να κάνουμε θυσιές. Προσπάθειες ναι, αλλά όχι θυσιές. Στη σημερινή κοινωνία να μην θυσιαζόμαστε.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η μία πρόταση είναι να παραμείνει ως έχει και η άλλη είναι η λέξη «Θυσιές» να τροποποιηθεί σε «προσπάθειες».

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση της συναδέλφου σας να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, κατά της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση παραμένει ως έχει.

Ερωτάται η Επιτροπή: Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο 5.11 «Πολιτικά Δικαιώματα»;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το κεφάλαιο 5.11 «Πολιτικά Δικαιώματα» έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε στο κεφάλαιο 5.12 «Δημοκρατία-Ελευθερία».

Η Έφηβος Βουλευτής Αικατερίνη Ευθυμίου έχει το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Β' Αθήνας): Όσον αφορά την πρόταση «Κατάργηση ψηφοδέλιου επικρατείας», εγώ προτείνω να μην καταργηθεί το ψηφοδέλτιο επικρατείας.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το ψηφοδέλτιο επικρατείας αποτελείται από έναν αριθμό Βουλευτών που προτείνεται από την ηγεσία του κάθε κόμματος, προκειμένου να εγκριθεί από την ελληνική κοινωνία. Κάθε κόμμα προτείνει έναν αριθμό Βουλευτών που δεν χρειάζονται σταυροδότηση, αλλά εκλέγονται με βάση τη δύναμη του κόμματος και τους χρησιμοποιεί η ηγεσία συνήθως γιατί είναι επιστήμονες, γιατί είναι προβεβλημένα κοινωνικά, επαγγελματικά ή επιστημονικά στελέχη και τους οποίους θα χρειασθεί αν κληθεί από τον ελληνικό λαό να αναλάβει την ευθύνη της διακυβέρνησης της Χώρας.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Β' Αθήνας): Αν καταργηθούν τα ψηφοδέλτια επικρατείας, ουσιαστικά θα είναι δύσκολο για την Κυβέρνηση να παραμείνει Κυβέρνηση. Πατί χρειάζεται Βουλευτές με το μέρος της...

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ίσως, κάνεις λάθος. Όταν καταργείται το ψηφοδέλτιο επικρατείας, αυξάνονται οι αριθμοί των εκλεγόμενων Βουλευτών με τον άλλο τρόπο, με την σταυροδότηση.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Β' Αθήνας): Ναι, αλλά μπορεί να μην είναι υπέρ της Κυβέρνησης.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αυτό το θέμα αφορά το μοντέλο διακυβέρνησης. Δηλαδή, υπάρχουν χώρες στην Ευρώπη, οι οποίες δεν έχουν επιλέξει τη σταυροδότηση, αλλά ο λαός ψηφίζει κόμμα και με βάση τη δύναμη που έχει το κάθε κόμμα, βγάζει τους αντίστοιχους Βουλευτές από λίστες που προτείνει το κόμμα.

Υπάρχει άλλο σύστημα στην Ευρώπη, με το οποίο οι Βουλευτές εκλέγονται μόνο με τη σταυροδότηση. Παίρνει τη δύναμη το κόμμα και με βάση και το σταυρό προτίμησης εκλέγονται οι Βουλευτές. Υπάρχει και άλλο σύστημα, που είναι μικτό, όπως είναι και το δικό μας. Δηλαδή, ένα ποσοστό εκλέγεται με βάση την πρόταση της κάθε ηγεσίας, του κάθε κόμματος και ένα άλλο ποσοστό εκλέγεται με βάση τη σταυ-

ροδότηση των Ελλήνων πολιτών. Πάνω σ' αυτά τα θέματα έχει χυθεί πάρα πολύ μελάνι, έχουν γίνει πάρα πολλές συζητήσεις, γιατί το καθένα έχει τα υπέρ και τα κατά. Ένα στοιχείο υπέρ της λίστας είναι η πειθαρχία, γιατί η ηγεσία κάθε κόμματος επιλέγει τους δικούς της. Το άλλο είναι ότι με το σταυρό προτίμησης μπορεί να υπάρξει καλύτερη σχέση του υποψήφιου πολιτικού με τα Μ.Μ.Ε., με τα οικονομικά συστήματα, άρα προβάλλεται περισσότερο, άρα ένας που ζητάει σταυρό, αλλά δεν έχει οικονομική δύναμη, είναι πιο δύσκολο να κάνει τη δουλειά του.

Π' αυτόν το λόγο, συνήθως τα περισσότερα συστήματα «παντρεύουν» το ένα με το άλλο και προσπαθούν με κανόνες να τα ελέγχουν.

Τώρα, το ψηφοδέλτιο επικρατείας τί είναι στην Ελλάδα; Στην Ελλάδα, στις 300 θέσεις Βουλευτών, ορίζει το Σύνταγμα ότι επιτρέπεται ένας αριθμός να εκλέγεται με βάση την πρόταση που κάνει η ηγεσία του κάθε κόμματος και με βάση το ποσοστό που του δίνει η ελληνική κοινωνία. Δηλαδή, δίνει 40%; Βγάζει 7 Βουλευτές. Δίνει 35%; Βγάζει 5. Αυτοί βγαίνουν απ' ευθείας, με βάση την πρόταση του κόμματος. Αν καταργηθεί το ψηφοδέλτιο επικρατείας, τότε πάλι 300 θα είναι οι Βουλευτές, αλλά θα εκλέγονται όλοι με σταυρό. Τα λέω απλά, για να μπορέσουμε να συζητηθούμε.

Αυτή είναι η πρόταση. Τώρα το αν θέλετε να την αλλάξετε ή να την κρατήσετε, είναι μια πολύ μεγάλη κουβέντα, που σχετίζεται με την αυτονομία του πολιτικού συστήματος έναντι της οικονομικής εξουσίας. Εγώ θέλω να μου πείτε, αν την αφήνουμε όπως έχει ή αν θέλετε να την αφαιρέσουμε.

Αν θέλετε να αφήσουμε αυτήν την πρόταση όπως είναι, αυτό σημαίνει κατάργηση του ψηφοδελτίου επικρατείας. Η συνάδελφός σας προτείνει τη μη κατάργηση, δηλαδή να παραμείνει όπως έχει το σύστημα. Τί προτείνετε, λοιπόν, εσείς;

Συμφωνείτε ή όχι με το να παραμείνει όπως έχει το σύστημα, δηλαδή το να υπάρχει το ψηφοδέλτιο επικρατείας και ο σταυρός;

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση, δηλαδή «Κατάργηση ψηφοδελτίου επικρατείας», παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Είναι λιγότεροι υπέρ του να παραμείνει ως έχει και διαγράφεται, λοιπόν, η πρόταση της Σύνθεσης που λέει: «Κατάργηση του ψηφοδελτίου επικρατείας».

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαρίνα Λαβράνου.

ΜΑΡΙΝΑ ΛΑΒΡΑΝΟΥ (Ν. Αχαΐας): Υπάρχει μια πρόταση «Τελειοποίηση του «νόμου Καποδίστρια»». Θεωρώ ότι αυτός ο νόμος διευκολύνει την αστυφιλία και όχι την αποκέντρωση, οπότε προτείνω την κατάργηση του «νόμου Καποδίστρια».

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Οι

αποδεχόμενοι την πρόταση της συναδέλφου σας παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι περισσότεροι τάσσονται κατά της πρότασης αυτής και συνεπώς, η πρόταση της Σύνθεσης παραμένει ως έχει.

Ας προχωρήσουμε σε άλλη πρόταση.

Ορίστε.

ΖΩΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΥΛΗ (Ν. Κοζάνης): Αναφέρομαι στην πρόταση που λέει: «Η Βουλή να ψηφίζει αυστηρούς νόμους, χωρίς διακρίσεις και παραθυράκια». Ναι μεν χωρίς διακρίσεις και «παραθυράκια», αλλά όχι αυστηροί σε δημοκρατικό πολίτευμα.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η πρόταση της συναδέλφου σας είναι να αφαιρεθεί η λέξη «αυστηροί» και να γίνει κατηγορηματική η διατύπωση, δηλαδή η Βουλή να ψηφίζει νόμους, χωρίς διακρίσεις και παραθυράκια.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση της συναδέλφου σας παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Υπέρ της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι και, συνεπώς, τροποποιείται η πρόταση της Σύνθεσης και γίνεται δεκτή με τη διατύπωση που έκανε η συνάδελφός σας.

Προχωρούμε σε επόμενη παρατήρηση.

Η Έφηβος Βουλευτής Ελένη Τζοβλά έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΤΖΟΒΛΑ (Β' Αθήνας): Υπάρχει μια πρόταση που αναφέρεται στο δημοψήφισμα για σοβαρά θέματα. Το ποιο είναι σοβαρό θέμα και ποιο όχι, είναι πολύ υποκειμενικό. Προτείνω να τροποποιηθεί και να αναφέρεται «ο λαός να αποφασίζει ποιο είναι σοβαρό θέμα και ποιο όχι». Δηλαδή, να αποφασίζει ποιο θέμα είναι τόσο σοβαρό, ώστε να γίνει δημοψήφισμα.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο λαός θα κάνει δύο φορές δημοψήφισμα; Μια θα αποφασίζει για το αν είναι σοβαρό και μια για την ουσία; Θα τον ταλαιπωρούμε;

ΕΛΕΝΗ ΤΖΟΒΛΑ (Β' Αθήνας): Νομίζω όμως ότι αυτό είναι πολύ δημοκρατικό ειδικά στην εποχή μας.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Στα δημοκρατικά πολιτεύματα με δύο τρόπους μπορεί να επιβληθεί ο λαός: ή συγκεντρώνει υπογραφές ή τα κόμματα στην πλειοψηφία τους συμφωνούν και προτείνουν δημοψήφισμα.

ΕΛΕΝΗ ΤΖΟΒΛΑ (Β' Αθήνας): Εγώ πάντως εμμένω στην άποψή μου.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εγώ

μα διευκρίνιση έκανα. Εσύ κάνεις την πρόταση. Διατύπωσε, λοιπόν, πάλι την πρότασή σου.

ΕΛΕΝΗ ΤΖΟΒΛΑ (Β' Αθήνας): «Ο λαός πρέπει να αποφασίζει ποιο είναι σοβαρό θέμα και, αν αποφασίσει ότι είναι σοβαρό το θέμα, να γίνεται δημοψήφισμα».

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ας προχωρήσουμε στην ψήφιση της πρότασης αυτής.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση της συναδέλφου σας παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Υπέρ της πρότασης της Ελένης Τζοβλά σήκωσαν το χέρι οι λιγότεροι και, συνεπώς, η διατύπωση παραμένει ως έχει στη Σύνοψη Κεμμένων.

Η Έφηβος Βουλευτής Αναστασία Μαυρουδή έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΥΡΟΥΔΗ (Β' Θεσσαλονίκης): Υπάρχει η πρόταση «Οι γονείς να μάθουν στα παιδιά τους να ακούγεται στα λίγα, για να εκτιμήσουν την ελευθερία». Όταν λέει «λίγα», τί εννοεί; Αξίες; Αρχές; Προτείνω να παραλειφθεί η πρόταση.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ας προχωρήσουμε στην ψήφιση.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση της Σύνοψης παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, υπέρ της πρότασης της Σύνοψης σήκωσαν το χέρι οι λιγότεροι και, συνεπώς, απαλείφεται η πρόταση αυτή.

Προχωρούμε στην επόμενη πρόταση.

ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ ΧΑΛΙΝΙΔΟΥ-ΒΑΓΓΕΛΑ (Ν. Ημαθίας): Υπάρχει μια πρόταση η οποία λέει: «Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να εκλέγεται από το λαό και να αυξηθούν οι αρμοδιότητές του». Πιστεύω ότι κάτι τέτοιο είναι επικίνδυνο, να περάσει η εξουσία ή έστω ένα μεγάλο μέρος της στα χέρια ενός και μόνο προσώπου. Αυτό είναι επικίνδυνο για τη δημοκρατία. Δηλαδή, θέλω να απαλειφθεί η πρόταση αυτή.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θέλεις «προεδρευόμενη δημοκρατία» και όχι «προεδρική».

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Β' Αθήνας): Τί ισχύει τώρα;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Τώρα είναι «προεδρευόμενη δημοκρατία». Τη δύναμη δεν την έχει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, αλλά το πολιτικό σύστημα, η Βουλή και η Κυβέρνηση μαζί. Ο Πρόεδρος, λοιπόν, εκλέγεται από τη Βουλή.

Η πρόταση της συναδέλφου σας είναι να παραμείνει η εξουσία στον αντιπροσωπευτικό θεσμό της δημοκρατίας, δηλαδή να μην έχει την εξουσία ο Πρόεδρος, αλλά το πολι-

τικό σύστημα της Χώρας και να μην είναι άμεση η εκλογή του Προέδρου, γιατί άμεση εκλογή του Προέδρου από το λαό σημαίνει αλλαγή των ισορροπιών.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση της συναδέλφου σας παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Υπέρ της πρότασης τάσσονται οι περισσότεροι και, συνεπώς, η πρόταση της Σύνοψης τροποποιείται και γίνεται «Να εκλέγεται από τη Βουλή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας».

Ο Έφηβος Βουλευτής Βασίλειος Ζεμπιλής έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΖΕΜΠΙΛΗΣ (Ν. Γρεβενών): Διαφωνώ με την πρόταση που λέει «Κατώτατο όριο εκλογής βουλευτή είναι το 18ο έτος της ηλικίας». Προτείνω να εκλέγονται και πιο μικροί, από 16 ετών και πάνω.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Υπάρχει, λοιπόν, η πρόταση να μειωθεί το όριο ηλικίας εκλογής Βουλευτή. Ξέρεις πόσο είναι τώρα; Είναι στα 25. Αυτό, βέβαια, ισχύει για να εκλέγεται κάποιος, όχι για να ψηφίζει. Για να ψηφίζει, το όριο είναι στα 18.

Συμφωνείς να το αφήσουμε ως έχει, ή θέλεις να προτείνουμε μικρότερη ηλικία;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΖΕΜΠΙΛΗΣ (Ν. Γρεβενών): Αφήστε το όπως έχει.

Επίσης, διαφωνώ με την πρόταση που λέει «Να μειωθεί το διάστημα μεταξύ δύο εκλογών». Πιστεύω ότι το διάστημα, όπως είναι τώρα, είναι σωστό.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Λες να μείνει όπως είναι σήμερα.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση του να παραμείνει η απόσταση μεταξύ δύο εκλογών όπως ορίζεται σήμερα, δηλαδή 4 χρόνια, να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές)

Προφανώς, η πρόταση να παραμείνει η απόσταση μεταξύ δύο εκλογών όπως ορίζεται σήμερα, εγκρίθηκε ομόφωνα και, επομένως, η πρόταση που αναγράφεται στη Σύνοψη Κεμμένων «Να μειωθεί το διάστημα μεταξύ δύο εκλογών» διαγράφεται.

Ερωτάται η Επιτροπή: Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο 5.12 «Δημοκρατία-Ελευθερία»;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το κεφάλαιο «Δημοκρατία-Ελευθερία» έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε στο κεφάλαιο 5.13 «Ανθρώπινα Δικαιώματα».

Υπάρχει κάποια παρατήρηση σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα;

Ορίστε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΒΑΣΤΑΡΟΥΧΑΣ (Β' Θεσσαλονίκης): Προτείνω ότι η πρόταση που λέει «Διαδηλώσεις, κινητοποιήσεις, διαμαρτυρίες, με μπροστάρηδες τους νέους» πρέπει να τροποποιηθεί, διότι οι διαδηλώσεις δεν είναι πολιτισμένες και αποτελεσματικός τρόπος αντίδρασης. Αντιθέτως, προτείνω να αντικαταστήσουμε τις λέξεις «διαδηλώσεις» και «διαμαρτυρίες» με τη λέξη «διάλογος».

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δηλαδή, τι προτείνεις; Να φύγει αυτή η πρόταση;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΒΑΣΤΑΡΟΥΧΑΣ (Β' Θεσσαλονίκης): Προτείνω οι λέξεις «διαδηλώσεις» και «διαμαρτυρίες», επειδή δεν είναι αποτελεσματικός τρόπος και πολιτισμένος, να αντικατασταθούν από έναν πιο πολιτισμένο και αποτελεσματικό τρόπο, το διάλογο.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Οι αποδεχόμενοι την πρόταση ως έχει, να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση, να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, υπέρ της πρότασης ως έχει, σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι. Άρα, δεν γίνεται δεκτή η τροποποίηση που πρότεινε ο συνάδελφός σας.

Άλλη παρατήρηση.

ΒΕΡΟΝΙΚΗ ΚΡΙΚΩΝΗ (Α' Αθήνας): Υπάρχει πρόταση που αναφέρει: «Συγκρότηση κρατικών και εθελοντικών φορέων». Προτείνω η πρόταση να τροποποιηθεί και να γίνει «Συγκρότηση εθελοντικών φορέων και χρηματοδότησή τους από το κράτος».

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Οι αποδεχόμενοι την πρόταση της συνάδελφού σας να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές)

Συνεπώς, η πρόταση ενεκρίθη ομόφωνα.

Ερωτάται η Επιτροπή: Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο 5.13 «Ανθρώπινα Δικαιώματα»;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το κεφάλαιο «Ανθρώπινα Δικαιώματα» έγινε δεκτό ομόφωνα.

Προχωρούμε στο κεφάλαιο «Μεταφορές».

Υπάρχει κάποια παρατήρηση; Όχι.

Ερωτάται η Επιτροπή: Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο 5.14 «Μεταφορές»;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το κεφάλαιο «Μεταφορές» έγινε δεκτό ομόφωνα.

Ολοκληρώθηκε η ψήφιση των κεφαλαίων της Σύθεσης Κεμένων και εισερχόμαστε στην ψήφιση των νέων προτάσεων που διατυπώθηκαν από την πλευρά σας κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων. Τις θέτω μία-μία σε ψηφοφορία, όπως τις καταγράψαμε.

Η Έφηβος Βουλευτής Σοφία Τυλιγάδα (Β' Αθήνας) προτείνει: «Συμμετοχή εκπροσώπων των συμβουλίων νέων στην Ευρωβουλή».

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση, να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές)

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Η επόμενη πρόταση της ίδιας συναδέλφου σας είναι: «Σύσταση δημοτικών και νομαρχιακών συμβουλίων νέων».

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές)

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Η συνάδελφός σας Ελένη Γάκη (Β' Αθήνας) προτείνει: «Συμμετοχή των Εφήβων στις Επιτροπές όπου παίρνονται αποφάσεις για τα προγράμματα στην κρατική τηλεόραση».

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, υπέρ της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η Έφηβος Βουλευτής Στέλλα Πριμικύρη (Ν. Κυκλάδων) προτείνει: «Απαγόρευση πώλησης αλκοολούχων ποτών σε ανηλίκους».

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, υπέρ της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Ο Έφηβος Βουλευτής Ηλίας Σταθακόπουλος (Ν. Ηλείας) προτείνει: «Σύσταση διακομματικής επιτροπής στη Βουλή, που θα αποφαινεται για τις ανάγκες προσλήψεων στο Δημόσιο και θα προκηρύσσει πανελλήνιο διαγωνισμό προσλήψεων, με αδιάβλητες και διαφανείς διαδικασίες».

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές)

Συνεπώς η πρόταση ενεκρίθη ομόφωνα.

Η συνάδελφός σας Ζαχαρούλα Χαλινίδου-Βαγγέλα (Ν. Ημαθίας) προτείνει: «Νομοθεσία για εξυγίανση του χώρου των επιχειρήσεων των μέσων μαζικής ενημέρωσης».

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές)

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Η Έφηβος Βουλευτής Σταρούλα Κουκάκη (Ν. Λακωνίας) προτείνει: «Οι εθνικοί δρόμοι που περνούν από τις πόλεις και τα χωριά να μεταφερθούν έξω από αυτά».

Είστε σύμφωνοι ομοφώνως; Υπάρχει κανείς που θέλει να περνούν οι εθνικοί δρόμοι μέσα από τα χωριά;

ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (Β' Αθήνας): Ναι. Υπάρχουν πολλά χωριά που, αν δεν περνούν οι δρόμοι, θα ερημώσουν.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Οι αποδεχόμενοι την πρόταση της Σταυρούλας Κουκάκη να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς υπέρ της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία.

Άλλη πρόταση της ίδιας συναδέλφους σας είναι: «Κατασκευή των δρόμων με ευρωπαϊκές προδιαγραφές».

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές)

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Η επόμενη πρόταση, επίσης, της ίδιας Έφηβου Βουλευτή, είναι: «Μαθήματα στους Έλληνες οδηγούς για την καλύτερη ευσυνειδησίας και σεβασμού της ανθρώπινης ζωής».

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές)

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Άλλη πρόταση πάλι της ίδιας συναδέλφου σας, είναι: «Ανάθεση των έργων οδοποιίας με αντικειμενικότητα και διαφάνεια στις καταλληλότερες κατασκευαστικές εταιρείες, για την αποφυγή κακοτεχνιών».

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές)

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή ομόφωνα.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Μαριάννα Λύκου (Β' Αθήνας) προτείνει: «Η είσοδος των αλλοδαπών στη Χώρα να επιτρέπεται με μόνη την προϋπόθεση της εγγύησης του Έλληνα πολίτη». Προσέξτε, να σας πω κάτι. Δηλαδή, εννοείτε, μόνο που θα τον καλεί Έλληνας πολίτης ή εάν πραγματικά έχουμε ανάγκη από τέτοιους αλλοδαπούς, που θα έρθουν να κάνουν συγκεκριμένη δουλειά; Εμείς, για παράδειγμα, στο Εθνικό Κοινοβούλιο βάλουμε την πρόταση να καλείται από Έλληνα πολίτη και να πιστοποιείται ότι έχει ανάγκη η Ελλάδα από τέτοια εργατικά χέρια.

Γ' αυτό θα πρότεινα η πρόταση να διατυπωθεί ως εξής: «Η είσοδος των αλλοδαπών στη χώρα να επιτρέπεται και με την εγγύηση Έλληνα πολίτη».

Γίνεται δεκτή η πρόταση αυτή;

Όσοι συμφωνούν με την πρόταση παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Το χέρι σηκώνουν όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές)

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή ομοφώνως.

Επόμενη πρόταση της ίδιας Έφηβου Βουλευτή είναι: «Να ψηφίζουμε Βουλευτές από περισσότερα κόμματα και

όχι μόνο από ένα». Δηλαδή, στην ουσία, να αλλάξει το εκλογικό σύστημα.

Αυτό δεν το καταλαβαίνετε, γιατί δεν ισχύει στην Ελλάδα, αλλά στη Γερμανία ψηφίζεις χωριστά κόμμα και χωριστά Βουλευτές.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

Όσοι συμφωνούν με την πρόταση παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές)

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή ομοφώνως.

Άλλη πρόταση της ίδιας συναδέλφου σας είναι: «Όχι εξωκοινοβουλευτικοί Υπουργοί».

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεν έχουμε καταλάβει την πρόταση.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Κάθε κυβέρνηση, σύμφωνα με την πρακτική και τους νόμους, μπορεί να κάνει και Υπουργό έξω από το Κοινοβούλιο, δηλαδή να μην είναι Βουλευτής.

Η συνάδελφός σας προτείνει να μην γίνονται Υπουργοί άνθρωποι που δεν έχουν εκλεγεί στο Κοινοβούλιο.

Όσοι συμφωνούν με την πρόταση παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές).

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή ομοφώνως.

Η επόμενη πρόταση της ίδιας Έφηβου Βουλευτή είναι: «Στην καθιερωμένη δεξίωση για τη γιορτή της Δημοκρατίας να προσκαλούνται εκπρόσωποι του ανώνυμου πολίτη, του απλού λαού και όχι μόνο πολιτικοί, εκδότες, μεγαλοεργολάβοι και μεγαλοδημοσιογράφοι».

Εγώ σας είπα ότι αυτό δεν γίνεται στην πραγματικότητα -σας εξήγησα τι συμβολίζει- αλλά οφείλουμε να το υπογραμμίσουμε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ-ΚΑΝΕΛΛΑ ΣΤΕΦΑΝΑΤΟΥ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Εσείς μας εξηγήσατε ότι στην πραγματικότητα καλούνται όλοι, αφού καλούνται οι φορείς που τους εκπροσωπούν.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θέλετε να μην μπει σε ψηφοφορία;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εντάξει, αποσύρεται.

Η έφηβος Βουλευτής Ελένη Τζοβλά προτείνει: «Αξιοποίηση των αριστούχων στην Ελλάδα και όχι στο εξωτερικό».

Έχει δίκιο σε αυτό και ήδη κάποιες τράπεζες άρχισαν να το εφαρμόζουν. Ζητούν, για παράδειγμα, τους δέκα πρώτους του Παντείου Πανεπιστημίου. Πρέπει να υπάρχει αξιοποίηση των αριστούχων.

Όσοι συμφωνούν με την πρόταση παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές).

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή ομοφώνως.

Η επόμενη πρόταση της ίδιας Έφηβου Βουλευτή είναι: «Υποβολή των φοιτητών του εξωτερικού σε εξετάσεις του ίδιου επιπέδου με αυτές στις οποίες υποβάλλονται οι Έλληνες φοιτητές».

Όσοι συμφωνούν με την πρόταση παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές).

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή ομοφώνως.

Ο Έφηβος Βουλευτής Γεώργιος Τζήκας (Α΄ Θεσσαλονίκης) προτείνει: «Τήρηση ευρωπαϊκών προδιαγραφών στους χώρους των δημοσίων υπηρεσιών και αύξηση του προσωπικού τους».

Όσοι συμφωνούν με την πρόταση παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές).

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή ομοφώνως.

Η Έφηβος Βουλευτής Πώτα Σμαραγδά (Α΄ Θεσσαλονίκης) προτείνει: «Επικόλληση αφισών σε διάφορα σημεία των πόλεων, για τη σωστή οδική συμπεριφορά των οδηγών».

ΣΟΦΙΑ ΚΟΛΙΟΥΣΗ (Νομός Θεσπρωτίας): Νομίζω ότι οι αφίσες αποσπούν την προσοχή.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Όσοι, λοιπόν, αποδέχονται την πρόταση παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Οι αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι).

Όσοι δεν αποδέχονται την πρόταση παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι τους.

(Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι).

Υπέρ της πρότασης τάχθηκαν οι περισσότεροι και, συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία.

Η επόμενη πρόταση της ίδιας συναδέλφου σας είναι: «Προβολή από τα Μ.Μ.Ε. της σωστής οδήγησης». Δηλαδή να υπάρχουν διάφορα σποτ για το πώς πρέπει να οδηγούμε και τι να προσέχουμε.

Όσοι αποδέχονται την πρόταση παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές).

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή ομοφώνως.

Επόμενη πρόταση της ίδιας Έφηβου Βουλευτή είναι: «Οργάνωση από το κράτος σεμιναρίων για τους οδηγούς κατά περιοχή και κατά χώρο εργασίας».

Όσοι αποδέχονται την πρόταση παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Οι αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι).

Όσοι διαφωνούν με την πρόταση παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι τους.

(Οι διαφωνούντες σηκώνουν το χέρι).

Υπέρ της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι και, συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία.

Η επόμενη πρόταση είναι της Έφηβου Βουλευτή Άννας Μπατζέλη (Νομός Χανίων), η οποία προτείνει: «Όχι στη διαφήμιση των «ριάλιτι» παιχνιδιών μέσω των ειδήσεων».

Όσοι συμφωνούν με την πρόταση παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές).

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή ομοφώνως.

Η Έφηβος Βουλευτής Άννα Παπαδοπούλου (Β΄ Αθήνας) προτείνει: «Όχι χρήση ξένων όρων από τους δημοσιογράφους».

Όσοι αποδέχονται την πρόταση παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Οι αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι).

Όσοι δεν αποδέχονται την πρόταση παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι τους.

(Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι).

Υπέρ της πρότασης τάχθηκαν οι περισσότεροι και, συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία.

Υπάρχει και μία γενική πρόταση που σημείωσα. Προτείνετε αυτοί που θα μιλούν στην Ολομέλεια να εκλέγονται και όχι να κληρώνονται.

Η πρόταση, όμως, αυτή περιλαμβάνεται στις προτάσεις της Σύνοψης Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων.

Υπάρχει άλλη πρόταση;

ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (Β΄ Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, είχαμε ζητήσει και κάτι: Να μελετούν σε κάθε Υπουργείο και να μας απαντούν.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ωραία. Ας διατυπώσουμε, λοιπόν, την πρόταση, ως εξής: «Οι προτάσεις των Έφηβων Βουλευτών να αποστέλλονται στα αρμόδια Υπουργεία, που θα τους απαντούν εντός έξι μηνών».

Όσοι αποδέχονται την πρόταση παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές).

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή ομοφώνως.

Υπάρχει άλλη πρόταση, που δεν έχω σημειώσει;

Ορίστε.

ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ ΧΑΛΙΝΙΔΟΥ-ΒΑΓΓΕΛΑ (Ν. Ημαθίας): Να μειωθεί ο χρόνος των διαφημίσεων.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση).

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση).

Προφανώς, υπέρ της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση ενεκρίθη κατά πλειοψηφία.

Παράλληλα, τώρα, θα σας μοιραστούν χαρτάκια, στα οποία θέλω να γράψουν το όνομά τους όσοι επιθυμούν να

λάβουν μέρος στην κλήρωση που θα γίνει για να κληρωθούν οι πέντε Έφηβοι Βουλευτές που θα μιλήσουν στην Ολομέλεια. Όσοι προέρχονται από την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό θα συμμετέχουν σε άλλη κλήρωση.

Ο Έφηβος Βουλευτής κ. Μοσχίδης έχει το λόγο.

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΜΟΣΧΙΔΗΣ (Νομός Χαλκιδικής): Είχα προτείνει να μετατραπούν τα σωφρονιστικά ιδρύματα σε αγροτικές φυλακές, έτσι ώστε να συμβάλλουν οι κρατούμενοι στην κοινωνία, παράγοντας κάποιο έργο.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση).

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση).

Προφανώς υπέρ της πρότασης σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία.

Ο Έφηβος Βουλευτής Παναγιώτης Βασταρούχας (Β' Θεσσαλονίκης) έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΒΑΣΤΑΡΟΥΧΑΣ (Β' Θεσσαλονίκης): Θα ήθελα ο χρόνος για τα άτομα που θα κληρωθούν για να μιλήσουν στην Ολομέλεια να μην είναι μόνο πέντε λεπτά, αλλά λίγο περισσότερα, οκτώ ή εννιά.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αυτό δεν εξαρτάται από εμένα. Εγώ, όπως σας άκουσα, θα ήθελα να μιλήσετε όλοι, γιατί έχετε να πείτε πολλά πράγματα, αλλά υπάρχει ένας κανονισμός, που πρέπει όλοι να σεβαστούμε.

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η διαδικασία και εύχομαι αύριο να έχουν μεγάλη δύναμη οι ομιλητές που κληρώθηκαν, να εκφράσουν τις απόψεις τους δυνατά και αποφασιστικά και επίσης, εύχομαι σε όλους σας η φετινή σας χρονιά να είναι δημιουργική στα σχολεία και παντού.

Ολοκληρώσαμε, λοιπόν, την ψήφιση και των νέων προτάσεων που διατυπώσατε και ερωτάται η Επιτροπή, εάν κάνει δεκτή και στο σύνολό της τη Σύνοψη Κεμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, με τις προσθήκες των νέων προτάσεων που έγιναν προηγουμένως δεκτές.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η Σύνοψη Κεμένων, όπως τροποποιήθηκε, γίνεται δεκτή και στο σύνολό της, κατά πλειοψηφία. Στη συνέχεια, μετά τη σχετική διαδικασία, κληρώθηκαν πέντε (5) Έφηβοι Βουλευτές, για να μιλήσουν στην Ολομέλεια της Βουλής των Εφήβων, τα ονόματα των οποίων έχουν ως ακολούθως:

Χριστίνα Γότση (Νομός Πρέβεζας), Παναγιώτα Λέτσου (Νομός Πρέβεζας), Παναγιώτα-Κανέλλα Στεφανάτου (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Παναγιώτα Σμαραγδά (Α' Θεσσαλονίκης) και Σοφία Τυλιγάδα (Β' Αθήνας).

Τέλος και περί ώρα 17.10 λύθηκε η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ - ΕΚΘΕΣΗ

Της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής των Εφήβων στα θέματα «Αστυφιλία-Αποκέντρωση, Δημόσια Διοίκηση, Ισότητα των Δύο Φύλων, Τύπος και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, Τρομοκρατία, Δημόσια Ασφάλεια, Δικαιοσύνη και Σωφρονιστικά Ιδρύματα, Κοινωνική Ανισότητα, Αξιοκρατία-Αναξιοκρατία, Πολιτική και Πολιτικοί (κόμματα, κυβέρνηση), Πολιτικά Δικαιώματα, Δημοκρατία-Ελευθερία, Ανθρώπινα Δικαιώματα, Μεταφορές» της Σύνθεσης Κειμένων των μαθητών της Α' και της Β' Τάξης των Ενιαίων Λυκείων, των Τ.Ε.Ε. και των Σχολών Μαθητείας Α' Κύκλου του Ο.Α.Ε.Δ. από την Ελλάδα και τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων» Ζ' Σύνοδος 2001-2002

Προς τη Βουλή των Εφήβων

Η Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής των Εφήβων συνήλθε στις 15, 16 και 17 Σεπτεμβρίου 2002, σε τρεις συνεδριάσεις, που διήρκεσαν περίπου 10 ώρες, υπό την προεδρία του Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης κ. Θεοχάρη Τσιόκα, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων της Σύνθεσης Κειμένων, που ανήκουν στην αρμοδιότητά της.

Στην Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης συμμετείχαν οι εξής Έφηβοι Βουλευτές: Αργυμάκη Άλκηστη (Νομός Χίου), Αϊβαλιώτη Βασιλική (Η.Π.Α.), Άουαντ-Άλλα Αγγελική (Επικρατείας), Βαρβούτα Κωνσταντίνα (Νομός Κιλκίς), Βαργεμτζίδου Μυρσίνη (Νομός Λέσβου), Βασταρούχας Παναγιώτης (Β' Θεσσαλονίκης), Γαϊσίδου Αγγελική (Νομός Χίου), Γάκη Ελένη (Β' Αθήνας), Γεροθανάσης Αθανάσιος (Νομός Φθιώτιδας), Γότση Χριστίνα (Νομός Πρέβεζας), Γούλα Αργυρή (Νομός Σερρών), Δηλαβεράκη Μαρία (Α' Αθήνας), Δουρούκα Μαρία-Μαλεβή (Επικρατείας), Δρούλια Κωνσταντίνα (Β' Αθήνας), Ευθυμίου Αικατερίνη (Β' Αθήνας), Ζεμπίλης Βασίλειος (Νομός Γρεβενών), Ιωαννίδου Χριστίνα (Νομός Σερρών), Καπνιά Άννα (Νομός Μαγνησίας), Καραγεωργίου Αλέξανδρος (Νομός Πιερίας), Καραμολέγκος Ανάργυρος (Β' Αθήνας), Καρδάρης Χρήστος (Υπόλοιπο Αττικής), Κιτρομηλίδου Στέλλα (Λευκωσία), Κολιούση Σοφία (Νομός Θεσπρωτίας), Κουκάκη Σταυρούλα (Νομός Λακωνίας), Κουσινώρη Πολυξένη (Νομός Ηλείας), Κρικώνη Βερονίκη (Α' Αθήνας), Λαβράνου Μαρίνα (Νομός Αχαΐας), Λαζάρου Αναστασία (Νομός Μεσσηνίας), Λαχανά Θεοδώρα (Νομός Δωδεκανήσου), Λέτσου Παναγιώτα (Νομός Πρέβεζας), Λύκου Μαριάννα (Β' Αθήνας), Μαυρουδή Αναστασία (Β' Θεσσαλονίκης), Μέλλιου Βασιλική (Α' Θεσσαλονίκης), Μήλου Ουρανία (Β' Πειραιά), Μοσχίδης Ευστράτιος (Νομός Χαλκιδικής), Μπα-

τζέλη Άννα (Νομός Χανίων), Μπιτζέκα Χριστίνα (Νομός Έβρου), Μπλέκα Ευγενία (Νομός Τρικάλων), Ντούνη Μαρία (Β' Αθήνας), Ξενοδημητροπούλου Βασιλική (Επικρατείας), Παπαδημητρούλη Ζωή (Νομός Κοζάνης), Παπαδοπούλου Άννα (Β' Αθήνας), Παρασκευάς Σταύρος (Νομός Κοζάνης), Παρίση Μαρία (Επικρατείας), Πριμικήρη Στέλλα (Νομός Κυκλάδων), Ράλλη Θεοδώρα-Δήμητρα (Β' Αθήνας), Ράπτη Νικολέττα (Α' Θεσσαλονίκης), Σελίμη Ελένη (Νομός Εύβοιας), Σκουλαρίδου Δήμητρα (Νομός Ροδόπης), Σμαραγδά Πώτα (Α' Θεσσαλονίκης), Σπηλιόπουλος Γιώργος (Νομός Αχαΐας), Σταθακόπουλος Ηλίας (Νομός Ηλείας), Στεφανάτου Παναγιώτα-Κανέλλα (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Τζήκας Γεώργιος (Α' Θεσσαλονίκης), Τζοβλά Ελένη (Β' Αθήνας), Τσάφα Τριάδα (Επικρατείας), Τσιμποκέλη Σοφία (Νομός Σερρών), Τυλιγάδα Σοφία (Β' Αθήνας), Φλεμετάκης Ευστράτιος (Νομός Χανίων), Φωτεινάκη Βιργινία (Νομός Λασιθίου), Χαλινίδου-Βαγγέλα Ζαχαρούλα (Νομός Ημαθίας).

Κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων το λόγο έλαβαν η Εισηγήτρια Έφηβος Βουλευτής κ. Μυρσίνη Βαργεμτζίδου και οι Έφηβοι Βουλευτές: Ελένη Τζοβλά, Ανάργυρος Καραμολέγκος, Σοφία Τυλιγάδα, Τριάδα Τσαφά, Βασιλική Αϊβαλιώτη, Ελένη Γάκη, Σοφία Κολιούση, Στέλλα Πριμικήρη, Ηλίας Σταθακόπουλος, Παναγιώτα-Κανέλλα Στεφανάτου, Αναστασία Λαζάρου, Ζαχαρούλα Χαλινίδου-Βαγγέλα, Πολυξένη Κουσινώρη, Γεώργιος Τζήκας, Παναγιώτα Λέτσου, Θεοδώρα-Δήμητρα Ράλλη, Άλκηστη Αργυμάκη, Μαρία-Μαλεβή Δουρούκα, Δήμητρα Σκουλαρίδου, Μαρία Δηλαβεράκη, Άννα Μπατζέλη, Αικατερίνη Ευθυμίου, Μαρία Ντούνη, Ευστράτιος Μοσχίδης, Σοφία Τσιμποκέλη, Πώτα Σμαραγδά, Αλέξανδρος Καραγεωργίου, Σταύρος Παρασκευάς, Αναστασία Μαυρουδή, Κωνσταντίνα Βαρβούτα, Μαρία Παρίση, Σταυρούλα Κουκάκη, Χριστίνα Γότση, Άννα Μπατζέλη, Μαριάννα Λύκου, Παναγιώτης Βασταρούχας, Γεώργιος Σπηλιόπουλος, Ευγενία Μπλέκα, Ουρανία Μήλου, Ζωή Παπαδημητρούλη, Βασιλική Ξενοδημητροπούλου, Βερονίκη Κρικώνη, Μαρίνα Λαβράνου, Στέλλα Κητρομηλίδου, Νικολέττα Ράπτη, Ελένη Σελίμη, Άννα Παπαδοπούλου, Άννα Καπνιά, Θεοδώρα Λαχανά, Σταύρος Φλεμετάκης, Βασιλική Μέλλιου, Χριστίνα Μπιτζέκα, Αθανάσιος Γεροθανάσης και Κωνσταντίνα Δρούλια.

Η Εισηγήτρια - Έφηβος Βουλευτής Μυρσίνη Βαργεμτζίδου (Νομός Λέσβου), είπε τα ακόλουθα:

«Νιώθω ότι είναι ιδιαίτερη τιμή για μένα να παρουσιάσω τις απόψεις των συνομηλίκων μου, που δεν επιλέχθηκαν στο πρόγραμμα.

Ας ξεκινήσουμε με την αστυφιλία-αποκέντρωση: Είναι γενικά αποδεκτό, ότι επί δεκαετίες δεν εφαρμόστηκε κάποια αποτελεσματική συστηματική πολιτική ενίσχυσης και ανάπτυξης της επαρχίας. Δεν είναι δύσκολο, λοιπόν, να φανταστούμε γιατί η επαρχία, και ιδίως οι ορεινές και άγονες

περιοχές ερημώνουν, ενώ στις πόλεις οι άνθρωποι συνωστίζονται. Οι συνέπειες είναι ότι τα αστικά κέντρα αναπτύχθηκαν χωρίς προσεκτική οργάνωση και σεβασμό στο περιβάλλον, οι κάτοικοί τους να αντιμετωπίζουν προβλήματα στην καθημερινή τους ζωή, στην υγεία και στην επικοινωνία τους με άλλους ανθρώπους και ότι το κράτος, από την πλευρά του, δεν κατόρθωσε να πετύχει την ομοιόμορφη ανάπτυξη της χώρας.

Θα έπρεπε οι τοπικοί Βουλευτές να ενδιαφερθούν για την εκλογική τους περιφέρεια, να βελτιωθεί η ζωή των αγροτών, το επίπεδο εκπαίδευσης, μεταφορών και ιατρικής περίθαλψης, να αναπτυχθεί ο αγροτουρισμός και γενικότερα να εφαρμοστεί ολοκληρωμένο μακροχρόνιο σχέδιο για την οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη της επαρχίας.

Δημόσια διοίκηση: Τα αίτια της νοσούσας δημόσιας διοίκησης είναι η διαφθορά, η γραφειοκρατία, η έλλειψη ελέγχου, η συγκάλυψη παραβατών και η νοοτροπία που επικρατεί για το ρουσφέτι. Για να αλλάξει η κατάσταση, πρέπει οι δημόσιοι υπάλληλοι να ελέγχονται και να επιβάλλονται παραδειγματικές κυρώσεις σε περίπτωση ατασθαλιών. Κυρίως, επιβάλλεται να αλλάξουμε νοοτροπία, την αρνητική μας συμπεριφορά προς το κράτος και να ενημερωθούμε για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις μας.

Ισότητα: Η ανισότητα των δύο φύλων οφείλεται στον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της κοινωνίας, στους ρόλους που αυτή δίνει στα δύο φύλα και στο διαφορετικό τρόπο ανατροφής των παιδιών. Η ανισότητα διαταράσσει την ομαλότητα των σχέσεων των δύο φύλων, ενώ εμποδίζει τη συνεργασία και την αξιοποίηση ικανών γυναικών.

Η θέση των γυναικών στην Αφρική, στην Ασία και στη Λατινική Αμερική είναι απελπιστική (κακοποίηση, ακρωτηριασμοί, φτώχεια, σκληρές αγροτικές εργασίες, εξαθλίωση). Ωστόσο, και οι γυναίκες των αναπτυσσόμενων χωρών υστερούν στη συμμετοχή στην πολιτική, στον αθλητισμό, στην εκκλησία, στη τοπική αυτοδιοίκηση, ενώ ακόμα και στο επάγγελμα που ασκούν, αντιμετωπίζουν ανισότητα αμοιβών και απουσία εργασιακής εξέλιξης, αφού προσανατολίζονται τεχνητά στη δημιουργία οικογένειας. Οι γυναίκες πέφτουν πιο συχνά θύματα κακοποίησης, αλλά δεν υπάρχει κάποια ειδική υπηρεσία, για να απευθυνθούν για βοήθεια.

Η μητρότητα αποτελεί πρόβλημα για την ανύπαντρη μητέρα, εκτός κι αν είναι διάσημη. Επιπλέον τα Μ.Μ.Ε. εξευτελίζουν τη γυναίκα και προβάλλουν διαφορετικά πρότυπα συμπεριφοράς για κάθε φύλο.

Κατ' αρχήν επιβάλλεται το περιεχόμενο των διαφημίσεων να ελέγχεται και να ληφθούν μέτρα καταπολέμησης του κοινωνικού ρατσισμού και της ανεργίας, που πλήττει περισσότερο τις γυναίκες. Η Πολιτεία οφείλει να πάρει μέτρα για την προστασία της ανύπαντρης μητέρας, αλλά και της εργαζόμενης και να ιδρύσει ειδική υπηρεσία για κακοποιημένες γυναίκες. Καλό θα ήταν να γίνουν όλοι οι βρεφονηπιακοί

και παιδικοί σταθμοί ολοήμεροι και να εφαρμόζονται οι ποσοτώσεις γυναικών στη Βουλή και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Όσον αφορά στην τρομοκρατία, είναι ένα διεθνές φαινόμενο, ένα σοβαρό κοινωνικό και πολιτικό πρόβλημα, που βλάπτει αθώους πολίτες και όχι τον παγκόσμιο καπιταλισμό. Όμως, αποτέλεσε άλλοθι για να καταδικαστούν απελευθερωτικά κινήματα, να παραβιαστούν ανθρώπινα δικαιώματα, να «δαμονοποιηθούν» θρησκείες και ιδεολογίες και για να πραγματοποιηθούν «σωτήριες» επεμβάσεις σε ασιατικές χώρες.

Γ' αυτό επιβάλλεται να χορηγηθεί οικονομική βοήθεια και να κατασκευαστούν έργα κοινής ωφέλειας στις τριτοκοσμικές χώρες. Παράλληλα, πρέπει να προχωρήσει ο εκδημοκρατισμός των κοινωνιών αυτών και να επιλυθούν τα κοινωνικά τους προβλήματα. Η επίλυση των διαφορών μεταξύ των κρατών είναι έργο του ΟΗΕ και πρέπει να γίνεται με ειρηνικά μέσα, με διάλογο, να σταματήσουν οι πολεμικές επιχειρήσεις στο όνομα της ειρήνης. Τα ατομικά δικαιώματα πρέπει να διασφαλιστούν και όχι να θυσιάστούν στο όνομα της ασφάλειας και οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004 να στείλουν μήνυμα για παγκόσμια ειρήνη.

Δικαιοσύνη: Η δικαιοσύνη και οι νόμοι αποβλέπουν στην ασφάλεια των πολιτών και στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι νόμοι στις μέρες μας είναι ελαστικοί ή αφήνουν περιθώρια για παρερμηνείες, ενώ η κοινή γνώμη διχάζεται για το θέμα της θανατικής ποινής. Όσοι είναι υπέρ, υποστηρίζουν πως η θανατική ποινή προασπίζει το συλλογικό συμφέρον εις βάρος του ατομικού. Επιπλέον, το σωφρονιστικό σύστημα έχει αποτύχει, αφού τα αναμορφωτήρια και οι φυλακές προωθούν την εγκληματικότητα παρά την εξαλείφουν. Οι πολέμοι της θανατικής ποινής δηλώνουν πως είναι ποινή μη αναστρέψιμη σε περίπτωση δικαστικής πλάνης, στερεί ανθρώπινα δικαιώματα, είναι απάνθρωπη και ψυχοφθόρα κατά τη διάρκεια της αναμονής. Επιπλέον, ο εγκληματίας είναι ψυχικά ασθενής που χρειάζεται θεραπεία και όχι τιμωρία.

Η ευθύνη για τη διασάφηση του δικαίου βαρύνει τους καθηγητές. Η Πολιτεία θα έπρεπε να ψηφίσει αυστηρή ποινική νομοθεσία, να αναδιοργανώσει και να ανασυγκροτήσει το σωφρονιστικό σύστημα και να καταπολεμήσει τα κοινωνικοοικονομικά αίτια που οδηγούν στην εγκληματικότητα. Η ποινή των ισόβιων υπαγορεύεται να εφαρμόζεται χωρίς μείωση και μετατροπές και η θανατική ποινή να εφαρμόζεται για εμπόρους ναρκωτικών, ύστερα από σχολαστική εξέταση όλων των στοιχείων.

Στα σωφρονιστικά καταστήματα ο υπερπληθυσμός και η αναγκαστική συνύπαρξη ξένων και ελλήνων κρατούμενων, η διακίνηση ναρκωτικών, τα ψυχολογικά προβλήματα των κρατούμενων, η ανεπαρκής εκπαίδευση σωφρονιστικών υπαλλήλων έχουν ως συνέπεια τις εξεγέρσεις των φυλακισμέ-

νων. Ωστόσο η φυλακή δεν πρέπει να θεωρείται τόπος τιμωρίας αλλά διαπαιδαγώγησης και σωφρονισμού όσων υπέπεσαν σε αδίκημα. Το προσωπικό των σωφρονιστικών καταστημάτων πρέπει να εκπαιδεύεται καλύτερα, να παρακολουθεί συχνά σεμινάρια και να γνωρίζει στοιχεία ξένων γλωσσών. Οι άδειες εξόδου θα ήταν συνετό να καταργηθούν, να δρομολογηθούν προγράμματα ομαλής επανένταξης και να ιδρυθούν πρότυπα καταστήματα αγωγής και εξειδικευμένης εργασίας, ώστε οι τρόφιμοι να κατανέμονται σε ομάδες και να αποκτούν ανάλογη ειδικότητα. Νέα και ασφαλέστερα κτίρια θα πρέπει να κατασκευαστούν και οι ανήλικοι να μη φυλακίζονται, αλλά να παρακολουθούνται από κοινωνικό λειτουργό.

Αξιοκρατία-αναξιοκρατία: Η αξιοκρατία είναι ο ουσιαστικότερος παράγοντας για την πρόοδο των ατόμων και τη σωστή λειτουργία της κοινωνίας, αφού αναγνωρίζει την αξιούση κάποιου με κριτήριο τα αντικειμενικά προσόντα, την επαγγελματική συνείδηση και την απόδοση. Στην Ελλάδα, όμως, κυριαρχεί το ατομικό συμφέρον, με αποτέλεσμα να χάνει το Κράτος την αξιοπιστία και το κύρος του και οι νέοι να απογοητεύονται. Έτσι, η κοινωνία οπισθοδρομεί και ευθύνονται γι' αυτό οι πολίτες που βολεύονται με αυτό τον τρόπο και το κράτος που αδραναί.

Η αναξιοκρατία, διεθνές φαινόμενο, προωθεί ανίκανα άτομα σε σημαντικές θέσεις, διαφθείρει το πνεύμα και διαιωνίζει κοινωνικές διαφορές. Δυστυχώς, «το μέσο» είναι απαραίτητο για ορισμένα επαγγέλματα, παραδείγματος χάρη του διπλωμάτη, με αποτέλεσμα να αποθαρρύνονται πολλοί νέοι από τέτοια επαγγέλματα.

Οφείλουμε όλοι μας να σεβόμαστε και να εφαρμόζουμε τους νόμους, να καταγγέλλουμε τα φαινόμενα αναξιοκρατίας και να αλλάξουμε τη νοοτροπία του «μέσου». Είναι χρέος της πολιτείας να προσφέρει ίσες ευκαιρίες σε όλους και σωστή παιδεία, με αξίες και ιδανικά. Υπαγορεύεται να ιδρύσει υπηρεσίες εντοπισμού κυκλωμάτων διαφθοράς και να προωθήσει, να ενισχύσει και να επιβλέψει την εφαρμογή των αξιοκρατικών θεσμών.

Πολιτική και πολιτικοί: Η πολιτική απαιτεί αίσθημα ήθους, μέτρο, ταπεινότητα και δυνατότητα αυτοκριτικής. Ο άξιος πολιτικός πρέπει να έχει ισχυρή ηθική προσωπικότητα, διοικητικά προσόντα, συγκροτημένο χαρακτήρα, τη διορατικότητα να επιλέγει το καλύτερο για το λαό και χάρισμα να το εξηγεί στο λαό. Σήμερα, όμως, η διάψευση των ελπίδων των νέων στα πρόσωπα των πολιτικών τους οδήγησε σε μια τεχνοκρατική αντίληψη για τον κόσμο.

Στη Βουλή πρέπει να γίνεται διάλογος και όχι λογομαχίες, τα κόμματα να συνεργάζονται και να συναγωνίζονται εποικοδομητικά και όχι να καταφεύγουν σε ένα στείο αρνητισμό. Οι υπουργοί οφείλουν να κατέχουν το αντικείμενό τους και να καθιερωθεί το ασυμβίβαστο της επαγγελματικής με τη βουλευτική ιδιότητα και το απουσιολόγιο στη Βουλή.

Επίσης, οι πολιτικοί αρμόζει να χρησιμοποιούν το βήμα για να εκφράζουν απόψεις, που υπηρετούν το λαό και όχι προσωπικά ή κομματικά συμφέροντα.

Δημοκρατία-ελευθερία: Τα κυριότερα χαρακτηριστικά της δημοκρατίας είναι η λαϊκή κυριαρχία, η άσκηση ελέγχου και κριτικής και ο πολυκομματισμός. Είναι βασικός παράγοντας κάθε ανώτερης πολιτιστικής δημιουργίας, δείκτης πολιτισμού, τρόπος ζωής. Χρειάζεται υψηλό επίπεδο αγωγής και παιδείας, συνεργασία και ενεργό συμμετοχή των πολιτών. Η τεράστια δύναμη των Μ.Μ.Ε., η αναξιοκρατία, η δημαγωγία, ο υλικός ευδαιμονισμός, ο πνευματικός εφησυχασμός του λαού, που θεωρεί δεδομένα τα δικαιώματά του, βλάπτουν τη δημοκρατία.

Θα έπρεπε να καθιερωθεί η συμμετοχή νέων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, να καταπολεμηθεί η ανεργία, ο αναλφαριθμισμός και κάθε παράγοντας που στερεί την ελευθερία του πολίτη.

Ανθρώπινα δικαιώματα: Στη δημοκρατία ο πολίτης απολαμβάνει τα δικαιώματά του, που αποτελούν το θεμελιώδη λίθο της και πρέπει να ισχύουν ανεξαρτήτως φύλου και εθνικότητας. Παρ' όλους τους αγώνες των ανθρώπων και την πρόοδο της κοινωνίας, τα ανθρώπινα δικαιώματα παραβιάζονται σε όλο τον κόσμο, αναπτυσσόμενο και υποανάπτυκτο. Για παράδειγμα, στις υποανάπτυκτες χώρες η εκπαίδευση, το πόσιμο νερό, τα φάρμακα αποτελούν πολυτέλειες, ενώ στις αναπτυσσόμενες η ανθρωπινή αξιοπρέπεια και η ιδιωτική ζωή παραβιάζονται και θίγονται κατά κόρον από τα αγαθά και τα μέσα της σύγχρονης τεχνολογίας, για να μην αναφερθούμε στην παραβίαση των πιο βασικών δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Στα δικτατορικά καθεστώτα η προσωπική ζωή βρίσκεται σε ασφυκτικό κλοιό, ενώ η τύχη πολιτικών κρατούμενων αγνοείται. Παράλληλα με τον ΟΗΕ, που ευαισθητοποιείται για τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ανάλογα με την οικονομική δύναμη της χώρας, ορισμένες φιλανθρωπικές οργανώσεις ασκούν επιλεκτικά το λειτουργημά τους.

Η Πολιτεία οφείλει να επαγρυπνεί και να λαμβάνει μέτρα καταπολέμησης των κοινωνικών προκαταλήψεων, να προσφέρει άσυλο και αλληλεγγύη στους αυθαίρετα διωκόμενους ανθρώπους και να εξασφαλίσει ότι το «προσωπικό απόρρητο» παραμένει απόρρητο. Ακόμη, να εντάξει τις «ασθενείς κοινωνικές ομάδες» στην κοινωνία και να παρέχει σ' αυτές οικονομική ενίσχυση και επαγγελματική κατάρτιση.

Οι κάτοικοι των χωρών του Τρίτου κόσμου επιβάλλεται να αλλάξουν τη νοοτροπία τους όσον αφορά τη θέση των γυναικών και των παιδιών, και οι αναπτυσσόμενες χώρες, παραγράφοντας το δημόσιο χρέος των χωρών αυτών, να ενισχύσουν την οικονομική και κοινωνική τους ανάπτυξη. Η διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου επιβάλλεται να τηρείται παντού και οι ανθρωπιστικές οργανώσεις να εντέλλονται τις προσπάθειές τους.

Επίσης, θέματα που συγκίνησαν αρκετούς συνομήλικους μας ήταν ο Τύπος, τα Μ.Μ.Ε., η διαφήμιση, η κοινωνική ανισότητα και τα πολιτικά δικαιώματα».

Μετά την αγόρευση της εισηγήτριας, έλαβαν το λόγο οι προαναφερόμενοι Έφηβοι Βουλευτές, οι οποίοι διατύπωσαν απόψεις επί των θεμάτων της Σύνθεσης Κεμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, καθώς και νέες προτάσεις επί των θεμάτων αυτών.

Οι Έφηβοι Βουλευτές Σοφία, Ελένη Γάκη, Στέλλα Προμικήρη, Ηλίας Σταθακόπουλος, Βαγγέλα-Ζαχαρούλα Χαλινίδου, Σαυρούλα Κουκάκη, Μαριάννα Λύκου, Ελένη Τζοβλά, Γεώργιος Τζήκας, Πάτα Σμαραγδά, Άννα Μπατζέλη, Άννα Παπαδοπούλου και Ευστράτιος Μοσχίδης διατύπωσαν προτάσεις, που δεν περιλαμβάνονται στη Σύνθεση Κεμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης.

Οι νέες αυτές προτάσεις, μετά από ψηφοφορία, έγιναν δεκτές, ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία, όπως αναλυτικά αναφέρεται στην Έκθεση της Επιτροπής.

Στη συνέχεια, η Σύνθεση Κεμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, έγινε δεκτή, κατ' αρχήν, ομόφωνα, κατά θέμα και στο σύνολό της, κατά πλειοψηφία.

Ειδικότερα:

Τα θέματα «Αστυφιλία-Αποκέντρωση, Δημόσια Ασφάλεια, Πολιτικά Δικαιώματα, Ανθρώπινα Δικαιώματα και Μεταφορές», έγιναν δεκτά, ομόφωνα.

Τα θέματα «Δημόσια Διοίκηση, Ισότητα των δύο Φύλων, Τύπος-Μ.Μ.Ε., Τρομοκρατία, Δικαιοσύνη και Σωφρονιστικά Ιδρύματα, Κοινωνική Ανισότητα, Αξιοκρατία-Αναξιοκρατία, Πολιτική και Πολιτικοί (κόμματα, κυβέρνηση), Δημοκρατία και Ελευθερία» έγιναν δεκτά, κατά πλειοψηφία.

ΕΚΘΕΣΗ

Η Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, της Βουλής των Εφήβων κατά την εξέταση των θεμάτων «Αστυφιλία-Αποκέντρωση, Δημόσια Διοίκηση, Ισότητα των δύο φύλων, Τύπος και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, Τρομοκρατία, Δημόσια Ασφάλεια, Δικαιοσύνη και Σωφρονιστικά Ιδρύματα, Κοινωνική Ανισότητα, Αξιοκρατία-Αναξιοκρατία, Πολιτική και Πολιτικοί (κόμματα, κυβέρνηση), Πολιτικά Δικαιώματα, Δημοκρατία-Ελευθερία, Ανθρώπινα Δικαιώματα, Μεταφορές» της Σύνθεσης Κεμένων των μαθητών από την Ελλάδα, την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», Ζ' Σύνοδος 2001-2002», αφού έλαβε υπόψη τις αγορεύσεις της Εισηγήτριας Μυρσίνης Βαργεμιτζίδου, καθώς και των μελών της, αποδέχθηκε τη Σύνθε-

ση των Κεμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης κατ' αρχήν ομόφωνα, κατά θέμα και στο σύνολό της, κατά πλειοψηφία και εισηγείται την ψήφισή της από τη Βουλή των Εφήβων, με την προσθήκη των παρακάτω νέων προτάσεων, που έγιναν, κατά τη συζήτηση στην Επιτροπή, από τους Έφηβους Βουλευτές:

1. Συμμετοχή εκπροσώπων των συμβουλίων νέων στην Ευρωβουλή (ομόφωνα).
2. Σύσταση δημοτικών και νομαρχιακών συμβουλίων νέων (ομόφωνα).
3. Συμμετοχή των εφήβων στις επιτροπές όπου παίρνονται αποφάσεις για τα προγράμματα στην κρατική τηλεόραση (κατά πλειοψηφία).
4. Απαγόρευση πώλησης αλκοολούχων ποτών σε ανηλίκους (κατά πλειοψηφία).
5. Σύσταση διακομματικής επιτροπής στη Βουλή, που θα αποφαινεται για τις ανάγκες προσλήψεων στο Δημόσιο και θα προκηρύσσει πανελλήνιο διαγωνισμό προσλήψεων, με αδιάβλητες και διαφανείς διαδικασίες (ομόφωνα).
6. Νομοθεσία για εξυγίανση του χώρου των επιχειρήσεων των Μ.Μ.Ε (ομόφωνα).
7. Να μειωθεί ο χρόνος των διαφημίσεων (κατά πλειοψηφία).
8. Οι εθνικοί δρόμοι που περνούν από τις πόλεις και τα χωριά να μεταφερθούν έξω από αυτά (κατά πλειοψηφία).
9. Κατασκευή των δρόμων με ευρωπαϊκές προδιαγραφές (ομόφωνα).
10. Μαθήματα στους Έλληνες οδηγούς για την καλλιέργεια ευσυνειδησίας και σεβασμού της ανθρώπινης ζωής (ομόφωνα).
11. Ανάθεση των έργων οδοποιίας, με αντικειμενικότητα και διαφάνεια, στις καταλληλότερες κατασκευαστικές εταιρείες, για την αποφυγή κακοτεχνιών (ομόφωνα).
12. Η είσοδος αλλοδαπών στη Χώρα να επιτρέπεται και με την εγγύηση Έλληνα πολίτη (ομόφωνα).
13. Να ψηφίζουμε βουλευτές από περισσότερα κόμματα και όχι μόνο από ένα (κατά πλειοψηφία).
14. Όχι εξωκοινοβουλευτικοί υπουργοί (ομόφωνα).
15. Διεξαγωγή δημοψηφίσματος για την αναγραφή του θρησκευματος στις ταυτότητες (ομόφωνα).
16. Αξιοποίηση των αριστούχων στην Ελλάδα και όχι στο εξωτερικό (ομόφωνα).
17. Υποβολή των φοιτητών του εξωτερικού σε εξετάσεις του ίδιου επιπέδου με αυτές στις οποίες υποβάλλονται οι Έλληνες φοιτητές (ομόφωνα).
18. Τήρηση ευρωπαϊκών προδιαγραφών στους χώρους των δημοσίων υπηρεσιών και αύξηση του προσωπικού τους (ομόφωνα).
19. Επικόλληση αφισών σε διάφορα σημεία των πόλεων,

για τη σωστή οδική συμπεριφορά των οδηγών (κατά πλειοψηφία).

20. Προβολή από τα Μ.Μ.Ε. της σωστής οδήγησης (ομόφωνα).

21. Οργάνωση από το κράτος σεμιναρίων για τους οδηγούς, κατά περιοχή ή κατά χώρο εργασίας (κατά πλειοψηφία).

22. Όχι στη διαφήμιση των «ριάλιτι» παιχνιδιών μέσω των ειδήσεων (ομόφωνα).

23. Όχι χρήση ξένων όρων από τους δημοσιογράφους (κατά πλειοψηφία).

24. Μετατροπή των σωφρονιστικών ιδρυμάτων σε αγροτικές φυλακές (κατά πλειοψηφία).

25. Ούτε ένας παράνομος μετανάστης (κατά πλειοψηφία).

26. Αποκέντρωση των φυλακών έξω από τα αστικά κέντρα (ομόφωνα).

27. Ναι στην πολιτικοποίηση των νέων (κατά πλειοψηφία).

28. Συγκρότηση εθελοντικών φορέων και χρηματοδότησή τους από το κράτος (ομόφωνα).

29. Ιερή εκχειρία στους Ολυμπιακούς Αγώνες 2004 και κατοχύρωση της παγκόσμιας ειρήνης (κατά πλειοψηφία).

30. Να δοθεί η δυνατότητα στους νέους να διαμορφώσουν ένα καλύτερο κόσμο (κατά πλειοψηφία).

31. Όχι στο διαχωρισμό Κράτους-Εκκλησίας (κατά πλειοψηφία).

32. Οι προτάσεις των Έφηβων Βουλευτών να αποστέλλονται στα αρμόδια Υπουργεία, που θα τους απαντούν εντός έξι μηνών (ομόφωνα).

Οι ακόλουθες προτάσεις δεν έγιναν δεκτές.

1. Ναι στη θανατική ποινή, χωρίς εκδίκαση.
2. Θανατική ποινή για παραδειγματισμό.
3. Θανατική ποινή μόνο στους εμπόρους ναρκωτικών.

4. Σχολαστική εξέταση όλων των στοιχείων, πριν ληφθεί απόφαση θανατικής ποινής.

5. Εφαρμογή της θανατικής ποινής στην Ελλάδα με στόχο τη μείωση της εγκληματικότητας.

6. Επαναφορά της θανατικής ποινής σε σοβαρές περιπτώσεις.

7. Να κλείσουν οι οίκοι ανοχής.

8. Κατάργηση αναμορφωτηρίων.

9. Κατάργηση αδειών εξόδου για τους φυλακισμένους.

10. Απέλαση των αλλοδαπών κρατουμένων, για να εκτίσουν την ποινή τους στον τόπο προέλευσής τους.

11. Το παράδειγμα των Η.Π.Α., όπου κοινωνία και έθνος συστρατεύονται, πρέπει να γίνει πράξη, έστω και τώρα, στην Ελλάδα.

12. Αλλαγή νοοτροπίας (στην αξιοκρατία και στην αναξιοκρατία).

13. Κυβερνητικός έλεγχος δημοσίων υπηρεσιών.

14. Να πάρει μεγάλες διαστάσεις το θέμα της περιουσίας του τέως βασιλιά, στον οποίο δεν πρέπει να δοθεί τίποτα.

15. Ο άνθρωπος επισφραγίζει την αξία του μέσω της πολιτικής εξουσίας.

16. Να μειωθεί το διάστημα μεταξύ δύο εκλογών.

17. Να καταργηθεί το ψηφοδέλτιο Επικρατείας.

18. Οι γονείς να μάθουν στα παιδιά τους να αρκούνται στα λίγα, για να εκτιμήσουν την ελευθερία.

Αθήνα, 17 Σεπτεμβρίου 2002

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Οι γονείς των «Εφήβων Βουλευτών» στα θεωρεία της αίθουσας Συνεδριάσεων της Ολομέλειας.

Προς... το βήμα!